LECȚIA DE ISTORIE A UNIVERSULUI

APARIȚIA APEI PE TERRA

Focul Pământului

Cortegiul planetar se află în plin haos. Nenumărate corpuri cerești de mici dimensiuni rătăcesc în spațiu. Se izbesc unele de altele, se sfărîmă sau se contopesc după care își continuă cursa nebună. În momentul în care întîlnesc o planetă, în urma impactului iau naștere cratere profunde. Aceste coliziuni sînt urmate de mari creșteri de temperatură care topesc rocile. Azvîrlite spre exterior, acestea vor forma pereții craterului. Gheața conținută în praful cosmic din vecinătatea rocilor lichefiate se topește, apoi se evaporă și rămîne captivă în interiorul planetei. Cu cît planeta își va mări volumul, cu ajutorul masei noilor meteoriți, cu atît se vor înregistra creșteri tot mai mari ale temperaturii. Pe suprafața Pămîntului curg torente de lavă. Munți înalți de cîțiva kilometri îl fac să semene mai degrabă cu un uriaș tufiș spinos decît cu un bulgăre rotund de lavă...

Praful interplanetar

După aproape 20 de milioane de ani, Sistemul Solar are o configurație apropiată de cea actuală. Cu o singură excepție. Este vorba de miliardele de mici corpuri cerești care invadează spațiul interplanetar. Ele „mitraliază" planetele, mărindu-le volumul și îmbogățindu-le cu noi elemente. În același timp, ele influențează evoluția planetoidelor, schimbîndu-le traiectoriile. Acești corpusculi cerești își continuă și azi existența în Norul Oort, dincolo de orbita lui Pluton, formînd o „rezervație" de relicve primitive. Se apreciază că din această parte ar veni cometele care ne vizitează cu regularitate.

Nașterea lichidului vital

În cea mai „înfloritoare" perioadă din evoluția lor, cometele se abat în hoarde spre solul Pămîntului, ele fiind o sursă importantă de apă. Cu timpul, căderile acestor corpuri cerești se răresc iar planeta noastră se răcește. Scoarța se solidifică lent, eliberînd gazele captive. Guri vulcanice se deschid pe toată suprafața sa. Această eliberare de gaze din interiorul Pămîntului va alcătui atmosfera primitivă a Pămîntului, încărcată cu vapori de apă. Ei se transformă în mici picături care se îndreaptă spre sol, evaporîndu-se însă pe drum și urcînd din nou spre stratul de nori. Această mișcare durează mult timp, pînă cînd Pămîntul devine suficient de rece pentru ca apa să atingă solul și să formeze bălți. Acestea, treptat vor forma lacuri, mări, oceane. Un fenomen analog s-a produs, fără îndoială, și pe alte planete. În cazul planetelor Mercur și Venus, mult mai apropiate de Soare, apa s-a evaporat în atmosferă înainte de a fi disociată în oxigen și hidrogen sub acțiunea ultravioletelor din radiația solară. Pe Marte, însă, se presupune că apa a pătruns în sol. Doar Pămîntul, nici prea departe, nici prea aproape de Soare, a putut să-și păstreze apa sub formă lichidă. Primul ocean apare în urmă cu aproximativ 4 miliarde de ani. Condițiile fizice pentru apariția vieții sînt, așadar, asigurate...

Traducere și adaptare,
DORIN MĂRAN

MITOLOGIE

Există „IARBA FIARELOR"?

GABRIEL TUDOR

Iarba fiarelor este o plantă miraculoasă căreia i se atribuie puterea de a descuia orice lacăt. Dar nu numai atît: ea poate deschide ușile ferecate ducînd la comorile subterane din tradițiile populare, poate să-l apere pe posesorul său de armele de fier și să atragă banii spre el, ori poate să-l facă să înțeleagă limba animalelor. Bătrînii spun că „iarba" este roșie ca focul sau argintie, scînteind noaptea, însă invizibilă ziua, plutind pe apă împotriva curentului și omorînd vitele care o pasc. Iarba fiarelor crește numai în anumite locuri și deseori, pentru a scăpa de cei care vor să o culeagă, intră în pămînt. Trebuie rugată pentru a o smulge, iar acest lucru se face numai în cadrul unui ritual magic. Se spune despre caii care pasc în poienile unde crește iarba fiarelor (căci aceasta crește laolaltă cu iarba obișnuită, dar are proprietatea de „a umbla") că rămîn fără potcoave. Pentru a căpăta această plantă miraculoasă, tradiția spune că trebuie să se prindă o femelă de arici cu pui, iar puii să fie închiși într-o cușcă, cu lacăt. Aricioaica, neputînd intra, pleacă și se întoarce cu iarba fiarelor, descuind lacătul. Altă metodă este aceea de a se observa locul unde se crede că crește și de a se cosi mai multă iarbă de acolo. Punînd-o într-un vas cu apă, magica iarbă se va lăsa la fundul vasului. Din vechime, se povestește că cei mai mari hoți căutau iarba, și tăindu-se în podul palmei, și-o introduceau în tăietură. După vindecare, ei puteau astfel desface orice încuietoare.

Dar ce este oare iarba fiarelor? Și există ea cu adevărat? Părerile cercetătorilor sînt împărțite, mai multe plante revendicîndu-și calitatea de a fi miraculoasa plantă. Unii cred că ar fi vorba de banalul *susan*, de la asemănarea cu „sesam", formula magică din basmele arabe, alții spun că este de fapt *Actea spicata*, o plantă cu fructe negre și cărnoase, otrăvitoare, care, mîncate, conduc la o stare ca de beție. O altă ipoteză ar fi aceea că iarba fiarelor este *gheba de copac*, o mică ciupercă ce emite o fluorescență roșiatică în întuneric, ca și vestita iarbă. În privința proprietăților sale miraculoase, toți oamenii de știință sînt însă de acord că ele țin de folclor și nu au legătură cu realitatea. Cu toate acestea, chiar dacă nu există ca atare, cu uimitoarele însușiri ce i se pun în seamă, iarba fiarelor este cu siguranță o plantă reală.

Răspundem cititorilor

IRINA STOICA

Cititoarea noastră Ioana Preda din București vrea să știe amănunte despre lupta pentru supraviețuire în lumea insectelor.

„Gingașele" coleoptere

Pentru cei slabi, cea mai bună apărare e atacul. Astfel coleopterele luminoase Photuris își devorează „verii" Photinus pentru a se aproviziona cu molecule care resping prădătorii, molecule pe care nu le pot „fabrica" singure.

În timpul dansurilor nocturne de împerechere a coleopterelor luminiscente, masculul emite impulsuri luminoase pe secvențele caracteristice speciei. Femela răspunde cu un singur impuls, la un decalaj propriu fiecărei specii. Masculul se apropie deci numai în urma acestui semnal.

În acest balet bine pus la punct, după reguli precise, masculul poate întîlni o femelă Photuris, cu trupul lunguiet, o femelă „imitație", care a răspuns cu un mic decalaj în timp. După consumarea întîlnirii amoroase, masculul este devorat de femelă, nemairămînînd din el decît o crustă rigidă și indigestă.

Sîngele unui coleopter Photinus conține o concentrație de lucibufagine, molecule de respingere. Odată emise, aceste substanțe pun prădătorul într-o situație de stres, obligîndu-l să renunțe. Acest mecanism este folosit și împotriva păsărilor insectivore.

O echipă de la Universitatea Cornell a colectat coleoptere prădătoare Photuris în natură și a prelevat sîngele lor, utilizînd sîngerările reflexe. Sîngele larvelor și a tinerilor masculi nu conținea lucibufagine în vreme ce femelele le aveau într-o concentrație variabilă care le puteau proteja într-o oarecare măsură de atacuri. Din 29 de femele capturate, paisprezece au fost respinse și cincisprezece au fost mîncate. În același timp alți 29 de masculi nu au supraviețuit mai mult de 24 de ore în prezența unui păianjen lacom.

Aceste insecte nu-și pot fabrica singure substanțele de apărare. Pentru siguranță și supraviețuire le găsesc la coleopterele Photinus, ucigînd masculi. Apoi lucibufaginele sînt încorporate în ouăle protejate la rîndul lor.

Iată deci că gingașele coleoptere sînt capabile de o inimaginabilă cruzime, dar, orice s-ar spune, femela Photuris, o veritabilă „femeie fatală", rămîne o bună mamă.

Scrisori primite

Îți mulțumim pentru scrisoarea pe care ne-ai adresat-o, stimată Domnișoară MARILENA BĂNCILĂ (Galați)! Problema pe care ne-ai supus-o atenției e, fără îndoială, interesantă și de aceea ne propunem să o prezentăm într-un viitor articol pe tema aminoacizilor codificați de ADN și ARN. Fiindcă, totuși, tema este oarecum aridă (ne referim îndeosebi la „formula lor chimică, nu numai denumirea lor biologică", despre care ne scrii), îți sugerăm să consulți, pentru deplina ta edificare în problemă, un tratat universitar de biochimie în care lucrurile sînt prezentate de-a fir a păr. De dorit să găsești un tratat (sau manual) editat cît mai recent. Mult succes și așteptăm să ne mai scrii!

Ne vedem siliți să repetăm și pentru Dvs., stimată Doamnă ANA RUSU (Iași), precum și pentru Dvs., stimate Domnule ADRIAN TORCĂTORU (Slănic-Prahova), că taloanele care însoțesc diferite anunțuri publicitare NU trebuie să fie expediate pe adresa redacției noastre, ci *pe adresa firmei* care girează respectivul anunț publicitar! Redacția noastră, din păcate, nu poate face oficiile de „mijlocitor" între Dvs. și firmele respective. Asta-i situația!

Vă mulțumim pentru cuvintele de apreciere adresate echipei noastre, stimate Domnule ANDREI FILIMON (București)! Cît privește problema pentru rezolvarea căreia ne solicitați sprijinul, mărturisim că nu avem știre despre existența unui institut precum cel amintit de Dv., dar acest lucru nu înseamnă că n-ar putea să existe! Prin urmare, vă sugerăm să vă adresați Secției Culturale a Ambasadei Regatului Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord, Cal. Dorobanților nr. 14, București. Vă dorim mult succes!

Ne cerem scuze pentru involuntara confuzie făcută de serviciul căruia i-am solicitat să ne ajute în aflarea adresei respective, stimate Domnule AUREL RADITOVAN (Timișoara)! Adresa comunicată nouă era, de fapt, a Ligii pentru Apărarea Drepturilor Omului (LADO) și, prin urmare, nu cea solicitată de Dv. și, implicit, de noi... Drept urmare, am reluat cercetările și am aflat, sperăm, adevărata adresă: Asociația pentru Drepturile Omului - *Comisia Helsinki, Calea Victoriei nr. 120, București*. Vă dorim mult succes în demersul Dv. justițiar și, totodată, încă mulți-mulți ani de viață în sănătate și pace, ca să ne puteți citi cu aceeași pasiune! Cît privește dorința Dv. („Păcat că «Magazin»-ul nu apare zilnic!"), ea ne onorează, ca deziderat, dar... ca orice vis, rămîne un țel minunat care, din păcate, este de neatins...

Vă mulțumim pentru fidelitatea Dv. stimate Domnule ing. MIHAI ȘTEFAN CRISTEA (Baia Mare)! Citind scrisoarea pe care ne-ați trimis-o, am putut afla preocupările mai mult decît interesante pe care le aveți și, drept urmare, vă facem invitația de a ne trimite un material (1-1, 1/2 pagini) de prezentare generală a realizării Dv. întrucît ne interesează problema și am dori să o facem cunoscută prin paginile revistei noastre! Așteptăm, deci!

Rubrică realizată de
ADRIAN HOAJĂ

Violența în cuplu

PSIHOLOGUL la dispoziția dumneavoastră

ANCA DONȚU

- Stimată Doamnă Anca Donțu, S.B., în vîrstă de 18 ani, are un prieten pe care îl iubește dar acesta este violent și chiar o bate. A vrut să-l părăsească, dar el a amenințat că se va omori. Și totuși, în acest fel, relația nu mai poate continua. S.B. ne întreabă ce să facă. Un caz care poate interesa mai mulți cititori, avînd în vedere că violența într-un cuplu este o situație care, din păcate, se mai întîlnește...

- Dragă S.B., primul lucru pe care aș vrea să ți-l spun este că în asemenea cazuri de mare ajutor pot fi prietenii comuni sau chiar părinții. În multe cupluri se întîmplă ca partenerul să fie violent iar partenera să ascundă acest lucru. De ce? De teamă, rușine sau pentru a-și proteja relația. Și totuși acest tip de atitudine este greșit, deoarece femeia devine în felul acesta extrem de vulnerabilă în fața bărbatului, care, conștient că ea nu dorește să facă publică problema lor, va persista în comportamentul său.

Iată de ce femeia trebuie să-și mărturisească necazurile fie prietenilor, fie familiei, pentru a primi un sprijin, a nu mai fi singură. În plus, prietenii sau familia te pot sfătui ce să faci în viitor și chiar pot vorbi cu partenerul în speranța schimbării comportamentului violent al acestuia.

Dacă violența are rădăcini adînci în educația primită în copilărie, atunci prietenul tău va trebui să dea dovadă de un extraordinar efort de voință pentru a se schimba!

Trebuie însă ținut seama că, din păcate, rezultatele nu sînt totdeauna pe măsura așteptărilor. De aceea, în cazul tău, ar trebui să te decizi ce preferi: o viață plină de violență sau despărțirea. Iar dacă dorești să pui cu adevărat capăt acestei relații, trebuie să fii hotărîtă și să nu te lași intimidată de nici un fel de amenințări.

În decizia privind continuarea sau întreruperea relației trebuie să analizezi cu seriozitate viitorul. Dorești să te căsătorești cu prietenul tău? Și dacă da, dorești să ai copii? Ce se va întîmpla cu acești copii dacă tatăl lor va continua să fie violent? Vor fi martorii unor scene oribile, sau vor deveni ei înșiși victime ale violenței? Merită asumat riscul?

De aceea, cred că într-o asemenea relație nu trebuie făcut nici un pas mai departe pînă cînd partenerul nu dă dovadă că se poate stăpîni și că se poate schimba în bine. Dacă prietenul tău te iubește atît de mult încît intenționează să se omoare în cazul în care va fi părăsit, atunci ar trebui să încerce să se schimbe pentru a preveni despărțirea! Dacă el însă nu este dispus să facă acest „sacrificiu", atunci nu trebuie să ai procese de conștiință în cazul în care te hotărăști să te desparți de el.

Și, cu siguranță că persoanele apropiate vor fi în măsură să îți acorde sprijinul necesar pentru luarea unei decizii corecte. Îți doresc succes!

- Mulțumim Dnei psiholog pentru răspuns. Așteptăm și alte scrisori de la cititori.

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANȚU

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
București 96,1 FM
Iași 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploiești 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanța 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Pitești 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoșani 93,1 Mhz
Focșani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Brașov 105,5 Mhz

Arheologie

LA SUCEVIŢA, LEGENDE CONFIRMATE DE REALITATE...

Dr. ing. DINU-ŞTEFAN MORARU

Ca o completare la scurtul istoric apărut în revista „Magazin", privitor la mănăstirea Sucevița, vreau să vă împărtășesc cîte ceva din experiența mea de restaurator, întîmplări trăite cu mai bine de 35 de ani în urmă.

În vara lui 1962 s-a produs o prăbușire de pămînt lîngă zidul de incintă al mănăstirii fortificate. Muncitorii restauratori au săpat din dispoziția mea în acel loc un puț adînc și larg, cu pereți sprijiniți de dulapi groși de lemn, pînă la doisprezece metri adîncime, unde... a apărut o galerie puțin mai înaltă de un stat de om.

Pereții nu erau căptușiți în nici un fel și pămîntul se putea prăbuși oricînd. În plus galeria era plină jumătate cu apă, încît, numai cu o ambarcație o puteai explora. Am „fabricat" o asemenea bărcuță din scînduri de brad, am smolit-o, am coborît-o prin puț și am „lansat-o la apă". Trebuia cu tot dinadinsul să pătrundem înăuntru și să facem planul galeriei, pentru că, altfel, nu puteam consolida mănăstirea. Am pornit așadar în această călătorie subterană cu barca, însoțit de meșterul Morhan. Pe drum, am găsit vechi bucăți de lemn putred, care adevereau că galeria nu era naturală și că fusese cîndva sprijinită.

La un moment dat, dintr-o mișcare imprudentă, ne-am răsturnat și era cît pe-aci să ne înecăm. Pipăind pereții în întunericul total (felinarul ni se stinsese) am reușit să ajungem la puțul sprijinit și, plini de noroi și uzi, am ieșit afară.

Punînd a doua zi pe hîrtie măsurătorile, am aflat că cele două capete ale ramurilor de galerie se sfîrșeau undeva în pivnițele mănăstirii. Săpînd mai tîrziu ne-a fost dat să aflăm două ieșiri secrete.

În galerie (vezi foto) intram periodic, pe măsură ce înainta consolidarea; la aceasta participa și Matei Vișniec, originar din Rădăuți, pe atunci foarte tînăr student, astăzi reputat dramaturg în Franța.

În prezent, galeria este complet betonată iar pardoseala sa din lespezi de beton filtrează dedesubt pîrîul subteran. Ce s-ar putea crede despre originea galeriei? Ca la multe așezări fortificate, ieșirile secrete se practicau din obișnuință. Se poate chiar ca galeria să fi fost săpată „ab intio", cum ne povestește Ion Neculce: „Ieremia Vodă au fost pus multă avere la Mănăstirea Sucevița într-un beci sub curțile domnești, iar după moartea lui venit-au doamna și ginerii ei din Țara Leșească și au luat ace avere

toată... care stau tainele și pînă azi deșartă unde au fost ace avere". Eu cred în povestea lui Neculce. Tot atunci am descoperit aducțiunea de apă care a alimentat Sucevița încă de la origine. Cum am ajuns la această descoperire? La Sucevița trăia bătrîna maică Paraschiva. Văzîndu-mă zi de zi coborînd în subterană pentru consolidarea galeriei, maica a început să-mi povestească tradiția orală despre aducerea apei de băut în vechime de la distanță, de la un prea gustos izvor de apă, zis al Românenilor, de unde „domnii cei bătrîni" o aduceau prin scurgere liberă pe conductă, după zisa ei „pe scocuri". Am mai aflat că un bătrîn pădurar putea să-mi spună multe lucruri despre sursa de apă. Aceasta mi-a povestit că atunci cînd a săpat gropile pentru fundația casei a dat, la mică adîncime, peste tuburi de ceramică care se îmbucau unul într-altul și pe care ani de zile le-a folosit pentru „fumurile" hornului. Tot el mi-a confirmat și tradiția orală și aducerea apei de departe de la izvorul Românenilor. Săpînd în diferite direcții am găsit tuburile de ceramică intacte la trei palme îngropate, dar pline cu mîl sau alte reziduri întărite. Astăzi izvorul Românenilor se află într-o pășune sub un bot de deal, la trei km în sus de mănăstire.

Proprietarul pășunii era Vasile Boghian a lui Ilie. Ne-am prezentat la locuința din satul Sucevița, pentru a căuta originea legendei. Izvorul era o micuță mlaștină înconjurată cu o încîntătoare pajiște. Trei firișoare de apă porneau la vale. Interesant era că cel din mijloc pornea drept spre mănăstire. M-am întrebat: oare care din cele trei fire este mai logic să fi fost captat; desigur, răspunsul era foarte simplu: cel din mijloc! Prima lovitură de cazma, mai la vale de izvor, ne-a făcut să descoperim pe aliniamentul firului mijlociu de apă, la numai două palme sub pămînt, tuburile ceramice mult căutate. Șanțul de deschidere rectiliniu dezvelind treptat șarpele tuburilor întins pe groapă, dar apa vieții sale nu-l mai străbătea. Și așa am găsit la trei km de mănăstire, ceea ce prin documente nescrise trecuse din gură în gură, din veac în veac, din an în an, pînă la Paraschiva și de la ea la... noi.

Mai rămîne de deslușit pe unde pătrundea conducta în incinta fortificată despre care pomeneam la început. Logic era ca latura în cauză să fie cea dinspre apus, adică tocmai cea din direcția Izvorului. Șanse de a găsi tuburi intacte erau însă aici foarte mici, pentru că în primul război mondial se dăduseră lupte chiar sub zidurile mănăstirii.

La Sucevița se poate vedea pe zidul de vest al incintei o mică poartă cu ancadramentul de piatră, astăzi complet ziditâ. Logic ar fi fost ca pe aici să fi pătruns conducta - și așa a și fost! Legenda era confirmată și astfel povestirile ce ne-au fost transmise s-au dovedit a fi realitate.

Amprente ale spiritualității noastre

Catedrala Sfinții Apostoli Petru și Pavel

La capătul străzii care coboară din Piața Ovidiu spre Mare, la Constanța se află una dintre cele mai impunătoare biserici ortodoxe din Dobrogea și din întreaga țară.

Catedrala Sfinții Apostoli Petru și Pavel este opera marelui arhitect român Ion Mincu (1852-1912). Biserica a fost ridicată în perioada de avînt cultural care a urmat Războiului de Independență de la 1877, iar în 1953 a fost declarată, în mod oficial, monument de arhitectură. Ea are formă de treflă, cu trei turle și un pridvor susținut de coloane. Construcția a început la 4 septembrie 1883 iar prima pictură în ulei a fost realizată între 1885-1989 de pictorul G.D. Mirea (1852-1934). În timpul celui de al doilea război mondial această primă pictură a căzut, fiind susținută de o fundație slabă. Tot acum biserica a fost grav avariată. Pe lîngă partea de est a clădirii, a fost distrusă catapeteasma din interior, lucrată în icoane emailate. Între 1946-1957 s-au executat reparațiile exterioare, capitale, și în atelierele Patriarhiei s-a reprodus din alte materiale o nouă catapeteasmă. Apoi încă un an s-a lucrat la consolidarea turlei principale și la montarea unor profile și capiteluri exterioare. Noua pictură a fost executată în tehnica frescă între 1959-1965, de pictorul prof. Gh. Popescu de la Institutul de arte plastice din București și de Niculina Dona-Delavrancea. În stil neobizantin, aceasta este o realizare contemporană de excepție, păstrînd iconografia tradițional bisericească, dar urmărind în același timp o adaptare istoric-locală.

Mobilierul catedralei, stranele, jilțurile, policandrele, candelabrele și sfeșnicele au fost executate tot după planurile lui Ion Mincu, la Paris. Bogăția motivelor sculpturale, ornamentațiile aurite sau din pietre sidefate întregesc un ansamblu ornat din aliaj metalic și lemn. Avariat și el, în timpul celui de al doilea război mondial, a fost completat în 1978-1981 cu un mobilier de stejar, lucrat pe linia vechilor sculpturi și încadrînd spațiul larg al altarului. De pe panoul exterior, spre mare, te privește, realizat în mozaic de Murano, Sfîntul Andrei, patronul creștin al Dobrogei.

IRINA STOICA

Redescoperirea civilizațiilor

DOUĂ ORAȘE SPULBERATE...

Anul 79 î.e.n. Era luna august aproape la jumătate, cînd Vezuviul, ca și altădată, a dat primele semne de neliniște. Atît. Catastrofa, o catastrofă de neimaginat, o catastrofă fără precedent avea să se producă în dimineața zilei de 24, a aceleiași luni. O erupție ucigașă a Vezuviului avea să șteargă de pe suprafața pămîntului două orașe cu tot ceea ce reprezenta viață în ele: Herculanum și Pompei. „Vîrful muntelui, notează V. Ceram în *Zei, morminte, cărturari,* se crapă în bubuituri de tunete. O coloană de fum se ridică pe cerul brăzdat de fulgere, o ploaie de pietre și cenușă se porni să cadă, acoperind lumina Soarelui. Păsările se prăbușeau moarte din zbor, oamenii alergau țipînd, animalele se tîrau urlînd. Nu se știe bine de unde, din cer sau din pămînt, năvăleau torente de apă, care inundau străzile"...

Ambele orașe au suportat groaznicul cataclism, fără putința de a se apăra sau de a se salva de la distrugere, însă, chiar dacă au avut aceeași soartă, ele au pierit în mod diferit.

În orașul Herculanum, într-o dimineață, oamenii își începeau activitățile cotidiene. La un moment dat, o explozie de neimaginat a spart pîntecul vulcanului din care au început să iasă valuri de noroi și cenușă, amestecate cu lavă, au inundat străzile, au pătruns prin acoperișuri, au spart uși și ferestre, amalgamul de rocă fluidă, piatră, minereuri a îngropat pur și simplu tot ce mișca, clădiri mai mari sau mici; o ploaie fierbinte completa dezastrul. Peste ceea ce fusese, cu cîteva ore în urmă, o așezare umană, s-a așternut un „strat" de douăzeci de metri. După cîteva ore era liniște.

Pompeiul a avut un alt destin. „N-a fost atins de valul de lavă de care, pe cît se pare, nu puteai să scapi decît într-un singur fel: prin fugă. Totul a început cu o ploaie fină de cenușă, care putea fi spulberată; pe urmă căzu o ploaie de pietricele, iar apoi bucăți de rocă, grele, de cîteva kilograme. Încetul cu încetul locuitorii începură să înțeleagă gravitatea primejdiei. Dar era prea tîrziu. Aburi sulfuroși se infiltrau prin cercevele și crăpături, pătrundeau pe sub cearceafurile în care oamenii își înfundau fețele. Dacă alergau spre aer curat, o grindină de pietriș le cădea în cap, îi făcea să dea înapoi cu oroare. Abia reintrați în casă tavanul se năruia asupra lor. Cîțiva scăpară, dar nu pentru mult timp. Ghemuiți sub vreo scară sau sub vreun coridor boltit, au mai trăit încă o jumătate de oră de groază. După care au murit sufocați de vaporii sulfuroși. Patruzeci și opt de ore mai tîrziu Soarele strălucea, dînd la iveală, pe o suprafață de optsprezece kilometri, o zonă devastată, pămînt pîrjolit, straturi de cenușă... Nori groși și pîcloși au ajuns pînă în Africa, Siria și Egipt. Pierise o lume, se spulberase o istorie...

Selecție și prezentare de
MELANIA CHIRIACESCU
(Va urma)

● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLIC

● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITA

TALON DE COMANDĂ

EXPEDITOR:
Nume .....
Adresă .....
.....
Telefon ..... Profesie .....

GRUPUL EDITORIAL ALL

ALL

DESTINATAR:
Clubul cărții ALL
Bd. Timișoara, nr. 58,
O.P. 12, C.P. 107

Dacă doriți să comandați un titlu vă rugăm să scrieți numărul de exemplare dorite în fața acestuia.

Titlu	Autor	Preț lei	Titlu	Autor	Preț lei
Requiem	George Cușnarencu	34900	Eclipsa	Răzvan Petrescu	6900
Femeia în roșu	M.Nedelciu, A.Babeți	39900	În absența stăpînilor	Nicolae Breban	9900
Vreau și luna de pe cer	S.W. Maugham	7900	Ocheanul întors	Radu Petrescu	9900
Poezia română modernă	Nicolae Manolescu	13900	Prostia la români	Cătălin Țârlea	8900
Provocatorul	Bujor Nedelcovici	16900	Chef cu femei urâte	Dan Silviu Boerescu	29900
Tratament fabulatoriu	Mircea Nedelciu	9900	Ucenic la clasici	Costache Olăreanu	19900
Un regat imaginar	Ștefan Bănulescu	34900	Vladia	Eugen Uricaru	24900
Aventurile lui Oliver Twist	Charles Dickens	39900	Bouvard și Pecuchet	Gustave Flaubert	29900
Călătoriile lui Gulliver	Jonathan Swift	19900	Manechinele	Bruno Schulz	16900
Scurtă istorie a literaturii braziliene	Antonio Olinto	14900	Thais	Anatole France	13900
Un yankeu la curtea regelui Arthur	Mark Twain	19900	Logodnicul	H.P. Bengescu	14900

Trimiteți talonul de comandă, completat conform dorinței dumneavoastră, pe adresa Grupului Editorial ALL, beneficiind de o reducere de 10% din prețul tuturor cărților cuprinse în acest talon.

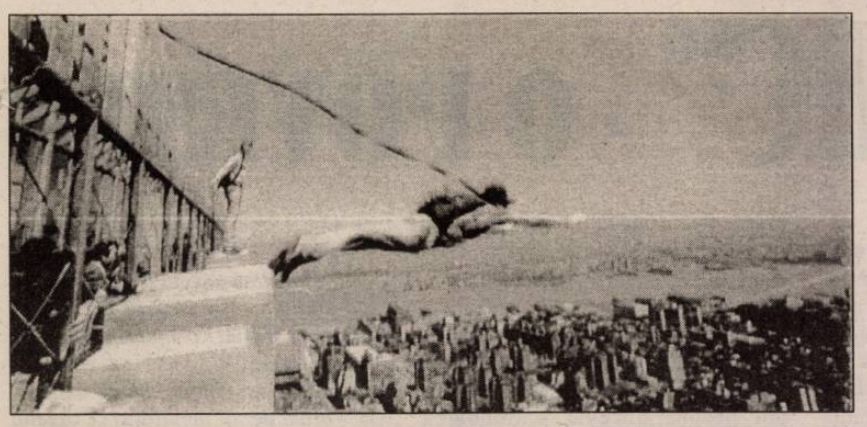

■ Nebunie „calculată”

ZBURĂTORI CITADINI

Riscul asumat şi calculat nu se mai numeşte nebunie. Şi totuşi, locuitorii New Yorku-ului n-au găsit altă caracterizare pentru cei doi tineri englezi, Ron Balwin şi Eric Fox, care s-au aruncat de la etajul 25 al celebrului Empire State Building (102 nivele). Şomeri şi în criză acută de bani, cei doi şi-au organizat temeinic spectacolul. După ce şi-au făcut o zgomotoasă reclamă, de la bordul unei maşini ce s-a plimbat prin împrejurimile respectivei clădiri, Ron şi Eric s-au legat de un parapet metalic al etajului 25 (aproximativ 100 de metri altitudine) şi s-au echipat cu paraşute. Banda elastică şi foarte solidă a avut lungimea de 25 de metri.

Primul s-a aruncat Eric (care a pierdut la tragerea la sorţi) şi el nu a folosit paraşuta, bazîndu-se exclusiv pe „hamul” elastic. În ropote de aplauze, Ron s-a azvîrlit în abis şi nici el n-a utilizat paraşuta, preferînd să rămînă suspendat cîteva minute, spre deliciul publicului. După această „nesănătoasă” reuşită, ei au fost duşi la poliţie pentru a plăti o amendă de 250 de dolari fiecare - întrucît nu au cerut aprobare, iar traficul în zonă a fost perturbat. Dar, înţelegători cu aceşti cascadori de ocazie, poliţiştii i-au aşteptat pînă au terminat de cules roadele muncii lor, şi anume peste 1000 de dolari oferiţi de public. Practici din fire, cei doi englezi au preferat să presteze munci în folosul obştei timp de o săptămînă, în loc să plătească amenda. Cei doi au susţinut că dacă s-ar fi aruncat din Turnul Londrei, spectatorii n-ar fi fost la fel de generoşi... *(P. Ioan)*

■ Condamnată fără vină...

A COMIS, TOTUŞI, CRIMA!

În localitatea franceză Limoges a fost găsit mort, în subsolul blocului în care locuia, un casier de bancă, George Roberts. Cineva îi împlîntase un cuţit în inimă, după care îi desfigurase faţa prin arsuri puternice. El a fost identificat de soţie după hainele cu care era îmbrăcat. Victima se căsătorise, cu cîţiva ani în urmă, cu o tînără frumoasă de 18 ani, unire absolut nepotrivită dacă ţinem seama că soţul împlinise 50 de ani! Dar

zi, sătulă de o asemenea viaţă, şi-a luat un amant, pe Antoine Muret, un mic funcţionar ce locuia în acelaşi imobil. Menajul în trei a mai continuat un timp. Acum hoinărelile soţului prin cîrciumi nu o mai deranjau chiar atunci cînd acesta apărea acasă în zori. Şi deodată George dispăru... După trei zile de absenţă, soţia se prezentă la comisarul Charlet Fevnet, reclamînd dispariţia. În aceeaşi zi, în subsolul locuinţei, lîngă cazanul instalaţiei de încălzire a imobilului, a fost descoperit cadavrul unui bărbat înjunghiat. Cuţitul provenea din bucătăria familiei Roberts! Françoise, pe urmă şi amantul ei, Antoine, au fost aresdusă şi Françoise s-a putut întoarce acasă.

Într-o seară soneria sună... Deschizînd uşa, rămase stană de piatră: în prag se afla „mortul”, fostul ei soţ, pentru care făcuse ani de puşcărie! Ura o amuţi, timp în care George intră nestingherit şi se aşeză pe un fotoliu. „Mortul” începu să-i povestească cele întîmplate. „Nu am fost un om bogat. Fiind casier îmi treceau mulţi bani prin mînă, aşa că am luat şi pentru mine. Cînd am aflat că va veni un control, m-am hotărît să dispar. La marginea oraşului trăia un vagabond, Louis. În timp ce erai plecată de acasă, l-am chemat să-i dau nişte lucruri. După ce s-a îmbrăcat în hainele mele l-am dus la subsol. Aici l-am înjunghiat şi i-am ars faţa. Apoi am părăsit oraşul sub numele de Louis Meillet. Îmi pare rău că ai fost condamnată, dar asta este viaţa. În ultimul timp mi-a mers prost şi cum am aflat că ai bani, am venit să mă împrumuţi.” Între timp, George, obosit de băutură şi de cele povestite, adormi. Ura o cuprinse din nou pe Françoise. Se duse la bucătărie şi luă un satîr. Cu o lovitură George trecu în nefinţă. Apoi Françoise telefonă comisarului Charlet Fervet. Acum judecătorii au de rezolvat o grea problemă. Mai poate să fie Françoise acuzată iarăşi de crimă, atîta vreme cît pedeapsa a ispăşit-o înainte de a o comite?... *(A.D)*

ÎMPĂCARE CA-NTRE FRAŢI!

Mama Maria avea o gospodărie frumoasă, într-un sat pe malul rîului Vedea. Cei cinci copii o ajutau la grădină iar ea supraveghea atent animalele şi păsările din ogradă.

Marea ei supărare era însă neînţelegerea cumplită dintre cîinele şi pisica, pe care zadarnic încercase să-i facă să se tolereze.

Cîinele era un animal înţelept, nu fugărea nici raţele, nici găinile, păzea casa cu devotament, dar cînd vedea pisica devenea o fiară. Mama Maria ştia că această neînţelegere între cîine şi pisică e veche de cînd lumea, şi în alte curţi treburile se derulau cam la fel, dar nici unul dintre cîinii vecinilor nu era atît de violent, gata oricînd să sfîşie biata pisicuţă.

Pisica urma să aibă pui şi mama Maria se gîndea cu groază la ce se va întîmpla cu micile făpturi.

Într-o noapte, pisicii, care se afla în curte, i-a venit sorocul şi tîrîndu-se a ajuns la coteţul cîinelui.

Fiara cumplită de pînă atunci i-a făcut loc înăuntru, el a ieşit cuviincios afară şi, în zori, femeia l-a văzut păzind cuşca în care se aflau mama şi şase pui mititei, fără ochi.

Din momentul acela cîinele a devenit a doua mamă pentru pui. Cînd mama adevărată era plecată, se aşeza în faţa cuştii, mîrîind la oricine se apropia. Cînd pisoii au mai crescut îi lăsa să se apropie de hrana lui şi încerca chiar să se joace cu ei. După ce micuţii prieteni au fost oferiţi unor alţi iubitori de animale, relaţiile cu mama au rămas „civilizate”. Uneori chiar pot fi văzuţi alături, parcă depănînd amintiri, iar mama Maria se bucură nespus că duşmănia lor s-a topit datorită micilor făpturi venite pe lume. (I. Stoica)

■ Prezentul unei vieţi... anterioare?!

STRANIA POVESTE A LUI IMAD ELAWAR

Martie 1964, Liban. La sfatul unui tînăr translator local, Profesorul Ian Stevenson, Directorul pentru Studii Comportamentale al Departamentului de Psihiatrie de la Universitatea Virginia, porneşte spre satul Kornayel. Motivul? Informaţia că acolo ar fi existat mai mulţi copii care îşi aminteau... de viaţa lor anterioară. Ajuns aici, îl întîlneşte pe Imad Elawar, un băieţaş născut la 21 decembrie 1958, care îşi amintea, încă de la vîrsta de... 18 luni, stranii întîmplări petrecute în familia lui. Copilul pretinde de exemplu că ar fi locuit la Khriby, un sat aflat în vecinătate. Tatăl, convins că minte, a refuzat să-l ducă pe băiat la Khriby pînă într-o zi, cînd Imad recunoaşte pe o stradă din Kornayel un locuitor din Khriby. Acesta a fost începutul. Imad povesteşte istoria unui oarecare Bouhamzy, locuitor din Khriby, accidentat intenţionat de un şofer de camion nebun. Să fi fost el oare Said Bouhamzy, mort într-adevăr în urma unui accident? Nu. Nu despre el povestea Imad. Personajul a fost efectiv identificat ca fiind Ibrahim Bouhamzy, vărul lui Said, ucis, ca în relatarea lui Imad, de un şofer nebun.

Şi astfel, Profesorul Ian Stevenson se hotărăşte să-l conducă personal pe micuţul Imad Elawar la Khriby, pentru a-l confrunta prima oară cu cei pe care Imad pretinde că i-ar fi cunoscut. Şi astfel Imad este condus la casa unde a trăit Ibrahim. Aici recunoaşte locul unde obişnuia să stea cîinele, amplasarea patului, dulapul pentru puşcă - în total, 57 din cele 60 de indicaţii furnizate de el!

Un caz cu adevărat ieşit din comun, avînd în vedere că Prof. Stevenson a asistat la toate verificările încă înainte de a se fi produs confruntarea între cele două familii... (M. Dorobanţu)

■ Pilot să fii...

Noroc să ai!

O întîmplare neobişnuită, care merită, desigur, să figureze în „Cartea recordurilor”, s-a petrecut în Anglia, în apropierea localităţii Colchester. Fraţii John şi Des Moloney (ultimul în imagine) se aflau la bordul unui avion „Provost”, un vechi aparat folosit de „Royal Air Force” în urmă cu 25 de ani. Cu acest aparat ei participau la o demonstraţie spectaculoasă de zboruri acrobatice cînd, în urma unei manevre în finalul unui „looping”, scaunul lui Des s-a rupt, determinînd ejectarea automată, tînărul pilot trezindu-se catapultat de la o înălţime de cîteva mii de metri.

Parașuta nu s-a deschis imediat, ci doar cînd el se afla aproape de sol! Şansa i-a scos în cale unul din puţinii copaci aflaţi în zonă, fapt care a atenuat şocul. Astfel, Des a scăpat cu viaţă alegîndu-se cu doar cîteva minore zgîrieturi! În acest timp, dovedind o remarcabilă prezenţă de spirit, John a reuşit să controleze avionul şi să aterizeze cu succes. Alt record!... *(Gh. R.)*

■ Culmea ranchiunii!

UMOR (NEGRU) ENGLEZESC

„Convins că soţia sa este incapabilă să fiarbă corect ouăle moi, un britanic bolnav de cancer a decis ca cenuşa să-i fie păstrată după moarte într-o clepsidră pentru fiert ouă” - relatează cotidianul britanic „The Independent”. Sperăm ca cititorul român să nu rămînă cu convingerea că în Anglia ouăle se fierb în... clepsidră, aceasta servind doar pentru a măsura corect şi cu pedanterie tipic insulară cele 1,5 minute necesare fierberii ideale a unui ou moale, numai bun pentru a fi servit la micul dejun. Dar nu datorită acestei ambiguităţi de limbaj ne-am oprit la respectiva ştire. Deşi pare o mostră tipică de umor negru englezesc, avem totuşi de-a face cu o întîmplare cît se poate de adevărată. Originalul „ceasornicar” de ocazie se numeşte (sau, mă rog, se numea) Malcom Eccles şi trăia împreună cu soţia sa, Brenda, într-un mic orăşel din Anglia. Trăiau fericiţi, am putea spune, dacă ne rezumăm doar la cele relatate în ziarul britanic, în care citim comentariul Brendei în timp ce-şi prezintă originala clepsidră, sculptată în lemn în stil rustic, de care este foarte mîndră: „Ştia că nu sînt în stare să fierb un ou moale, aşa că mi-a cerut să-i păstrez cenuşa într-o clepsidră pentru fiert ouă. Pe lîngă faptul că mă ajută astfel să fierb corect ouălele, acesta este şi un mod plăcut de a-mi aduce aminte de el...”. „Cîtă tandreţe şi delicateţe!” aţi fi tentaţi, probabil, să exclamaţi.

Un român cinic, pus mereu să scormone după semnificaţiile ascunse dincolo de aparenţe (scenarii), ar vedea însă, cu siguranţă, altfel lucrurile. El şi-ar imagina scenele petrecute în fiecare dimineaţă, cînd soţul încerca să-şi consume cu linguriţa oul răscopt prezentat drept moale, precum şi „tandrul” dialog ce urma: „Eşti atît de proastă, că nici un ou nu eşti în stare să fierbi. Ce naiba m-a găsit să mă însor cu tine, că nu eşti bună de nimic.” „Uite cine vorbeşte, s-a trezit cocoşul, numai gura-i de tine, boşorogule! Dacă nu-ţi place fierbe-ţi-le singur!” ş.a.m.d. Dialog pe care soţul şi l-a vrut prelungit postum, prin originala idee, simpla prezenţă a clepsidrei trebuind să-i amintească Brendei întreaga viaţă că nu e bună de nimic. Drept care, ne-o putem imagina, în fiecare dimineaţă, în cocheta ei bucătărie, răsturnînd clepsidra şi strecurînd printre dinţi: „În fine, eşti şi tu, o dată, bun la ceva. Nenorocitule!”

Aşa se scrie istoria... (M. Grigore)

OSCAR 70

„TITANIC" - O POVESTE

James Cameron, în contact cu tragedia reală

- Cum a fost prima călătorie pe Atlantic în vederea începerii filmărilor?

- Ca şi cum aş fi mers prima oară la Mecca. Parcă am intrat în contact o cu altă religie. Plecasem cu o viziune destul de clară asupra obiectivelor pe care mi le propusesem, dar acolo am realizat cîteva lucruri extrem de importante. Aveam de-a face cu un vas real, copie a „Titanicului", aşa că filmul trebuia făcut la acel nivel de realitate. Din acel moment am declanşat o adevărată cruciadă a corectitudinii. Cînd s-a mai pus şi problema cîtorva filmări pe epava reală a vasului, am simţit, mai mult ca oricînd, că nu poate fi vorba doar de o poveste imaginară, drama nu fusese în fond imaginară, căci în acel eveniment tragic au murit, cu adevărat, oameni reali. Lucrînd timp îndelungat cu copia „Titanicului", fie cea de dinainte de catastrofă sau ca epavă, te impregnezi, fără să vrei, cu un puternic sentiment de tristeţe în faţa nedreptăţii destinului. Or, mesajul, acesta trebuia să fie. M-am gîndit: Probabil un alt regizor nu va mai avea şansa să facă un film pe această copie a „Titanicului". Poate doar un documentar să se facă vreodată. Aşa că responsabilitatea mea, de vreme ce mi-am propus să realizez acest film, este maximă.

- Ce părere aveţi despre creaţia cinematografică din 1958, „A Night to Remember", care se opreşte, deopotrivă, la tragedia „Titanicului"?

- Mi-a plăcut. Dar, acel film este, în mare, o relatare a evenimentelor istorice. Din punctul meu de vedere, nu era satisfăcător. Eu mi-am propus altceva: scufundarea „Titanicului" să fie doar fundalul pentru o nemuritoare poveste de dragoste. Ceva similar cu viziunea din „Pe aripile vîntului" în care nu despre războiul civil sau topirea în flăcări a Atlantei este vorba, acestea fiind doar fundalul, suportul narativ al unei zbuciumate poveşti de iubire. Cu toate acestea, din filmul meu se pot afla multe adevăruri istorice. În afara poveştii de dragoste, care este o creaţie imaginară dar verosimilă, nu mi-am luat nici o libertate în modificarea adevărului istoric. Pînă şi maşina în care Rose şi Jack îşi petrec prima şi unica lor noapte de dragoste a existat. Era un Renault roşu, proprietatea lui William E. Carter şi fusese achiziţionată cu suma de 2500 dolari. După cîte ştiu, ea încă se mai află pe epava reală a vasului.

- Una dintre scenele memorabile ale filmului este cea în care Ruth (Frances Fisher) o ajută pe fiica sa Rose (Kate Winslet) să îmbrace corsetul şi se chinuie să i-l încheie. E vorba de o metaforă? Corsetul semnifică lumea strîmtă, sufocantă în care Rose e închisă şi căreia ea se chinuie să-i facă faţă? Este doar o idee regizorală?

- În scenariu, Rose o ajuta la un moment dat pe Ruth să se îmbrace în timp ce aceasta stătea cu spatele la fiica sa şi îi vorbea. Aşa mă gîndisem iniţial. Dar, în noaptea dinaintea filmării mi-am zis: Schimbăm, o vreau pe Rose în corset. La filmare, toată lumea s-a mirat, iar pentru garderobieri apărea o adevărată problemă. Nu era prevăzut un corset pentru Rose. Dar aşa s-a născut scena de care amintiţi, iar efectul este cel pe care l-aţi menţionat. Majoritatea femeilor din film poartă corset.

- Cum se explică faptul că în

---

tvr1 TELEVIZIUNEA ROMÂNĂ

SĂPTĂMÎNA: 6 - 12 aprilie 1998

LUNI 12.05 Serial (r): „Ultimele ştiri" 13.00 Avocatul poporului (r) 15.30 O altă putere (r) 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.35 Serial: „Casă de piatră" 18.30 Interactiv Tele-joc 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.15 Serial: „Echipa de intervenţie" 22.15 Feţele schimbării 23.30 Scena 24.00 Serial: „Canary Wharf" 0.25 Întîlnirea de la miezul nopţii.

MARŢI 6.00 România: Ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iaşi 11.00 TVR Timişoara 13.00 Credo (r) 14.10 Serial (r): „Perla Neagra" 15.30 Ecclesiast '98 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.10 Desene animate 17.35 Serial: „Casă de piatră" 18.00 În flagrant 18.30 Interactiv Tele-joc 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.15 Telecinemateca: „Pasărea Phoenix" (SUA, 1965). Cu: James Stewart 0.05 Universul cunoaşterii 0.55 Serial: „Canary Wharf".

MIERCURI 6.00 România: Ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iaşi 11.00 TVR Timişoara 13.00 Pentru dv., doamnă! (r) 14.20 Serial (r): „Perla Neagră" 15.30 Pro patria 17.10 Desene animate 17.35 Serial: „Casă de piatră" 18.00 Medicina pentru toţi 18.30 Interactiv Tele-joc 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.15 Serial: „Efecte secundare" 22.05 Memorialul durerii 23.45 Cultura în lume 0.15 Jazz alive.

JOI 6.00 România: Ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iaşi 11.00 TVR Timişoara 13.00 Sensul tranziţiei (r) 14.10 Serial (r): „Perla Neagră" 15.45 Lege şi fărădelege 16.00 Convieţuiri 17.10 Desene animate 17.35 Serial: „Casă de piatră" 18.30 Interactiv Tele-joc 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.15 Serial: „Dr. Quinn" 22.15 Reflecţii rutiere 22.30 Cu ochii'n 4 23.35 Bank-note 0.05 Serial: „Canary Wharf".

VINERI 6.00 România: Ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iaşi 11.00 TVR Timişoara 13.00 Convieţuiri 14.10 Dosarele istoriei (r) 15.30 Emisiune în limba germană 17.10 Mapamond 17.35 Serial: „Casă de piatră" 18.00 Ora Warner 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.15 Film: „Biblia - Avraam" (Italia/Germania, 1995) 23.30 Maria Callas - Un concert ideal (Arte) 0.30 Cinematograful de noapte: „Cădere liberă" (SUA).

SÎMBĂTĂ 7.00 Bună-dimineaţa... de la Timişoara şi de la Bucureşti! 8.30 Alfa şi Omega 9.50 Desene animate 10.10 Serial: „Viaţa ca în viaţă" 11.00 Film: „Povestea unei campanii eşuate" (SUA) 12.30 Ecranul 13.00 Serial documentar 14.30 Video-magazin 16.00 Fotbal: Rapid - Oţelul Galaţi 17.50 Serial: „Justiţie militară" 18.40 Disney 19.05 Teleenciclopedia 20.00 Jurnal 20.35 Serial: „Vizitatorul" 21.30 Cum vă place... 22.35 Filmele secolului - Colecţia Warner: „Regele regilor" (SUA, 1961, prima parte) 24.00 Arena AS.

DUMINICĂ 7.00 Bună dimineaţa de la... Bucureşti! 8.30 Lumină din lumină 9.05 Desene animate 9.30 Serial: „Fetiţa cu pistrui" 10.00 Ala-Bala, portocala! 11.00 Viaţa satului 12.55 Lumină din lumină 14.30 Campionatele internaţionale de gimnastică ale României 16.40 A doua alfabetizare 17.10 Serial SF: „Star Trek: Deep Space 9" 18.00 Disney 18.25 Serial: „Hollyoaks" 18.50 Robingo 19.40 Duminica sportivă 20.00 Jurnal 21.00 Film: „Un capriciu al destinului" (SUA, 1994) 23.00 Serial: „D-na King, agent secret" 23.50 Repriza a treia.

(După Panoramic TV)

---

tvr2 TELEVIZIUNEA ROMÂNĂ

LUNI 12.00 Serial (r): „Sunset Beach" 12.45 Ecranul (r) 14.00 Convieţuiri 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Micaela" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Hei-rup, Hei-rap! 19.40 Sănătate, că-i mai bună decît toate! 20.10 Serial: „Ultimele ştiri" 21.00 Credo 22.00 Rugby: Ţara Galilor - Franţa 23.30 Ecoturism.

MARŢI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 9.55 Scena politică (r) 11.30 Lumea sălbatică a animalelor (r) 12.45 Scena (r) 14.00 Convieţuiri 15.25 Desene animate 15.50 Serial: „Micaela" (ultimul ep.) 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Hei-Rup! Hei-Rap! 19.10 Dosarele istoriei 20.10 Serial: „Ultimele ştiri" 21.00 Sensul tranziţiei 22.00 Campionatele mondiale de patinaj artistic.

MIERCURI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 8.55 Cu ochii'n 4 (r) 9.55 Portrete în acvaforte (r) 10.25 Teleenciclopedia (r) 11.30 Comorile lumii (r) 14.00 Emisiune în limba maghiară 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" (ep.1). Cu: Veronica Castro 16.50 Serial: „Perla Neagră" 17.50 Fotbal: România - Grecia 19.50 Dreptul la adevăr 20.40 Avocatul poporului 21.40 Fotbal: A.C. Milan - Lazio Roma 23.35 Meridianele dansului.

JOI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 8.55 Universul cunoaşterii (r) 9.55 Medicina pentru toţi (r) 11.30 Documentar (r) 12.45 Magazin sportiv 14.00 Emisiune în limba germană 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 17.00 Ceaiul de la ora 5 19.10 Faţă în faţă cu autorul 20.10 Serial: „Ultimele ştiri" 21.00 În faţa dv.! 22.00 Cinematograful de artă: „Antonieta" (Franţa, 1983). Cu: Isabelle Adjani 23.50 Box: Turneul „Centura de Aur".

VINERI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 9.55 În flagrant (r) 10.25 Cultura în lume (r) 11.30 Comorile lumii (r) 12.45 Timpul Europei (r) 14.30 TVR Cluj-Napoca 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 17.00 Campionatele internaţionale de gimnastică 18.30 Pentru dv., doamnă! 19.10 Contemp-art 20.10 Serial: „Ultimele ştiri" 21.00 Robingo 2 22.20 Lumea sportului 24.00 Ghici cine vine la mine!

SÎMBĂTĂ .00 Desene animate 9.00 Comorile lumii 9.30 Pas cu pas 10.35 Documente culturale 11.30 TVR Timişoara 14.00 Serial: „Afacerea Seznec" 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 17.30 Campionatele internaţionale de gimnastică 19.00 Serata muzicală TV 21.30 Ateneu 22.40 Serial (r): „În plină acţiune" 23.55 Lumină din lumină • Paştele Romano-Catolic.

DUMINICĂ 8.00 Desene animate 8.55 Comorile lumii 9.30 Ferestre deschise 10.35 Cinematograful vremii noastre „André Téchiné" (Arte) 11.25 TVR Iaşi 13.30 Memoria exilului românesc 14.00 Serial: „Afacerea Seznec" 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Alo, tu alegi! 19.00 Serial: „În plină acţiune" 20.00 Ultimul tren 21.00 Fotbalmania 23.30 Pop-show nocturn.

(După Panoramic TV)

PRO TV

LUNI 7.00 Ora 7, bună dimineaţa! 11.00 Film: „Joc de culise" (r) 15.15 Serial: „Maria" 16.15 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr şi neliniştit" 18.00 Serial: „Vărul din străinătate" 18.35 Rişti şi cîştigi! 19.00 Roata norocului 19.30 Ştirile PRO TV 20.15 Film: „Nebunii" (SUA, 1990) 22.15 Serial: „Seinfeld" 23.15 Audienţă naţională 0.20 Serial: „Dosarele X".

MARŢI 7.00 Ora 7, bună dimineaţa! 10.30 Serial: „M.A.S.H." 11.30 Film: „Nebunii" (r) 14.30 Serial: „Walker - polițist texan" 15.15 Serial: „Maria" 16.15 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr şi neliniştit" 18.00 Serial: „Vărul din străinătate" 18.35 Rişti şi cîştigi! 19.00 Roata norocului 19.30 Ştirile PRO TV 20.15 Serial: „Chicago Hope" 21.15 Serial: „Avocaţii" 22.15 Serial: „Seinfeld" 23.15 Profesiunea mea cultura 0.45 Serial: „Dosarele X".

MIERCURI 7.00 Ora 7, bună dimineaţa! 10.30 Serial: „M.A.S.H." 14.30 Serial: „Walker - polițist texan" 15.15 Serial: „Maria" 16.15 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr şi neliniştit" 18.00 Serial: „Vărul din străinătate" 18.35 Rişti şi cîştigi! 19.00 Roata norocului 19.30 Ştirile PRO TV 20.15 Film: „Identitatea lui Bourne" (II) 22.15 Serial: „Seinfeld" 23.15 Pro şi contra 0.20 Serial: „Dosarele X".

JOI 7.00 Ora 7, bună dimineaţa! 10.30 Serial: „M.A.S.H." 11.30 Film: „Identitatea lui Bourne" (r) 14.30 Serial: „Walker - polițist texan" 15.15 Serial: „Maria" 16.15 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr şi neliniştit" 18.00 Serial: „Vărul din străinătate" 18.35 Rişti şi cîştigi! 19.00 Roata norocului 19.30 Ştirile PRO TV 20.15 Serial: „Melrose Place" 21.15 Serial: „Nikita" 22.15 Serial: „Seinfeld" 23.00 Întîlnire cu presa 0.15 Serial: „Dosarele X".

VINERI 7.00 Ora 7, bună dimineaţa! 10.30 Serial: „M.A.S.H." 11.30 Serial: „Beverly Hills" (r) 14.30 Serial: „Walker - polițist texan" 15.15 Serial: „Maria" 16.15 Serial: „Nano" 17.35 Urmărire generală 18.00 Serial: „Vărul din străinătate" 18.35 Rişti şi cîştigi! 19.00 Roata norocului 19.30 Ştirile PRO TV 20.15 Serial: „Dosarele X" 21.15 Film: „Frankenstein dezlănţuit" (SUA, 1990) 23.45 Serial: „Poltergeist" 0.30 Film: „Cele zece porunci I" (SUA, 1956) 3.00 Baschet NBA: Charlotte - Atlanta. Transmisiune în direct.

SÎMBĂTĂ 7.00 PRO TV Junior 9.00 Serial: „Superboy" 9.30 Film: „Peştera monstrului sacru" (Italia, 1997) 11.00 PRO Motor 12.00 Punctul pe I 13.00 Serial: „News Radio" 13.30: Serial: „Să mori de ris" 14.00 Generaţia PRO 15.40 Gillette - Cupa Mondială 16.10 Serial: „Hercule" 17.00 Serial: „Xena, prinţesa războinică" 17.50 PRO Fashion 18.20 Serial: „Adevărul gol goluţ" 18.50 Te uiţi şi cîştigi! 19.30 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Sechestraţi în tren" (SUA, 1995). Cu; Steven Seagal 22.00 Serial: „Millennium" 23.30 Serial: „NYPD Blue - viaţă de poliţist" 0.15 Film: „Cele zece porunci II" (SUA, 1956).

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Serial: „Lassie" 9.30 Super Abracadabra 11.00 Serial: „Se întîmplă în Waikiki" 12.00 Profeţii despre trecut 13.05 Serial: „News Radio" 13.30 Serial: „Să mori de ris" 14.00 Film: „Aprilie la Paris" (SUA, 1952) 16.40 Lumea filmului 17.10 Serial: „Al şaptelea cer" 18.00 Serial: „Beverly Hills" 19.00 Preţul corect 19.30 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Cu toţii sînt bine" (Italia, 1990). Cu: Marcello Mastroianni 22.15 Serial: „Cybil" 23.05 Procesul etapei 1.00 Gillette, lumea sportului.

DE DRAGOSTE NEMURITOARE

De ce lumea „sare peste bord" pentru „Titanic"?

Părerea specialiştilor

această lume... încorsetată încape o scenă cu o încărcătură erotică destul de pregnantă?

- Este vorba totuşi de multă inocenţă în acea secvenţă.

- În ce stadiu se aflau filmările cînd s-a realizat această scenă? Cei doi actori avuseseră timp să se cunoască?

- A fost prima secvenţă pe care au interpretat-o împreună. Pînă atunci repetaseră împreună diferite fragmente din partiturile lor, dar de filmat nu. Pentru această scenă nu s-a făcut o pregătire specială şi nici n-au existat „duble". Cred că tocmai de aceea se simte o oarecare nervozitate, ezitări în gesturi şi multă energie. Dar, la fel de bine cred că nu putea să iasă mai bine de atît.

- V-a ajutat faptul că aţi fost şi scenarist şi regizor al filmului?

- De foarte multe ori. Pentru mine, scenariul a fost o parte a... actului regizoral. Scrisul a fost un proiect, filmatul a devenit alt proiect iar montarea, ultimul proiect.

(Fragmente dintr-un interviu acordat de regizorul James Cameron presei străine).

După părerea sociologilor, psihologilor sau a psihiatrilor, lumea este întotdeauna fascinată de filmele în care dragostea învinge, chiar şi în faţa dezastrelor. Aşa se explică de ce „Titanic" are toate şansele să devină cel mai popular şi iubit film din istoria Hollywood-ului, apreciază Sharyn Hiller, specialist în problemele cuplului şi ale familiei. „După sute de filme în care lumea aleargă doar după bani şi după putere, spune Hiller, a venit momentul să ne ocupăm şi de suflet. Or, filmul este deosebit de romantic, chiar dacă există şi o secvenţă cu o pregnantă notă erotică. Este, pe de altă parte, un film care, în ciuda tragediei care se întîmplă, ne face să uităm că pe lume există atîta violenţă. În fond, „Titanic" aminteşte fiecăruia dintre noi cît de preţioasă este viaţa".

„Ar fi bine să ne imaginăm în orice clipă că sîntem pe un Titanic - spune la rîndul ei dr. Carole Lieberman, consultant în industria de filme. Ne îndreptăm spre secolul XXI. Ne-am putea zice: hai să nu exagerăm, ce pericole ne pot pîndi pe noi, în fond n-o să ne temem de un aisberg. Dar SIDA, dar alte boli incurabile sau neînţelegerile dintre state, poluarea planetei...? Să învăţăm ceva din acest film! Jack este un orfan sărac care se îndrăgosteşte de Rose, fata ce aparţine unei societăţi înstărite. Fac parte din două lumi diferite. Ar putea fi simbolul a două popoare diferite, iar povestea lor de dragoste, simbolul păcii, şansa supravieţuirii. În urma tragediei de pe Titanic, peste 1100 de oameni şi-au pierdut viaţa pentru că nu au existat bărci de salvare pentru toţi. Să luăm aminte, să ne asigurăm cu bărci de salvare în călătoria noastră către secolul următor".

Rubrică realizată de
AURORA POPESCU

acasa

LUNI 10.30 - 15.00 Reluări 17.00 Serial: „Antonella" 18.45 Serial: „Marielena" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste şi putere" 21.00 Serial: „Verdict: crimă!" 21.45 Serial: „Nimic personal" 22.45 Film: „Hair" (SUA, 1979).

MARŢI 10.30 - 16.00 Reluări 17.00 Serial: „Antonella" 18.45 Serial: „Marielena" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste şi putere" 21.00 Serial: „Verdict: crimă!" 21.45 Serial: „Nimic personal" 22.45 Film: „Zizania" (Franţa, 1978). Cu: Louis de Funès 1.45 Serial: „Secrete de familie".

MIERCURI 10.30 - 16.00 Reluări 17.00 Serial: „Antonella" 18.45 Serial: „Marielena" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste şi putere" 21.00 Serial: „Verdict: crimă!" 21.45 Serial: „Nimic personal" 22.45 Film: „Aventurile fratelui mai isteţ al lui Sherlock Holmes" (SUA/Anglia, 1975) 1.45 Serial: „Secrete de familie".

JOI 10.30 - 16.00 Reluări 17.00 Serial: „Antonella" 18.45 Serial: „Marielena" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste şi putere" 21.00 Serial: „Verdict: crimă!" 21.45 Serial: „Nimic personal" 22.45 Film: „8 1/2" (Italia, 1963). Cu: Claudia Cardinale 1.45 Serial: „Secrete de familie".

VINERI 10.00 - 16.00 Reluări 17.00 Serial: „Antonella" 18.45 Serial: „Marielena" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste şi putere" 21.00 Serial: „Verdict: crimă!" 21.45 Serial: „Nimic personal" 22.45 Film: „Băieţii noştri" (România, 1960) 1.45 Serial: „Secrete de familie".

SÎMBĂTĂ 7.30 - 13.30 Reluări 15.00 Serial: „Omul mării" 16.30 Casa serialelor 17.00 Serial: „Antonella" 18.45 Serial: „Marielena" 19.30 Desene animate 20.00 Film: „Puiul" (SUA, 1946). Cu: Gregory Peck 22.30 Film: „Hotelul Grand" (partea I, Anglia, 1997).

DUMINICĂ 9.00 Sport la minut 10.00 Motor Sport Magazin 11.15 Baschet NBA: Charlotte - Atlanta 14.45 FIFA Magazin 15.15 Gillette World Cup Special 15.45 Golazo - Top Gol Europa 16.45 Retrospectiva sportivă a săptămînii 17.00 Fotbal Il Calcio 19.15 Sport la minut 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Arhiva neagră" 20.45 Serial: „Incoruptibilii" 21.30 Serial: „Marile bătălii ale celui de-al II-lea război mondial" 22.30 Film: „Hotelul Grand" (partea a II-a).

ANTENA 1

LUNI 12.15 Controverse istorice 13.10 Serial: „O iubire de neuitat" 14.20 Serial: „Alondra" 15.20 Doc.: „Viaţă sălbatică" 16.00 Onyx 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.45 Film: „Noi sîntem îngeri: Dolarii" 21.40 Serial: „Omul cu o mie de feţe" 22.30 Milionarii de la miezul nopţii.

MARŢI 7.00 Dimineaţa devreme 10.10 Serial: „Sirenele" 11.00 Film: „Noi sîntem îngeri: Dolarii" (r) 12.40 Desene animate 13.10 Serial: „O iubire de neuitat" 14.20 Serial: „Alondra" 15.20 Doc.: „Viaţă sălbatică" 16.00 Onyx 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.45 Film: „Moartea unui poliţist" (SUA, 1991) 21.40 Serial: „P.D. James: Crime misterioase - Păcatul" 22.30 Milionarii de la miezul nopţii.

MIERCURI 7.00 Dimineaţa devreme 10.10 Serial: „Sirenele" 11.00 Film: „Moartea unui poliţist" (r) 12.40 Desene animate 13.10 Serial: „O iubire de neuitat" 14.20 Serial: „Alondra" 15.20 Doc.: „Viaţă sălbatică" 16.00 Onyx 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.45 Film: „Zid împotriva uitării" (SUA, 1988) 21.40 Serial: „Voi cuceri Manhattan-ul" Cu: Jack Scalia 22.30 Milionarii de la miezul nopţii.

JOI 7.00 Dimineaţa devreme 10.10 Serial: „Sirenele" 11.00 Film: „Zid împotriva uitării" (r) 12.40 Desene animate 13.10 Serial: „O iubire de neuitat" 14.20 Serial: „Alondra" 15.20 Doc.: „Viaţă sălbatică" 16.00 Onyx 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.45 Film: „Accidente" (SUA, 1989) 21.40 Serial: „Falsă identitate" 22.30 Milionarii de la miezul nopţii.

VINERI 7.00 Dimineaţa devreme 10.10 Serial: „Vise şi oglinzi" 11.00 Film: „Accidente" (r) 12.40 Desene animate 13.15 Serial: „O iubire de neuitat" 15.20 Serial: „Model Academy" 17.00 Onyx 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.45 Film: „Prinţul din Bel Air" (SUA, 1986) 21.40 Serial: „Puterea banilor" 22.30 Milionarii de la miezul nopţii.

SÎMBĂTĂ 7.00 Ştiri 9.25 Desene animate 10.20 Serial: „Ultimele 5 minute" 12.00 Mileniul III 13.30 Serial: „Model Academy" 14.20 Serial: „Viaţa de la zero" 14.50 Fir întins 15.30 Onyx 16.30 Între prieteni 17.30 Tenis - higlights Cupa Davis 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.45 Film: „Dacă s-ar fi ştiut" (SUA, 1995) 21.40 Serial: „A treia planetă de la Soare" 22.00 Tenis - hihglights Cupa Davis 22.30 Schimbul de noapte 0.00 Film: „Un trecut dureros" (SUA, 1992).

DUMINICĂ 7.00 Ştiri 8.45 Desene animate 9.15 Doc.: „Animal Show" 9.45 Desene animate 10.25 Spirit şi credinţă 11.15 Doc.: „Oraşele lumii" 12.00 Concertul de pe Wembley - prima parte 14.00 Duminica în familie 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.45 Film: „Promisiuni" (SUA, 1991) 21.30 Serial: „Sparks" 22.00 Serial: „Cape Canaveral - Eroii spaţiului" (ultimul ep.) 22.50 Concertul de pe Wembley - partea a II-a.

prima

LUNI 6.30 Prima oră 11.00 - 13.30 Reluări 15.30 Desene animate 16.00 Serial: „Prietenul nostru Jake" 16.30 Serial: „Pretutindeni cu tine" 17.00 Serial: „Frecvenţa radio 74,5" 18.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 19.00 Focus 19 20.15 Serial: „Misterele din New Orleans" 21.15 Film: „Detectiv la Hollywood" (SUA, 1990) 23.30 Starea de veghe.

MARŢI 6.30 Prima oră 10.00 - 13.30 Reluări 15.30 Desene animate 16.00 Serial: „Prietenul nostru Jake" 16.30 Serial: „Pretutindeni cu tine" 17.00 Serial: „Frecvenţa radio 74,5" 18.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 19.00 Focus 19 20.15 Serial: „Gardă de corp" (ep.1) 21.15 Film: „Un preţ prea mare" (SUA, 1997) 23.30 Starea de veghe.

MIERCURI 6.30 Prima oră 10.00 - 13.30 Reluări 15.30 Desene animate 16.00 Serial: „Prietenul nostru Jake" 16.30 Serial: „Pretutindeni cu tine" 17.00 Serial: „Frecvenţa radio 74,5" 18.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 19.00 Focus 19 20.15 Starea de veghe 21.15 Fotbal: Leeds United - Chelsea 23.30 Serial: „În căutarea dreptăţii".

JOI 6.30 Prima oră 10.00 - 13.30 Reluări 15.30 Desene animate 16.00 Serial: „Prietenul nostru Jake" 16.30 Serial: „Pretutindeni cu tine" 17.00 Serial: „Frecvenţa radio 74,5" 18.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 19.00 Focus 19 20.15 Serial: „Contralovitura" 21.15 Film: „Spiritele nopţii" (prima parte, SUA, 1989) 23.30 Starea de veghe.

VINERI 6.30 Prima oră 10.00 - 13.30 Reluări 15.30 Desene animate 16.00 Serial: „Prietenul nostru Jake" 16.30 Serial: „Frecvenţa radio 74,5" 17.30 Serial: „Celebri şi bogaţi" 18.30 Focus 19 19.00 Fotbal: Manchester United - Liverpool 21.15 Film: „Spiritele nopţii" (partea a II-a) 23.30 Starea de veghe.

SÎMBĂTĂ 7.00 Serial: „Lumea lui Eric" 7.30 Serial: „Bailey Kipper" 8.00 Desene animate 9.30 Serial: „Fata de pe Marte" 10.00 Desene animate 12.00 Eurofotbal 13.00 Serial: „1999" 14.00 Film: „Apărătorii pădurii" (SUA). Cu: Kirk Douglas 16.00 Fotbal: F.C. Argeş - Steaua Bucureşti 18.00 Serial: „911: Apel de urgenţă" 19.00 Focus 19 19.45 Film: „Amenităre din umbră" (SUA, 1995) 21.30 Serial: „Incursiuni în imprevizibil" 23.30 Film: „Paradisul spulberat" (SUA, 1987).

DUMINICĂ 7.30 Serial: „Lumea lui Eric" 8.30 Serial: „Căutătorii de aur" 9.30 Serial: „Fata de pe Marte" 10.00 Desene animate 12.00 Duminică la prînz 14.00 Serial: „Lumea lui Dave" 15.00 Serial: „Faţă în faţă la Hollywood" 16.00 Videofashion 19.00 Focus 19 19.45 Film: „Amintiri periculoase" (SUA, 1991) 21.30 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 22.30 Serial: „Nimeni nu e perfect" 23.30 Starea de veghe 2.00 Serial: „Eu, Claudius".

TELE 7 abc

LUNI 8.00 Ştiri 10.15 Desene animate 14.15 Serial: „Aventurierii" 15.10 Serial: „Celebritate" 16.05 Serial: „O singură viaţă" 18.30 Serial: „Prinţul din Bel Air" 19.00 Primul pas 20.00 Serial: „Căsuţa din prerie" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Roseanne" 22.05 Serial: „Secţia de poliţie" 23.05 Serial: „Kung Fu" (ep.1).

MARŢI 8.00 Ştiri 10.15 Desene animate 14.15 Serial: „Aventurierii" 15.10 Serial: „Celebritate" 16.05 Serial: „O singură viaţă" 18.30 Serial: „Prinţul din Bel Air" 19.00 Serial: „Miami Vice" 20.00 Serial: „Căsuţa din prerie" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Străzile din San Francisco" 22.25 Linia întîi.

MIERCURI 8.00 Ştiri 10.15 Desene animate 14.15 Serial: „Aventurierii" 15.10 Serial: „Celebritate" 16.05 Serial: „O singură viaţă" 18.30 Serial: „Prinţul din Bel Air" 19.00 Serial: „Miami Vice" 20.00 Serial: „Căsuţa din prerie" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Roseanne" 23.05 Serial: „Kung Fu".

JOI 8.00 Ştiri 10.15 Desene animate 14.15 Serial: „Aventurierii" 15.10 Serial: „Celebritate" 16.05 Serial: „O singură viaţă" 18.30 Serial: „Prinţul din Bel Air" 19.00 Serial: „Miami Vice" 20.00 Serial: „Medici la datorie" 21.00 Telejurnal 21.40 Serial: „Drumul spre Rai" 22.30 Mafalda.

VINERI 8.00 Ştiri 10.15 Desene animate 14.15 Serial: „Aventurierii" 15.10 Serial: „Celebritate" 16.05 Serial: „O singură viaţă" 18.30 Serial: „Prinţul din Bel Air" 20.00 Serial: „Medici la datorie" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Roseanne" 22.00 Serial: „Pointman" 23.25 Serial: „Dosarele Rockford" (ep.1).

SÎMBĂTĂ 8.00 Ştiri 9.10 Desene animate 10.00 Serial: „Un om de milioane" 13.00 Serial: „Hotel" 15.30 Cinema '98 17.05 Serial: „Întîlniri de gradul III" (ep.1) 18.10 As Show 19.00 Serial: „Lou Grant" 20.00 Serial: „Clanul Colby" 21.00 Telejurnal 21.35 Film: „Tenebrele Bermudelor" (SUA, 1978) 23.20 Rendez-vous la TELE7 0.25 Serial: „Playboy".

DUMINICĂ 8.00 Ştiri 9.10 Desene animate 13.05 Topul românesc 14.00 Desene animate 15.00 Serial: „Hotel" 15.50 Film: „Provincialul sălbatic". Cu: Elvis Presley 19.05 Serial: „Lou Grant" 20.00 Serial: „Clanul Colby" 21.00 Telejurnal 21.40 Film: „Teroare în Nen Mala" (SUA, 1973) 23.30 Gala Tele 7.

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

HOROSCOP 6.04 - 12.04

BERBEC (21.03 - 20.04): Luna nu vrea cu nici un preţ să se instaleze liniştea în sufletul dv. Influenţa ei conduce la o stare de iritare, de indispoziţie cvasipermanentă. Mai temperamental ca niciodată, parcă vreţi să vă luaţi la harţă cu toată lumea... Pe de altă parte, curba financiară anunţă pentru finele săptămînii sau începutul celei viitoare creştere substanţială a bugetului.

TAUR (21.04 - 21.05): Cel mai remarcabil aspect al intervalului este alura curbei socio-profesionale, care staţionează la cote înalte. Asta poate însemna fie o promovare (sau zvonuri despre un astfel de eveniment), fie o reuşită în domeniu. Implicit, în viitorul apropiat veniturile dv. de „lefegiu" se vor ameliora. Atenţie la posibilele conflicte de interese cu alte persoane din anturaj, care vînează acelaşi post!

GEMENI (22.05 - 21.06): De ce aveţi tendinţa să vedeţi totul în negru, să luaţi în tragic orice cuvînt sau gest cu înţelesuri dubioase? În această săptămînă vă surîd generoase astrele, în primul rînd Mercur, ceea ce poate însemna succes în afaceri (sau în meserie), inventivitate, iniţiativă cu reale perspective. Şi curba financiarului este încurajatoare, probabil pe la mijlocul perioadei veţi primi bani.

RAC (22.06 - 22.07): Două motive de bucurie vor pigmenta începutul săptămînii. Unul provine din domeniul material - poate cineva îşi achită o datorie mai veche către dv. -, iar celălalt din sînul familiei şi este de ordin moral. Din păcate, în a doua parte a perioadei veţi întîmpina multe obstacole mărunte dar tracasante, care vă vor măcina nervii în mod inutil. Trebuie să fiţi imuni la răutăţile altora!

LEU (23.07 - 22.08): Suprasolicitările din ultimul timp v-au scos din ritmul firesc şi randamentul dv. e din ce în ce mai scăzut. Ar fi cazul să vă menajaţi mai mult, dacă nu vreţi să clacaţi într-o zi. Analizaţi cu discernămînt ce se poate amîna şi unde trebuie să încetiniţi ritmul. Curba financiară nu aduce nimic nou, dar cea a psihicului oscilează periculos. Învăţaţi să vă relaxaţi, nu să leneviţi.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Jupiter, bine susţinut de Soare, vă va sprijini în luarea unei decizii importante, care necesită şi promptitudine - poate de ordin profesional, sau familial. Avînd în vedere alura curbei psihicului, cred că veţi depăşi cu brio acest „hop" al vieţii care-şi are rolul său deloc de neglijat. Pe de altă parte, curba financiară are un maximum (miercuri, joi), deci veţi primi bani.

BALANŢA (22.09 - 22.10): Umor, dispoziţie sufletească de excepţie, iată care ar fi etichetele acestei săptămîni. Sub influenţa benefică a lui Marte şi Venus, vă implicaţi în multe treburi profitabile şi toate iniţiativele vor avea un deznodămînt fericit. Tonusul dv. molipsitor vă ajută să treceţi cu bine şi pasa financiară mai puţin agreabilă prin care treceţi. Atenţie la un Capricorn din anturaj!

SCORPION (23.10 - 21.11): Se pare că mici necazuri cu sănătatea vor afecta randamentul activităţilor dv. şi ar fi mai nimerit să vă ţineţi departe de tumultul vieţii din jur. O astfel de perioadă de neimplicare vă va reface forţele pentru încercările ce vă aşteaptă în curînd, pe plan profesional. Din fericire, curba financiară este acum aliatul dv., demonstrînd că situaţia materială va fi mulţumitoare.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Dacă vi se va confirma o presimţire ce vă animă de cîtva timp, atunci veţi avea o perioadă excelentă din toate punctele de vedere. Veţi primi bani (o sumă la care nu vă aşteptaţi), relaţiile cu un amic din Scorpion sau Berbec se vor ameliora, iar profesional veţi dobîndi un „triumf", într-o încleştare de principii. Cu alte cuvinte, va fi o săptămînă de vis.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): O veste bună din sînul familiei vă va înseninа şi vă va alunga temerile în legătură cu o problemă stringentă. Totodată, curba financiară vă aduce la rîndul ei bucurie în suflet, întrucît ea indică primirea unei sume consistente de bani. Dar, miercuri sau joi, sînt posibile disensiuni în anturajul profesional, provocate de ciocniri inutile de orgolii. Fiţi mai tolerant!

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): O situaţie delicată (luni, marţi) va necesita găsirea unei soluţii urgente şi înţelepte. Din fericire, veţi face faţă cu bine acestei întîmplări umbroase. Pe de altă parte, curba afectiv-emoţională oscilează nefavorabil în jurul normalului, fapt care poate impieta asupra randamentului în activitatea curentă, dar şi în relaţiile din cuplu. Mici probleme cu sănătatea, în weekend.

PEŞTI (19.02 - 20.03): Se pare că veţi parcurge o perioadă favorabilă din punct de vedere profesional, dar nu şi pecuniar. Sînteţi inventiv şi aveţi o putere creatoare demnă de invidiat, însă finanţele vă sînt ameninţate de cheltuieli neprevăzute, sau poate nechibzuite. Un amic apropiat vă acordă un sprijin nesperat într-o problemă stringentă la care nu aţi fi făcut faţă de unul singur.

Executarea lambriurilor (3)

MIRCEA C. MUNTEAN

În funcţie de esenţa lemnului utilizat şi de pretenţiile estetice ale beneficiarului, lambriul din cherestea de lemn se va lăcui cu lac incolor sau cu Pallux ori se poate vopsi cu vopsea de ulei.

În încheiere cîteva sfaturi utile:

- la executarea fîşiilor din cherestea se va folosi numai lemn uscat;
- elementele lambriului se vor monta cît mai lipit unul de altul, dar nu bătute pînă la etanşare, iar acolo unde este posibil (colţuri, elemente din cîmp ce se vor masca) se vor lăsa rosturi de dilataţie de 2-3 mm lăţime;
- se vor însemna cu atenţie zonele care urmează a fi decupate pentru a facilita accesul la prize şi întrerupătoare. După tăiere, aceste goluri se vor bordura pe contur cu elemente decorative. Dacă este posibil şi o recomandăm, este mai bine ca doza să fie scoasă la faţa lambriului. În acest mod priza sau întrerupătorul vor putea fi montate la nivelul lambriului, lucru ce-i dă un plus de eleganţă acestuia;
- scîndurile din lemn de brad tăiate în fîşii la lungimea necesară şi apoi arse cu lampa cu benzină ori chiar la flacăra aragazului sînt un material recomandat pentru elementele de lambriu;
- nu se va executa lambriu din lemn în încăperi cu umiditate excesivă sau în apropierea aparatelor de încălzit;
- nu se vor masca rigid uşile de curăţire a coşurilor. Peste ele, acolo unde există, se vor confecţiona uşi false din materialele lambriului.

Self Service

Plante de cameră (2)

AUREL MANEA

Continuăm descrierea altor plante de cameră care ne pot asigura armonie şi bună dispoziţie în căminul nostru.

ERITRINĂ (ERYTHRINA CRISTA-GALLI L), „Arborele de coral", semiarbust decorativ în locuinţe şi în sere, înfloreşte primăvara-vara, florile fiind catifelate, roşu-aprins sau roşu-carmin.

FICUS BENJAMINA, plantă de 1,5-2 m, ne oferă un decor deosebit, datorită aspectului aerian al tulpinilor. Preferă locurile foarte luminate, planta neadaptîndu-se la lumina directă a Soarelui.

FLOAREA-MAMĂ (BRYOPHYLLUM CRENATUM) este originară din Madagascar şi are frunze mari suculente, pe margini cu muguraşi din care se dezvoltă plante minuscule. Florile sînt de culoare roz-violaceu, bucurîndu-ne de ele în timpul iernii şi primăvara. Această plantă, la care GOETHE a observat regenerarea, este una din puţinele plante vivipare - se înmulţeşte prin „pui vii" - muguraşii de pe marginea frunzelor, în contact cu solul, se înrădăcinează repede.

FITTONIA VERSCHAFFELTII, plantă de mici dimensiuni şi cu rădăcini scurte, este preferată în casele oamenilor pentru frunzele sale de un verde-deschis, cu nervuri bine conturate în roşu carmin sau galben pal. Are nevoie de umiditate şi lumină moderată.

FUCHSIA L. este cunoscutul cerceluş care are tulpini ramificate, frunze în nuanţe de verde şi roşu şi frumoase flori roşii sau albe. Îi prieşte semiumbra, aerul umed, o temperatură de 12-16°C şi îngrăşăminte. Se înmulţeşte prin butaşi, din care se formează rădăcini într-un pahar cu apă sau în pămînt umed.

GUZMANIA LINGULATA are flori mărunte şi galbene, înconjurate de făclii roşii ce se desprind dintr-o rozetă de frunze lungi de 45 cm, netede şi cu marginile drepte. Se dezvoltă în tot cursul anului, într-o luminozitate difuză, la o umiditate ridicată şi la temperatura camerei.

(Va urma)

ŞAH

PROBLEMA DE AZI:

Pietzsch - Fuchs, 1963

Negrul mută şi face remiză

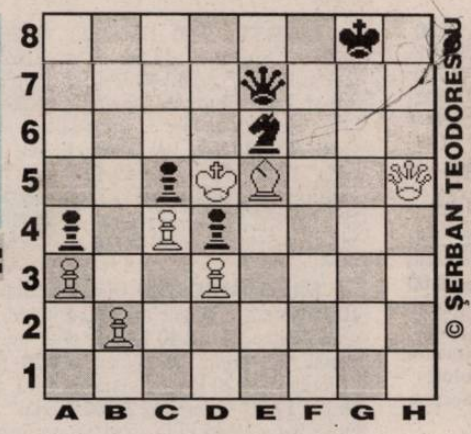

© ŞERBAN TEODORESCU

1... Dd7+ 2.Re4 (2. Ne5?? Cf4+) Dc6+ 3. Rf5 Cg7+ 4. N:g7 Albul acceptă cu plăcere schimbul, deoarece finalul de dame îi este favorabil. Dar negrul i-a pregătit o surpriză demnă de numele său (Fuchs în germană înseamnă vulpe...) Dg6+!! 5.R(D):g6 şi negrul este pat! Păcăleală!!!

DIALOGURILE LAUREI

Nu ştiu să fie sentiment mai frumos în viaţa asta decît împlinirea sufletească a unei mame care şi-a văzut pruncii mari, ajunşi, la rîndul lor, pe la casele lor! Şi, privind în urma deceniilor trecute, în care viaţa i-a fost femeii plină de griji, necazuri şi nopţi în temeri neadormite, poate să-şi spună împăcată că *a meritat să trăiască!...* Mîndria pentru copiii tăi, draga mea L.-M. S. (Bucureşti), e, cel puţin pentru mine, ca un năvalnic izvor cristalin ce-şi croieşte drum prin cenuşiul searbăd al unui deşert de sentimente pe care-l simt cum se-ntinde tot mai mult în jurul nostru. Dar în pofida acestui deşert, faptul că există femei ca tine, care-au ştiut să-şi înveţe copiii ce înseamnă credinţa în temeiul de a fi al familiei, devotamentul faţă de cei cărora le-am jurat iubire, ura faţă de prefăcătoria hoţilor de suflete, faptul, deci, că există femei ca tine, draga mea, îmi întăreşte credinţa că vom izbuti să trecem şi peste furtunile de azi care supun, în primul rînd, familia la grele încercări. Oricum, neliniştile tale cu privire la „lumea pe care o lăsăm copiilor noştri", dacă mă gîndesc la felul cumpănit în care, după spusele tale, gîndesc şi acţionează copiii tăi, nurorile şi ginerele tău, mă fac să cred că nu sînt decît în mică măsură îndreptăţite. Chiar dacă, pe termen scurt, realităţile par să-ţi dea dreptate. Dar nu trebuie să uităm că această lume, mai devreme sau mai tîrziu, *va fi a lor!* Şi deci, dacă i-am educat bine, să fii sigură că vor şti, vor izbuti să ne corecteze greşelile pe care le-am făcut ori le facem, siliţi de propria neştiinţă ori lipsă de curaj, siliţi de vremuri ori de neprieteni... Ca să nu mai spun că n-ar trebui să generalizăm asupra tuturor tinerilor de la noi rătăcirile unei minorităţi - uscături sînt pretutindeni! -, minoritate care, sînt convinsă, cînd va da şi ea cu capul de pragul de sus... al vieţii (şi te asigur că va da!), va învăţa să preţuiască tot ceea ce a hulit: familie, iubire, credinţă, altruism, omenie, respectul vieţii. Iar dacă nu va învăţa - nu-i bai! Prea tîrziu va înţelege, poate, inutilitatea ei pe Pămînt. Pentru că, în viaţa fiecăruia dintre noi, există un moment în care trebuie să ne răspundem *dacă a meritat sau nu să trăim cum am trăit.* E un examen pe care-l treci ori îl pici. Nu există „restanţieri", nu poţi să-l dai încă o dată, după cum nu poţi să „repeţi" viaţa pentru a-şi repara erorile. Asta-i situaţia, vorba lui nea'Costel, bravul meu mecanic auto!

Tuturor, o nouă săptămînă în care, măcar cîteva minute, să medităm la ce păcăleli ne putem aştepta de la viaţă atunci cînd, naivi, nu deschidem ochii minţii cînd trebuie...

SPORT

Echipa masculină de hochei a României a ratat calificarea la Campionatul Mondial din 1999, grupa B, în urma înfrîngerii suferite în faţa ţării gazdă, Ungaria, cu 2-3, după ce a condus cu 2-0. Pentru Naţionala noastră au marcat Viorel Nicolescu şi Csabo Csiki dar omul meciului a fost portarul Viorel Radu care a stopat multe dintre atacurile hocheiştilor maghiari. Pentru calificare, România ar fi avut nevoie de o victorie, egalul fiind favorabil Ungariei, cu un golaveraj superior. Iar pentru o victorie ar fi trebuit să-i bată întîi pe arbitri şi după aceea pe adversari.

Pentru echipa McLaren-Mercedes, al doilea Mare Premiu al anului, cel de la Interlagos, Brazilia, a fost de fapt o reeditare a celui de la Melbourne. Piloţii acestei echipe au terminat cursa pe primele două locuri, Mika Hakkinen şi David Coulthard aducînd punctajul maxim. Pe ultimul loc al podiumului a urcat germanul Michael Schumacher, venit la un minut distanţă de primii doi. Campionul en-titre, Jacques Villeneuve a ieşit pe locul al şaptelea, cu trei locuri înaintea lui Damon Hill. Ţinînd cont de aceste două curse, singura bătălie ce se va da de acum încolo va fi cea pentru locul al treilea, deoarece primele două au fost rezervate de tehnologia Mercedes. Cu această victorie, McLaren-Mercedes le-a dat „o palmă" echipelor ce făcuseră contestaţie faţă de sistemul de frînare asistată. Frînare-nefrînare, Mercedes a cîştigat tot la un tur diferenţă (mai bine zis la 1 minut şi 5 miimi de secundă) ceea ce înseamnă că „mînăria" e în altă parte.

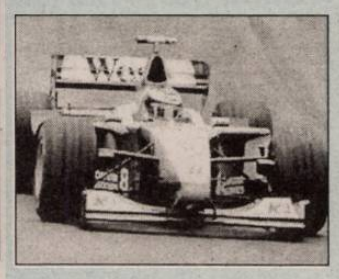

În NBA, Chicago Bulls a ajuns la cota 55-17, după ce a cîştigat ultimele 9 meciuri, dintre care ultimele două în faţa celor de la Atlanta Hawks şi, respectiv, Milwaukee Bucks. Michael Jordan şi-a văzut de treabă şi a înscris 34 şi apoi 30 de puncte. Pînă aici, nimic deosebit, surpriza venind din partea celor de la Indiana Pacers, care au „reuşit" să înscrie nu mai puţin de 55 de puncte în meciul disputat împotriva celor de la San Antonio Spurs! Pacers au stabilit astfel recordul pentru cele mai puţine puncte marcate într-un meci de la introducerea timpului de atac de 24 de secunde (sezonul 1954-1955).

După 102 săptămîni de supremaţie mondială, Pete Sampras i-a cedat fotoliul de lider chilianului Marcelos Rios. Acesta l-a învins în finala turneului de la Key Biscayne pe americanul Andre Agassi, în trei seturi: 7-5, 6-3, 6-4. Meciul a fost destul de echilibrat, diferenţa făcînd-o ambiţia lui Rios de a deveni primul sud-american care ajunge pe prima poziţie a clasamentului ATP. Rios a plecat acasă cu 360.000 de dolari, în timp ce Agassi a primit „doar" 190.000 de dolari.

La Atlantic City, Lennox Lewis a devenit campion mondial al categoriei supergrea, versiunea WBC, după ce l-a trimis la podea pe Shannon Briggs în runda a cincea. Arbitrul a întrerupt lupta deoarece Briggs mai făcuse cunoştinţă cu podeaua de trei ori pînă atunci.

Din Premier League ne vine o veste îmbucurătoare: echipa lui Dan Petrescu, Chelsea, a cîştigat Cupa Ligii învingînd în finală pe Middlesbrough cu 2-0, goluri înscrise în prelungiri de Frank Sinclair ('95) şi Roberto di Matteo ('107). Chelsea şi-a asigurat astfel participarea în Cupa UEFA.

ANDREI TOMA

Păcăleli

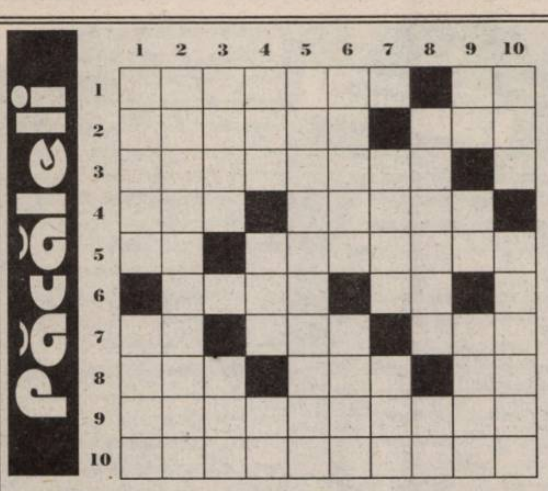

ORIZONTAL: 1) Taie și spînzură - E făcut fiert. 2) Cîte unul din fiecare - E slab de tot. 3) Pe ăștia nici capul nu-i doare. 4) Act rupt în bucăți - Rezistențe (dar nu electrice). 5) Puse în valoare! - Așezate în capul mesei. 6) Vorbă de mini-rîs - Un petec de pămînt. 7) Indicație pentru doi - Intrată la... apă - Aici e aici! 8) Cum vrea fiecare - Azi văzut mîine - Căzut jos! 9) Explozii pe nas. 10) Plini de secrete..

VERTICAL: 1) Unitate de măsurat... liniștea - Păcăleală (fig.). 2) Studiază in corpore (pl.). 3) Bună seara - Unul cu fripturi. 4) Ace răsturnate! - Cu alte cuvinte - Trage la țărm. 5) Posibilitate de a acționa după voie. 6) Plini de energie - Seninătate. 7) Ieșită de la o adunare - Iță întoarsă. 8) Om de viitor (fem.) Stă pe ou! 9) Înfrîngere la limită în deplasare - Ține de companie - Circulație monetară. 10) Păcălit de vulpe - În final, foi tipărite ce te țin la curent fără să răcești.

MARCEL RANTZER
București

Soluția careului **„DUȘI CU VORBA"**

ORIZONTAL: **FAGADUIALA - OMONIM - HAR - NATURAL - TA - FRINA - ADAM - ACT - ILARA - STI - URARE - PA - ALO - ETO - U - ANINA - UL - SOLI - IED - A - AM - CHIRIAC.**

Mozaic

Tehnica de luptă numită „aikido" a fost inventată în 1925 de japonezul Morihei Ueshiba (1883-1969), o figură proeminentă a artelor marțiale.

Primul semafor pentru circulație a fost instalat la 10 decembrie 1868 la Londra, la intersecția dintre Bridge Street și Palace Yard. Semaforul era o lanternă montată pe un stîlp înalt de 7 metri. Lanterna era vopsită pe o parte în verde, pe alta în roșu și se întorcea cu ajutorul unui sistem de pîrghii.

Ursuleții koala, care trăiesc în Australia, au o grijă deosebită de odraslele lor. Astfel, mamele își duc puii în spate pînă cînd sînt mai mari decît ele.

Motanul Tom și fragilul, dar inventivul, șoricel Jerry au fost creați în 1938 de cunoscuții realizatori William Hanna și Joseph Barbera. În numai 15 ani ei au obținut șapte premii „Oscar".

Aflat pe malul lacului Herăstrău din Capitală, într-un cadru pitoresc, Muzeul Satului a fost deschis în 1938 ca o expoziție în aer liber. În 1948 s-a transformat în muzeu etnografic, o adevărată sinteză a arhitecturii și artei noastre populare.

PAR (anormale) de ȚOPAN

Verificați-vă cunoștințele

1. Cum se numește capitala Republicii Burundi, stat situat în Centrul Africii?

2. Care este personajul feminin referențial din drama „Steaua fără nume" (1944) de Mihail Sebastian (1907-1945)?

3. Cine a realizat prima sinteză a acidului ascorbic (vitamina C)?

4. Cum se numea, în mitologia greacă, tînăra țesătoare care, întrecînd-o pe Atena la acest meșteșug, a fost prefăcută de zeiță în păianjen?

5. Cum se numește cercetarea științifică a modului de producere a unei boli sau malformații?

6. Care este steaua cea mai strălucitoare din constelația Taurus?

7. De unde este originar bujorul, numit în popor și „rujă"?

8. Cine este autorul operei „Valsul fantomă" sau „Olandezul zburător" a cărei premieră a avut loc la Dresda în 1843?

9. Cine a realizat filmul „Out Of Africa" premiat cu mai multe „Oscar"-uri în 1985?

10. Cine este autorul tabloului „Țărănci la tîrg", realizat în 1935?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Lacul Manitou se află pe insula Manitoulin care, la rîndul ei, este înconjurată de apele lacului Huron. De aceea este considerat „lac în lac". 2) Fluviul Mississippi a fost descoperit în 1540 de spaniolul Hernando de Soto. 3) Autorul amplului poem epic „Pan Tadeusz" este poetul polonez Adam Mickiewicz (1798-1855). 4) Prazul face parte din familia Liliaceae. 5) Autorul baletelor „La piață" și „Cînd strugurii se coc" este Mihail Jora (1891-1971). 6) În mitologia greacă Epimetheus, fratele lui Prometeu, era un titan sedus de Pandora. 7) Prima măsurătoare exactă a gradelor meridianului a fost efectuată de astronomul francez Jean Picard (1620-1682). 8) Primul explorator care a atins Polul Nord a fost navigatorul și exploratorul american Robert Edwin Peary (1856-1920). 9) Adevăratul nume al actorului Omar Sharif este Michael Shalhoub. 10) Luneta a fost inventată și construită în 1609 de celebrul fizician și astronom italian Galileo Galilei (1564-1642). (IRINA STOICA)

TEST PSI

Ai sentimentul vinovăției?

Te surprinzi cuprins de acest sentiment, uneori pe nepregătite, dar ori de cîte ori faci ceva care pentru tine reprezintă un tabu. Acest sentiment se insinuează în minte și în suflet și te blochează cu întrebări de genul „e bine oare ce fac?" sau „ce vor zice alții despre mine dacă fac asta?". Oricum trebuie să te întrebi în ce măsură sînt dominat de sentimentul vinovăției. Nu-mi seacă asta, oare, energia și hotărîrea de a acționa? Dacă răspunzi cu sinceritate la aceste întrebări, poți afla și răspunsul.

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcție de gradul preferințelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puțin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obținute cu profilul personalității tale.

1) Cuvintele altuia îți influențează comportamentul? 1 2 3 4 5

2) Ai la dispoziție o zi de odihnă. Lenevești în pat, dacă n-ai nimic de făcut? 1 2 3 4 5

3) Un prieten din alt oraș te invită la nuntă. Nu poți să te duci, dar te gîndești să-i trimiți un cadou consistent? 1 2 3 4 5

4) Consideri că a învăța bine este datoria oricărui copil bun? 1 2 3 4 5

5) Un prieten îți cere o favoare. Nu-l poți refuza pentru că nu suporți să-i vezi deziluzia? 1 2 3 4 5

6) Gîndindu-te la viața ta, cauți dezamăgirile sau clipele de satisfacție? 1 2 3 4 5

7) Traversînd un moment de criză cu partenerul tău de viață, te gîndești că tu ești responsabil de asta? 1 2 3 4 5

8) Ești încurcat atunci cînd se vorbește despre sex? 1 2 3 4 5

Confruntă-ți punctajul

De la 8 la 18 puncte: **Arăți o mare încredere în tine însuți. Te simți vinovat? De ce? Toți se pot înșela. Important e să mergi înainte.**

De la 19 la 31 puncte: **Nu ești imun la sentimentul de vinovăție. Și totuși încerci să înțelegi că nu trebuie să-i cazi victimă.**

De la 32 la 40 puncte: **Știi bine ce este sentimentul de vinovăție. Ești influențat însă prea mult și asta te împiedică să-ți trăiești viața pe propriile tale picioare, autonom. Încearcă să treci peste starea asta și să vezi c-o să-ți placă...**

Umor

- De ce oare Dumnezeu a făcut întîi bărbatul și abia după aceea femeia?

- Pentru că nu voia să primească sfaturi despre cum trebuie făcut bărbatul!

- Ce reprezintă tabloul acesta, răsăritul sau apusul soarelui?

- Apusul, în mod sigur!

- Cum de știți așa de bine!

- Îl cunosc bine pe pictor. Nu se scoală niciodată înainte de amiază.

TALON DE FIDELITATE

magazin

- Un concurs pentru cititorii care **NU** sînt abonați ai revistei!
- Lunar, prin tragere la sorți, puteți cîștiga unul din cele trei abonamente anuale!
- Trimiteți taloanele pe luna în curs, într-un singur plic, pînă pe data de 15 ale lunii următoare, pe adresa redacției.

NUME .....

PRENUME .....

ADRESĂ .....

.....

Certific faptul că **NU** sînt abonat al revistei „Magazin"

martie nr. 14

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„OSCAR"

UNELE DIN SENAT / NOTE		FĂCUTĂ PT. CITIT / PLETE		ÎNSEMNAT / PLĂPÎND		NON-COMBAT / POMENITĂ		VIOARĂ (pop.) / CUTĂ!		CALE! / PRISPĂ
APROBATE / STRICATE										BOLD
								EPOCĂ / ABĂTUT		
VÎNTURATĂ / DIN ROMA!							EMOȚIE / DIN SIROP!			
		DIN TAVĂ! / PRIMUL LA MĂNĂSTIRE			DICTATOR / BĂTUT DE PLOI					CANICULĂ
ORIENT / SEU				URIAȘI / FIBRĂ SINTETICĂ					CADĂ! / APROXIMATIV	
						PREMIU CELEBRU / UNIT!				
SĂTENI / ȘTAMPILATĂ							CUTIE! / CAII NOȘTRI			LOCUL I
								EDEN / ACUZ!		
CARE! / CĂMINE			DIN SITĂ!			ZGÎRCIT LA VORBĂ				
					CIUDATĂ					

Dezlegarea integramei **„CU MIGALĂ"**

ORIZONTAL: T - S - H - I - A - O - CONTRAAMIRAL - TARHON - VASE - NAVA - SOVATA - LINA - DARA - V - MIGALA - TETRA - TA - UGER - EOL - CATAMARAN - BI - ROTITE - ACID - SIRENA - ATENA - SILITORI - ET - OM - AU - PAVATA.

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	5500 LEI	❑ 4 LUNI	22000 LEI
❑ 2 LUNI	11000 LEI	❑ 5 LUNI	27500 LEI
❑ 3 LUNI	16500 LEI	❑ 6 LUNI	33000 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÎRSTA: _____ OCUPAȚIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. ____

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____

cod _____, județul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poștal la adresa:
Ionescu Simion, P-ța Presei Libere, nr. 1, sector 1, București, cod 71341

Vă rugăm să decupați acest talon, să-l completați și să-l expediați, la adresa mai sus menționată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal.

DE REȚINUT! Toți cititorii care se vor abona pentru trimestrele următoare, *direct la redacție,* vor participa la trageri la sorți trimestriale, la care pot cîștiga valoroase premii în bani și obiecte!

Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 01/222.83.36

Nu este o pictură de DALÍ!...

Primul născut dintr-o nouă generație de avioane de vînătoare este 27-UCAV. Această zburătoare de metal a secolului XXI are aripile unui pescăruș, este lipsit de coadă și nu are pilot, fiind teleghidată prin sateliți. Aparatul, o adevărată minune a tehnologiei de vîrf, a fost creat pentru a nu pune viața piloților în pericol atunci cînd pătrunde în sistemul de apărare inamic. Pînă la țintă zboară cu viteza sunetului și, la un semnal, lansează bombele asupra obiectivelor protejate în mod special, după care, tot nevăzut, se înapoiază la bază...

Ce le trece unora prin minte?!

Vinul și strugurii își au partea lor de glorie, datorată unor semeni ai noștri puși pe șotii. În localitatea Dave Lake (statul american Montana) se desfășoară anual (toamna) un concurs cu mai multe „discipline". Una din acestea este prinderea unui bob de strugure în gură, de la o distanță cît mai mare. Recordmanul este, pînă-n prezent, Thomas Leroy, care a „capturat" astfel o boabă aruncată de la 5,50 metri, de fratele său. La femei, performanța este de numai 3,80 metri (Lin Demolte, de... 58 de ani). O altă „categorie" este suflarea unei boabe din gură. Nicolas Tabort a reușit incredibila performanță de a sufla un bob de dimensiuni obișnuite (diametrul de 1 cm) la 11,36 metri! În prealabil, el avusese patru „suflări" de peste zece metri!

„Înrolîndu-se" voluntar pentru a testa un medicament contra mahmurelii - mult așteptat de șoferi -, Timothy Darwin, din Dallas, a băut trei litri de vin alb (de zece grade alcoolice), fără contenire, pahar după pahar, într-un interval de 35 de minute. Hapul trebuia luat după opt ore, dar medicul care l-a asistat pe Timothy a renunțat la tentativă, avînd în vedere starea precară a „cobaiului", care a fost, totuși, recompensat cu primirea în Cartea Recordurilor.

Pentru a demonstra calitatea extraordinară a vinului produs de el însuși, John Gelsburg (din Sacramento, California) și-a colorat cămășile și lenjeria de corp cu vin roșu vechi de cinci ani („Marele Roșu Californian"). De față cu martori neutri, el a spălat apoi cu detergenți puternici respectivele veșminte, iar acestea nu și-au pierdut culoarea roșietico-bahică!

Cea mai mare bătaie cu struguri s-a petrecut la un festival de profil din Oakland. Cele două tabere, compuse din 10-15 inși, au aruncat una împotriva celeilalte cîte 300 de kilograme, timp de două ore și jumătate!

LACRIMILE REGINEI...

„Britannia", iahtul familiei regale engleze în perioada vacanțelor, a fost retras din serviciul activ. Vasul, lung de 126 de metri, proprietatea marinei militare engleze, nu va mai fi utilizat pe viitor de familia regală. Decizia de a renunța la „Britannia" a fost luată de regină, întrucît întreținerea lui costa foarte mult, constituind o povară pentru contribuabili. Vasul va fi ancorat într-un mare port englez și va fi utilizat ca o atracție turistică sau centru pentru diferite congrese, decizia fiind primită cu satisfacție de către cetățenii englezi. Ceremonia de adio, din portul Portsmouth, s-a desfășurat în prezența familiei regale, în frunte cu regina Elisabeta care, sub imperiul emoției despărțirii, nu și-a putut stăpîni lacrimile...

Insecte-roboți

Intreprinderea americană Gergia Technology Institute a creat o „viespe" mare, prima insectă-robot dintr-o lungă serie ce urmează a fi produsă. Această zburătoare metalică, dotată cu echipamente ultraminiaturizate - printre care aparate foto și captatori chimici - va străbate văzduhul orașelor, cîmpiilor sau altor zone căutînd mostre de plante. Datele culese vor fi puse la dispoziția cercetătorilor din diverse domenii. În vederea îndeplinirii misiunilor, „viespea" este concepută pentru a putea pătrunde în cele mai înguste și inaccesibile locuri și va putea chiar efectua misiuni de spionaj.

În numărul viitor

■ Miraculoasa „telepatie" cuantică ■ Noi date despre „geografia" marțiană ■ Vizualizări de entități spirituale ■ Cînd groaza prinde viață ■ „Bilocația", un fenomen controversat ■ Superstiția respectării... superstițiilor ■ Băncile pentru săraci ■ Postul - punte între religie și medicină ■ Incursiune într-o „gaură neagră" ■ Pe cînd balenele umblau pe uscat ■ A existat un „blestem al Cezarilor"? ■ Femina club ■ Întîmplări adevărate

Descoperire de senzație

(Urmare din pag. 1)

„...Am văzut statuia pentru prima oară anul trecut într-o expoziție temporară a Muzeului Municipal și am fost frapat, mai întîi, de asemănarea izbitoare cu mult rîvnita statuetă a «premiului Oscar». O coincidență uimitoare, mi-am spus, dar o simplă coincidență. Ca arheolog, însă, și ca român transilvănean (prin părinți) am fost interesat de originea acestei bijuterii artistice intitulate... «Apolo of Transilvania»! (...) Într-un tîrziu am reușit să găsesc în arhive «dosarul» de achiziție al statuetei, dosar în care era și fotografia pe care v-o trimit. «Obiectul» era o donație din 1919 a unui emigrant de origine maghiară, făcută «*in semn de recunoștință pentru oamenii acestui oraș care m-au primit în mijlocul lor*», și era rezultatul pasiunii de arheolog a tatălui său, fascinat de personalitatea lui Schliemann, descoperitorul Troiei, și de... fotografie. Descoperită în 1893 pe moșia familiei din Nogycsorba (probabil una din cele trei localități Ciorbeni pe care le-am găsit a fi astăzi în Transilvania? n.a.), a fost unul din puținele lucruri pe care le-a adus cu sine cînd a emigrat în America. Considerată a fi o tanagra - tip de statuetă din lut din epoca romană, din care muzeul avea deja o bogată colecție - a fost păstrată în depozitele muzeului pînă în anul trecut, cînd a fost expusă practic pentru prima oară. (...) Am toate motivele să cred că vechimea statuetei este mult mai mare, datînd din perioada neolitică și fiind expresia unui cult solar al populațiilor care locuiau în Transilvania, cult solar ce s-a păstrat în credințele dacilor. (...) Încerc în prezent să obțin fondurile necesare unei datări cu carbon radioactiv, dar sper ca, în paralel, să stîrnesc interesul colegilor români pentru identificarea precisă a localității și continuarea cercetărilor. Am convingerea că vom avea și alte surprize, statueta alăturîndu-se astfel «Gînditorului de la Hamangia», ca o expresie a geniului artistic al locuitorilor dintotdeauna ai spațiului românesc. (...) Și un ultim amănunt: tatăl creatorului celebrei statuete a «Oscarului» a fost custode în acest muzeu! Să fie tot o coincidență?

Cu toată stima, al Dv. ***Ioan Popeci"***

INSOLITE

Impozit pe... răscumpărări

„Am fost nevoiți să plătim 1,6 miliarde de lire impozit pe răscumpărarea plătită pentru eliberarea mea", a relatat sardul Giuseppe Vinci în fața Comisiei naționale anti-mafia, care în anul 1994 petrecuse zece luni în mîinile temnicerilor săi. Ex-ostaticul, patron al unui lanț de supermagazine, a fost eliberat după ce societatea sa a plătit 4,25 miliarde de lire (circa 7 milioane de dolari) drept răscumpărare.

Parașutist consecvent pînă la capăt

Englezul Brian Johns este un parașutist pasionat, avînd la activ 3500 de lansări din avion. Totuși ultimul salt a fost aproape gata să-l coste viața. În momentul lansării, corzile parașutei sale s-au încurcat cu cele ale altui sportiv. O vreme, ambii au continuat să cadă vertiginos spre pămînt. Johns a decis să taie corzile parașutei proprii și să încerce utilizarea celei de rezervă. Asta se întîmpla la înălțimea de 760 de metri. Totuși, nici parașuta de rezervă nu s-a deschis, însă cupola celei de bază i-a redus întrucîtva viteza căderii libere. Așa se face că Johns a aterizat pe un ogor de curînd arat, ceea ce i-a salvat viața. Medicii nu i-au găsit nici un fel de traume, în afara cîtorva zgîrieturi și vînătăi. Dar, după spusele sale, această întîmplare nu-l va opri să continue a urca în văzduh, cu parașuta pe umeri.

LAURENȚIU CHECICHEȘ

Fotografia săptămînii

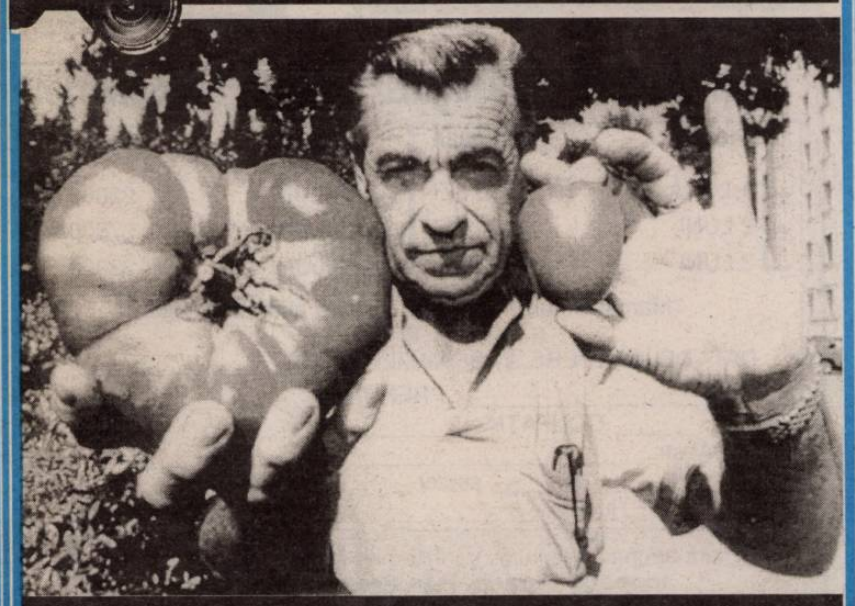

Francezul Lucien Morier, ținînd o roșie uriașă ce cîntărește 1,1 kg în mîna dreaptă și o roșie de mărime normală în mîna stîngă, ambele culese din grădina sa. După părerea lui Morier, principala cauză a acestei anomalii a fost căldura excesivă care fusese în luna iulie.

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră, pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., București, Piața Presei Libere nr. 1, Fax 2230866 sau 2228336, cont nr. 4020105330 (USD) și 4020105331 (DM), Banca Comercială „Ion Țiriac", Sucursala București.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacției la Tel./Fax: 223.08.66; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

NU UITAȚI!

Abonarea, acum, direct la redacție vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale prețului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacția „Magazin" îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde și alte informații utile.

Biblioteca Județeană

SERIE NOUĂ - 360 • ANUL XLI • 9 APRILIE 1998 • 16 PAGINI • 1500 LEI Nr. 15 (2110)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

50 DE MAGAZINE într-unul singur !

Noi date privind...

„GEOGRAFIA" MARŢIANĂ

pagina 3

Grafică: arh. DANIEL MUNTEANU

Programele posturilor bucureştene de televiziune
TVR 1 • TVR 2 • PRO TV • ACASĂ • ANTENA 1 • PRIMA TV • TELE 7 abc

Fascinaţia ştiinţei 3
- Miraculoasa „telepatie" cuantică

Incursiune în paranormal 4
- Vizualizări de entităţi spirituale

Universuri paralele 5
- Băncile pentru săraci

Medicina la zi 7
- Postul - punte între religie şi medicină

Glob 8-9
- Pe cînd balenele se plimbau pe uscat
- Incursiune într-o „gaură neagră"

Terra X Dosarele planetei 10
- A existat un „blestem al cezarilor"?

IDOLI 12-13 OSCAR 70
- Helen Hunt
- Kim Basinger

femina club

POZITIV PE RASTER

Efortul individual

GEORGE CUŞNARENCU

Unde-s doi puterea creşte sau altfel zis, efortul colectiv surclasează efortul individual. Dar sunt şi cazuri, niciodată prea multe, dar tocmai pentru asta atât de frumoase, când efortul unui împătimit face de sute de ori mai mult decât efortul unui colectiv apatic. O să vă dau două exemple. Primul ţine de filatelie, al doilea de carte, dar factorul lor comun este expediţia de acum o sută de ani a vasului „Belgica". Iubitorii filateliei au observat, nu mă îndoiesc de acest lucru, câteva emisiuni poştale lansate pe piaţă de EDIPOST, toate legate de centenarul expediţiei „Belgica" în Antarctica: Trei plicuri poştale, patru timbre „centenar Belgica" în care apar portretele lui Emil Racoviţă, A. de Gerlache, Cook şi Amundsen, precum şi o excepţională serie de 19 cărţi poştale dedicate aceluiaşi centenar Belgica. Acestea din urmă ieşite la lumină datorită eforturilor unui împătimit filatelist şi iubitor de cultură, dr. Marian Vasile, cel care a strâns documentaţia pentru aceste cărţi poştale. Pentru că acum, cărţile postale nu mai sunt un pătic de hârtie pe care înşirăm cuvinte, ci şi un fapt de cultură. Timbrele de pe fiecare din cele 19 cărţi poştale îl reprezintă pe unul din cei 19 membri ai echipajului de pe vasul „Belgica". Aceştia au fost: Adrien de Gerlache, Emil Racoviţă, Georges Lacointe, Emile Danco, Roald Amundsen, Henrik Arctowski, Frederick Cook, Louis Michotte, Gustave Dufour, Jan van Mirlo, E.Knudsen, Adam Tollefsen, A.Dobrowolski, Jules Melaerts, Henri Somers, August Wiencke, Van Rysselberghe, Johan Koren şi H.Johansen. În plus, pe fiecare din aceste 19 cărţi poştale este reprodus câte un document de epocă, fotografii ale membrilor echipajului, ale vasului Belgica între gheţuri sau fragmente din jurnalul lui Racoviţă. Tot acest efort de a strânge aceste documente la un loc pentru a fi tipărite pe o carte poştală aparţine unui singur om, dar un om pasionat. Tot unui om pasionat, îl numesc pe colaboratorul nostru de la Muzeul de istorie naturală „Grigore Antipa", cercetătorul Alexandru Marinescu, aparţine şi efortul de a strânge o mulţime de documente pentru o carte care se numeşte „Emil Racoviţă, naturalistul expediţiei Belgica", carte care va apărea la sfârşitul lui aprilie în colecţia „Creanga de aur" a Fundaţiei Culturale Române. Un singur om a adunat pentru această carte de excepţie 10 scrisori inedite ale lui Racoviţă, Jurnalul integral al naturalistului, textele unor conferinţe, o bună parte din desenele umoristice ale lui Racoviţă făcute în timpul expediţiei în Antarctica (originalele se află la Biblioteca Universităţii din Oslo pentru că au făcut parte din colecţia lui Amundsen), câteva fotografii inedite făcute de Racoviţă, mărturii de epocă (din 1899) şi un fragment din primul interviu al lui Racoviţă, apărut în septembrie 1899 în ziarul „Adevărul", în patru numere succesive, interviu pe care Racoviţă i l-a dat lui I.Teodorescu în prezenţa lui Constantin Mille. O carte excepţională nu doar pentru inedit documentelor de epocă, ci mai curând pentru simplul motiv că un om pasionat, prin efortul lui individual şi nu al unui colectiv amorţit, a făcut ca această carte să poată fi alcătuită şi apoi predată unei edituri. Fără aceste eforturi individuale viaţa ar merge înainte, numai că mult mai încet...

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TIRGU-MUREŞ

Adela Marcov - Bucureşti: Se pare că nu ai primit mesajul meu! Revino şi lasă-mi un număr de telefon la care te pot găsi... Cred că între timp ai citit cronica făcută la „The Blue Cafe"...

Szabo Arthur - Reghin: O scrisoare de la un prieten al „Magazin"-ului este întotdeauna citită cu mare plăcere! Cum prieten este cel care îţi ceartă, dacă este cazul, greşelile şi nu cel care îţi laudă prostiile, ţin să-ţi mulţumesc pentru sugestiile făcute, dar trebuie să ştii că rolul subsemnatului în punerea lor în practică este sublim dar lipseşte! Scrie direct conducerii revistei... Mulţumindu-ţi pentru informaţiile trimise despre *Tangerine Dream*, mă grăbesc să le ofer cititorilor noştri: de adăugat la discografie - *„Goblins Club"* (1996), *„Shepherd Bush"* (Live, 1996), *„The Dream Roots Collection"* (5 CD set, 1996), *„Oasis"* şi *„Tournado"* (1997). Este în pregătire *„The Dream Mixes II"*, grupul terminînd şi înregistrările pentru un film de animaţie pe computer creat de un japonez - Y. Kawaguchi - film ce se numeşte *„Luminous Visions"* şi care va fi editat în acest an de *Sony Video*, ilustraţia muzicală urmînd să apară şi pe CD. Pentru toamna acestui an *Tangerine Dream* pregăteşte un megaconcert la Sydney cu, atenţie, *„Divina Comedie"* a lui *Dante*, împreună cu un cor şi o orchestră simfonică...

Bogdan Norescu - Giurgiu: Publicarea Fan Clubului tocmai s-a încheiat! În locul său va apărea săptămînal un test muzical... Notează la *David Duchovny* - c/o ICM, 8942 Wilshire Blvd, Beverly Hills, CA 90212, USA.

Florina Sauciuc - Focşani: Noul album al celor de la *Fool's Garden* nu este chiar atît de „nou"! A apărut în toamna trecută şi se numeşte *„Go And Ask Peggy For The Principal Thing"* nostim, nu?). Trupa rămîne fidelă motto-ului sub care s-a lansat - *„Back To The Sixties.*

Tolba cu SCRISORI

Albumul Săptămînii

Strange Angels - KRISTIN HERSH

Pentru astăzi vă propun al doilea album, apărut de curînd, al unei interprete mai puţin cunoscute la noi, una dintre puţinele care încearcă să facă altceva decît muzică strict comercială! A debutat în 1994 cu albumul *„Hips & Makers"*, realizat acustic. I-au trebuit cinci ani pentru a reveni, dar fără a modifica structura melodiilor sau textele acestora. *„Strange Angels"* îmi aminteşte de anii de început ai lui *Kate Bush* iar textele parcă ar fi ale lui *Leonard Cohen!* Poezie şi filozofie puse pe muzică, o oază de relaxare şi meditaţie în jungla agitată a comercialului... Nu strică, din cînd în cînd, să mai încercăm şi altceva şi iată de ce vă recomand melodiile acestei promiţătoare *Kristin Hersh*, începînd cu *„Like You"*, *„Pale"*, *„Stained"* şi încheind cu *„Baseball Field"* şi *„Aching For You"*. Să vedem ce va urma...

Radiografii sonore

Unfinished Monkey Rusiness - Ian Brown. Dacă *The Stone Roses* au intrat în istorie dar au ieşit de pe scenă, iată că liderul lor s-a hotărît să continue solo! Grupul s-a confundat continuu cu liderul său, nu trebuie să fim surprinşi deloc de faptul că acest *„Unfinished Monkey Business"* sună foarte aproape de *Stone Roses*, în special amintind de perioada de început a grupului... Punk, pop şi rock se amestecă, acustic şi electric, lăsînd ascultătorului impresia că muzicianul este încă nehotărît...

Little Plastic Castle - Ani Difranco (foto). Un nume cvasinecunoscut la noi cu toate că solista are la activ 10 albume!!! Că este mai ciudată, că are părul vopsit verde, n-a împiedicat-o să vîndă peste 250000 de copii ale ultimului său CD - *„Dilate"*, album editat chiar de casa de discuri a cărei proprietară este - *„Righteous Babe"*... Agresivă, sexy, *Ani Difranco* este o alternativă a soundului gen *Alanis Morissette*, *Meredith Brooks* sau *Sheryl Crow*...

Remixed - Simple Minds. O surpriză, foarte dansabilă, din partea lui *Jim Kerr & Co*, transpunerea hiturilor grupului într-un registru predominant disco! Se detaşează *„Theme From The Great Cities" = Fila Brazilia Remix*, *„Love Song"*, *„Waterfront"* şi *„Don't You Forget About Me"*. De reţinut şi noul single lansat pe 23 februarie - *„Glitterball"*, extras de pe albumul care stă să apară - *„Neapolis"*...

Dig My Mood - Nick Lowe. O întoarcere spre vremurile de aur din pop music, cu inevitabilele influenţe din soul şi jazz, după patru ani de tăcere renumitul cantautor reuşind să mă surprindă cu vivacitatea muzicii sale. De ascultat obligatoriu...

Undiscovered Soul - Richie Sambora. Parcă ieri prezentam aici primul album al chitaristului din *Bon Jovi* - *„Stranger In This Town"* - şi iată că după şapte ani, *Mister Sambora* mai trage un album de blues-rock care, fără a rupe gura tîrgului, merită ascultat!

Top Albume

1. Postcards From Heaven - Lighthouse Family
2. MTV Unplugged - Babyface
3. All Saints - All Saints
4. MTV Unplugged - Bryan Adams
5. Big Willie Style - Will Smith
6. The Firm - The Firm
7. Let's Talk About Love - Celine Dion
8. Sevens - Garth Brooks
9. Blue For You - Nina Simone
10. Ray Of Light - Madonna

PROPUNERI: Come On Over - Shania Twain, Savage Garden - Savage Garden, Truly - The Love Songs - Lionel Richie, Melting Pot - Charlatans.

POP-ROCK, de la A la Z

DAVID & JONATHAN

Duet britanic format din *Roger Greenaway* (23.8.1942) şi *Roger Cook* (19.8.1940). Din 1965 cei doi devin printre cei mai căutaţi compozitori insulari, scriind pentru foarte multe nume mari, printre acestea şi *Andy Williams, Hollies, New Seekers, Gene Pitney*... Ca interpreţi, *David & Jonathan* apar în topuri şi enciclopedii cu două hituri - *„Michelle"* (1965, compoziţia altui cuplu celebru - *Lennon McCartney!)* şi *„Lovers Of The World Unite"*, casa *Columbia* editîndu-le la începutul anilor '90 o binemeritată colecţie *„Best Of"*...

DAVE DAVIES

Data naşterii: 3 februarie 1947. În 1963 fonda, împreună cu fratele său *Ray*, grupul *The Kinks*, cu care va cînta pînă în 1967, an în care se decidea să continue solo. Debut promiţător, două hituri de top 10 - *„Death Of A Clown"* şi *„Susannah's Still Alive"*. La fel ca biblicii *Cain* şi *Abel*, *Dave* şi *Ray* aveau să se duşmănească continuu (fără a se ajunge, din fericire, la partea cu omorîtul...) încercarea de revenire în 1993 cu *The Kinks* fiind ratată! Vă recomand albumul lui *Dave* - *„The Album That Never Was"*...

F.R. DAVID

S-a născut pe 1.1.1947 în capitala Tunisiei, numele său adevărat fiind *Robert Fitoussi*. Avea zece ani cînd se muta, împreună cu părinţii, la Paris. La începutul anilor '70 semna un prim contract discografic în urma căruia avea să scoată cîteva singles acceptabile dar care nu treceau graniţele Hexagonului... După ce a cîntat cu grupul franco-marocan *Variation*, sfîrşitul anilor '70 îl găsea cîntînd în trupa lui *Vangelis* (chitară şi percuţie). Clipa sa de glorie avea să vină abia în 1982 cînd single-ul *„Words"* cucerea Europa: Number One în Franţa şi Germania, locul doi în Regatul Unit, în timp ce peste Atlantic nu trecea de locul 50. Solistul rămîne ceea ce englezii numesc *„one hit wonder"*

Calendar 10.04 - 16.04

10 - Glenn Campbell (1936); 11 - Lisa Stanfield (1945); 12 - Herbert Gronemeyer (1956), Herbie Hanckock (1940), DD Verni (1968, Overkill); 13 - Al Green (1946), Lane McCray (1962, La Bouche), Peabo Bryson (1951); 14 - Ritchie Blackmore (1945), Loretta Lynn (1935); 15 - Nick Kamen (1962), Samantha Fox (1966), Allan Clarke (1942, Hollies), Mike McCready (1970, Pearl Jam), Pedro Andreu (1968, Heroes Del Silencio); 16 - Dusty Springfield (1939), David Pirner (1964, Soul Asylum), Gerry Rafferty (1947).

DISCURI pentru eternitate

A Box Of Dreams - ENYA

Cu peste 30 de milioane de albume vîndute, iat-o pe frumoasa şi inteligenta irlandeză oferindu-ne o adevărată delicatesă sonoră, un set de trei CD-uri, fiecare dintre acestea avînd cîte un nume - *„Oceans"*, *„Clouds"*, *„Stars"*! Anul trecut, interpreta, al cărei nume real este *Eithne Ni Bhraonain*, editase compilaţia *„Paint The Sky With Stars"* dar se pare că aceasta nu a fost suficientă, casa *WEA* aruncînd pe piaţă colecţia maxi de faţă care conţine melodii din toate albumele scoase de *Enya* pînă în prezent: *„The Celts"* (1987), *„Watermark"* (1988), *„Shepherd Moons"* (1991), *„The Memory Of Trees"* (1995). Fiecare dintre cele trei CD-uri are o structură proprie şi vă las plăcerea şi surpriza de a descoperi universul lor sonor! „Oceane", „Nori" şi „Stele" muzicale pentru toată lumea...

Pagină realizată de **MARIAN MINCULESCU**

Testul nostru

Răspunsurile întrebărilor din numărul trecut:
1) Australia; 2) The Blackhearts; 3) Deep Purple şi Rainbow; 4) Soul Asylum; 5) Eric Gadd; 6) Sex Pistols.
Iată noile întrebări:

1. Cu ce grup a cîntat *Lionel Richie?*
2. Care este single-ul de debut al celor cinci *Spice Girls?*
3. În ce grup cîntă *Dusty Hill?*
4. Cum se numeşte solista din *La Bouche?*
5. Care este titlul albumului de debut semnat *Ace Of Base?*
6. Cu ce grup a cîntat *Peter Gabriel?*

(Răspunsurile în numărul viitor al revistei)

Săptămînalul „Magazin"
este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculat la
Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti
sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1,
Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($);
40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore; Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Margărita; Melania Constantiniu, Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Dorin Măran
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru
Corectură: Melania Constantiniu, Maria Rădoi

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (şef departament),
Simion Ionescu
FINANCIAR-CONTABIL:
Margareta Drăghici (contabil-şef), Nicoleta Cochinţiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **CROMOMAN,** Piaţa Presei Libere nr.1, Telefon: 223.15.20/1538

ASTRONOMIE

Noi date și explicații privind

„GEOGRAFIA" MARȚIANĂ

Defileul Nenedi Vallis „văzut" de Viking...

Amartizarea modulului misiunii „Mars Global Surveyor" (MGS) a fost o întreagă aventură pentru controlorii de zbor ai NASA, aceștia depunînd eforturi enorme pentru ca MGS să nu aibă soarta confraților săi ruși - Marte 1, pierdut în spațiu, și Marte 2, pierdut chiar pe orbita marțiană. Astfel, după ce un panou solar (folosit ca aripă portantă în timpul coborîrii) s-a blocat, modulul a fost nevoit să planeze „frînat" pînă la sol. Aceasta a dus la deplasarea punctului de atingere a solului cu sute de km. Colac peste pupăză, unul dintre cele mai importante aparate ale modulului, spectrometrul, a fost stricat într-una din frecventele furtuni de nisip de pe Marte. Astfel, nici o informație privind compoziția solului nu poate ajunge pe Terra. În concluzie, dintre cele patru aparate plasate inițial la bord (spectrometrul, un laser, un magnetometru și o cameră video de mare rezoluție) au mai rămas doar trei.

Un răspuns amînat: existența combustibililor fosili

Oricum, în timpul coborîrii modulului s-au preluat informații privitoare la magnetismul planetei, descoperindu-se astfel cîteva zone cu un magnetism mult mai ridicat decît cel al planetei în ansamblu. Cercetătorii explică acest fenomen prin prezența lavei, care s-a solidificat în perioada cînd Marte avea un magnetism mult mai ridicat, apropiat de cel actual al Terrei. Evoluția magnetismului planetei Marte este strîns legată de evoluția miezului său metalic, așa încît descoperirea poate avea implicații destul de importante în înțelegerea structurii interiorului marțian. Pe de altă parte, aceste roci vulcanice dovedesc o mare putere de a capta și păstra cîmpul magnetic al planetei, aceasta ridicînd o serie de întrebări privind compoziția chimică a lavei, ceea ce va face obiectul unor cercetări ulterioare.

Revenind la misiunea MGS, aceasta a detectat trei componente principale, configurînd aspectul exterior al planetei: nori, furtuni de praf și suprafețe de sol acoperite de praf și pietre. Una dintre misiunile spectrometrului era să caute depozite de cărbune sau alte minerale fosile care ar dovedi existența, în trecut, a vieții pe planetă. Dar pentru că aparatul nu e distrus iremediabil, încă se mai speră că se va reuși repararea lui în următoarea perioadă.

În ceea ce privește laserul, folosit ca altimetru, acesta a furnizat cîteva date destul de importante. Una dintre ele privește Marele dom Tharsis, unde straturile de lavă au grosimi mai mari decît un etaj de clădire. Lanțul muntos vulcanic Arsia Mons ar fi banal dacă nu ar exista, pe versantul pe care este plasat domul Tharsis, înălțări ale terenului neprovocate de lava solidificată, ci de încreținea acestuia, datorită mișcărilor tectonice.

Un trecut marcat de cicluri climatice

La rîndul ei, camera video a MGS-ului a insistat în căutarea de zone neafectate de existența stratului de praf marțian. O asemenea zonă a fost descoperită pe canalul Nenedi Vallis. Acest canal, format în mod evident prin eroziunea exercitată de apă asupra solului, a condus la una dintre cele mai recente întrebări privind Marte: apa a existat o singură dată pe acest canal, sau l-a străbătut în repetate rînduri, în diferite epoci? Sistemul Nenedi Vallis pare să ofere cîteva indicii pentru un răspuns. Descoperit pentru prima oară de modulul Viking, defileul este foarte șerpuit, ceea ce conduce obligatoriu la concluzia că a fost format de o apă curgătoare care a trecut pe acolo cu mult timp în urmă, dar și care a curs timp de multă vreme. Noile imagini aduse de modulul MGS întăresc această ipoteză. Totuși, apar și cîteva indicii noi, între care cel mai important constă în faptul că există zone unde eroziunea este în mod evident mai mare decît pe parcursul total al albiei. Singura explicație ar fi că pe acolo ar fi trecut apă și după ce rîul care a creat albia a secat. Și aceasta nu poate indica altceva decît că Marte a avut cicluri climatice, așa cum are și Terra.

...și de camera video a modulului „Mars Global Surveyor"

Totuși cîteva probleme rămîn. Dacă spectrometrul ar funcționa, s-ar ști cu precizie substanța din care e făcută roca din această vale. Dar așa, avînd numai observații vizuale nu se poate stabili cu precizie dacă eroziunile mai profunde despre care vorbim nu s-au produs datorită întîlnirii de către apă a unor zone de rocă „mai moi". Pînă cînd spectrometrul nu va fi reparat sau, în cel mai rău caz, pînă la următoarea misiune, această întrebare se alătură altor modele teoretice, mai mult sau mai puțin credibile, care așteaptă să fie validate.

ALEXANDRU DAN

FIZICĂ

Miraculoasa „TELEPATIE" CUANTICĂ

Cu mai bine de nouă luni în urmă, o echipă de fizicieni elvețieni de la Universitatea din Geneva realiza o experiență ale cărei uimitoare rezultate par să contrazică însuși principiul potrivit căruia viteza luminii este limita vitezelor în Univers, principiu postulat de Einstein drept fundament pentru teoria restrînsă a relativității. În mai multe rînduri, revista noastră a semnalat existența unor stranii fenomene cuantice, observate de fizicieni, care par a pune sub semnul întrebării înseși bazele teoretice ale fizicii actuale. Să existe, deci, realități în lumea microcosmosului cuantic, pe care abia începem să le întrezărim, al căror adevăr să impună, din nou, o reevaluare a cunoștințelor noastre, o nouă perspectivă asupra Spațiului, Timpului, asupra Universului și, de ce nu, chiar asupra fenomenelor Vieții?...

ADRIAN HOAJĂ

Consecințele unei incredibile experiențe

În 1981, o experiență de laborator, devenită ulterior celebră, efectuată de fizicianul francez Alain Aspect, de la Institutul de Optică d'Orsay, punea în evidență existența, la scară subatomică, a fenomenului de coerență cuantică, manifestat sub forma fotonilor cuplați (vezi descrierea acestui fenomen, precum și a fotonilor cuplați - sau „corelați", „delocalizați" - în articolul „Fizica mezoscopică", apărut în nr.3 și 6/1998, ale revistei „Magazin"). Iată însă că, în urmă cu peste nouă luni, o echipă de fizicieni elvețieni, condusă de Nicolas Gisin, și-a propus să cerceteze cît de mare este raza de acțiune a fenomenului coerenței cuantice. Cu alte cuvinte, dacă fotonii își manifestă calitatea de a fi corelați numai la nivel cuantic, subatomic, sau fenomenul este observabil și dincolo de acest nivel, adică la scara Universului macroscopic. Prin rezultatele obținute, și această experiență va face, la rîndul ei, cu siguranță, istorie în fizica cuantică.

În sine, experiența pare simplă: un sistem de aparate a legat între ele trei localități elvețiene - Geneva, Bernex și Bellevue, ultimele două aflate la 7,3 și, respectiv, 4,5 km depărtare de prima. Un foton emis de un laser va traversa un cristal de $KNbO_3$. Cristalul îl va scinda în doi fotoni de joasă energie care se vor deplasa, fiecare în altă direcție, de-a lungul cîte unei fibre optice. În drumul lui, fiecare foton va întîlni cîte o oglindă semi-reflectoare care, în mod arbitrar, poate reflecta fotonul sau îl poate lăsa să-și continue nestingherit drumul pînă la capăt, unde va întîlni un detector.

Nu mică le-a fost uimirea cercetătorilor cînd, în momentul analizării rezultatelor obținute, au constatat că, de fiecare dată, perechile de fotoni reacționau simultan, într-un mod identic, fiind deviați de oglindă sau traversînd-o, în pofida faptului că erau separați; la peste 10 km distanță unul de celălalt! Dar, la urma urmei, ce poate fi atît de „extraordinar" într-o astfel de experiență?

Importanța cu totul aparte a experienței este conferită de faptul că s-a pus în evidență, pentru prima dată, practic, că fenomenele petrecute la scară subatomică - descrise teoretic de ecuațiile fizicii cuantice - se pot manifesta și la scară macroscopică!

Este greu de acceptat că, în pofida unui comportament la voia hazardului absolut, doi fotoni „corelați" pot reacționa *simultan, în mod identic,* de parcă ar exista între ei o veritabilă legătură „telepatică"! Desigur, dacă la scara distanțelor subatomice lucrurile, totuși, pot fi de înțeles, la scara distanțelor kilometrice faptele capătă o turnură de-a dreptul dramatică pentru fizicieni întrucît „telepatia" la mare distanță între cei doi fotoni - care reacționează în același fel, ca și cum permanent fiecare ar fi „informat" despre ce face perechea sa - conduce la o stupefiantă concluzie: *informația poate fi transmisă instantaneu!* Dacă doriți o comparație destul de sugestivă pentru a ne apropia de înțelegerea acestei concluzii, să ne imaginăm că am arunca niște zaruri în două direcții diferite și, după ce străbat cîțiva kilometri, ele își vor opri rostogolirea, „comunicîndu-și" instantaneu momentul și poziția în care se vor opri!

Numai că acest „instantaneu" înseamnă o gravă contrazicere a teoriei restrînse a relativității, potrivit căreia nici o informație nu poate fi transmisă - nu poate circula - cu o viteză superioară vitezei luminii, acea barieră pe care Einstein a postulat-o drept granița pe care nimeni, nimic, niciodată n-o va putea depăși...

Și totuși, cum ar putea fi explicată această miraculoasă legătură dintre particulele subatomice care funcționează instantaneu, la mare distanță?...

(Va urma)

Informatică

Stres provocat de computer

O comisie de specialiști în software de la firma britanică „SCO" a întreprins o anchetă privind „dialogul" dintre computere și cei care le mînuiesc. Rezultatele au fost surprinzătoare. Dintre cei 400 de utilizatori de computere de la cîteva mari întreprinderi europene, aproape 90 la sută consideră indispensabilă folosirea computerelor la locul lor de muncă dar, în același timp, apreciază că de pe urma lucrului cu computerul apar accentuate fenomene de stres care le afectează munca. Sînt și alte probleme. S-a mai constatat bunăoară, că, în decurs de un an, există perioade de totalizînd cel puțin trei săptămîni, necesare rezolvării unor defecțiuni în funcționarea computerelor, ceea ce - afirmă cei interogați - constituie o frustrare. În fine, instalarea unui nou tip de computer îi obligă să piardă mult timp pentru a înțelege cum funcționează.

Astronomie

Fluviile ascunse ale Soarelui

Profesorii Jesper Schou și Craig De Forest de la Universitatea Stanford (California), utilizînd informațiile obținute de satelitul SOHO (Solar and Heliosferic Observatory) au reușit să evidențieze existența unor curenți gigantici de plasmă care fac înconjurul Soarelui. Avînd o lățime medie de 24000 de kilometri și o adîncime de 20000 de km., aceste inele sînt situate la 75 de grade latitudine. Materia pe care o conțin se deplasează cu cca. 10 la sută mai rapid decît mediul înconjurător.

E ceva care la scara Soarelui (1400000 km în diametru) ar putea să pară derizoriu, dar unii curenți ar fi suficient de largi pentru a cuprinde de două ori o planetă ca Terra! Potrivit afirmațiilor lui Craig De Forest, se poate considera că perturbațiile pricinuite de deriva acestor curenți de plasmă, care migrează lent către Ecuatorul Soarelui, induc variațiile activităților caracteristice ale ciclului solar de 11 ani.

TOP 1997

Științe fundamentale

Deși privite uneori cu reticență de cei ce aprobă fondurile de cercetare, științele fundamentale, printre care fizica și matematica se află de multe ori în topul spectaculozității realizărilor. Mai mult, așa cum vedem și din rezultatele de mai jos, în multe cazuri se pot aștepta aplicații practice într-un viitor nu foarte îndepărtat.

MIHAELA DOROBANȚU

IANUARIE

Record matematic: Este descoperit cel mai mare număr prim (adică un număr care se împarte exact doar la 1 și la el însuși). Are nu mai puțin de 895932 de cifre...

FEBRUARIE

Supraconductibilitatea în actualitate: Alex Müller, fizician elvețian,laureat al Premiului Nobel, expune o teorie a supraconductibilității la temperatura camerei. Posibilitatea anulării rezistenței electrice a unui conductor la temperaturi ușor accesibile va revoluționa un mare număr de domenii ale tehnicii.

MARTIE

Un electron: O adevărată performanță este realizată la Cambridge: izolarea unui singur electron.

Reactor curat: După un proiect al celebrului fizician Carlo Rubbia, laureat al Premiului Nobel, începe construirea în Spania a unui reactor nuclear „curat".

APRILIE

Broaște zburătoare: Folosind un magnet foarte puternic, sînt ridicate în aer broaște, lăcuste și pești.

IULIE

Un kilogram... usor: Etalonul kilogramului de la Biroul de Măsuri și Greutăți de la Sèvres a „pierdut" în greutate 23 de milionimi de gram. Se caută un înlocuitor!

SEPTEMBRIE

Tot despre fuziune: Reactorul european de fuziune de la Oxford produce 12 MW - cea mai mare energie realizată pînă azi pe baza reacției termonucleare controlate.

VIZIONĂRI de entităţi spirituale

ION ŢUGUI

Dependenţa exclusivă de acumulările cunoaşterii materiale a creat o imagine a unei realităţi pe care adeseori am fost tentaţi să o considerăm drept esenţială şi sigură. Orice relatare despre imaterialitate sau existenţe imateriale şi vii precum sîntem noi, a fost plasată în contul imaginaţiei şi amendată ca atare - produs al fanteziei fără nici o convergenţă cu vreo realitate exprimabilă.

Fără îndoială că mai înainte ca ştiinţa să-şi spună cuvîntul în acest ţinut imaterial întîi presupus, şi fără a invoca speculaţiile metafizice, atestări despre imaterialitatea vie ne aduc acele persoane care nativ sau pe parcursul existenţei capătă o seamă de capacităţi de percepţie care le fac apte să vizualizeze nevăzutul. Iar în „nevăzut" aflăm că există atîtea mistere, atîta ordine şi plinătate de sens încît reprezentările noastre cu privire la viaţă, materie, Univers, evoluţie se modifică brusc, fiind invitaţi să acceptăm că relaţia noastră cu Universul nu-i strict şi exclusiv materială, că există mistere de a căror deconspirare nu ştim dacă ne putem bucura sau întrista...

Misterul Valentina

Înainte de-a cunoaşte cartea semnată de Florin Gheorghiţă, despre „Fenomenul Valentina", urmărisem la TV1 un reportaj dedicat acestei femei nevăzătoare, din Iaşi, care descria cu o siguranţă ireproşabilă fizionomii şi detalii anatomo-fiziologice ale extrateretrilor vizualizaţi de ea aproape instantaneu. Şocante relatări, pentru că aveau şi un caracter polemic faţă de alte informaţii pe aceeaşi temă. Valentina îi vedea cu „al treilea ochi" şi nu făcea decît să descrie ceea ce vedea.

Îi datorăm ieşeanului Florin Gheorghiţă una din cele mai senzaţionale incursiuni în fenomenologia imaterială a entităţilor spirituale. Îi datorăm conştientizarea cea mai puţin vulnerabilă a faptului că în Univers ierarhiile vieţii sau echivalente vieţii sînt o altă realitate incontestabilă, şi că spiritul universal coordonator şi creator se manifestă viu printr-o supra-inteligenţă şi organizare ce ating principiile superioare ale înţelesului cartezian cosmic.

Se pot cita la ora actuală două personalităţi în domeniu extrasenzorial vizionar, născute şi exprimate pe pămînt românesc: Aurelian Theodor Tinculescu, cu relatările sale rezultate din întîlnirile cu ghizi din astral, şi confesiunile şi relatările ieşencei Valentina, restituite acum în mod remarcabil de către bine cunoscutul autor Florin Gheorghiţă.

Manifestări vii prin spectrul culorilor

Ideea ce reţine în acest rînduri atenţia este aceea a vizualizării entităţilor spirituale, pe de o parte, iar pe de altă parte emisia de energii exprimate de asemenea prin culori, însă ierarhizate prin nuanţe în funcţie de calitatea lor spirituală, morală şi de evoluţia atinsă de către o fiinţă vie în corpul material. Comentariile lui Florin Gheorghiţă la confesiunile Valentinei sînt pertinente, avînd şi funcţia de a lărgi sfera cunoaşterii fenomenelor printr-o cazuistică şi bibliografie bine însuşite. În general, mai tot ce înseamnă acumulare în fenomenologia paranormală şi în parapsihologie, adeseori şi în religie, credinţă, se face prezent în carte pentru a dimensiona conţinutul ei cu atestări şi experimente deja validate.

Certitudinea privind existenţa vieţii după moarte, prin alte tipuri de expresii ale viului, nu mai poate fi pusă la îndoială. Convenim într-adevăr că Valentina, rămasă oarbă în copilărie, a primit un mandat crucial pentru oameni - acela de a-i trezi la o realitate de dincolo de materie, în care ei vor fi „implicaţi" într-un sens sau altul, pur şi simplu pentru că ideea de moarte este doar tradiţională, perpetuată de noi din cauza ignoranţei. Valentina vizualizează evenimente şi manifestări ale ierarhiilor viului imaterial la fel cum ne uităm noi la un film pe care-l percepem şi înregistrăm, în mod *normal*. Ce vede Valentina dincolo de normalitatea de care sîntem structural ataşaţi, este de fapt marele mister al lumilor „de dincolo".

Una din concluzii ar fi următoarea: orice fiinţă vie este structurată energetic, „însoţită" de un veşmînt de energii care se manifestă atît în corpul material, dar care au caracter de remanenţă, fiind, altfel spus, viabile în chip autonom, supravieţuind colapsului materiei organice. În acest veşmînt complex, vizualizat de Valentina în ierarhiile lui calitative sau malefice, presupunem prezenţa spiritului, şi ea temporară, dar mai ales a sufletului care se identifică cu eternitatea ca mesager al răspunderilor faţă de existenţa în corpul material.

Tulburătoare confesiuni, senzaţionale relatări... la capătul lecturii eşti îndemnat să afirmi că Valentina, nevăzătoarea din Iaşi, autotvăzătoare prin al treilea ochi, extrapolează prin harul şi darul ei marile figuri ale inducţiilor extrasenzoriale, de la Edgar Cayce la contemporanul nostru Sai Baba...

„Bilocaţia", un fenomen controversat

DAN D. FARCAŞ

Există o categorie de contactaţi psihici, cea a celor care afirmă că au realizat călătorii în lumi suprapămîntene nu în carne şi oase ci într-o formă spirituală. Se ştie că în literatura consacrată fenomenelor paranormale este binecunoscută capacitatea de a te afla cu corpul într-un loc şi cu „dublura astrală" sau „spirituală" în altul, fenomen controversat, numit *extracorporalitate* sau, uneori *„bilocaţie"*. Persoanele aflate în stare de extracorporalitate au uneori impresia că îşi păstrează aparenţa umană, asemănătoare cu cea fizică, alteori se văd pe ele însele sub forma unei fiinţe de lumină, fără caracteristicile care le deosebesc de alte persoane, în sfîrşit ele pot ajunge în stare de mică sferă luminoasă sau chiar de un punct, adimensional, dotat totuşi cu conştiinţă şi voinţă. În oricare dintre aceste ipostaze, dublura astrală poate trece în alte încăperi (traversînd pereţii fără a întîmpina rezistenţă), poate vedea şi auzi ce se întîmplă acolo, notînd şi relatînd ulterior fapte semnificative, fiind însă incapabilă să interacţioneze cu lumea fizică din jur. Conform mărturiilor, dublura astrală poate vedea alte persoane şi poate reproduce, de pildă, detalii privind înfăţişarea sau conversaţiile lor, dar aceste persoane nu o văd. În cazul în care se întîlnesc două fiinţe în „corp astral" ele se pot vedea una pe cealaltă şi pot interacţiona între anumite limite.

OZN-uri de pe celălalt tărîm

În cazurile recente de răpiri de oameni de către OZN-uri există multe rapoarte în care „răpirea" martorului s-a făcut, aparent, nu în carne şi oase ci într-o „dublură astrală". De asemenea, în multe rapoarte de acest tip răpitorii înşişi apar într-o astfel de formă.

De pildă, *Betty Andreasson Luca*, cazul căreia a fost investigat de Raymond E. Fowler, a suportat, se pare, mai multe răpiri. O parte dintre acestea au fost fizice, dar fiindcă Betty a suportat examinări medicale, în particular genitale, implanturi etc. care i-au lăsat şi urme pe corp. Au existat însă şi răpiri psihice. Astfel, într-o seară de octombrie 1978, ea şi-a zărit soţul dedublîndu-se, ca şi propria sa dublură părăsindu-şi corpul, după care s-au ridicat amîndoi în aer. Trec astfel *prin* tavan, urcînd mai departe într-o lumină lăptoasă. Se despart, continuînd să zboare în direcţii diferite. Betty îl vede pe Bob dispărînd în pîclă iar pe sine devenind tot mai străvezie şi decolorată, pînă ce se transformă într-o *lumină* aurie lipsită de detalii. Se întîlneşte apoi cu alte făpturi similare, arătînd ca nişte contururi omeneşti umplute cu lumină, fără nici un alt detaliu. La un moment dat făpturile transparente se transformă în globuri luminoase, care devin din nou siluete luminoase indistincte. Betty a mai avut şi alte experienţe similare.

Profesorul de psihiatrie John Mack în cartea *Abduction* (1994) descrie cazul mai multor pacienţi pe care i-a examinat în 1992. Unuia dintre ei răpitorii i-au spus că, în esenţa lor, în ultimă instanţă, ei sînt *spirite fără formă*.

Un alt pacient avusese o „lacună în timp" de peste şase ore care s-a dovedit ulterior a fi o răpire în care el s-a transformat într-o fiinţă de lumină aurie, un soi de dublură fantomă, care şi-a părăsit corpul fizic. Ieşirea din corpul fizic fusese dificilă şi aproape dureroasă, dar, o dată devenit „lumină", senzaţiile sale erau de bucurie şi beatitudine. Interesant că nu putea scăpa de ideea obsedantă că ceea ce i s-a întîmplat lui era intim legat de procesul de apariţie, mişcare şi dispariţie a OZN-urilor, ca şi cînd şi aceste nave puteau avea cînd o consistenţă fizică, materială, cînd una „de lumină". Şi alţi pacienţi ai Prof. Mack afirmau că s-au întîlnit, în răpirile pe care le-au suportat, cu „străini" luminoşi sau „translucizi".

Cazuri similare relatează în cărţile lor şi Whitley Srieber, psihiatra Dr. Edith Fiore, D. Scoot Rogo, Moulton Howe, Jenny Randles etc. Nenumărate rapoarte îi arată pe cei răpiţi părăsindu-şi trupul, văzîndu-se apoi de sus, fie în pat, fie în automobil, de parcă ar dormi, ori într-o stare care a primit numele tehnic de „animaţie suspendată". Mai mulţi martori au notat că li s-a părut bizar că „erau în două locuri deodată"; unii dintre aceştia chiar „se simţeau prezenţi în două locuri în acelaşi timp".

(Va urma)

Spectator la graniţa realităţii

„Chemarea fratelui" s-a confirmat

PAUL IOAN

Drama familiei Helmholtz din Detroit a fost făcută publică sub titlul „Chemarea fratelui", iar autorul relatării, psihiatrul american Jerom van Lenk, a declarat că este „unul din cele mai zguduitoare cazuri din cariera sa, şi mai greu explicabile din punct de vedere parapsihologic".

În vara anului 1982, Jim Helmholtz, unicul copil al familiei, abia împlinise şase ani. Atins de o formă gravă de pneumonie, Jim zace la pat cu febră mare şi zile în şir delirează. Cine ar fi putut pune bază pe vorbele sale deslînate, pe ideile lui incoerente, pe grijile lui pentru... un viitor frate. Avertismente precum: „Ret, n-o supăra pe mama... Ret, fii cuminte, pleacă de la fereastră!" reveneau deseori pe buzele băiatului epuizat de boală. Veghind la căpătîiul lui, dna Helmholtz nu putea să le uite... Destinul a făcut ca micul Jim să moară în august 1982. Părinţii au suportat cu greu această pierdere, se gîndeau chiar să adopte un băieţel, atunci cînd îşi vor fi revenit. Dar în 1990 dna Helmholtz aduce pe lume un al doilea fiu pe care, în memoria lui Jim şi a ultimelor lui cuvinte, îl botează Rettler, pe scurt Ret, numele inventat de primul fiu pe cînd agoniza.

Aflîndu-se în centrul unei atenţii cu totul deosebite, Ret creşte şi treptat durerea din sufletul părinţilor săi se atenuează. Şi totuşi, în 1994, la patru ani, el suportă o lovitură puternică la cap. La un viraj brusc al maşinii în care se afla şi care era condusă de tatăl său, băiatul se izbeşte violent de rama metalică a geamului. Traumatism aparent trecător, dar care îi provoacă moartea, datorită unei puternice hemoragii interne...

Se poate spune că Jim „ştiuse" de această tragedie, cu doisprezece ani înainte ca ea să se producă? Avusese el, în stare de semiconştienţă - asemănătoare cu transa sau extazul şamanilor -, o clarviziune? Van Lenk, deşi om de ştiinţă dominat de un scepticism sănătos, nu poate ocoli o comunicare cu transcendentul, cu ceea ce există dincolo de imaginaţie şi de înţelegerea omului. O boală fatală l-a transformat pe micul Jim într-un clarvăzător autentic, iar cunoaşterea viitorului n-a fost intuitivă, bazată pe experienţă de viaţă. Practic, el n-a făcut decît să profileze blestemul căzut asupra părinţilor lui şi în pragul morţii să fie îngrijorat de soarta lor şi a viitorului frate. În astfel de cazuri, parapsihologia îşi ascunde neputinţa de a da explicaţii sub etichete precum clarviziune, evadare în altă dimensiune a existenţei, călătorie în astral etc. În umbra lor, dramele se consumă fără a putea fi înţelese, ci doar consemnate...

Amintirile subconştientului

Cînd groaza prinde viaţă

MIHAELA DOROBANŢU

Somnambulismul este una dintre cele mai stranii şi dramatice patologii care se pot manifesta în existenţa unui om. Este o stare anormală, care apare fără nici un avertisment, o tranziţie bruscă de la starea de somn adînc.

Urmărind totul pe ecranele aparatelor cuplate la subiect, se observă o accelerare a undelor cerebrale, a pulsului. Apoi, deodată, parcă ai fi acţionat un întrerupător. Vezi un individ care se scoală din pat, o vezi pe soţie care, fără să înţeleagă ce se întîmplă, porneşte după el. În calitate de observator priveşti din nou aparatele: totul indică stare de somn, deşi persoana pare absolut trează. Merge prin casă, acţionează, se lasă chiar condus înapoi în pat.

După cum certifică medicii, somnambulul nu ştie nimic din ceea ce face; după ce se trezeşte nu păstrează nici o amintire din tot ce s-a întîmplat. Este ca şi cum s-ar afla într-o stare de transă puternică.

Somnambulismul a fost întotdeauna şi un subiect de comedie, dar realitatea poate fi uneori mult mai absurdă. Este o patologie, cum spuneam, care nu poate fi trecută cu vederea, dacă ne gîndim că 15 la sută din copii sînt somnambuli, iar la adulţi, chiar dacă procentul scade, el rămîne de 1 la sută. Pentru nimeni somnambulismul nu poate fi un subiect de rîs!

Să ne gîndim la cazul unei tinere femei din Kansas care, în timpul unei crize de somnambulism, s-a deplasat pînă la supermarketul din apropiere şi, atunci cînd s-a trezit, împingea spre casă un cărucior plin cu pungi cu fulgi de porumb. Era îmbrăcată doar în cămaşă de noapte. A fost incapabilă să înţeleagă ce căuta acolo. Este o poveste tristă şi, ca şi altele asemănătoare, din fericire destul de rar întîlnită.

Ce se întîmplă însă în cazuri dea dreptul tragice, cînd somnambulul este extrem de violent, cînd el poate ajunge la crimă? Care este poziţia pe care o poate adopta judecătorul chemat să se pronunţe? În asemenea cazuri tribunalele pot oferi verdicte, dar nu răspunsuri!

Oamenii de ştiinţă se confruntă astăzi cu două întrebări majore. Prima: de ce la un moment dat somnul devine agitat? A doua: care este acea forţă stranie care trezeşte partea întunecată din noi şi transformă oamenii obişnuiţi în monştri? Un lucru este deocamdată clar: lumea somnului a rămas pînă acum un mister. Pentru că aceeaşi stare care ne poate odihni trupurile, poate ajunge să ne îngrozească mintea. Transportîndu-ne într-o altă lume, unde cele mai cumplite temeri ale noastre pot prinde viaţă.

Monştri? Da, dar fără voia lor. Cum s-a întîmplat în cazul lui Ken Parks, un electronist canadian, în vîrstă de numai 23 de ani...

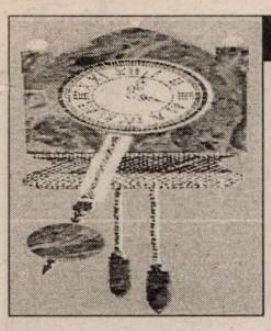

Anatomia secundei

Băncile pentru săraci

ALEXANDRU MIRONOV

Spiru Haret este, probabil, cel mai mare ministru constructor de sisteme pe care l-a avut vreodată România. Multe i-au reuşit, multe din cele gîndite de el funcţionează şi acum, ceva însă nu i-a mers marelui om de stat şi de cultură: înfiinţarea unor fonduri mutuale pentru săraci.

Într-adevăr, acest sistem cooperatist, de întrajutorare într-un scop dat, nu a mers niciodată la români - poate şi urmare a faptului că noi nu am avut niciodată o legislaţie severă pntru cei predispuşi la „tunuri" - alde CARITAS şi SAFI - păcălindu-i pe oamenii simpli. Dar, o idee simplă ca aceea a constituirii unui *Fond mutual pentru construcţia de locuinţe pentru tineri trebuie să funcţioneze,* nu are cum să nu funcţioneze - dacă ne interesează să-l folosim, cu bun efect pentru ţară, pe tînărul sau tînăra de curînd căsătoriţi, cei care trebuie să muncească pe rupte pentru a-şi construi căminul, pentru a-şi creşte copii, pentru a-şi pune viaţa pe roate. La un asemenea fond ar veni să cotizeze, vă asigur, sute de mii de tineri, pentru ca din momentul în care în *Fond* tînărul şi-a strîns o anume sumă, Fondul să-l ajute pînă la preţul casei pe care vrea tînărul să şi-o facă, urmînd ca plata locuinţei să se facă în rate, în următorii 15-20 de ani.

În afara depunerilor celor interesaţi de afacere - căci despre o afacere este vorba - vor participa şi *societăţi de construcţii,* care îşi vor depune cotă parte în *Fond,* dar vor avea şi prioritate la construcţiile comandate. Adăugaţi, poate, interesul unor altor *fonduri* de a investi, de a se implica - pentru a avea, din acţiuni edilitare, cîştiguri sigure, adăugaţi înlesnirile acordate de legile ultimilor ani tinerilor şi constructorilor de locuinţe pentru tineri şi veţi vedea că vă aflaţi în faţa unei idei care se poate materializa într-o adevărată *instituţie socială pentru săraci.*

Aş da un alt *exemplu de instituţie pentru săraci* căutînd tocmai în... Bangladesh - de altfel nu sîntem departe, aici, de faimosul nivel de viaţă al bangladesh-enilor. *Banca Grameen,* de care vorbesc, este însă o bancă de solidaritate cu totul aparte: a fost special inventată de către patronul ei, bengalezul Muhammad Yunus, *pentru a acorda credite la săraci.* Este vorba de o instituţie care funcţionează pe bază de încredere (uluitor, nu?), unde nu se cer nici garanţii şi nici documente justificatoare. Mai exact: funcţionarii de la *Grameen* îşi aleg colaboratori „sateliţi", mai ales la sate, iar aceştia, la rîndul lor, apreciază cererile, nevoile, se decid împrumuturi unor grupuri de 5 persoane, toate, femei, mai ales pentru *investiţii în dezvoltarea gospodăriilor şi a micilor întreprinderi de lîngă gospodării.* Împrumuturi mici, este drept, dar *Grameen* a acordat, pînă acum, 22 miliarde dolari (!) împrumut celor mai săraci dintre săraci - 10% din populaţia Bangladeshului care, culmea - returnează împrumuturile, banca avînd numai 10% pierderi...

Inimosul Muhammed Yunus este un economist serios, cu studii în America, un economist capabil de idei şi concepte originale dar - caz foarte rar - avînd şi capacitatea de a le aplica. Conceptul *Grameen* a fost lansat acum 20 de ani şi... a cucerit planeta asta săracă, căci microcredite *Grameen* au fost acordate, în Norvegia (!) locuitorilor de pe insule, sau pentru a-i „ademeni" pe indienii americani să renunţe la alcool, sau în Asia, în Africa, în Europa.

Secretul acestui „transfer de tehnologie din Lumea a Treia către restul planetei", zîmbeşte Yunus, „este o deosebită originalitate: încrederea în om şi în capacitatea sa de a depăşi zidurile închisorii pe care o ridică sărăcia".

Personal promit că mă voi interesa de Banca Grameen şi, dacă voi fi acceptat, ca „satelit", de către Muhammad Yunus, Banca Săracilor se va deschide şi la noi.

Uraţi-mi succes!

Lumi culturale

Semnal

„artPANORAMA", nr. 5

Într-o vreme cînd revistele literare ori sînt dulci amintiri, ori trag să moară, ori se „desfată" în gîlceava politicii, apariţia unei noi reviste care nu numai că se declară făţiş a fi *numai* literatură, dar chiar şi *este,* nu poate decît să constituie o plăcută surpriză. Cu atît mai mult, cu cît a realiza, lună de lună, un sumar de 64 de pagini format tabloid nu este azi, în condiţiile economice cunoscute, o întreprindere tocmai uşoară... Acest merit şi-l revendică, cu îndreptăţită mîndrie, Fundaţia „Arte '90" şi Editura Maxim. Este, deopotrivă, meritul directorului noii publicaţii, Dan-Silviu Boerescu, a cărui ambiţie de a demonstra că o asemenea iniţiativă - temerară, la o primă vedere, ţinînd seama de locul tot mai ingrat pe care-l au cultura şi arta în viaţa noastră - poate fi şi este un succes. Mai mult decît atît, se poate afirma, prin comparaţie cu oferta actuală a publicisticii literare, că „artPanorama" este de departe cea mai bună revistă literară a momentului, ea găzduind în paginile sale *exclusiv* literatură - proză, poezie, scurte semnalări critice de întîmpinare, eseu, teatru, traduceri.

Ajunsă la cel de-al cincilea număr, „artPanorama" ne oferă un sumar la fel de bogat şi divers ca şi numerele precedente. De astă dată, tema centrală a sumarului este consacrată unui subiect generos: *„Femeia în cărţi, cărţile şi femeia",* temă la care subscriu, între alţii, Nichita Danilov, Monica Omescu, Dumitru Ţepeneag, Horia Gârbea, Gheorghe Iova, Milan Kundera, Simona Cioculescu, Radu Lupan, Cătălin Ţîrlea. Apărută în preajma deschiderii Tîrgului de carte de la Leipzig, la care, după cum se ştie, ţara noastră a fost în centrul atenţiei generale - ediţia din acest an fiindu-i dedicată -, revista consacră un substanţial grupaj de texte literare ale unor tineri scriitori români, traduse în limba germană.

În încheiere, nu putem decît să ne dorim - şi să le dorim celor ce concură la realizarea acestei reviste - ca viitoarele apariţii să consolideze prestigiul dobîndit prin seriozitate, bun simţ şi acurateţe. Aceasta, cu atît mai mult, cu cît „artPanorama" este departe de ceea ce am putea numi „literatura oficială" şi reprezentanţii ei „consacraţi" ca militanţi ai „elitei"...

Aurel Persu, inventator al automobilului aerodinamic

Am primit, recent, la redacţie o micromonografie dedicată unuia dintre cei mai originali oameni de ştiinţă români, inginerul Aurel Persu. Apărută în seria „Repere istorice" a Editurii Tehnice, lucrarea prezintă principalele momente ale vieţii şi activităţii inginerului român. Personalitate absolut remarcabilă, Aurel Persu s-a remarcat pe plan mondial prin descoperirea, în 1922, a caroseriei aerodinamice pentru automobile - invenţie brevetată în principalele ţări ale epocii, constructoare de automobile -, precum şi prin realizarea, un an mai tîrziu, a primului automobil aerodinamic din lume, pe baza principiilor cuprinse în brevetul de invenţie. Simplul fapt că, după anii 1930, cîteva firme de renume - precum Volkswagen, Tatra, Porsche, Daimler-Benz, Auto-Union, Bugatti, Alfa-Romeo - au trecut la construcţia, pe baza brevetului inginerului român, a unor automobile cu accentuate calităţi aerodinamice confirmă valoarea acestei investiţii.

Lucrarea subliniază valenţele multiple ale personalităţii creatoare a inginerului român: profesor de mecanică şi tehnică a automobilului la Universitatea şi Institutul Politehnic din Bucureşti, preşedinte al Clubului Automobilistic Regal Român, director general al Industriei Aeronautice Române (IAR), violoncelist în Orchestra Cinematografiei şi Orchestra de Cameră a Inginerilor...

Rubrică realizată de **ADRIAN HOAJĂ**

PARADOX

SUPERSTIŢIA respectării... superstiţiilor

MARIAN GRIGORE

O întîmplare adevărată, publicată recent de unul dintre cotidianele româneşti, a fost de natură să mă facă să meditez - şi, prin rîndurile de faţă, să vă fac să meditaţi, stimaţi cititori - asupra forţei şi temeiniciei superstiţiilor. Ca român, eu ştiam că marţea sînt trei ceasuri rele. Pentru occidentali, vinerea este cea mai nefastă zi a săptămînii. Iar 13, aproape universal, număr cu ghinion. Ceea ce înseamnă că o zi de vineri, 13 a lunii cutare, este de două ori o zi cu ghinion. Iar cînd într-un singur an întîlnim o asemenea situaţie de trei ori (ceea ce se întîmplă cam la fiecare 11 ani o dată), anul respectiv va fi, în mod sigur, un an „special". Şi nu există nimic de natură a te salva de ghinion, întrucît „conjuncţia" ghinioanelor este absolut obiectivă, ţinînd de sistemul solar şi de calendar. Or, s-a întîmplat ca, în 1981, unul dintre acei ani triplu nefaşti, un bărbat din Chicago să hotărască să se închidă în casă în zilele de maxim ghinion - vineri, 13. Zis şi făcut. Şi a mers, prima oară, a mers şi a doua oară, pentru ca în a treia zi nefastă să ardă de viu în casa care luase foc. Cu alte cuvinte, de ce ţi-e frică, nu scapi, orice-ai face. Numai că tot vineri, 13, a fost şi pentru toţi cei care nu s-au închis în casă, inclusiv pentru cei care au participat la stingerea incendiului, fără a le cădea o cărămidă în cap sau a fi călcaţi de maşina pompierilor. Şi atunci?

Cam aceeaşi este situaţia cu toate superstiţiile. O coincidenţă, legată, în general, de un eveniment memorabil în banalul existenţei cotidiene, fie că este vorba de o nenorocire sau de un noroc nesperat, devine regulă de viaţă. „Pisică neagră de vei vedea"... ş.a.m.d. Şi, deşi cei mai mulţi dintre noi nu dăm nici doi bani pe asemenea superstiţii, cîţi dintre noi nu ne surprindem schimbînd instinctiv pasul la ieşirea din casă, pentru a păşi cu dreptul, înaintea unui întîlniri importante? Şi în acest caz, subconştientul se arată mai tare decît raţiunea. O adevărată superstiţie... ce ne impune să respectăm superstiţiile.

Există însă şi „coincidenţe" studiate, încă din cele mai vechi timpuri, în mod profund ştiinţific. Coincidenţele astrale, în special, care stau la baza celei mai vechi şi mai elaborate arte divinatorii, astrologia. Expansiunea pe care a căpătat-o, în România, mania consultării horoscoapelor, am fi tentaţi să o atribuim plăcerii de a consuma, nestînjeniţi, un fruct oprit timp de cîteva decenii. Explicaţie facilă şi falsă, atîta vreme cît fenomenul este în continuă extindere, pretutindeni în lume, deci inclusiv acolo unde n-a fost nici un moment interzis. Iar cifra de afaceri a prezicătorilor însumează, incredibil, miliarde de dolari anual. Zilnic, uneori ore întregi, ecranele televizoarelor îţi permit un contact „interactiv" cu astrele, prin intermediul astrologului dotat nu cu tradiţionala tichie înstelată, ci cu calculatoare de ultima generaţie. Pentru că astrologia este o „ştiinţă exactă", în care poziţia astrelor se cere cunoscută cu cea mai mare acurateţe. Ca şi momentul naşterii, ceea ce este, însă, cu mult mai dificil şi nesigur. Or, o prezicere exactă cere date exacte, computerul neputînd prelucra, obiectiv, decît datele introduse. Ceea ce explică, probabil, „probabilitatea" prezicerilor, iar nu certitudinea lor. Dacă ele se dovedesc exacte, este meritul astrologiei. Dacă nu, n-avem decît să ne certăm cu moaşa care a înregistrat ora naşterii.

(Va urma)

Adevărat sau Fals

Opinii mai vechi ale dieteticienilor atribuiau cartofului multe „păcate". Iată că acum ni se demonstrează că este o sursă excelentă de „glucide lente", motiv pentru care ar trebui apreciat și plasat într-un loc privilegiat pe masa noastră. După pîine, cartoful este cea mai importantă sursă de glucide complexe. Valoarea sa calorică este relativ modestă: între 80 și 90 kcal pentru 100 g, în schimb conține potasiu, magneziu și fier, asimilat excelent datorită prezenței vitaminei C. Deși în cantitate mică, fibrele alimentare nu sînt de neglijat, în condițiile în care 300 g de cartofi asigură 15% din nevoile cotidiene. Dacă proteinele și lipidele nu au o incidență apreciabilă, în schimb trebuie subliniată bogăția în vitaminele B_1, B_6, B_3 și mai ales, C. O porție bună de cartofi asigură jumătate din necesarul zilnic în fiecare dintre aceste vitamine.

Gastronomice

Din nou, două rețete oferite de cititoarea noastră Elisabeta Furduescu, din Roman:

● KEC CU DULCEAȚĂ

2 linguri dulceață, 150 g lapte, 150 g zahăr, 100 g ulei, un ou, o linguriță bicarbonat, un vîrf cuțit amoniac (stins), 300 g făină, mirodenii (pentru o tavă). Se freacă totul ca o pastă, se pun cîteva nuci tăiate sau rahat. Tava unsă și tapetată cu făină. Se coace la foc potrivit circa o oră. Se taie rece.

● TARTĂ CU IAURT

420 g zahăr, două borcane iaurt mici, o ceașcă de cafea cu ulei, 1 linguriță bicarbonat stins, 1 ou întreg, 840 g făină, esențe. Se face o compoziție din ingredientele de mai sus. În tava de la aragaz, unsă și tapetată, se toarnă compoziția în care se înfig vișine sau caise, nuci tăiate felii (ce avem). Se coace la foc potrivit, se pudrează cînd se scoate din cuptor. Se taie rece.

Așteptăm și de la alte cititoare rețete gustoase și ieftine.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Un caz pe săptămînă

I.T. București a suferit o pareză a părții stîngi a corpului, fiind afectate vorbirea și mersul. Examenul tomografic a evidențiat și o tumoră cerebrală. Medicii au făcut tot ce se putea, dar ameliorarea nu s-a produs. „În această stare am apelat la doamna Vasilica Ciupea, maestră cu capacități extrasenzoriale de talie internațională. După zece ședințe de bioenergie mi-am recăpătat vorbirea și, miraculos, am început din nou să merg"...

*

Redacția revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 25000 lei.

10% REDUCERE adică 25000 lei

TALONUL NR. 14

Numele și prenumele pacientului.....

.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 30 aprilie 1998 ●

Programări la telefon: 6862046

Reflecții psihologice... despre

FRANCHEȚE

Franchețea este considerată, fără rezerve o calitate. Și totuși, față de colegi și prieteni întotdeauna trebuie să ne măsurăm cuvintele. Pentru a-i proteja, pentru a nu-i răni, pentru a ne păstra o „imagine bună" în inima lor, pentru a păstra, în final, legăturile afective la care ținem. Pentru că franchețea și sinceritatea supără uneori. Cum explică psihologii acest lucru? Chantal Maillet demonstrează că franchețea, această calitate, relevă uneori, paradoxal, un grad înalt de imaturitate. Franchețea este o trăsătură de caracter transmisă prin educație. Fiecare construiește raportul său cu adevărul, conștient sau nu, în funcție de ceea ce i-au transmis părinții și mediul. Unii copii percep adevărul despre unele probleme, trunchiat sau cu întîrziere, părinții justificîndu-se cu fraze de genul „ești prea mic pentru a ști... va veni timpul să afli... etc.". Cel mai adesea, atunci cînd adulții au un veritabil cult pentru adevăr, acesta se imprimă și la nivelul copiilor. Și într-o situație și în cealaltă se uită că orice adevăr uman este relativ, avînd încorporată doza datorată subconștientului. În aceste condiții franchețea absolută nu numai că nu există, dar ar fi și nefastă, spun psihologii. Trebuie făcută însă disocierea între franchețe și sinceritate. Dar, despre implicațiile lor în relațiile noastre cotidiene, săptămîna viitoare.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ●

Mai frumoase ca oricînd!

Mai ales acum, primăvara, este firesc să vă ocupați mai mult de frumusețea și sănătatea dv. Vă poate fi utilă firma „Avram Exim" ce vă oferă o paletă largă de produse cosmetice, testate calitativ și avizate de Ministerul Sănătății. Este vorba despre:

◆ ***LOȚIUNE CAPILARĂ TONICĂ,*** ce conține extract de ardei iute și mesteacăn, ce activează circulația capilară și combate eficient calviția (chelia).

◆ ***GEL CAPILAR*** cu extract de Aloe vera, pentru păr degradat. Împiedică căderea părului, combate calviția (chelia). Are efect relaxant, fapt ce îl recomandă și în aromoterapie.

◆ Un produs mai special este ***CREMA ÎMPOTRIVA SCABIEI.*** Substanța activă din cremă permite vindecarea printr-o singură utilizare.

◆ Și tot la fel de eficace este în situații extreme ***CREMA-BALSAM ÎMPOTRIVA PEDICULOZEI.*** (Dacă copilașul dv. „s-a căptușit" de la grădiniță sau de la școală cu păduchi, printr-o singură utilizare a acestui balsam rezolvați delicata problemă).

◆ ***CREMA ÎMPOTRIVA ERITEMULUI FESIER*** (roșeață, răni ale pielii) la copii (sugari), bătrîni, bolnavi obligați să stea mult timp în aceeași poziție.

◆ În seria produselor speciale este inclusă ***PASTA PENTRU CURĂȚAT MÎINILE.*** Este vorba de curățiri grele, iar această pastă îndepărtează ușor și complet grăsimile industriale, vaseline, „mîzga de motor" etc. Dar iată seria completă a produselor cosmetice oferite de firma **„Avram Exim SRL":**

◆ **Loțiunea *STOP ACNEEA*** (împotriva coșurilor și a punctelor negre). Are un puternic efect antiseboreic, dezinfectant și cicatrizant, conținînd substanțe de reglare a PH-ului ce asigură vindecarea acneei (coșurilor).

◆ **Crema *STOP ACNEEA*** (împotriva coșurilor și a punctelor negre) pare a fi o cremă magică ce penetrează profund pielea dv. înlăturînd acneea și punctele negre.

◆ ***MASCĂ FILMOGENĂ STOP ACNEEA*** (împotriva coșurilor) conține extracte de plante care ajută la vindecarea acneei și la dispariția punctelor negre. După cîteva zile de tratament veți vedea că pielea dv. rămîne curată, mătăsoasă, fără asperități ce vă știrbesc personalitatea. Acum, datorită produselor STOP ACNEEA, veți putea fi din nou admirat(ă).

◆ ***CREMĂ ÎMPOTRIVA CEARCĂNELOR.*** Are acțiune emolientă, hidratantă, revitalizantă, conținînd principii active de combatere a umflăturilor, a pungilor de sub ochi și înălbește porțiunea vineție din jurul ochilor. Obrazul capătă un aspect proaspăt, sănătos și tineresc.

◆ ***CREMĂ ANTIRID.*** Conține principii de revitalizare celulară cu rol de protecție a obrajilor, menține pielea suplă și fragedă, prevenind apariția ridurilor și le estompează pe cele existente. Se utilizează pentru orice fel de ten și asigură un echilibru fiziologic spontan, îndepărtînd efectele îmbătrînirii.

◆ ***CREMA PENTRU ÎNGRIJIREA UNGHIILOR.*** Prin aplicarea acestei creme se combat fragilitatea și friabilitatea (ruperea) unghiilor, precum și desprinderea dureroasă a pielii din jurul lor. Folosind cu încredere acest produs, unghiile cresc, își păstrează elasticitatea și culoarea roz, sidefie, sănătoasă, imprimînd mîinii un aspect elegant și plăcut.

◆ ***LOȚIUNE PENTRU ÎNDEPĂRTAREA NEGILOR.*** Conține extrase din plante și principii active datorită cărora, prin aplicare repetată - doar pe porțiunea cu negi -, aceștia se usucă și dispar.

◆ ***CREMĂ DE ÎNĂLBIRE A PIELII MÎINILOR*** avînd și acțiune hidratantă. Prin aplicarea unui strat subțire de cremă, pielea mîinilor capătă elasticitate, se întinde, iar mîna va avea aspect tineresc de un alb sidefiu.

◆ ***UNGHII FALSE*** - Dacă tot țineți la frumusețea mîinilor dv., puteți adopta și ideea unghiilor false. În orice moment al zilei mîinile dv. vor putea fi admirate.

◆ ***CREMA ÎMPOTRIVA BĂTĂTURILOR,*** a crustelor de pe călcîie, coate sau genunchi. Are un efect rapid de îndepărtare a crustelor și bătăturilor, aceste zone rămînînd netede și catifelate. Senzația de confort datorată acestei creme este persistentă.

◆ ***CREMA CONTRA TRANSPIRAȚIEI PICIOARELOR.*** Prin aplicarea unui strat subțire din această cremă, transpirația și mirosul neplăcut dispar. Este formula cea mai sigură împotriva transpirației și a mirosului neplăcut al picioarelor.

◆ ***LOȚIUNEA ANTI - PISTRUI.*** Prin aplicarea acestei soluții, pistruii și petele de pe întreg corpul dispar cu siguranță. Efectul este rapid. Încercați și nu veți regreta!

◆ ***LOȚIUNEA PENTRU BRONZAREA ARTIFICIALĂ.*** Prin aplicarea acestei creme obțineți o piele frumoasă, sănătoasă, de culoare arămie, care se menține mult timp. Folosind această loțiune, pielea capătă un aspect de bronz natural, aducînd un plus de sănătate și frumusețe.

◆ ***STIMULENT GENERAL.*** Produs natural pe bază de plante și produse apicole, combate impotența și frigiditatea. Este un tonic și energizant general. Întîrzie simptomele de îmbătrînire (senilitate), crește rezistența organismului, îmbunătățește activitatea fizică și mentală, stimulează metabolismul celular.

◆ ***GEL ANTICELULITIC,*** ce conține extract de plante și unisfere active cu vitaminele E, A, C. Combate celulita, hrănește și catifelează pielea (vergeturi), împiedică îmbătrînirea.

◆ ***APĂ DE GURĂ*** pentru gargară, antiseptică, cu proprietăți anestezice locale, folosită la menținerea igienei gurii, a gîtului, împotriva inflamațiilor și iritațiilor. Ușurează durerea și înlătură mirosul neplăcut.

◆ ***UNGUENT DENTAR.*** Este un produs destinat ameliorării durerilor dentare și ale celor produse de iritații ale mucoasei bucale și gingivale.

Pentru a primi produsele descrise, trebuie să le comandați firmei, pe baza bonului alăturat. Și cum stocurile sînt limitate, cu cît vă veți decide mai repede, cu atît veți fi sigură că dorința dv. va fi îndeplinită cu promptitudine. Și încă un argument tentant: cumpărătorii fideli ai firmei, care comandă trei produse, vor avea surpriza de a descoperi în pachetul solicitat și un „cadou-surpriză".

BON DE COMANDĂ
DE TRIMIS LA AVRAM EXIM SRL, CP 73, OP 82, BUCUREȘTI
✆ 01/6841952 sau 3214698

Doresc să cumpăr:

___ buc. Cremă STOP ACNEEA la prețul de 35.000 lei
___ buc. Loțiune STOP ACNEEA la prețul de 35.000 lei
___ buc. Cremă MASCĂ FILMOGENĂ STOP ACNEEA la prețul de 30.000 lei
___ buc. Cremă ÎMPOTRIVA BĂTĂTURILOR la prețul de 32.000 lei
___ buc. Cremă CONTRA TRANSPIRAȚIEI la prețul de 35.000 lei
___ buc. Loțiune ANTIPISTRUI la prețul de 30.000 lei
___ buc. Cremă PENTRU ÎNGRIJIREA UNGHIILOR la prețul de 30.000 lei
___ buc. Loțiune PENTRU BRONZARE ARTIFICIALĂ la prețul de 35.000 lei
___ buc. Cremă ÎMPOTRIVA CEARCĂNELOR la prețul de 30.000 lei
___ buc. Cremă ANTIRID la prețul de 30.000 lei
___ buc. Loțiune PENTRU ÎNDEPĂRTAREA NEGILOR la prețul de 40.000 lei
___ buc. Cremă DE ÎNĂLBIRE A PIELII MÎINILOR la prețul de 30.000 lei
___ STIMULENT GENERAL la prețul de 35.000 lei
___ UNGHII FALSE la prețul de 25.000 lei
___ Loțiune CAPILARĂ TONICĂ, la prețul de 30.000 lei
___ Gel CAPILAR TONIC, la prețul de 39.000 lei
___ Cremă ÎMPOTRIVA SCABIEI, la prețul de 30.000 lei
___ Balsam-cremă ÎMPOTRIVA PEDICULOZEI, la prețul de 30.000 lei
___ Cremă ÎMPOTRIVA ERITEMULUI, la prețul de 20.000 lei
___ PASTĂ DE CURĂȚAT MÎINILE, la prețul de 25.000 lei
___ Gel ANTICELULITIC, la prețul de 56.000 lei
___ APĂ DE GURĂ, la prețul de 25.000 lei
___ UNGUENT DENTAR, la prețul de 25.000 lei

Suma corespunzătoare + taxele poștale și de ambalare se plătesc la primirea coletului

Nume: _____ Prenume: _____
Strada: _____ Nr. ____ Bl.____ Sc. ____ Ap. ____
Localitate: _____ Județ: _____ O.P. _____ Cod: _____
Telefon: _____

POSTUL - punte între religie şi medicină

ARCADIE PERCEK

Cum ne aflăm în Postul mare, merită să facem succinte consideraţii de ordin general pe marginea acestei punţi între religie şi medicină, şi care este postul, definit în Dicţionarul explicativ al limbii române ca reprezentînd interdicţia de a mînca alimente de origine animală, interdicţie prescrisă credincioşilor de către biserică, în anumite zile sau perioade ale anului.

Între religie şi medicină întotdeauna au existat interferenţe de tot felul, şi este normal să fie aşa, din moment ce prima s-a ocupat în mod prioritar de suflet - acesta fiind în optica lui Epicur un corp compus din particule subtile -, în vreme ce secunda, s-a ocupat în mod prioritar de trup, acesta - adăugăm noi parodiindu-l pe Epicur - fiind compus din particule grosolane, materiale. Oricum am pune problema, trupul ne este baraca adăpostind existenţa şi, implicit sufletul, după cum susţine J. Joubert, un scriitor moralist francez dintr-a doua jumătate a secolului al XVIII-lea.

Cum medicina s-a născut în umbra templelor şi cum mai toate religiile au propovăduit nu numai precepte morale, ci şi precepte igienice, nu trebuie să ne surprindă faptul că *multe din adevărurile religiilor au fost preluate şi prelucrate şi de către slujitorii lui Asklepios, deci de către medici şi implicit de medicină.*

Într-un asemenea context, nu trebuie să ne surprindă abstenţia mai mult sau mai puţin durabilă, pentru carnea de porc şi de iepure, pe care o propagau religiile apărute în Orient sau în bazinul Mesopotamiei, recomandări motivate de condiţiile climatice de pe aceste meleaguri, care nu permit ca alimentele menţionate să fie conservate din moment ce se deteriorează atît de repede, abstenţie pe care a propagat-o şi medicina.

Postul ramazanului, sau postul cel mare din religiile musulmane, cînd timp de o lună credincioşii de acest rit nu mănîncă nimic de la răsăritul Soarelui şi pînă la apusul lui, nu este străin, desigur, de motivaţia întru totul logică a medicinii, că organismului îi sînt necesare din cînd în cînd cure de dezintoxicare şi de purificare.

De altfel, oamenii au observat dintotdeauna că postul, indiferent de motivaţia religioasă care stă la baza lui, îi duce la situaţia de a se simţi mai bine şi de a avea mintea mai clară. Şi este normal să fie aşa, cîtă vreme se ştie, şi încă foarte bine, că *o alimentaţie excesivă este tot atît de nocivă pentru organism, ca una deficitară, insuficientă.*

Aceasta este raţiunea care explică de ce *posturile, indiferent de motivaţia lor religioasă, au pătruns în arsenalul terapeutic al medicinii din toate timpurile.* Ele erau recomandate - incredibil dar adevărat! - pînă şi atleţilor, şi încă de către cel mai mare medic al lumii antice, Hipocrate din Kos (460-377 î.e.n.), şi care le recomanda acestora scurte perioade de post, considerînd că „reparaţiile exagerate cum denumea el refacerile energetice pe calea supra-alimentaţiei, nu sînt departe de pericol, cînd sînt împinse pînă la ultima limită", după cum susţine într-o scriere a sa. În articolul viitor, vom explica cum medicina şi-a însuşit noţiunea de post, şi cum a valorificat această noţiune în contextul sanogenezei.

Medicul vă răspunde

Ne cerem scuzele de rigoare, cititorului nostru Maxim Cibu din Bucureşti pentru faptul că la scrisoarea pe care susnumitul ne-o expediază în 29 decembrie din 1997, îi răspundem abia acum. Domnia sa adresează următoarea rugăminte: „M-aş bucura dacă în atenţia Dv. şi a colaboratorilor Dv., ar apărea şi tema importanţei analizelor de laborator, şi dacă acestea sînt mai mult sau mai puţin importante în apariţia bolilor canceroase şi în special în apariţia sau dispariţia mielomului."

Vă asigurăm, stimate Domnule Cibu, că analizele medicale sînt foarte la modă în lumea contemporană - şi asta mai ales în ţările dezvoltate. Noţiunea de „check-up", respectiv de colecţie sau baterie de analize, (acest termen însemnînd în limba engleză a controla, a verifica), şi care presupune efectuarea periodică a analizelor, şi a cît mai multe, fireşte, în scopul depistării sau prevenirii bolilor şi în scopul controlului stării de sănătate, este, cum v-am mai spus, foarte la modă. Totuşi, acest control, aşadar acest „Check-up", nu conferă decît o falsă securitate atîta vreme cît se abdică de la acest act fundamental al practicii medicale, care este controlul clinic, şi atîta vreme cît se abdică de la acest principiu fundamental al gîndirii medicale, care este „Primul non nocere", şi care înseamnă în primul rînd să nu faci mai rău.

Este mult mai utilă o depistare orientată, în locul unor explorări haotice, fapt ce caracterizează pe aşa-numitul check-up, ca şi această mitraliere a bolnavului cu analize şi explorări paraclinice dintre cele mai numeroase şi mai variate. Un mare clinician francez, Guy Laroche, susţine în legătură cu această problemă, într-o carte a sa: „Fără îndoială, laboratorul este departe de a ne furniza diagnostice gata făcute, şi ar fi o mare greşeală a i le cere. Laboratorul nu înlocuieşte studiul direct al bolnavului, dar îl completează şi îl clarifică întotdeauna, iar adeseori îl rectifică."

Şi acum, în final, cîteva vorbe şi despre cea de-a doua întrebare a Dv., Domnule Maxim Cibu, în legătură cu mielomul şi cu analizele care îi indică apariţia sau dispariţia. Cu termenul de mielom, desemnăm acele neoformaţiuni de obicei multiple care apar în măduva oaselor şi care, prin creşterea lor, pot să distrugă osul. Mieloamele sînt constituite din proliferarea unora sau altora din celulele măduvei. Diagnosticul mielomului reprezintă un diagnostic de strictă specialitate, de care răspunde ortopedul sau oncologul, examenele indispensabile de laborator pentru confirmarea acestui diagnostic fiind radiografia, ecografia, scintigrafia şi tomografia computerizată. Date cu totul elementare în legătură cu evoluţia mielomului ne pot furniza hemograma şi viteza de sedimentare a hematiilor, respectiv VSH. Avînd în vedere marea responsabilitate a acestui diagnostic, ca şi dirijarea tratamentului, ar fi util să faceţi o internare la secţia de ortopedie a Spitalului Colentina sau la Clinica de Ortopedie Foişor din Capitală, în vederea precizării diagnosticului.

Dr. ANDREI ONU

Ritmul de 24 de ore al pielii

În acest ţesut protector care este pielea are loc zi şi noapte un proces extrem de interesant. Iată-l, în rezumat.

VASILE OROIAN

Orele 23,00 - 3,00. Somnul frumuseţii. Metabolismul este redus la minimum, tensiunea arterială şi temperatura sînt scăzute. Cu toate acestea celulele pielii sînt încărcate cu hormonul prolactin de opt ori mai mult decît în orele amiezii. Procesul de menţinere a tinereţii pielii poate fi intensificat dacă seara ne tratăm faţa cu o cremă corespunzătoare.

Ora 4,00. Organismul se activează încet, încărcîndu-şi „bateriile". În corp se poartă o luptă împotriva radicalilor liberi - moleculele agresive care îmbătrînesc pielea. Acestea sînt deosebit de active în zori, dar măduva oaselor le absoarbe fără probleme. Dermatologii folosesc acest efect şi îl stimulează cu vitamina E, care nu lipseşte din nici o cremă şi care frînează înmulţirea „agresorilor".

Ora 5,00. Cei mai mulţi dintre noi mai dorm încă, dar pielea noastră este deja „trează". Între orele 5,00 şi 8,00 în corp circulă o mare cantitate de cortizol care ne stimulează aspectul proaspăt. Un duş rece va întări şi mai mult acest efect.

Ora 6,00. Şi alergiile dv. îşi au ora lor. Între orele 6,00 şi 7,00 dimineaţa acestea se manifestă de trei ori mai frecvent decît între orele 21,00 şi 24,00. În schimb stratul de cremă trebuie să fie mai subţire decît seara.

Ora 7,00. Somn puţin - pleoape umflate. La această oră în organism se acumulează o mare cantitate de apă. Pielea din jurul ochilor este extrem de delicată. În plus aceasta mai este influenţată şi de rîs, plîns şi mijirea ochilor.

Ora 8,00. Prima ţigară pentru femeile fumătoare. Atenţie, aceasta comprimă foarte rapid vasele sanguine. La această oră pielea este extrem de sensibilă.

Ora 9,00. Este o oră potrivită pentru injecţii, radiologie, fizioterapie. Pielea reacţionează favorabil, cazurile de iritare sînt foarte rare.

Ora 10,00. Temperatura corpului a atins maxima zilei. Ne simţim excelent, pielea este alimentată în cel mai înalt grad cu sînge.

Ora 11,00. Punctul culminant al activităţii corpului. Glandele adipoase lucrează din plin. Pielea este netedă şi catifelată.

Ora 12,00. Activitatea corpului se reduce cu 20%. Organismul este mai sensibil la diferitele substanţe iritante. Pe piele pot apărea pete roşii.

Orele 13,00-14,00. Tensiunea arterială şi nivelul hormonilor se diminuează. Ne simţim obosiţi. Un pui de somn (dacă este posibil) vă va reface forţele (chiar şi zece minute sînt suficiente). Astfel, pielea devine mult mai proaspătă decît după o ceaşcă de cafea, deoarece şi muşchii feţei se odihnesc.

Ora 15,00. Nu folosiţi cremele pentru că la această oră nu au efect. Celulele pielii sînt închise şi au deja o peliculă de protecţie.

Ora 16,00. Al doilea moment culminant din timpul zilei al pielii. Temperatura este în creştere, circulaţia sîngelui se accelerează, organismul este alimentat la maximum cu oxigen. Este momentul potrivit pentru exerciţiile de gimnastică.

Ora 17,00. Este timpul cosmeticii. La această oră pielea este deosebit de sensibilă. Emulsiile de curăţat faţa, cremele regeneratoare şi măştile cosmetice au un efect maxim.

Orele 18,00-21,00. Este vremea saunei: transpiraţia de seară curăţă mult mai bine pielea decît cea din cursul zilei. Porii se deschid mai uşor şi substanţele dăunătoare se elimină din organism.

Orele 22,00-23,00. A sosit timpul de odihnă al organelor digestive. Organismul poate primi hrana, dar o va prelucra numai dimineaţa. Acest balast poate dăuna florei stomacale. Pielea reacţionează la mesele tîrzii prin înroşire şi erupţii.

Terapie naturală

Ceaiuri din plante medicinale

Pentru a creşte eficacitatea ceaiurilor preparate din plante medicinale, o importanţă deosebită o reprezintă timpul optim de administrare. Astfel:

- Ceaiurile din plante tonic-aperitive se administrează cu 30 minute înaintea meselor, în acest mod se produce creşterea secreţiilor gastrice.
- Ceaiurile pentru combaterea constipaţiei se administrează seara la culcare sau dimineaţa pe stomacul gol.
- Vermifuge - dimineaţa pe stomacul gol.
- În diabet - înainte de mese.
- Pentru afecţiuni hepatice - o cană obligatoriu dimineaţa pe stomacul gol, după care se stă culcat pe partea dreaptă, timp de 20-30 minute; a doua cană se ia în două reprize, înainte de mesele principale.
- Pentru meteorism - înainte de mese, sau treptat.
- În obezitate - între mese.
- Ceaiurile pentru combaterea colitelor şi enteritelor - după mese.
- Ceaiurile gastrice - după mese; ajută digestia.
- Ceaiurile sedative, hipnotice şi calmante ale tulburărilor cardiace - 2 căni pe zi, dintre care una obligatoriu cu circa 30 de minute înainte de culcare, iar cea de-a doua, în cursul zilei.
- Pentru combaterea unor simptome acute (colici biliare sau renale, vomă, diaree) - ceaiurile se iau în perioada de criză.
- Pentru celelalte recomandări (fitoterapia aparatului urinar, aparatului respirator, plante tonice-vitaminizante etc.) - doza prescrisă se administrează în mai multe reprize, în cursul unei zile; în cazul astmului bronşic - una din prize se ia seara înainte de culcare. Dacă nu sînt alte indicaţii, ceaiurile medicinale se beau de obicei dimineaţa pe nemîncate; seara înainte de culcare sau la 2-3 ore după masa principală.
- *De reţinut:* majoritatea ceaiurilor se beau călduţe, îndulcite cu zahăr sau, mai eficiente, cu miere - dacă nu sînt contraindicaţii (diabet, obezitate etc.); ceaiurile se prepară numai pentru 24 de ore şi cu respectarea dozelor prescrise.

DUMITRU RĂDUCANU

Lăptişorul de matcă (Gelee royal)

Ing. ROMULUS NOSIEVICI

Albinele avînd vîrsta între 4 şi 12 zile după eclozionare, numite albine doici, secretă din glandele faringiene lăptişorul de matcă, destinat hrănirii larvelor tinere spre a se dezvolta în albine. Larva din care trebuie să se dezvolte în viitor o regină (matca), este hrănită numai cu lăptişor de matcă pînă la completa ei dezvoltare, pe cînd larva din care trebuie să se dezvolte în viitor o albină lucrătoare, este hrănită cu lăptişor de matcă numai primele 2 zile, trecînd în a 3-a zi din stadiul larvar pe hrană cu polen şi miere. Această stare diferenţiată de dezvoltare a larvelor în funcţie de durata de hrănire cu lăptişor de matcă în timpul dezvoltării, a trezit o atenţie deosebită cercetătorilor asupra acestui produs al stupului, punîndu-şi unele întrebări la care nu există nici astăzi un răspuns fără lacune după cum urmează: - de ce regina, care provine dintr-un ou identic cu cel din care provine albina lucrătoare, este de două ori mai lungă şi mai grea decît sora ei?; - de ce în perioada ei fecundă, regina are capacitatea miraculoasă să depună pînă la 2000 ouă în 24 ore?; - de ce regina poate trăi pînă la 5 ani, pe cînd surorile ei, albinele lucrătoare trăiesc în timp de iarnă, cînd nu trebuie să crească puiet, circa 6 luni şi în timp de vară, cînd cresc puiet, numai 40 de zile. Lăptişorul de matcă cuprinde aceleaşi substanţe componente în ambele hrăniri, numai că proporţia componentelor este diferită în funcţie de evoluţia finală a larvei (regină sau albină lucrătoare).

Lăptişorul de matcă se extrage de apicultor din celula numită botcă, destinată exclusiv creşterii reginelor, în care albinele au introdus în primele 3 zile lăptişorul avînd proporţia componentelor corespunzătoare creşterii reginelor.

Lăptişorul de matcă conţine pe lîngă apă, proteine, aminoacizi, grăsimi, vitamine în special din grupa B, acetilcolină, zaharuri invertite, oligoelemente, hormoni, substanţe minerale şi nedeterminate. Este de culoare alb-gălbui şi are gust acrişor. În esenţă lăptişorul este o concentraţie biologică de substanţe extrem de eficiente.

Apiterapia modernă oferă lăptişorul de matcă sub formă liofilizată în fiole sau sub formă tabletată. Se recomandă în convalescenţe, geriatrie, tulburări de creştere, stări de surmenaj fizic şi nervos, lipsa poftei de mîncare, tonic general în boli cu evoluţie cronică, anemii. Lăptişorul de matcă este consumat intern ca atare, sau în amestec cu miere şi polen. Extern se foloseşte în diferite combinaţii cu scopuri cosmetice (emulsii, creme, loţiuni). Este indicat ca lăptişorul liofilizat să fie ferit de căldură şi lumină, deoarece lumina ultravioletă diminuează efectul substanţelor biologic active din lăptişor.

Nu determină efecte secundare, dar la tratamente complexe şi îndelungate este indicată consultarea cabinetelor de apiterapie specializate.

Pescuitor de nave

Celebrul vînător american de epave Robert Ballard, cel ce a găsit „Titanicul", de şase săptămîni cercetează o zonă din Mediterana cuprinsă între sud-

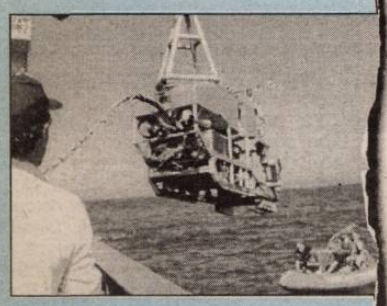

vestul Italiei şi Tunisia, la bordul unui submarin nuclear echipat special cu sonare, dispozitive de legătură prin sateliţi, captatori, camere de luat vederi. Datele primite sînt tratate pe calculatoare, permiţînd astfel să se evalueze cu precizie locul fiecărui obiect detectat şi să se obţină în cîteva ore planul detaliat al unei epave. O dată locul stabilit, în adîncuri este trimis un robot subacvatic denumit Jason. Cu ajutorul lui au fost aduse la suprafaţă peste o sută de obiecte, din care unele din sticlă foarte fragilă, şi au fost localizate opt nave antice.

Din resturi vegetale, biogaz!

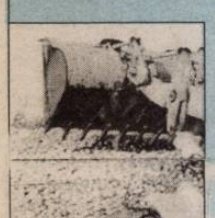

Biogaz din resturi vegetale va putea fi, în viitorul apropiat, distribuit pentru prima oară în reţelele de conducte din Elveţia. Experimentul a fost realizat la Samstargen, un canton din apropierea oraşului Zürich. Convinşi de utilitatea acestei metode, producătorii elveţieni au început să-l folosească şi drept carburant: o sută de kilograme de resturi vegetale tratate produc o cantitate de gaz suficientă pentru ca o maşină să parcurgă o sută de kilometri. Înainte de a fi pompat în reţeaua de gaz natural, biogazul trebuie să fie filtrat pentru eliminarea celei mai mari părţi de anhidridă carbonică.

IPOTEZA

ALEXANDRU FORJE

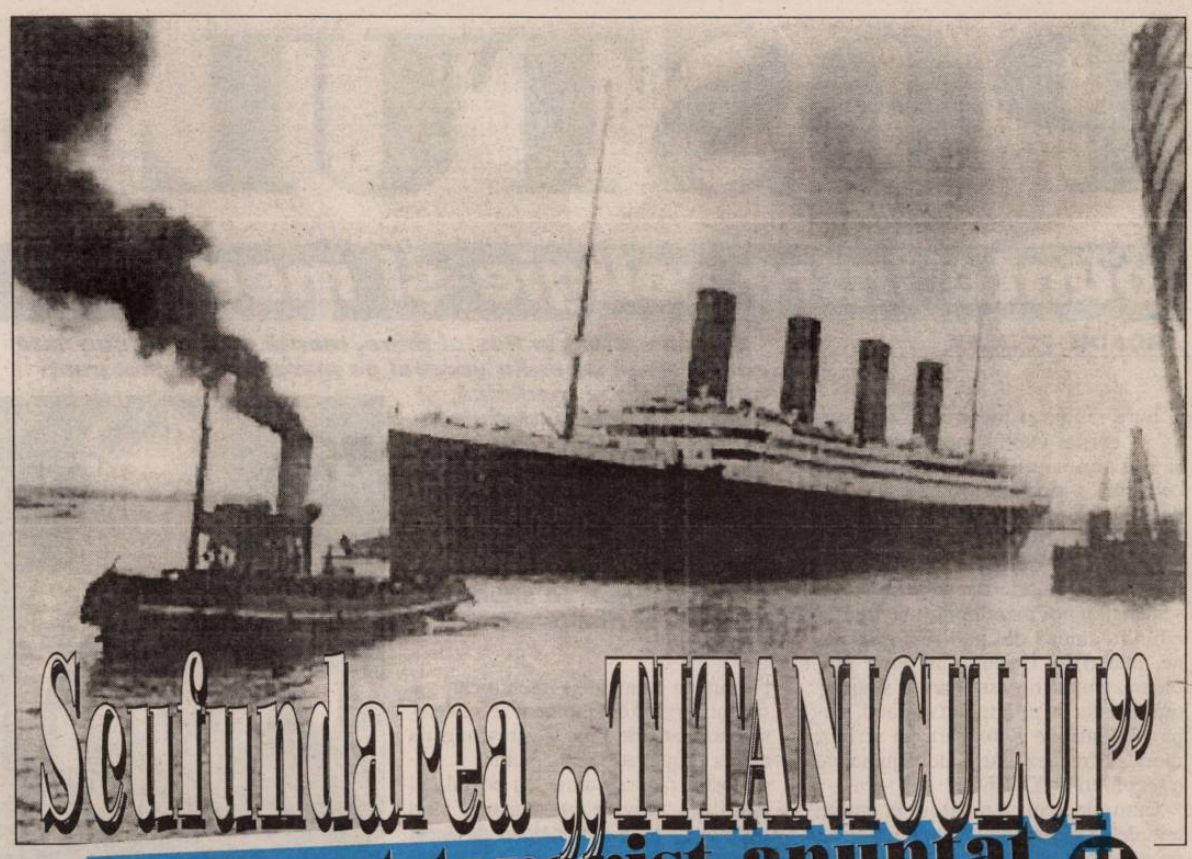

Scufundarea „TITANICULUI" un act terorist anunţat II

Se reuşise stingerea conflictului de orgolii de la Algesiras fără declanşarea unei conflagraţii mondiale dar pacea în Europa şi în lume rămînea evident pe muchie de cuţit. Cutremurele devastatoare au întotdeauna o istorie anterioară descifrabilă la o examinare atentă care le priveşte indubitabil. Ar părea ciudat să afirmăm că naufragiul „Titanicului" a fost un astfel de semn.

Răscoala din Irlanda, declanşată în 1867 de fenieni, fusese înăbuşită în sînge şi teroare. În timpul înfruntărilor armate au murit peste 40000 de irlandezi, iar tribunale engleze au pronunţat peste 10000 condamnări la moarte; peste 20000 de irlandezi, sub diverse învinuiri, fuseseră condamnaţi la deportare pe viaţă împreună cu familiile lor în diverse colţuri ale încă imensului imperiu britanic. Abia trecuseră 40 de ani de la acest eveniment, pînă în 1912, perioadă care n-a fost de natură să ostoiască ura unui popor asuprit de secole împotriva celor care-l hărăziseră permanent unui destin subuman.

Irlandezii sînt celţi. Britanicii - anglosaxoni; primii sînt catolici fanatici, ceilalţi anglicani în mare majoritate. Lista deosebirilor ar putea continua încă mult. Nu există şi n-au existat motive care să-i apropie pe irlandezi de englezi dar motive care să-i despartă şi să se urască, reciproc, de moarte, există şi astăzi.

Pregătirea lansării „Titanicului" în 1912 nu putea să nu le stîrnească irlandezilor idei ciudate. Unele semne primiseră discret şi din partea Generaloberstului Nicolai, şeful serviciului de spionaj al Kaizerului, dornic să vadă, la o adică, cîte parale face noul exploziv, trinitrotoluenul, pus la punct de I.G. Farbenindustrie. Deci nu se putea o ocazie mai bună decît primul voiaj al „Titanicului", cel mai mare, mai elegant, mai etc. etc., pachebot al vremii. Trinitrotoluenul putea fi ambalat în sticle de băutură ambarcate la bordul vasului, irlandezi dornici de răzbunare erau şi restul, după cum spune Shakespeare, nu este decît linişte.

De obicei, în mizeria clasei a III-a a pacheboturilor britanice erau irlandezi care plecau unde le vedeau ochii, în special înspre Statele Unite, în speranţa unei vieţi cît de cît omeneşti (nota bene: etnicii irlandezi înregistraţi în Statele Unite, în prezent, numără 43 de milioane, în timp ce populaţia Irlandei depăşeşte cu puţin 3 milioane de locuitori).

La data lansării „Titanicului", aşa cum am arătat, preoţii irlandezi îşi îndemnaseră enoriaşii la smerenie şi la lepădarea de tentaţia „Leviathanului" (a se citi „Titanic").

Firma „White Star", proprietara „Titanicului", pricepu pe dată şi a micşorat tarifele la clasa a II-a - şi în special la clasa a III-a -, în ultimele două săptămîni aceste tarife situîndu-se la jumătate din preţul anunţat iniţial.

„Titanicul" era confecţionat din tablă de oţel elaborat în cuptor Siemens Martin, invenţie engleză, a unui inginer german care înlocuia fierul pudlat utilizat pînă atunci la construcţia navelor. Oţelul putea fi aliat cu crom, rezistent la salinitatea apei de mare dar predispus la friabilitate, ceea ce-l făcea mai sensibil la distrugere prin explozie, cum a fost cazul „Titanicului".

La 1 septembrie 1985 ora 1,05 a.m. camerele de luat vederi ale batiscafului de cercetare „Argon" transmit de la adîncimea de 4000 de metri imagini ale unuia dintre cazanele de abur ale „Titanicului". Imediat este localizată şi secţiunea provă a pachebotului. După 73 de ani epava „Titanicului" este regăsită. Se începe efectuarea celor cîtorva zeci de mii de fotografii. Succesul expediţiei franco-americane este indubitabil.

(Va urma)

BIOLOGIE

Pe cînd BALENELE se plimbau pe uscat...

GABRIEL TUDOR

Desigur, o astfel de posibilitate poate să ne pară nouă, profanilor, o absurditate, dar specialiştii aveau bănuieli, încă de acum un deceniu că aşa stau, de fapt, lucrurile. Descoperirea, în nordul Pakistanului, pe colinele Kala Chitta a rămăşiţelor fosile ale unei balene lungi de circa 4 metri, a adeverit aceste presupuneri. Respectiva balenă avea o pereche de picioare cu care se deplasa pe uscat, asemenea oricărui animal terestru. Denumită „Ambulocetus natans", specia necunoscută avea aproximativ mărimea unui leu de mare.

Vechimea fosilelor a fost estimată la 52 milioane ani, iar ele arată că Ambulocetus avea picioare, vertebre şi coadă, confirmînd ceea ce deja se bănuia: strămoşii balenelor de azi puteau merge pe uscat, fiind adaptaţi stilului de viaţă amfibiu. Descoperirea, publicată în prestigiosul hebdomanar „Science" dovedeşte că a existat o „verigă lipsă" în evoluţia de la animalele cu patru picioare ale vechilor ere la mamiferele acvatice de astăzi.

Deşi avea patru picioare, Ambulocetus era totuşi un animal greoi. Dezvoltarea considerabilă a membrelor inferioare era contrabalansată de insuficienta mărime a celor superioare, mici şi pornind direct din umeri. În aceste condiţii, specialiştii apreciază că precursoarea balenei se deplasa mai mult tîrîş, ajutîndu-se de abdomen şi de piept. Acest mers o împiedica cu siguranţă să găsească, pe uscat, prea multă hrană, şi de aceea, cînd era vorba de mîncare, ea se scufunda în mare, de unde o putea lesne procura. Şi totuşi, de ce rămînea şi animal terestru? Savanţii americani, care au descoperit fosilele, sînt de părere că activitatea terestră se rezuma doar la a da naştere puilor şi a-i îngriji. Era mult mai uşor pentru femelele de Ambulocetus să nască şi să îngrijească puii pe uscat (de altfel, chiar şi în prezent, leii de mare şi morsele aleg uscatul pentru împerechere, naştere şi alăptare). Însă, în cele din urmă, goana după hrană a devenit o prioritate şi, acum vreo 50 milioane de ani, balenele s-au întors pentru totdeauna în adîncurile mărilor, adaptîndu-se stilului de viaţă acvatic.

APOLLO-10 avanpremiera selenară!

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU

REMEMBER

▼În primăvara anului 1969, la Houston impresia generală era că următorul zbor APOLLO ar putea avea ca ţintă chiar... Luna! Într-adevăr, APOLLO-8 demonstrase că omul, folosind ansamblul SATURN-5 + Modulul de serviciu + Modulul de comandă, poate ajunge şi reveni în siguranţă din vecinătatea Selenei, iar APOLLO-9 făcuse dovada capabilităţilor de manevră ale primului vehicul special construit pentru Lună: Modulul lunar „Păianjenul"...

▼Tot aşa de adevărat, însă, era şi faptul că nimeni nu putea spune cum va evolua acest „Păianjen" în cîmpul gravitaţional lunar şi, mai ales, cum se va supune el acolo, comenzilor date de echipaj...!

▼În aceste condiţii, conducerea NASA - la propunerea generalului Samuel Phillips, directorul programului Apollo -, a hotărît ca misiunea APOLLO-10 să elucideze complet aceste aspecte, înaintea zborului pe Lună.

▼Ca urmare, echipajul format din veteranii programului GEMINI - Thomas Patten STAFFORD comandant, Eugene Andrew CERNAN, pilotul Modulului lunar botezat „Snoopy" şi John Watts YOUNG, pilotul Modulului de comandă, denumit „Charlie Brown", a primit această misiune...

▼Aceste originale denumiri au fost luate din lumea basmelor pentru copii, ecranizate de producătorul american Charles M. Schulz: Snoopy este un căţeluş isteţ, iar Charlie Brown, un puşti precoce, în jurul căruia Snoopy face mereu tumbe...

▼Deşi denumirile celor două aparate cosmice erau copilăreşti, echipajului de pe APOLLO-10 i-au revenit însărcinări deosebit de dificile, poate cele mai grele de pînă atunci:

▼Să aducă Modulul lunar la numai... 15 km de Selena şi să-i omologheze capabilităţile de manevră în imediata apropiere a Lunii.

▼Să efectueze cuplări şi decuplări (însoţite de rotirile şi orientările aferente) ale celor două Module la o depărtare de numai circa 110 km de Lună.

▼Să stabilească concret ce influenţe au neregularităţile cîmpului gravitaţional lunar - aşa numitele concentrări masive (numite şi masconi) - asupra manevrelor din timpul zborului circumselenar.

▼Să fotografieze în detaliu zona din Marea Liniştii, care a fost preliminată spre a servi ca loc de aterizare a Modulului lunar, din compunerea zborului APOLLO-11.

▼Să evolueze în jurul Lunii pe la Ecuatorul acesteia, de circa 31 de ori, în numai 2,5 zile terestre, deci de trei ori mai mult decît reuşise misiunea APOLLO-8.

▼Să realizeze şi să transmită pe sol primele imagini color de televiziune de la distanţe de peste 300000 km!

▼Deci, un program foarte încărcat depăşind chiar suma misiunilor încredinţate ambelor zboruri anterioare!...

(Va urma)

ASTROFIZICĂ

Incursiune într-o

„GAURĂ NEAGRĂ”

Putem realiza o călătorie printr-o „gaură neagră”, acest monstru nevăzut al spațiului? Firește, rațiunea, bunul simț ne avertizează că este imposibil... Însă pentru cercetătorii temerari, o astfel de incursiune nu este o întreprindere fără sorți de izbîndă, mai mult chiar, ei au și explorat o asemenea realitate cosmică nu cu o navă astrală, ce-i drept, ci prin mijlocirea ecuațiilor matematice! Să parcurgem împreună cîteva file din „Jurnalul de bord” al unei astfel de expediții imaginare...

DORIN MĂRAN

Ce sînt, de fapt, aceste „găuri negre”? Astrofizicienii sînt unanim de acord că ele nu sînt altceva decît „cadavrele” unor stele uriașe, a căror masă cu adevărat inimaginabilă le-a făcut să se prăbușească în ele însele, sub efectul propriei gravitații, în momentul în care și-au consumat tot combustibilul nuclear. Oricît ar părea de ciudat, știut fiind faptul că forța gravitațională este cea mai puțin intensă dintre cele patru forțe fundamentale (forța electromagnetică, forța tare, forța slabă și forța gravitațională) ale Universului, pe care le cunoaștem pînă în prezent, fiind de 10^{25} de ori inferioară forței slabe, ea se manifestă, în cazul găurilor negre, cu deosebită virulență datorită faptului că are însușirea de a fi cumulativă. Pentru a ne face o idee asupra intensității forței gravitaționale care acționează într-o „gaură neagră”, e suficient să menționăm că lumina însăși, cu toată viteza ei uriașă, ca, de altfel, orice alt gen de radiații rămîn captive în cîmpul gravitațional al unui astfel de obiect cosmic, din această pricină el fiind invizibil oricăror instrumente de observare... Unii teoreticieni care au susținut teza existenței „găurilor negre”, printre care și fizicienii Albert Einstein și Nathan Rosen, afirmă că vîrtejurile gravitaționale generate de „găurile negre” iau forma unor pîlnii, datorită mișcării de rotație, iar aceste pîlnii gravitaționale ar avea un corespondent simetric într-o altă zonă îndepărtată a Universului sau chiar într-un alt Univers paralel! Materia și radiațiile capturate de aceste pîlnii - denumite „punți Einstein-Rosen” - ar putea fi, așadar, expulzate prin astfel de „găuri albe” sau „antigăuri negre” într-o revărsare de energie fără seamăn. Fără îndoială, ipoteza e tulburătoare... Și ne fascinează, pentru că ideea existenței acestor corespondențe cosmice presupune, drept consecință, faptul că „punțile Einstein-Rosen” ar putea fi adevărate căi de comunicare cu alte Universuri sau cu zone ale Universului nostru inaccesibile, datorită distanțelor incomensurabile, mijloacelor de călătorie pe care le-am putea imagina...

...Dar să ne închipuim, îndrăzneți, că ne aflăm pe o navă spațială, cu misiunea de a folosi o asemenea „cale de transport” pentru a trece într-un Univers paralel... Principala problemă ar fi să descoperim o „gaură neagră”, lucru deloc simplu, de vreme ce, după cum știm, aceasta e invizibilă și, deci, indetectabilă. Să presupunem însă că am reușit să dăm, ajutați de noroc, peste ținta misiunii noastre. Ei bine, de-abia acum vor începe adevăratele dificultăți! În cazul în care „gaura neagră” nu este suficient de mare, sărmana noastră astronavă se va alungi de o manieră dramatică, pînă cînd va ajunge să fie aidoma unei frînghii care, și aceasta, în cele din urmă, se va destrăma... Deci, nu ne-am putea dori decît să întîlnim un obiect cosmic cu o masă de cel puțin zece milioane de ori (!) mai mare decît masa Soarelui, astfel încît „pereții” pîlniei gravitaționale să fie cît mai lini și mai puțin „abrupți”, să nu semene cu pereții unei prăpastii... gravitaționale. În al doilea rînd, ar trebui să ne asigurăm că obiectul cosmic pe care l-am descoperit are și o mișcare de rotație suficient de pregnantă, altminteri nava noastră s-ar sfărîma, literalmente, de miezul central al „găurii negre”, care concentrează materia stelei moarte, cu o densitate infinită. Să mai presupunem că izbutim să depășim aceste încercări: o dată depășită ultima orbită stabilă, tot „coborînd” spre obiectul cosmic, nava noastră va fi prinsă într-un cumplit taifun al cîmpului gravitațional, bombardată de puternice străfulgerări ale cîmpurilor magnetice, toate acestea supunînd-o la grele încercări... Și dacă vom supraviețui teribilelor încercări și vom pătrunde în interiorul „găurii negre”, am avea șansa extraordinară de a fi martorii unor fenomene uluitoare în care continuumul spațio-temporal, descris de Teoria Relativității einsteiniene, va fi atît de „botit”, atît de încrețit, încît ne va părea alcătuit dintr-un amestec fantastic de frînturi, de cioburi de imagini ale stelelor și galaxiilor... la care s-ar putea să se adauge chiar și cele care provin dintr-un alt Univers, în clipa în care nava noastră s-ar afla la granița dintre universuri, pe cale să fie expulzată printr-o „gaură albă”, urmînd să treacă într-o lume străină...

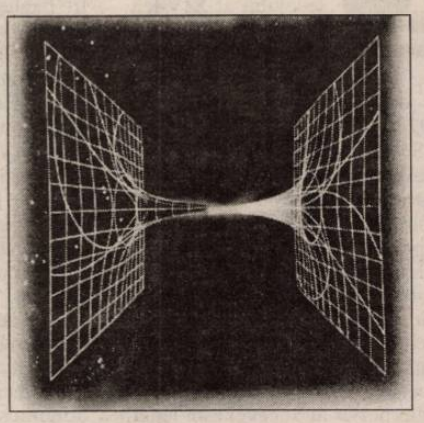

Dar să ne trezim la realitate! O astfel de expediție va rămîne, cu siguranță, doar de domeniul imaginarului - al literaturii SF sau al filmelor gen „Star Trek”...

SCORPIONUL

imperial african

În grădina zoologică din Tampa (Florida) se află un scorpion imperial african (imagine) femelă, pe spatele căreia mișună peste 20 de pui. La ieșirea din ou, micii monștri se agață de spatele mamei, prinzîndu-se de ea cu ventuzele pe care le au la picioare. Ei rămîn aici timp de patru săptămîni, sub îngrijirea atentă a mamei. Chiar și după părăsirea spatelui, femela de scorpion imperial african continuă să-și supravegheze atentă urmașii, pînă cînd aceștia ating vîrsta de un an.

Răspundem cititorilor

Cititoarea noastră Elvira Simion din Brăila vrea să știe ce sînt „culegătorii” de miere din Nepal.

„Culegătorii” de miere

IRINA STOICA

Meseria de „culegător” de miere, practicată de populația gurungu de la poalele munților Himalaya, este aproape pe cale de dispariție. De fapt, foarte puțini o practică, fiind deosebit de periculoasă. Albinele sălbatice din regiune fac o miere nespus de gustoasă dar, datorită unei părțiale defrișări la poalele muntelui, pentru obținerea unor terenuri arabile, nu mai pot fi întîlnite decît pe pereții stîncoși și abrubți ai masivului. Locurile și în special căile de acces sînt cunoscute numai de puțini inițiați și de căpetenia acestora. Ajungînd într-un anume loc, căpetenia coboară pe o scară de frînghie susținută de tovarășii lui. Căpetenia îndeplinește și un anume ritual, amestec de credință și magie pentru ca operațiunea să-i reușească. Uneori, înainte de a porni la drum, sacrifică un pui și întotdeauna, în momentul în care pune piciorul pe scara de frînghie, aruncă în aer cîteva boabe de orez, rostind o anume incantație. Fără altă protecție decît un fel de sac aruncat peste cap și peste umeri și o pereche de pantaloni lungi de doc, bărbatul curajos, cu mîinile și picioarele goale, sparge cuibul albinelor cu o prăjină de bambus de care are legat un coș căptușit cu piele de capră. Pentru a îndepărta albinele agresive, dedesubt, în vale, se aprind focuri. Fumul le alungă, de obicei, dar uneori vîntul îl împrăștie și atunci căpetenia aprinde frunze chiar sub stup. Mierea curge și pe lîngă coș și de aceea, în vale stau oameni care o adună în oale. Împreună cu ceara este adusă în sat unde prima operațiune este aceea de verificare a calității. Dacă mierea nu are o anumită culoare, poate fi făcută din plante otrăvitoare pentru om și atunci este aruncată. Oamenii o împart apoi în mod judicios, după contribuția fiecăruia la obținerea ei. Ceara este topită și turnată apoi în niște tipare speciale avînd forma unor cărămizi, servind ca adevărată monedă de schimb. Cu tot riscul acestei meserii, oamenii care o practică nu vor să renunțe la ea, așa cum nu vor să-și părăsească locurile natale.

Vom începe prin a vă da publicității anunțul Dv., stimate Domnule IOAN CHERESTEȘI (București):

Domnul Ioan Cherestești din București, tel. 322.13.46, vinde colecția, completă și legată (cartonată) în topuri pe ani, a revistei „Magazin” pe ultimii 21 de ani.

Este mai mult decît întristător că vremurile v-au dat imboldul să renunțați la colecția revistei Dv. de suflet, dar vă înțelegem... Nici un om nu-și alege „de bună voie” greutățile vieții... Cît privește cea de-a doua problemă, dacă ați urmărit aparițiile revistei noastre din luna martie, sperăm că ați observat talonul de fidelitate „Magazin” pe care îl publicăm, număr de număr, în pagina a 15-a (deasupra talonului de abonare), și care este destinat tuturor celor care NU sînt abonați ai revistei! Vă dorim, prin urmare, mult succes, sănătate și să rămîneți mereu același pasionat și statornic cititor al revistei „Magazin”!

Ne-a impresionat scrisoarea Dv., stimată Doamnă VETURIA FOCȘA (Timișoara), deoarece opiniile generoase, pătrunse de o profundă omenie, pe care le nutriți, sînt aceleași convingeri împărtășite și de noi! „Cred în sfîrșitul acestei lumi meschine și urîte și sînt convinsă că vom trăi începutul alteia, mai bune. Nu credeți că ar fi cazul să se sfîrșească această lume rea și să înceapă o alta în care descoperirile științei să fie puse în slujba menținerii vieții și frumusețiilor acestei planete?” Ba da, și noi, ca și Dv., sîntem convinși că acesta va fi viitorul omenirii! Altminteri... nu credem că va mai exista vreun viitor.

Cu cîtăva vreme în urmă, cititoarea noastră, Doamna MIHAELA LUCA, ne-a rugat să-l contactăm pe Domnul Adrian Florea, colaboratorul revistei noastre. Iată, stimată Doamnă Luca, răspunsul pe care l-am primit de la colaboratorul nostru: „Stimată Doamnă, am dori să ne indicați mai precis afecțiunea de care suferiți. Pentru operativitate, vă rugăm să ne contactați la tel. 01-223.03.77. în zilele de marți sau joi, după orele 15. Totuși, în cazul în care suferiți de gușă tiroidiană, vă putem recomanda următoarele două rețete: 1. Se coc pînă la uscare completă 500 g alge de mare și 500 g iarbă de mare. Apoi se pisează fin și se consumă cîte 10 g praf cu puțină apă caldă o dată pe zi (este bine să se administreze în fiecare zi la aceeași oră). 2. Se poate bea zilnic un fel de «supă» preparată din 250 ml apă în care se fierb 10 g alge de mare și 10 g de varec. Se mai pot adăuga ingrediente precum 1/2 linguriță ulei de soia sau susan, 1 g praf de ghimbir, 1 linguriță sos de soia neagră. Însănătoșire grabnică, A. Florea”. Vă rugăm să primiți și urările noastre de sănătate!

Rubrică realizată de **ADRIAN HOAJĂ**

CAZURI și... NECAZURI

- Stimată Dnă Dr. Daniela Popescu, scrisoarea de astăzi ne sosește de la Adelina V. din București. Este tînără, este entuziastă și pentru ea „ce poate fi mai minunat decît să te îndrăgostești în prag de primăvară?”. Și totuși, gîndindu-se că are în vedere și începerea vieții sexuale, ne întreabă care sînt cele mai recomandabile metode anticoncepționale și dacă trebuie să recurgă doar la una singură sau să le „combine”.

- Dragă Adelina, fără să diminuăm în vreun fel clipa de fericire pe care o trăiești, te felicit că te-ai gîndit în primul rînd la sănătatea ta.

Cele două metode anticoncepționale la care trebuie să se gîndească o femeie, dacă ține la ea, sînt prezervativul și pilula anticoncepțională. Folosirea uneia dintre aceste două metode nu o exclude în nici un fel pe cealaltă. Mai mult, aș putea spune că cele două sînt complementare. De ce? Am să răspund mai în detaliu în continuare.

Prezervativul este o metodă de contracepție indicată în special în cazul cuplurilor care și-au început de curînd viața sexuală și a căror relație se află la început. Cu alte cuvinte, prezervativul este mijlocul contraceptiv ideal atunci cînd nu ai deplină încredere în partenerul sau partenera ta. De ce? Pentru că el oferă în plus și protecție împotriva bolilor cu transmisie sexuală, cum ar fi chlamidia, tricomonas, hepatita B și mai ales SIDA.

În ceea ce privește pilula contraceptivă, trebuie subliniat că aceasta, luată corect, adică zilnic, asigură o protecție aproape totală împotriva sarcinii.

De ce preferă anumite cupluri pilula? Pentru simplul motiv - în primul rînd - că relația lor este stabilă și încrederea este reciprocă. Cu alte cuvinte, pentru că între cei doi parteneri nu există teama de boli cu transmitere sexuală. De asemenea, pentru că această metodă nu „intervine” între cei doi parteneri în timpul actului sexual: gradul de confort este același ca în timpul unui act sexual neprotejat.

Există însă și cazuri, cum ar fi „uitarea tabletei”, în special în prima săptămînă a ciclului menstrual. Dacă femeia uită să ia pilula contraceptivă în primele șapte zile ale ciclului menstrual, atunci este indicată folosirea timp de două săptămîni a prezervativului, concomitent cu pilula, aceasta pentru o protecție totală împotriva sarcinii.

Lăsați-vă sfătuită de medic și preferați pilule moderne, cum ar fi Marvelon, cu doză redusă de hormoni și substanțe active provenite din plante. Medicii vă așteaptă cu sfaturi: Dr. Radu Vlădăreanu (Spitalul Pantelimon, Tel. 230.30.27), Dr. Dan Secară și Dr. Adrian Văduva (Spitalul Cantacuzino, Tel. 2102186). Marvelon se găsește acum în mai toate farmaciile (ex. farmacia Leda, lîngă Gara de Nord, tel. 637.28.90 și Farmacia Magheru).

- Mulțumim Dnei Doctor pentru răspuns. Așteptăm și alte scrisori de la cititori.

Rubrică realizată de **MIHAELA DOROBANȚU**

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
București 96,1 FM
Iași 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploiești 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanța 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Pitești 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoșani 93,1 Mhz
Focșani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Brașov 105,5 Mhz

Enigme

A EXISTAT UN „BLESTEM AL CEZARILOR”?

S-au scris tomuri întregi şi s-au consumat tone de cerneală pe tema existenţei unui „blestem al faraonilor”, căruia i-ar fi căzut victime toţi cei care au profanat mormintele vechilor suverani egipteni. Recent s-a emis ipoteza că despre un blestem similar se poate vorbi şi în cazul împăraţilor romani.

GABRIEL TUDOR

Octavian August

A existat, aşadar, un „blestem al cezarilor”? Sînt voci care susţin că da, deşi majoritatea istoricilor resping o astfel de ipoteză, ca fiind „fantezistă”. Dar, la o privire mai atentă, vom constata că nu este chiar aşa. Autorii respectivei teorii spun că cel care a rostit temuta anatemă ar fi fost Octavian August, primul „Cezar”, întemeietor al Imperiului; în calitatea sa de „pontifex maximus”, August ar fi blestemat de moarte pe toţi cei ce ridicau sabia împotriva Imperiului Roman şi îndrăzneau *să vină înarmaţi asupra Romei*. La începutul secolului al V-lea, această din urmă posibilitate, o absurditate cîndva, devenea realitate. Atacurile barbare se succedau cu repeziciune. Însă hoardele de barbari se temeau totuşi, cu o frică superstiţioasă, să atace Roma. Izvoare antice sigure demonstrează acest fapt, deşi nicăieri nu se afirmă că teama năvălitorilor s-ar fi datorat vreunui blestem. Prima victimă a acestui presupus blestem a fost ostrogotul Radagaisus, ucis pe cînd se pregătea să atace Roma, după ce invadase deja Italia. Vizigotul Alaric şi hunul Attila au avut parte de un sfîrşit misterios, la doar cîteva săptămîni, respectiv luni, după ce atacaseră Italia. Deşi niciodată nu fuseseră bolnavi, cei doi s-au stins subit, avînd ei înşişi convingerea, după cum aceleaşi surse antice precizează, că au săvîrşit un sacrilegiu atacînd „cetatea eternă”. În fine, Odoacru, cel care a rămas în istorie ca „groparul” Imperiului Roman de Apus, n-a sfîrşit nici el bine. După ce a cucerit Roma şi a condus-o (să recunoaştem, ca un excelent diplomat şi strateg), el a fost ucis de regele ostrogot Teodoric, după ce, în prealabil, acesta îi oferise un banchet de onoare!!

Criticii acestei ipoteze (lăsăm la latitudinea dvs. judecarea ei) vin împotriva ei cu un argument „zdrobitor”. Din toată această pleiadă de „regi blestemaţi”, lipseşte tocmai Genseric, faimosul vandal, care a jefuit Roma nu o dată, ci de trei ori, devastînd-o ca un... vandal ce se afla! Dar şi pentru acest „ghimpe”, „fantezistii”, „pseudoistoricii”, cum au fost numiţi, au găsit contraargument: vandalul purta în permanenţă asupra sa o amuletă vrăjită, menită să-l apere după cum scrie cronica „de fier şi viclenii”. Oare, chiar aşa să fie?...

Mănăstirea Arbore

Luca Arbore a fost unul dintre personajele marcante ale istoriei Moldovei de la sfîrşitul secolului al XIV-lea şi începutul secolului al XVI-lea. Portar al Sucevei în timpul domniei marelui Ştefan, în 1497 a apărat cu eroism cetatea de Scaun a Moldovei timp de 40 de zile, împotriva atacului polon. Importanta funcţie în stat o obţinuse în 1496 şi a deţinut-o, vreme de aproape 40 de ani. După moartea lui Ştefan cel Mare, este tutorele lui Ştefăniţă Vodă, care însă în 1523 îl acuză de trădare, „hiclenie” după cum spune cronicarul Grigore Ureche, şi-l ucide în cetatea Hîrlăului. Numele vestitului portar al Sucevei este legat şi de mănăstirea care-i poartă numele. În 1503 Luca Arbore (Arbure) îşi înalţă în satul, care de asemenea îi poartă numele, biserica, avînd „ajutorul domnului său”. Se pare că lucrările pentru această adevărată bijuterie în piatră au început încă din aprilie 1502. Biserica avînd hramul „Tăierea capului Sfîntului Ioan Botezătorul” a fost înălţată ca un paraclis al curţii domneşti a portarului Sucevei. Exteriorul acestei mănăstiri este de o simplitate desăvîrşită. Toate suprafeţele de zidărie sînt netede, lipsite de ocniţe sau firide înalte. Ferestrele sînt mici, cu baghetele încrucişate pe chenarele dreptunghiulare, dar între baghete deschiderile se rotunjesc în semicerc în partea superioară. Pereţii sînt acoperiţi cu picturi atît în interior cît şi în exterior. Pictura a fost executată în jurul anului 1541 de o echipă de zugravi condusă de meşterul Dragoş Coman din Iaşi. Pereţii exteriori au fost executaţi la cererea fiicelor marelui dregător. Scenele sînt populate de numeroase personaje în continuă mişcare, cum ar fi cele din „Asediul Constantinopolului” sau „Cavalcada împăratului Constantin”. Totul pare a invoca ajutorul ceresc pentru apărarea militară a ţării. Culorile vii sînt armonios îmbinate, predominînd verdele, inspirat din frumuseţea codrilor şi colinelor din jur. Mormîntul ctitorului, aflat în pronaosul mănăstirii, este cel mai important monument gotic din Moldova medievală. Suferind multe stricăciuni de-a lungul vremurilor, mănăstirea Arbore rămîne încă frumoasă, atît prin echilibrul proporţiilor construcţiei cît şi prin pictura exterioară care îi conferă o strălucire aparte.

IRINA STOICA

Redescoperirea civilizaţiilor

MUNTELE A UCIS!

Oraşul Herculanum: imagine din „casa” zeului Neptun

Era în 1738, la un an după ultima erupţie a Vezuviului. Regina Maria Amelia Christine, fiica lui August al III-lea de Saxa, căsătorită cu Charles de Bourbon, regele celor două Sicilii, găseşte în palatul din Neapole cîteva lucrări de artă, statui şi sculpturi scoase de sub lavă de un oarecare general d'Elboeuf. Sensibilă la frumuseţea operelor, tînăra regină îl roagă pe augustul său soţ să permită continuarea săpăturilor. Existau, însă, nenumărate impedimente nu chiar de neglijat. Duritatea extremă a lavei şi grosimea stratului estimată la peste 15 metri era foarte greu de străbătut. D'Elboeuf descoperă, printr-o întîmplare, o fîntînă prin care, săpînd galerii şi puţuri de mină au intrat astfel, în măruntaiele pămîntului. Răsplata a fost pe măsura străduinţelor. Întîi au scos nişte fragmente de bronz, „reprezentînd, notează W. Ceram în *„Zei, morminte, cărturari”*, cai de dimensiuni care depăşeau mărimea naturală... Apoi, trei statui de marmură - romani îmbrăcaţi în togă, coloane pictate şi un cal de bronz”... Perechea regală era entuziasmată. Şi-au dat seama că acolo, dedesubt, se afla îngropat un oraş. Bănuiala li s-a confirmat cînd o inscripţie deosebit ornamentată pomenea despre Rufus, cel care dăduse bani pentru a se construi *Theatrum Herculanense*. Aşadar, săpăturile se efectuaseră chiar în mijlocul scenei. Una după alta au fost scoase la lumină sculpturi, statui de piatră ce împodobeau arena, iar pe zidul posterior al teatrului o inscripţie „divulga” numele oraşului îngropat sub lavă timp de o mie şapte sute de ani: *Herculanum*. Vezuviul a ucis la fel de brutal şi oraşul Pompei pe care alţi oameni, săpînd în stîncă, l-au ridicat din morţi aşa cum rămăsese în momentul cumplitului sinistru: „Nu cunosc ceva mai interesant”... spunea Goethe despre Pompei, în mod cu totul profan. Imensa ploaie de cenuşă a conservat pentru posteritate, pentru ştiinţă, pentru istoria civilizaţiilor, cultura, obiceiurile şi viaţa anticilor întrerupte cu brutalitate în chiar momentul desfăşurării lor.

Ce dramă s-a consumat în destinul celor doi sclavi legaţi în lanţuri şi ale căror schelete chircite sugerau groaza? Dar mamele care încercau să-şi protejeze pruncii de avalanşa de pietre? S-au identificat bărbaţi şi femei care purtau în spate cufere cu lucruri de valoare pe care ar fi vrut să le salveze. Tot lăcomia a ucis şi două fete în mîinile cărora erau mici saci cu bijuterii şi bani...

„În faţa porţii lui Hercule s-au găsit, îngrămădite unele peste altele, cadavre avînd braţele încărcate cu obiecte şi mobile; sub povara lor şi-au aflat sfîrşitul. Dintr-o cameră acoperită cu lavă au apărut scheletele unei femei şi al unui cîine. În urma unui examen mai atent a fost dezvăluită o dramă înspăimîntătoare: în timp ce scheletul cîinelui îşi păstra forma, osemintele femeii zăceau împrăştiate prin toate colţurile încăperii. Împrăştiate de cine? Or, nu cumva tîrîte? Tîrîte poate de cîinele care, chinuit de foame se va fi întors pe nesimţite la starea de sălbăticie şi care îşi va fi amînat o clipă moartea, aruncîndu-se asupra stăpînei ca s-o sfîşie şi s-o mănînce?...

Spuneam că urgia a întrerupt orice activitate în chiar momentul desfăşurării ei. Aşa au fost surprinse treizeci şi patru de persoane în timpul unui ospăţ; aşa au pierit cei care participau la o ceremonie mortuară; vaporii de sulf l-au sufocat, pur şi simplu, pe un bărbat cu trup de Hercule care încercase să-şi protejeze soţia şi fiica, dar fără speranţă. Cenuşa i-a acoperit păstrîndu-le, doar, forma... Nimic nu poate descrie groaza acelor oameni. Casele, templele, închinate zeiţei Iris, amfiteatrul - toate s-au găsit intacte. Intacte erau şi tăbliţele de ceară din cabinetele de lucru sau sulurile de papirus din biblioteci, uneltele, sigiliile din ateliere şi terme. În hanuri rămăseseră pe mese amorfe şi banii ultimului chefliu, iar pe pereţi erau scrise versuri ale îndrăgostiţilor, versuri pline de duioşie sau de amărăciune, iar în vile somptuoase, pe pereţii interiori s-au găsit fresce „cu mult mai frumoase decît operele lui Rafael”, spune Venuti.

Două oraşe îngropate „au înviat din morţi!”

Selecţie şi prezentare de
MELANIA CHIRIACESCU
(Va urma)

● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLIC

● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITA

TALON DE COMANDĂ

EXPEDITOR:
Nume .....
Adresă .....
.....
Telefon ..... Profesie .....

GRUPUL EDITORIAL ALL

ALL

DESTINATAR:
Clubul cărţii ALL
Bd. Timişoara, nr. 58,
O.P. 12, C.P. 107

Dacă doriţi să comandaţi un titlu vă rugăm să scrieţi numărul de exemplare dorite în faţa acestuia.

Titlu	Autor	Preţ lei	Titlu	Autor	Preţ lei
Requiem	George Cuşnarencu	34900	Eclipsa	Răzvan Petrescu	6900
Femeia în roşu	M.Nedelciu, A.Babeţi	39900	În absenţa stăpînilor	Nicolae Breban	9900
Vreau şi luna de pe cer	S.W. Maugham	7900	Ocheanul întors	Radu Petrescu	9900
Poezia română modernă	Nicolae Manolescu	13900	Prostia la români	Cătălin Ţârlea	8900
Provocatorul	Bujor Nedelcovici	16900	Chef cu femei urâte	Dan Silviu Boerescu	29900
Tratament fabulatoriu	Mircea Nedelciu	9900	Ucenic la clasici	Costache Olăreanu	19900
Un regat imaginar	Ştefan Bănulescu	34900	Vladia	Eugen Uricaru	24900
Aventurile lui Oliver Twist	Charles Dickens	39900	Bouvard şi Pecuchet	Gustave Flaubert	29900
Călătoriile lui Gulliver	Jonathan Swift	19900	Manechinele	Bruno Schulz	16900
Scurtă istorie a literaturii braziliene	Antonio Olinto	14900	Thais	Anatole France	13900
Un yankeu la curtea regelui Arthur	Mark Twain	19900	Logodnicul	H.P. Bengescu	14900

Trimiteţi talonul de comandă, completat conform dorinţei dumneavoastră, pe adresa Grupului Editorial ALL, beneficiind de o reducere de 10% din preţul tuturor cărţilor cuprinse în acest talon.

O familie urca din greu pe potecile Bucegilor de la Padina spre Babele. Mama şi tatăl aveau rucsacurile supraîncărcate pentru că cei doi copii, doi băieţi, de şapte şi cinci ani şi jumătate, nu erau în stare să care singuri lucrurile de care aveau nevoie.

La un moment dat, au fost ajunşi din urmă de un tînăr de vreo douăzeci de ani şi fratele său mult mai mic. Tînărul li s-a adresat politicos, rugîndu-i să-i permită să li se alăture la drum. Desigur, părinţii celor doi copii au acceptat imediat. La un scurt popas el a început să le povestească despre dragostea lui pentru munte dar şi de spaima

Întîlnire nedorită

cumplită pe care a trăit-o cu un an în urmă cînd, urcînd pe acelaşi traseu cu un prieten, au dat nas în nas cu un urs, care a traversat poteca trecînd chiar printre ei. Toţi ceilalţi s-au amuzat puţin şi au continuat drumul, dar curînd tînărul i-a oprit din nou ca să le arate locul unde s-a întîlnit cu fiara. Descriind şi indicînd cu mîna drumul animalului, văzu, înnebunit de spaimă, exact în acelaşi loc, o urmă proaspătă de urs din care ieşeau aburi. Mai mult, puţin mai sus, auziră zgomot de crengi ca şi cum cineva le-ar fi rupt sau ar fi călcat pe ele. Cu toţii au gîndit la fel. Ursul sau familia de urşi aveau bîrlogul undeva prin apropiere, le plăcea drumul acela şi se comportau ca la ei acasă, preferînd o anume scurtătură. În ţipetele copiilor, o luară la goană ajungînd în timp record la cabană şi jurînd să nu mai meargă prin locurile respective decît cu telecabina. (I. Stoica)

■ Cînd răutatea nu are margini...

VIAŢA A ÎNDEMNAT-O LA CRIMĂ

Susanne Bellier s-a născut acum 32 de ani, într-un cartier periferic şi sărac al Parisului. Părinţii, tatăl alcoolic şi mama prostituată, au hotărît să-şi mărite fata, o blondă de 16 ani, cu un bărbat de 51 de ani, care, pe lîngă faptul că era alcoolic, mai era şi bătăuş. Acesta, după cîţiva ani de violenţe şi sărăcie, şi-a obligat tînăra soţie să se prostitueze. Astfel că, printre zecile de femei ce îşi practicau „meseria" pe binecunoscuta stradă Saint-Denis, într-o bună zi a poposit şi blonda Susanne. Deşi înfricoşată de izbucnirile violente ale soţului, ea a încercat de cîteva ori să pună capăt acestei umilitoare situaţii, dar „iubitorul" consort, prin bătăi şi ameninţări că o va desfigura pe toată viaţa cu vitriol, a „convins-o" să continue calvarul... În urmă cu cîteva luni, pe cînd iubitorul ei soţ, beat mort, dormea după o lungă noapte de chef, Susanne, în culmea disperării, a luat un cuţit de bucătărie şi l-a împlîntat cu putere în spatele celui adormit, drept în inimă. După ce s-a convins că soţul a murit, femeia s-a predat primului post de poliţie, declarînd crima. La proces, pentru prima dată, Susanne şi-a putut descărca sufletul în faţa completului de judecată, povestind zguduitoarea ei dramă. Judecătorul a vrut însă să ştie de ce victima împinsă la crimă a preferat să-şi ucidă soţul în loc să-l denunţe, ca proxenet, la poliţie. La această întrebare, apărătorul ei a prezentat drept mărturie o tînără a cărei faţă era acoperită. Cînd şi-a dat vălul la o parte, întreaga sală a scos un strigăt de groază. Faţa era acoperită cu cicatrici care îi dădeau un aspect inuman. Tînăra făcuse şi ea parte din categoria celor ce noaptea se oferau pe strada Saint-Denis. Într-o zi şi-a denunţat „protectorul" la poliţie. În aceeaşi zi, acesta a desfigurat-o şi a dispărut...

Deşi acuzarea a cerut pentru Susanne 8 ani de închisoare, tribunalul, dînd dovadă de clemenţă, a condamnat-o la numai trei ani de închisoare. Dacă va avea o purtare bună, ea va fi, probabil, eliberată la finele anului 1998. *(A.D.)*

■ Un „cadou" neaşteptat

CEI ŞAPTE MICI MAGNIFICI!

Nu este, evident, un lucru neobişnuit ca o soţie să facă soţului un cadou. Dar atunci cînd „cadoul" constă în şapte gemeni, avem desigur de-a face cu o împrejurare extraordinară. Natalie, Brandon, Joel, Kelsey, Kenneth, Nathaniel şi Alexis sînt cei şapte mici magnifici ai familiei McCaughey din oraşelul Carlisle, Statul Iowa.

Şi pentru ca fericirea tinerei familii (soţul, Kenny, are 27 de ani iar soţia, Bobby, 29) să fie completă, prietenii şi vecinii au hotărît în unanimitate să-i ajute. În primul rînd construindu-le o casă în care întreaga familie... să aibă loc. Un vecin, Owen Schooner, care în prezent locuieşte în Colorado, le-a donat un teren care se afla în proprietatea familiei sale de 300 de ani şi care valorează peste 40000 de dolari, iar restul oraşului face planuri peste planuri cum să găsească materialele de construcţie şi banii pentru a le putea face cadou de Crăciun „casa mult visată".

Această va costa în final peste 250000 de dolari, deşi va fi mai mult funcţională decît modernă. Şi în primul rînd va ţine seama de cei care vor trăi în ea. Cei şapte gemeni (patru fete şi trei băieţi) vor ocupa patru dintre cele şapte dormitoare, părinţii pe al cincilea; al şaselea va fi cameră de oaspeţi iar ultimul - „terenul de joacă".

Casa va avea un singur nivel pentru a face mai uşoară „urmărirea" celor şapte. Toate instalaţiile electrice vor fi montate la înălţime pentru a reduce pericolul de accidente, iar pereţii vor fi acoperiţi cu un tapet lavabil pe care ei să-şi poată lăsa orice fel de urme fără a-i înnebuni pe părinţi. Chiar şi mobila a fost proiectată, de la bucătărie pînă la cele două uscătorii, totul gîndit funcţional în aşa fel încît să lase copiilor cît mai mult spaţiu de joacă iar părinţilor şi celor ce îi vor îngriji cît mai mult spaţiu de acţiune. O adevărată casă de vis, rod al dragostei unui întreg oraş pentru Bobby, Kenny şi septupleţii pe care ei i-au făcut cadou oraşului lor natal... *(M. Dorobanţu)*

■ Happy-end... tragic!

INVENTAR LA MORGĂ

Un sexagenar arab, Adbel Sattar Badoui, ajuns la spital în comă profundă, respectiv în stare de moarte clinică, a fost declarat de-a dreptul mort de un medic grăbit sau mai nepriceput, fiind depus la morgă de unde familia urma să-l recupereze a doua zi, pentru a-l înmormînta imediat, conform tradiţiei musulmane. Numai că răcoarea morgii sau, pur şi simplu, „lucrarea lui Allah", a făcut ca „mortul" să-şi revină în fire, dovedind, de altfel, prin modul în care s-a comportat, că era încă destul de tare de inimă şi ataşat profund perceptelor Coranului. „Am strigat după ajutor, dar nimeni nu a venit. Atunci am început să recit versete din Coran, pentru a cere iertare lui Allah, în numele morţilor care mă înconjurau" - şi-a amintit el mai tîrziu.

După 12 ore, un infirmier a deschis morga şi, cînd a văzut un „decedat" viu, a căzut el... mort, fulgerat de o criză de inimă. Sărmanul, avea, probabil, morţii pe inventar şi a găsit astfel un mijloc pentru a nu ieşi, totuşi, lipsă la numărătoare. Mort, dar cinstit, cum s-ar zice. Iar moartea, ca şi sărăcia, nu-i un viciu. Nu-i aşa? (M. Grigore)

■ Şi totuşi, este posibil !

ACOLO UNDE MOARTEA ESTE ÎNVINSĂ

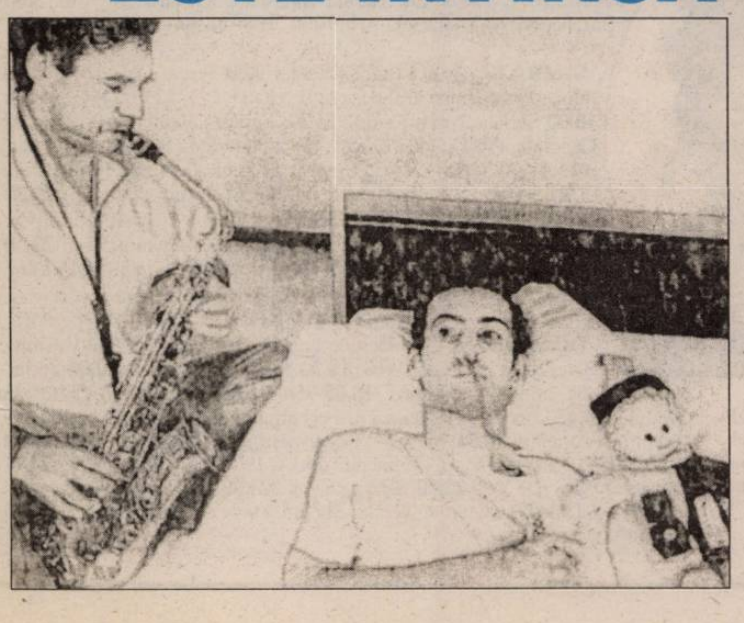

Centrul de Recuperare de pe lîngă Clinica „Saint Martin", din Marsilia, este unica unitate specializată în readucerea la viaţă a celor aflaţi în comă şi care nu mai pot fi recuperaţi în altă parte. Revenirea la viaţa conştientă se face în etape lungi şi anevoioase, uneori de luni de zile, iar proporţia celor redaţi societăţii este de aproape 95 la sută. Echipa medicală este formată din numeroşi specialişti în ergoterapie, neurologie, ortofonie şi psihologi. Fiecare pacient este supravegheat zi şi noapte de infirmiere şi doi specialişti. Deşi s-ar părea că cel aflat în comă este complet rupt de mediul înconjurător, medicii de aici au cu totul o altă părere. La patul celui aflat în stare de inconştienţă se difuzează muzica lui preferată, se dau jucării de pluş, i se pun filme, i se vorbeşte continuu, se proiectează spoturi luminoase, pîndindu-se cea mai mică reacţie de înţelegere, o mişcare a ochilor, crisparea mîinilor, a muşchilor feţei. Camerele în care sînt instalaţi au paturi speciale, aşezate direct pe podea, foarte comode, ce permit bolnavilor ca, treptat, să-şi regăsească mobilitatea fără riscul de a cădea. Pereţii sînt decoraţi cu fotografii ale celor dragi şi cu peisaje frumoase. Zilnic bolnavilor li se fac masaje în băi cu apă caldă. Totul se face cu tandreţe şi dragoste. „Este greşită ideea că aceşti oameni aflaţi în comă sînt complet absenţi, spune adeseori doctoriţa Helene Curalluci. Ei ascultă tot ce le spunem, dar nu reuşesc să se manifeste. De aceea le vorbim tot timpul, pîndind cea mai mică reacţie de înţelegere. Le permitem oricît de multe vizite. Am ajuns să le punem sub nări colonia preferată, folosită înainte. Pentru noi, cei de aici, coma nu mai este o antecameră a morţii". *(A.D.)*

■ Dragoste canină şi...

INDIFERENŢĂ UMANĂ

Începutul s-a produs pe cheiul nr.3 al portului Olbia, de pe insula Bianca, port de unde pornesc curse regulate de nave spre Genova. Unul dintre călători s-a îmbarcat pe un vas, abandonîndu-şi cîinele care îl însoţise pînă la debarcader. Degeaba s-a agitat cîinele la desprinderea navei de cheiul portului... Bietul animal, văzîndu-se părăsit şi neînţelegînd de ce, s-a aruncat în apă încercînd să ajungă vasul. Partea a doua a întîmplării a relatat-o un marinar de pe un pescador, care, aflîndu-se în largul mării, a observat cîinele ce se vedea bine că este la capătul puterilor. Cu ajutorul colegilor din echipaj, marinarul l-a „pescuit" din apă şi l-a readus la ţărm.

Cei care l-au salvat de la înec, i-au pus numele Mosé (Moise) în amintirea personajului biblic. Deşi s-au oferit cîţiva să-l „adopte", Mosé a refuzat toate ofertele, rămînînd credincios în faţa gării maritime, în aşteptarea improbabilei reveniri a stăpînului său. Singurătatea i-a fost „îndulcită" de cetăţenii care i-au oferit mîncare şi apă. Pînă cînd îşi va mai aştepta Mosé stăpînul, nimeni nu ştie... (Gh. R.)

OSCAR 70

Vă propunem să dăm timpul înapoi, pînă în momentul imediat următor decernării premiilor Oscar. Vom afla care au fost primele declarații pe care Helen Hunt și Kim Basinger le-au făcut ziariștilor cu acel prilej.

Helen Hunt

o cîștigătoare în competiție cu ea însăși

■ PREMIUL OSCAR pentru cea mai bună actriță într-un rol principal („As Good As It Gets")
■ DATA NAȘTERII: 15 iunie 1963
■ LOCUL NAȘTERII: Los Angeles
■ EVOLUȚIA ARTISTICĂ: actriță în seriale Tv, roluri ocazionale în filme Tv., roluri secundare în filme pentru marele ecran. În „Quaterback Princess" a jucat alături de Tim Robins; în „Rollercoaster" împreună cu Richard Widmark, Henry Fonda, George Segal și Timothy Bottoms; în „As Good As It Gets", alături de Jack Nicholson, premiat cu Oscar pentru cel mai bun actor într-un rol principal.

- Ce s-ar putea spune despre viitorul carierei dv. artistice marcată cu trofeul primit în această noapte?

- Am deja angajate trei proiecte cu firma Sony pentru realizarea a trei filme. Mă consider deocamdată extrem de norocoasă.

- Cu fiecare prilej, cînd vi s-a cerut părerea în legătură cu posibila cîștigătoare a premiului pentru cea mai bună actriță, ați amintit mai multe nume și v-ați oprit în mod special la Judi Dench. Credeți cu adevărat că ea ar fi putut să cîștige trofeul?

- Acum nu pot să mai cred așa ceva! Dar asta nu mă împiedică să-i recunosc talentul magnific sau să mă gîndesc la performanțele incredibile artistice ale altor trei-patru actrițe care nu au obținut statueta.

- Ideea că a trebuit să intrați în competiție cu alte actrițe deosebit de talentate v-a creat emoții?

- Cred că dacă îi puneți această întrebare oricărui alt nominalizat vă va spune că da. Să cîștigi e deosebit de palpitant, dar nu mai puțin emoționant este atunci cînd te numeri printre nominalizați.

- Ce sens dați, în general, ideii de competiție?

- În nici un caz nu o asociez ideii de cursă cu „pe locuri, fiți gata, start" și „bravo" la linia de sosire. Pentru mine, competiția este egală cu nesfîrșitele ore de antrenament sau, altfel spus, cu felul în care îți faci meseria. Ca actor, te străduiești să-ți faci meseria cît poți mai „performant" - competiția este, în primul rînd, cu tine însuți -, restul îți scapă de sub control, nu mai depinde de tine, nu știi cu cine te vei întrece la un moment dat.

Helen Hunt ***interpretează în „As Good As It Gets" rolul unei femei cu o existență modestă și, mai ales, cu un destin chinuit. Carol (acesta este numele personajului în care ea se transpune) este chelneriță, are un fiu pe care îl crește singură, înecată într-un noian de greutăți și probleme. Singurul său „refugiu" este Melvin (Jack Nicholson), un scriitor plictisit de viață, refulat și ciudat. Pe acest om, ea, Carol, îl așteaptă zilnic, sperînd în miracolul unei alte realități, mai bune.***

tvr1

TELEVIZIUNEA ROMÂNĂ

SĂPTĂMÎNA: 13-19 aprilie 1998

LUNI 12.05 Serial (r): „Ultimele știri" 13.00 Avocatul poporului (r) 15.30 Memoria exilului românesc (r) 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.35 Serial: „Katts și cîinele" (ep.1) 18.30 Interactiv Tele-joc 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.15 Serial: „Echipa de intervenție" 22.15 Fețele schimbării 23.30 Scena 24.00 Serial: „Canary Wharf" 0.25 Întîlnirea de la miezul nopții.

MARȚI 6.00 România: Ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iași 11.00 TVR Timișoara 13.00 Credo (r) 14.10 Serial (r): „Perla Neagră" 15.30 Ecclesiast '98 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.10 Desene animate 17.35 Serial: „Katts și cîinele" 18.00 În flagrant 18.30 Interactiv Tele-joc 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.15 Telecinemateca: „Marele Albastru" (Franța, 1988). Cu: Jean Reno 23.45 Universul cunoașterii 0.35 Serial: „Canary Wharf".

MIERCURI 6.00 România: Ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iași 11.00 TVR Timișoara 13.40 Refracția gîndului 14.10 Serial (r): „Perla Neagră" 15.25 Pro patria 15.55 Fotbal: F.C. Național - Rapid 18.00 Medicina pentru toți 18.30 Interactiv Tele-joc 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.10 Impact 21.30 Fotbal: Borussia Dortmund - Real Madrid 23.55 Cultura în lume 0.25 Fotbal: A.S. Monaco - Juventus Torino.

BARBRA STREISAND
PRO TV,
vineri, ora 1.00

JOI 6.00 România: Ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iași 11.00 TVR Timișoara 13.00 Sensul tranziției (r) 14.10 Serial (r): „Perla Neagră" 15.45 Lege și fărădelege 16.00 Conviețuiri 17.10 Desene animate 17.35 Serial: „Katts și cîinele" 18.30 Interactiv Tele-joc 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.15 Serial: „Dr. Quinn" 22.15 La volan 22.30 Cu ochii'n 4 23.35 Bank-note 0.05 Serial: „Canary Wharf".

VINERI 6.00 România: Ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iași 11.00 TVR Timișoara 13.00 Conviețuiri 14.10 Serial (r): „Perla Neagră" 15.30 Emisiune în limba germană 17.10 Mapamond 17.35 Serial: „Katts și cîinele" 18.00 Ora Warner 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.15 Film: „Biblia - Avraam" (partea a II-a) 22.55 La volan 0.20 Documentar: „Trupul lui Hristos" (Anglia, 1996).

SÎMBĂTĂ 7.00 Bună-dimineața... de la Suceava! 8.30 Alfa și Omega 9.55 Desene animate 10.10 Serial: „Viața ca în viață" 11.05 Film: „Străinul misterios" (SUA) 12.30 Ecranul 13.40 Vino și vezi! 14.00 Info magazin 15.00 Concertul Filarmonicii din Berlin (I) 15.55 Fotbal: F.C. Argeș Pitești - Oțelul Galați 17.50 Serial: „Justiție militară" 18.40 Disney 19.05 Teleenciclopedia 20.00 Jurnal 20.35 Serial: „Vizitatorul" 21.30 Filmele secolului - Colecția Warner: „Regele regilor" (partea a II-a) 23.30 Lumină din lumină • Slujba de Înviere 1.00 Concert extraordinar Placido Domingo la Miami.

JEAN RENO
TVR 1,
marți, ora 21.15

DUMINICĂ 7.00 Bună dimineața și Hristos a Înviat! 9.05 Desene animate 9.30 Serial: „Fetița cu pistrui" 10.30 Lumină din lumină 13.00 Tezaur folcloric 14.10 Atlas 15.00 Pentru cine vine iepurașul? 18.30 Disney 18.55 Robingo 19.40 Duminica sportivă 20.00 Jurnal 21.30 Film: „Viața cu Mickey" (SUA, 1993) 23.10 Cînd plouă cu fluturi... 24.00 Serial: „D-na King, agent secret".

(După Panoramic TV)

tvr2

TELEVIZIUNEA ROMÂNĂ

LUNI 12.00 Serial (r): „Sunset Beach" 12.45 Ecranul (r) 14.00 Conviețuiri 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Hei-rup, Hei-rap! 19.40 Sănătate, că-i mai bună decît toate! 20.10 Serial: „Ultimele știri" 21.00 Credo 22.00 Film: „Cădere liberă" (SUA) 23.30 Ecoturism.

MARȚI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 9.55 Scena politică (r) 11.30 Documentar (r) 12.45 Scena (r) 14.00 Conviețuiri 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Hei-Rup! Hei-Rap! 19.10 Dosarele istoriei 20.10 Serial: „Ultimele știri" 21.00 Sensul tranziției 22.50 Pelerinaje.

MIERCURI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 8.55 Cu ochii'n 4 (r) 9.45 Portrete în acvaforte (r) 10.15 Teleenciclopedia (r) 11.30 Comorile lumii (r) 14.00 Emisiune în limba maghiară 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Hei-Rup! Hei-Rap! 19.40 Dreptul la adevăr 20.10 Serial: „Ultimele știri" 21.00 Avocatul poporului 22.00 Filme românești uitate: „Trenul fantomă" (România, 1933) 23.25 Opera Mundi.

JOI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 8.55 Universul cunoașterii (r) 9.55 Medicina pentru toți (r) 11.30 Documentar (r) 12.45 Impact (r) 14.00 Emisiune în limba germană 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 17.00 Ceaiul de la ora 5 19.10 Față în față cu autorul 20.10 Serial: „Ultimele știri" 21.00 În fața dv.! 22.00 Cinematograful de artă: „Grădina cu trandafiri" (Franța, 1994) 23.35 Lumea sportului.

VINERI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 9.55 În flagrant (r) 10.25 Cultura în lume (r) 11.30 Comorile lumii (r) 12.45 Timpul Europei (r) 14.30 TVR Cluj-Napoca 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Pentru dv., doamnă! 19.10 Lumină din lumină 20.10 Serial: „Ultimele știri" 21.00 Robingo 2 22.20 Time-out 23.00 Serial: „Perla Coroanei" 0.05 Auzi, Doamne, glasul meu!

SÎMBĂTĂ 8.00 Desene animate 8.55 Comorile lumii 9.30 Pas cu pas 10.35 Documente culturale 11.30 TVR Cluj-Napoca 14.00 Serial: „Afacerea Seznec" 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Planeta cinema (r) 19.00 Serata muzicală TV 21.30 Ateneu 22.40 Serial (r): „În plină acțiune" 23.30 Conviețuiri 24.00 Concertul Orchestrei „Simfonia".

JANE SEYMOUR
PRO TV,
miercuri, ora 20.15

DUMINICĂ 8.00 Desene animate 9.00 Comorile lumii 9.30 Ferestre deschise 10.35 Cinematograful vremii noastre „Abbas Kiarostami" (Arte) 12.00 Concert de prînz 13.00 Desene animate 13.30 Film: „Divorțul doamnei X" (Anglia, 1938) 15.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 15.50 Serial: „Perla Neagră" 17.45 Mănăstiri rotunde 18.20 Primăvara 18.45 Înviere la Putna 19.00 Serial: „În plină acțiune" 20.00 Arii celebre din opere 21.00 Repriza a treia 1.00 Pop-show nocturn.

(După Panoramic TV)

PRO TV

LUNI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 11.00 Film: „Cu toții sînt bine" (r) 15.15 Serial: „Maria" 16.15 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr și neliniștit" 18.00 Serial: „Prietenii" (ep. 1) 18.35 Riști și cîștigi! 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Film: „Johnny Stecchino" (Italia, 1991) 22.30 Serial: „Seinfeld" 23.30 Audiență națională 0.40 Film: „Iisus din Nazareth" (Italia/Anglia, 1977, partea I). Cu: Claudia Cardinale, Christopher Plummer, Anthony Quinn.

MARȚI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 10.00 Serial: „M.A.S.H." 10.55 Film: „Johnny Stecchino" (r) 14.30 Film: „Iisus din Nazareth" (r) 15.15 Serial: „Maria" 16.15 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr și neliniștit" 18.00 Serial: „Prietenii" 18.35 Riști și cîștigi! 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Serial: „Chicago Hope" 21.15 Serial: „Avocații" 22.15 Serial: „Seinfeld" 23.15 Profesiunea mea cultura 0.45 Film: „Iisus din Nazareth" (partea a II-a).

WARREN BEATTY
PRO TV,
vineri, ora 21.15

MIERCURI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 10.30 Serial: „M.A.S.H." 14.30 Film: „Iisus din Nazareth" (r) 15.15 Serial: „Maria" 16.15 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr și neliniștit" 18.00 Serial: „Prietenii" 18.35 Riști și cîștigi! 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Film: „Destine I" (SUA, 1986). Cu: Jane Seymour 22.15 Serial: „Seinfeld" 23.15 Pro și contra 0.20 Film: „Iisus din Nazareth" (partea a III-a).

JOI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 10.30 Serial: „M.A.S.H." 11.30 Film: „Destine I" (r) 14.30 Film: „Iisus din Nazareth" (r) 15.15 Serial: „Maria" 16.15 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr și neliniștit" 18.00 Serial: „Prietenii" 18.35 Riști și cîștigi! 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Serial: „Melrose Place" 21.15 Serial: „Nikita" 22.15 Serial: „Seinfeld" 23.00 Întîlnire cu presa 0.15 Film: „Iisus din Nazareth" (partea a IV-a).

VINERI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 10.30 Serial: „M.A.S.H." 11.30 Serial: „Beverly Hills" (r) 14.30 Film: „Iisus din Nazareth" (r) 15.15 Serial: „Maria" 16.15 Serial: „Nano" 17.35 Urmărire generală 18.00 Serial: „Prietenii" 18.35 Riști și cîștigi! 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Serial: „Dosarele X" 21.15 Film: „Bugsy" (SUA, 1991). Cu: Warren Beatty 0.05 Film: „Iisus din Nazareth" (partea a V-a) 1.00 Film: „Nebuna" (SUA, 1987) Cu: Barbra Streisand, Richard Dreyfuss 3.00 Baschet NBA: Minnesota - Houston. Transmisiune în direct.

SÎMBĂTĂ 7.00 PRO TV Junior 9.00 Serial: „Superboy" 9.30 Film: „Peștera monstrului sacru II" (Italia, 1997) 11.00 PRO Motor 13.00 Serial: „News Radio" 13.30: Serial: „Să mori de rîs" 14.00 Generația PRO 15.40 Gillette - Cupa Mondială 16.10 Serial: „Hercule" 17.00 Serial: „Xena, prințesa războinică" 17.50 PRO Fashion 18.20 Serial: „Adevărul gol goluț" 18.50 Te uiți și cîștigi! 19.30 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Prințul mareelor" (SUA, 1991). Cu: Nick Nolte 22.50 Film: „Iisus din Nazareth" (partea a VI-a) 23.50 Slujba de Înviere 0.15 Concert • Trei tenori: Un vis împlinit 1.15 Film: „Parada de primăvară" (SUA, 1948). Cu: Fred Astaire.

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 8.00 Film: „Chitty Chitty Bang Bang" (Anglia, 1968) 10.30 Super Abracadabra 12.00 Serial: „Se întîmplă în Waikiki" 13.05 Serial: „News Radio" 14.15 Lumea filmului 14.45 Concert • Trei tenori: Un vis împlinit 15.20 Formula 1: Marele Premiu al Argentinei 18.00 Serial: „Beverly Hills" 19.00 Prețul corect 19.30 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Gemenii" (SUA, 1988). Cu: Arnold Schwarzenegger, Danny De Vito 22.30 Serial: „Cybil" 23.00 Film: „Familia Adams" (SUA, 1991) 0.45 Concert aniversar: Sinatra, 80 de ani 2.15 Gillette, lumea sportului.

Kim Basinger

declaraţii „confidenţiale”

■ **PREMIUL OSCAR pentru cea mai bună actriţă într-un rol secundar**

■ **DATA NAŞTERII: 8 decembrie 1963**

■ **LOCUL NAŞTERII: Athens, statul Georgia**

■ **EVOLUŢIA ARTISTICĂ: debut în clipuri publicitare, roluri mărunte în seriale Tv., filme artistice („9 săptămîni şi jumătate”, „Analiza finală”; „Dă lovitura şi fugi”, „Adevărata McCoy”, „Prêt-à-porter” fiind cele mai cunoscute şi îndrăgite de public). Pentru rolul secundar din „L.A. Confidential” a cîştigat şi Globul de Aur.**

- Felicitări. Cu siguranţă, este un aneveniment în viaţa dv. Aţi fost sigură că veţi cîştiga un Oscar?

- Dacă am fost sigură? Nu-mi venea să cred nici după ce am fost nominalizată că e vorba despre mine. Nu m-am gîndit nici o clipă. A fost o mare surpriză, deşi succesul fusese deja marcat de Golden Globe şi de faptul că „L.A. Confidential” a fost ales pentru competiţia din anul acesta de la Cannes.

- Care este următorul dv. proiect?

- Nu există încă unul foarte ferm din punctul meu de vedere. Adevărul este că mă simt epuizată după „L.A. Confidential”.

- După scandalul provocat de ruperea contractului cu „Boxing Helena” s-a pus serios problema viitorului carierei dv. artistice. Cred că nici dv. nu eraţi foarte sigură că vreţi să continuaţi. Ce v-a determinat la un moment dat să reveniţi pe platourile de filmare?

- De fapt, niciodată n-am spus că am pus punct carierei mele artistice. O consideraţi o revenire, o răzgîndire? Să nu se uite totuşi că între timp am născut un copil. Dar, în fine, dacă vreţi să o consideraţi o revenire, aşa să fie.

- Ce v-a atras atît de mult la acest film încît aţi acceptat rolul?

- În primul rînd Curtis, hotărîrea lui de a face un film „mare”. Apoi, scenariul. Nu citisem de mult ceva la fel de cuceritor. Şi, în sfîrşit, dialogurile.

- I-aţi dedicat premiul tatălui dv. De ce?

- Consider că tatăl meu a fost primul meu profesor de actorie. A fost cel care mi-a îndrumat atenţia şi mi-a vorbit de Humphrey Bogart, Walter Huston, John Huston... El m-a învăţat să diferenţiez stilurile de joc actoricesc, mi-a stimulat gustul pentru lumea filmului.

- Ce aţi gîndit cînd v-aţi auzit numele pe scena decernării marilor premii? Reacţia dv. a fost de mare surpriză, păreaţi aproape şocată.

- Nu ştiu. E aproape imposibil să-mi amintesc. Evident, era ceva la care aspiram de mult, dar în acel moment nu-mi venea să cred că e adevărat. Nu credeam că am ajuns în stadiul de cîştigător. Credeam că pentru asta trebuie să aştept un alt... mîine.

- Consideraţi că acest eveniment este cel mai important din viaţa dv.?

- În viaţa mea, lucrurile au o ordine a lor: după întîlnirea cu Alec, a urmat naşterea unui copil şi, acum, acest Oscar.

Rubrică realizată de
AURORA POPESCU

Leonardo Di Caprio

nu va cîştiga niciodată un Oscar?

Leonardo Di Caprio, protagonistul rolului lui Jack din „Titanic”, nu a fost nici măcar nominalizat pentru Oscar. Filmul însă îi poartă numele pe buzele tuturor, acum şi, cu siguranţă, mulţi ani de-aici încolo. Pentru el, „Titanic” poate fi sinonim cu faimă colosală şi noroc. Nu şi cu un Oscar. El dă viaţă unui personaj romantic cuceritor, dar nu şi... învingător. „Eroii romantici” nu intră în vederea juriilor care acordă premii. În plus, despre Di Caprio se spune că este prea frumos pentru un bărbat şi prea tînăr pentru un Oscar. Nu a împlinit încă 24 de ani. Aşa că el intră deocamdată pe lista cu James Dean, Montgomery Clift, Gary Grant, Brad Pitt, Tom Cruise, nume care n-au primit în dreptul lor pe cel al mult rîvnitei statuete de aur. Di Caprio este un fel de Paul Newman de altădată sau un Robert Redford, care provocau încasări uriaşe prin prestaţia lor - cu roluri de tineri frumoşi şi romantici -, dar care au tînjit mult timp după un Oscar.

De obicei, premiile pentru cel mai bun actor se dau, fără îndoială, unor talente remarcabile, dar care se află sau se apropie de vîrsta de 50 de ani: Jack Nicholson, Peter Fonda, Robert Duvall, Dustin Hoffman au concurat, ca nominalizaţi. La toată această teorie ar putea exista un contraargument: nominalizarea lui Matt Damon, care este şi el foarte tînăr. Dar, după părerea unora dintre criticii de specialitate, Matt Damon „şi-a forţat nominalizarea” prin respectul pe care Academia de film i l-a arătat pentru scenariul original al filmului „Good Will Hunting”, şi nu ca actor. Aşadar, numele lui Di Caprio nu s-a auzit pe scena marilor trofee. Dar milioane de tineri din întreaga lume se identifică totuşi cu acest actor prea tînăr, prea frumos şi prea romantic pentru a fi cîştigător al unui premiu acordat de oameni mai în vîrstă pentru actori de mare valoare, dar mai... maturi.

Despre biografiile actorilor Leonardo Di Caprio şi Kim Basinger puteţi găsi informaţii mai complete în numerele 10 din 5 martie şi 12 din 19 martie 1998.

acasa

LUNI 10.30 - 15.00 Reluări **17.00** Serial: „Antonella” **18.45** Serial: „Marielena” **19.30** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste şi putere” **21.00** Serial: „Verdict: crimă!” **21.45** Serial: „Nimic personal” **22.45** Film: „Rocco şi fraţii săi” (Italia/Franţa, 1960). Cu: Alain Delon.

MARŢI 10.30 - 16.00 Reluări **17.00** Serial: „Antonella” **18.45** Serial: „Marielena” **19.30** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste şi putere” **21.00** Serial: „Verdict: crimă!” **21.45** Serial: „Nimic personal” **22.45** Film: „Călătorie cu Anita” (Franţa/Italia, 1979) **1.45** Serial: „Secrete de familie”.

MIERCURI 10.30 - 16.00 Reluări **17.00** Serial: „Antonella” **18.45** Serial: „Marielena” **19.30** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste şi putere” **21.00** Serial: „Verdict: crimă!” **21.45** Serial: „Nimic personal” **22.45** Film: „John şi Mary” (SUA, 1969). Cu: Dustin Hoffman **1.45** Serial: „Secrete de familie”.

JOI 10.30 - 16.00 Reluări **17.00** Serial: „Antonella” **18.45** Serial: „Marielena” **19.30** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste şi putere” **21.00** Serial: „Verdict: crimă!” **21.45** Serial: „Nimic personal” **22.45** Film: „La dolce vita” (Italia, 1960). Cu: Marcello Mastroianni **1.45** Serial: „Secrete de familie”.

VINERI 10.00 - 16.00 Reluări **17.00** Serial: „Antonella” **18.45** Serial: „Marielena” **19.30** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste şi putere” **21.00** Serial: „Verdict: crimă!” **21.45** Serial: „Nimic personal” **22.45** Film: „Drumeţ în calea lupilor” (România, 1990) **1.45** Serial: „Secrete de familie”.

DUSTIN HOFFMAN
ACASĂ,
miercuri, ora 22.45

SÎMBĂTĂ 7.30 - 13.30 Reluări **15.15** Serial: „Omul mării” **17.00** Serial: „Antonella” **18.45** Serial: „Marielena” **19.30** Desene animate **20.00** Film: „Vrăjitorul din Oz” (SUA, 1939) **22.30** Film: „Hotel Grand I” (partea a III-a). **24.00** Poemul simfonic „Standing Stone” compus de Paul McCartney.

DUMINICĂ **9.00** Sport la minut **10.00** Motor Sport Magazin **10.30** Baschet NBA Action **11.30** FIFA Magazin **12.00** Golazo - Top Gol Europa **12.45** Isoria fotbalului **13.30** Film: „Ruptura” (SUA, 1979) **16.00** Golazo - Top Gol Europa **16.55** Fotbal Il Calcio **19.20** Sport la minut **20.00** Serial: „Arhiva neagră” **20.45** Serial: „Incoruptibilii” **21.30** Serial: „Marile bătălii ale celui de-al II-lea război mondial” **22.30** Film: „Hotel Grand I” (partea a IV-a) **0.00** Film: „Îndrăgostit cerebral” (SUA, 1983).

ANTENA 1

LUNI **7.00** Dimineaţa devreme **10.10** Serial: „Sirenele” **11.00** Film: „Promisiuni” (r) **12.40** Desene animate **13.10** Serial: „O iubire de neuitat” **14.20** Serial: „Alondra” **15.20** Doc.: „Viaţă sălbatică” **16.00** Onyx **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Esmeralda” **19.00** Observator **19.45** Film: „Noi sîntem îngeri: S-a ales praful” **21.40** Serial: „Omul cu o mie de feţe” **22.30** Milionarii de la miezul nopţii.

MARŢI 7.00 Dimineaţa devreme **10.10** Serial: „Sirenele” **11.00** Film: „Noi sîntem îngeri: S-a ales praful” (r) **12.40** Desene animate **13.10** Serial: „O iubire de neuitat” **14.20** Serial: „Alondra” **15.20** Doc.: „Viaţă sălbatică” **16.00** Onyx **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Esmeralda” **19.00** Observator **19.45** Film: „Povestea lui Howard Beach” (SUA, 1989) **21.40** Serial: „P.D. James: Crime misterioase - Păcatul” **22.30** Milionarii de la miezul nopţii.

KIRK DOUGLAS
ANTENA 1,
duminică, ora 22.00

MIERCURI 7.00 Dimineaţa devreme **10.10** Serial: „Sirenele” **11.00** Film: „Povestea lui Howard Beach” (r) **12.40** Desene animate **13.10** Serial: „O iubire de neuitat” **14.20** Serial: „Alondra” **15.20** Doc.: „Viaţă sălbatică” **16.00** Onyx **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Esmeralda” **19.00** Observator **19.45** Film: „Secretul confesiunii” (SUA, 1987) **21.40** Serial: „Voi cuceri Manhattan-ul” **22.30** Milionarii de la miezul nopţii.

JOI 7.00 Dimineaţa devreme **10.10** Serial: „Sirenele” **11.00** Film: „Secretul confesiunii” (r) **12.40** Desene animate **13.10** Serial: „O iubire de neuitat” **14.20** Serial: „Alondra” **15.20** Doc.: „Viaţă sălbatică” **16.00** Onyx **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Esmeralda” **19.00** Observator **19.45** Spre lumina Învierii **19.55** Film: „În apărarea copiilor” (SUA) **21.40** Serial: „Falsă identitate” **22.30** Milionarii de la miezul nopţii.

VINERI 7.00 Dimineaţa devreme **10.10** Serial: „Vise şi oglinzi” **11.00** Film: „În apărarea copiilor” (r) **12.40** Desene animate **13.15** Serial: „O iubire de neuitat” **15.20** Serial: „Model Academy” **17.00** Onyx **18.00** Serial: „Esmeralda” **19.00** Observator **19.45** Spre lumina Învierii **19.55** Film: „Familia Robinson: Regăsirea naturii” (SUA, 1975) **21.40** Serial: „Puterea banilor” **22.30** Milionarii de la miezul nopţii.

SÎMBĂTĂ 7.00 Ştiri **9.35** Serial: „Ultimele 5 minute” **11.10** Desene animate **12.00** Mileniul III **13.30** Serial: „Viaţa de la zero” **14.05** Tenis - Cupa federaţiei **15.30** Onyx **16.30** Între prieteni **17.30** Serial: „Club Hawaii” **18.00** Serial: „Esmeralda” **19.00** Observator **19.45** Film: „Maria din Nazareth” (coproducţie) **21.40** Tenis - Cupa federaţiei **23.00** Schimbul de noapte **23.50** „Veniţi de luaţi lumină” - slujba de Înviere **0.50** Joe Cocker - Live la Berlin.

DUMINICĂ 7.00 Ştiri **8.30** Spirit şi credinţă **9.40** Desene animate **10.10** Serial: „Animal Show” **10.35** Desene animate **11.00** Doc.: „Oraşele lumii” **14.00** Tenis Cupa federaţiei **15.30** Duminica în familie **18.00** Serial: „Esmeralda” **19.00** Observator **19.45** Film: „Familia Robinson: Iarna în sălbăticie” (SUA, 1975) **21.30** Serial: „Sparks” **22.00** Film: „Secretul” (Anglia, 1996). Cu: Kirk Douglas **23.30** Onyx.

prima

LUNI 7.00 Prima oră **10.00 - 13.30** Reluări **15.30** Desene animate **16.05** Serial: „Pretutindeni cu tine” **16.30** Serial: „Prietenul nostru Jake” **17.05** Serial: „Frecvenţa radio 74,5” **18.00** Serial: „Celebri şi bogaţi” **19.00** Focus 19 **20.00** Fotbal: Blackburn - Arsenal Londra **22.00** Serial: „Misterele din New Orleans” **23.30** Starea de veghe.

MARŢI 7.00 Prima oră **10.00 - 13.30** Reluări **15.30** Desene animate **16.05** Serial: „Pretutindeni cu tine” **16.30** Serial: „Prietenul nostru Jake” **17.05** Serial: „Frecvenţa radio 74,5” **18.00** Serial: „Celebri şi bogaţi” **19.00** Focus 19 **19.45** Serial: „Meşterul casei” **20.15** Serial: „Gardă de corp” **21.15** Film: „Primii paşi” (SUA, 1984) **23.30** Starea de veghe.

MIERCURI 7.00 Prima oră **10.00 - 13.30** Reluări **15.30** Desene animate **16.00** Fotbal: Oţelul Galaţi - Dinamo Bucureşti **18.00** Serial: „Celebri şi bogaţi” **19.00** Focus 19 **19.45** Serial: Meşterul casei” **20.15** Serial: „Un alt început” **21.15** Film: „Decepţie fatală” (SUA, 1987) **23.30** Starea de veghe.

JOI 7.00 Prima oră **10.00 - 13.30** Reluări **15.30** Desene animate **16.05** Serial: „Pretutindeni cu tine” **16.30** Serial: „Prietenul nostru Jake” **17.05** Serial: „Frecvenţa radio 74,5” **18.00** Serial: „Celebri şi bogaţi” **19.00** Focus 19 **19.45** Serial: „Meşterul casei” **20.15** Serial: „Contralovitura” **21.15** Film: „Insula morţii” (SUA, 1995) **23.30** Starea de veghe.

VINERI 7.00 Prima oră **10.00 - 13.30** Reluări **15.30** Desene animate **16.05** Serial: „Pretutindeni cu tine” **16.30** Serial: „Prietenul nostru Jake” **17.00** Serial: „Frecvenţa radio 74,5” **18.00** Serial: „Celebri şi bogaţi” **19.00** Focus 19 **19.45** Serial: „Meşterul casei” **20.15** Serial: „Atingerea îngerilor” **21.15** Film: „Jaf armat” (Australia, 1985) **23.30** Starea de veghe.

SÎMBĂTĂ 7.00 Serial: „Lumea lui Eric” **7.30** Serial: „Bailey Kipper” **8.00** Desene animate **12.00** Eurofotbal **13.00** Serial: „1999” **14.00** Film: „Prima dragoste” (SUA). Cu: Nathalie Wood **16.00** Fotbal: Rapid Bucureşti - C.S.M. Reşiţa **18.05** Fotbal: Manchester United - Newkastle United **20.15** Film: „Spărgătorul de coduri” (Marea Britanie, 1996) **23.30** Film: „Nestatornicul” (Franţa). Cu: Gerard Depardieu.

GÉRARD DEPARDIEU
PRIMA TV,
sîmbătă, ora 23.30

DUMINICĂ 7.30 Serial: „Lumea lui Eric” **8.30** Serial: „Căutătorii de aur” **9.00** Desene animate **12.00** Duminică la prînz **14.00** Serial: „Lumea lui Dave” **15.00** Serial: „Faţă în faţă la Hollywood” **16.00** Videofashion **19.00** Focus 19 **19.45** Film: „Dragoste şi onoare” (SUA) **21.30** Serial: „Călătorii în lumi paralele” **22.30** Serial: „Nimeni nu e perfect” **23.30** Starea de veghe **2.00** Serial: „Eu, Claudius”.

TELE 7 abc

LUNI **8.00** Ştiri **10.15** Desene animate **14.15** Serial: „Aventurierii” **15.10** Serial: „Celebritate” **16.05** Serial: „O singură viaţă” **18.30** Serial: „Prinţul din Bel Air” **20.00** Serial: „Căsuţa din prerie” **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Roseanne” **22.05** Serial: „Secţia de poliţie” **23.05** Serial: „Kung Fu”.

MARŢI **8.00** Ştiri **10.15** Desene animate **14.15** Serial: „Aventurierii” **15.10** Serial: „Celebritate” **16.05** Serial: „O singură viaţă” **18.30** Serial: „Prinţul din Bel Air” **19.00** Serial: „Miami Vice” **20.00** Serial: „Căsuţa din prerie” **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Străzile din San Francisco” **22.25** Linia întîi.

MIERCURI **8.00** Ştiri **10.15** Desene animate **14.15** Serial: „Aventurierii” **15.10** Serial: „Celebritate” **16.05** Serial: „O singură viaţă” **18.30** Serial: „Prinţul din Bel Air” **19.00** Serial: „Miami Vice” **20.00** Serial: „Căsuţa din prerie” **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Roseanne” **23.05** Serial: „Kung Fu”.

JOAN COLLINS
TELE 7 abc,
duminică, ora 21.40

JOI **8.00** Ştiri **10.15** Desene animate **14.15** Serial: „Aventurierii” **15.10** Serial: „Celebritate” **16.05** Serial: „O singură viaţă” **18.30** Serial: „Prinţul din Bel Air” **19.00** Serial: „Miami Vice” **20.00** Serial: „Medici la datorie” **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Drumul spre Rai” **22.30** Mafalda.

VINERI **8.00** Ştiri **10.15** Desene animate **14.15** Serial: „Aventurierii” **15.10** Serial: „Celebritate” **16.05** Serial: „O singură viaţă” **18.30** Serial: „Prinţul din Bel Air” **20.00** Serial: „Medici la datorie” **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Roseanne” **22.00** Serial: „Pointman” **23.25** Serial: „Dosarele Rockford”.

SÎMBĂTĂ **8.50** Desene animate **9.15** Serial: „Un om de milioane” **13.00** Serial: „Hotel” **14.00** Desene animate **15.30** Cinema ’98 **17.40** As Show **18.35** Serial: „Lou Grant” **19.30** Serial: „Întîlniri de gradul III” **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Puterea seducţiei” (SUA, 1981) **23.25** Chipul lui Iisus **23.50** Slujba de Înviere **0.35** Serial: „Anno Domini” (ep.1).

DUMINICĂ **8.00** Bună dimineaţa, România! **10.15** Desene animate **12.10** Serial: „Anno Domini” **13.10** Concert de prînz **14.50** Serial: „Anno Domini” **15.40** Film: „Hotelul curcubeului” **17.20** Forţa destinului **18.40** Serial: „Anno Domini” **19.30** Serial: „Întîlniri de gradul III” **20.00** Serial: „Clanul Colby” **21.00** Telejurnal **21.40** Film: „Te arzi la soare” (SUA, 1979). Cu: Joan Collins **23.15** Muzică **0.10** Serial: „Anno Domini”.

„Magazin” nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

HOROSCOP 13.04 - 19.04

BERBEC (21.03 - 20.04): Probabil vă veţi afla în faţa unei decizii importante şi aveţi o stare emoţională deosebită. Cred că nu este cazul să fiţi pesimist, hotărîrea luată e generatoare de optimism şi încredere în viitor (pe plan profesional). Pe de altă parte, curba financiară are un declin în primele zile, apoi se redresează brusc şi chiar are un maximum joi sau vineri, cînd veţi primi o sumă consistentă.

TAUR (21.04 - 21.05): Se pare că veţi primi un dar preţios de la o persoană apropiată, de sex opus. Poate că este ziua dv. de naştere sau poate e o replică la un gest frumos făcut recent. Oricum, în această perioadă fruntea vă va fi permanent senină, căci vă mai aşteaptă şi alte surprize plăcute. Situaţia materială nu străluceşte, curba cu pricina stagnează la un nivel acceptabil şi chiar are o uşoară tendinţă de scădere.

GEMENI (22.05 - 21.06): Ritmul acestei săptămîni este unul îndrăcit, nu vă vedeţi capul de treburi, dar veţi rezista. Curba psihicului se află numai la nivele înalte şi se pare că nimic nu vă poate scoate din pepeni. O reuşită profesională se profilează pentru viitorul apropiat, deci eforturile vă vor fi răsplătite din plin. La finele perioadei veţi avea o întîlnire de afaceri foarte solicitantă.

RAC (22.06 - 22.07): Nimic nou, spectaculos, în constelaţia dv. Astrele par acum indiferente faţă de destinul dv., provocîndu-vă spre a lua singur taurul de coarne... Ceea ce şi faceţi: iniţiativele în afaceri şi pe plan profesional nu vor lipsi, iar în familie veţi avea de rezolvat o problemă stringentă, de ordin material. Atenţie, se pare că un Capricorn sau un Berbec din anturaj vrea să vă supere cu orice preţ!

LEU (23.07 - 22.08): O întîmplare mai puţin obişnuită vă poate scoate din ritmul normal şi vă poate ţintui într-o apatie deloc profitabilă. Nu luaţi în seamă răutăţile ce vă ies în cale, decît în măsura în care vă afectează interesele imediate. Financiar vorbind, va fi o săptămînă mai puţin bogată, atît în bani, cît şi în promisiuni favorabile redresării situaţiei materiale. Cumpăniţi la sînge fiecare leu.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Reuşiţi, chiar dacă în jurul dv. sînt numai tunete şi fulgere, să vă menţineţi calmul şi luciditatea necesare ducerii la bun sfîrşit a unui proiect important. Detaşarea de furtuna din preajmă este binevenită, mai ales că relaţiile din cuplu şchioapătă pe ici, pe colo, trecător ca o ninsoare de april.

BALANŢA (22.09 - 22.10): O conjunctură delicată (marţi, miercuri) vă va obliga să vă folosiţi de farmecul şi spiritul dv. de moderator. Cu toate acestea, veţi ieşi puţin şifonat din respectiva situaţie şi asta va fi o învăţătură de minte. Pe plan financiar, lucrurile decurg mult mai bine, curba responsabilă cu grosimea portofelului dv. avînd un maximum vineri sau sîmbătă. Sper ca astrele să nu mintă...

SCORPION (23.10 - 21.11): Eticheta săptămînii cred că se poate numi „şansă". Veţi scăpa de un ghinion sau două (pe plan profesional şi financiar) şi, sub influenţa benefică a lui Jupiter, aţi putea încerca să cîştigaţi la jocurile (oficiale) de noroc. Compensatoriu, se pot ivi disensiuni în dragoste, cînd din ciocnirile de orgoliu sar scîntei. O veste bună de departe veţi primi în weekend.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Nu vă vor lipsi umorul molipsitor şi bunadispoziţie, în pofida faptului că veţi traversa o perioadă cu destule încleştări, cu nervi şi afuriseli chiar şi din partea cui nu te aştepţi. Dar curba psihicului rezistă vitejeşte pe metereze şi optimismul robust nu vă părăseşte nici o clipă. Din punct de vedere financiar, nici o noutate remarcabilă, s-ar putea să primiţi bani în debutul perioadei următoare.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Două veşti bune vor sosi pe parcursul acestui interval. Prima vă va umple sufletul luni sau marţi şi se referă la bani - în mod pozitiv. Cealaltă va înmuguri spre finele săptămînii şi va pune capăt unor îndoieli pe care le aveaţi, referitoare la o persoană apropiată din anturajul familial. Din păcate, se pare că va trebui să faceţi faţă unor disensiuni profesionale.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Nici o clipă de odihnă, nici o moment de plictiseală. Iată care ar fi eticheta acestei săptămîni agitate, plină de evenimente mărunte, tracasante, datorită cărora veţi uita şi de persoana iubită, şi de hobby-urile atît de dragi sufletului dv. Din fericire, veţi rezolva cît se poate de profitabil toate problemele şi veţi intra în weekend plin de serenitate.

PEŞTI (19.02 - 20.03): Aveţi nevoie, mai mult decît oricînd, de sfatul unei persoane avizate, într-o problemă profesională urgentă. Sub influenţa înţelepciunii jupiteriene, veţi lua o decizie optimă, cu bătaie lungă, ale cărei roade le veţi culege cît de curînd. Curba financiară are un maximum, marţi sau miercuri, deci se pare că veţi primi o sumă interesantă, aş spune chiar reconfortantă.

Aplicarea tapetului

MIRCEA C. MUNTEAN

Nevoia de confort, de estetic, de util şi nu în ultimul rînd, de îmbunătăţire a izolării termice a impus ca pe lîngă materiale rigide (plăci de faianţă, placaje din lemn etc.) la placarea pereţilor să se utilizeze şi materiale flexibile fixate de obicei prin lipire. Tapetele pe suport de hîrtie sînt cele mai utilizate materiale flexibile cu care se tapetează pereţii încăperilor.

Tapetele pe suport de hîrtie simplă, cu faţa colorată sau ornată cu modele se livrează în suluri de 7-25 m lungime, cu lăţimea de cca 50-70 cm. Aceste tapete sînt nelavabile.

Tapetele pe suport de hîrtie acoperită cu peliculă de polimeri ce pot fi lavabile sau semilavabile se livrează la dimensiunile cele mai uzuale de 70 sau 53 cm lăţime şi 10,05 m lungime.

Tapetele se aplică pe orice tip de perete cu următoarele precizări ca: elementele constitutive ale acestora să nu favorizeze apariţia fisurilor şi a rosturilor la îmbinare şi suprafaţa sau structura lor să nu fie îmbibate cu apă.

Înainte de placare trebuie executate toate lucrările de construcţii premergătoare: zugrăveli la tavane, montare tîmplărie, montare geamuri, precum şi cele de instalaţii electrice, de încălzire şi de apă, dacă este cazul. Trebuie să urmărim ca dozele să fie montate la faţa peretelui, iar întrerupătoarele şi prizele să fie la locurile necesare.

După aplicarea placajului din hîrtie de tapet se vor mai putea executa: vopsitoriile (dar cu mare atenţie), pardoselile, montarea feroneriei (broaşte, clanţe, şilduri, cremoane).

În prezent în comerţ se găseşte cu precădere tapet lat de 53 cm lungimea unui sul de 10,05 m.

(Va urma)

Self SERVICE

Plante de cameră (2)

AUREL MANEA

Continuăm descrierea altor plante de cameră care ne pot asigura armonie şi bună dispoziţie în căminul nostru.

HEDERA CANARIENSIS este o plantă tîrîtoare, de o frumuseţe aparte, cu frunze în nuanţe de verde şi crem. Se înmulţeşte prin butaşi de lujeri şi preferă locurile luminoase.

HIBISCUS ROSA-SINENSIS este trandafirul de China - un frumos arbust, cu flori simple sau compuse, în formă de pîlnie şi de o mare varietate de culori, de la roşu, roz, alb, pînă la galben şi portocaliu - flori ce se menţin o zi, dar cu posibilitatea de a se forma altele, din primăvară pînă în toamnă. Hibiscul preferă încăperi luminoase, îngrăşăminte bogate în potasiu şi o umiditate ridicată.

HIPPEASTRUM este amarilisul, o plantă cu bulbi, cu florile în formă de trompetă şi de culoare albă, roz, portocalie, roşie, unicolore sau vărgate şi cu frunze în formă de panglică, de 40-60 cm, ce cresc după înflorire.

HOYA CARNOSA sau floarea de ceară este un arbust cu flori roz-alburii, „planta cu flori de porţelan" cu frunze persistente, groase, închise la culoare, cu lăstari ce cresc peste un metru lungime. Florile în formă de stea cu un punct roşu la mijloc şi cu un suc pe suprafaţa lor, sînt grupate mai multe la un loc pe un lăstar scurt. Planta se dirijează pe un cerc din sîrmă, se va uda moderat, iar în perioada de creştere i se vor administra îngrăşăminte în soluţie, la interval de două săptămîni. Preferă temperatura camerei şi se înmulţeşte prin butaşi - ramuri fără frunze, ce se introduc în nisip umed la înrădăcinat.

IMPATIENS PETERSIANA se cultivă în apartamente şi balcoane pentru florile roşu-carmin. Tulpina de cca 45 cm este pufoasă, iar frunzele persistente, purpurii, bronz. Planta se înmulţeşte prin seminţe şi butaşi.

(Va urma)

ŞAH

PROBLEMA DE AZI:

Albul mută şi cîştigă

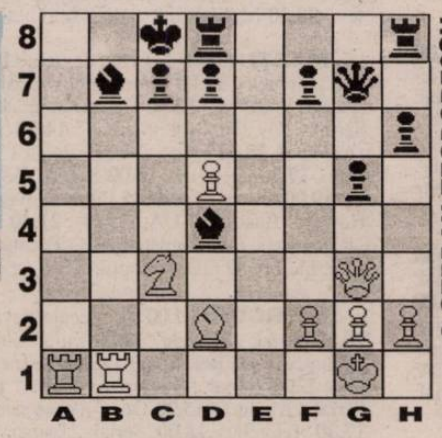

© ŞERBAN TEODORESCU

1. Cb5 Nb6
(Dacă 1... d6 2.Dg4+ Tf7 3.C:d4 h5 4.Cc6! h:g4 5.Ta8+! N:a8 6.Tb8 mat,
sau 1... De5 2.D:e5 N:e5 3.Ta8+! N:a8 4.Ca7 mat)
2. Ta8+! N:a8
3.D:c7!! N:c7
4. Ca7 mat.

DIALOGURILE LAUREI

Faptul că soţul tău ţi-a propus să divorţaţi după numai 6 (şase) luni de convieţuire, îmi ridică mari semne de întrebare asupra voastră, a amîndurora, draga mea Loredana (...). Îmi spui că n-a intervenit nici un conflict între voi, ba, mai mult, el ţi-a declarat chiar că... te iubeşte (!?) dar... vrea „să fie liber". Păi, ce să-i facem unui astfel de om care crede că familia e un soi de puşcărie, care înţelege viaţa aidoma unui lup singuratic?!... Dacă el „gîndeşte" astfel după numai cîteva luni de viaţă, dă-mi voie să mă îndoiesc de sinceritatea jurămintelor lui de dragoste pe care ţi le-a făcut *înainte* de căsătorie, să mă îndoiesc de seriozitatea şi maturitatea lui. N-are rost să cauţi „motivele" gestului de acum („o altă femeie?", „sînt eu de vină că nu-i pot oferi situaţia materială pe care şi-o doreşte?", „poate că nu mă mai place ca femeie?", „s-a speriat că i-am spus că-mi doresc să avem un copil?" ş.a.m.d.), n-are rost să te frămînţi pentru a-l înţelege şi a-i căuta, cum se spune, „în coarne", pentru că nu merită să-ţi macini sufletul, să suferi şi să-ţi distrugi sănătatea. N-ai ce înţelege, n-ai pentru cine să suferi fie numai şi din simplul fapt că a fost în stare să-ţi propună divorţul pentru „a fi (chipurile!) liber". Asta-mi spune că nu te-a respectat ca femeie, ca viitoare mamă a copiilor lui. Asta-mi mai spune că bărbătelul tău este „nula na nula", cum spun vecinii noştri bulgari, ca om, ca bărbat. Ca atare, nu ai nici ce regreta că te desparţi de o etapă a vieţii, pe care n-ai gîndit-o nici tu cu suficientă seriozitate. Nu-i de-ajuns să spui ori să ţi se spună „te iubesc" ca să te şi zoreşti cu pirostriile. Mai şi gîndim, fată dragă, ce şi cum e cu viaţa asta, nu de alta, dar dacă ne-am schimba partenerii de viaţă din şase în şase luni, va trebui să eliminăm verbul „a iubi" din vocabular. Ca şi multe alte cuvinte... Printre care şi cel de „Om".

Gelozia prietenei tale, dragul meu Gelu „X" (...), nu-i un sentiment care să înnobileze relaţia voastră... Spaima bolnăvicioasă că o să te piardă în „favoarea" altei fete, tonul inchizitorial cu care-ţi cere socoteală pentru „fiecare minut petrecut fără ea", după cum îmi scrii, nu pot decît să îndepărteze pe orice bărbat mai slab de înger (dar chiar şi pentru unul mai solid căruia să i se aplece a lehamite de atîta suspiciune) de fata iubită. Am mai spus-o, gelozia este o boală de... caracter care trădează fie o greşită înţelegere a cuplului (persoana geloasă se consideră *posesoare a* unui „obiect", fie acesta chiar şi fiinţă vie, asupra căruia are drepturi unice şi depline), fie un slab nivel de cultură (cam pînă la înălţimea telenovelelor), fie... sesizarea unor defecţiuni de comportament la celălalt partener (deci, atenţie! poţi fi chiar tu vinovat de crizele de gelozie, chiar dacă inconştient, prin glume, să zicem, fireşte, fără umbră de păcat, dar care sînt interpretate *ad literam).* Nu vreau să mă gîndesc şi la posibilitatea ca aşa-zisele accese de gelozie să fie, pentru tine, doar un pretext pentru a rupe o relaţie... Deci să fie motivate. Oricum, dacă o iubeşti cu adevărat, este imposibil să nu poţi afla modalitatea de a o convinge că greşeşte şi că exagerează. Cu alte cuvinte, o discuţie sinceră şi deschisă, nu poate decît să vă înseninez pe viitor viaţa, alungînd norii incriminărilor mai mult sau mai puţin gratuite. Depinde de tactul tău, de cît suflet pui în relaţia voastră, de bunul tău simţ. Mai scrie-mi.

Tuturor, o nouă săptămînă de pregătiri, din ce-avem, din ce n-avem, pentru marea sărbătoare a creştinătăţii! HRISTOS A ÎNVIAT!

SPORT

◆ Speriaţi de posibilitatea ca Michael Jordan să se retragă şi, astfel, să fie ultimul său meci în Atlanta, vineri, la partida Chicago Bulls-Atlanta Hawks, au venit nu mai puţin de 62046 spectatori (asistenţă record pentru un meci de baschet deşi vreo 10000 au venit doar ca să se afle în aceeaşi sală cu „Air" pentru că n-au văzut mai nimic, nici măcar pe imensele ecrane din centrul sălii). Din păcate pentru ei, Atlanta a pierdut, Michael înscriind nu mai puţin de 34 de puncte. A urmat apoi Minnesota Timbervolfes (scor 107-93 pentru Chicago) Jordan înscriind 41 de puncte consolidîndu-şi astfel prima poziţie în clasamentul marcatorilor, cu o medie de 28,5 puncte pe meci şi îndreptîndu-se inevitabil spre un nou titlu de MVP al sezonului regulat. Pe a doua poziţie a clasamentului se află Shaquille O'Neal cu o medie de 27,7 puncte pe meci dar cu şanse să-l detroneze pe Jordan dacă înscrie 33 de puncte în ultimele 10 meciuri. „N-am nici o şansă să-i iau locul lui Michael pentru că jucăm pe poziţii diferite iar eu mă întîlnesc cu mingea mult mai rar ca el" a declarat Shaq. Dar nu acesta este adevăratul motiv, deoarece „Air" nu înscrie doar 28,5 puncte pe meci, un bun exemplu fiind şi ultima partidă, cea cu Houston Rockets, în care a înscris 41 de puncte. Se pare că Shaq are o singură şansă: retragerea lui Michael Jordan!

◆ La turneul de la Hilton Head, Irina Spîrlea a avut o evoluţie excelentă, învingîndu-le pe favoritele numărul 1 şi 3, Lindsay Davenport şi Monica Seleş. Din păcate, Irina a fost învinsă în finală cu 6-3, 6-4 de Amanda Coetzer (nr.4), prima sa finală după un an de evoluţii modeste.

◆ Echipa de Cupa Davis a României a învins echipa Norvegiei cu 4-1 şi va juca barajul pentru Grupa Mondială. Punctele noastre au fost aduse de Dinu Pescariu, Andrei Pavel şi de dublul Andrei Pavel-Gabriel Trifu. Uriaşă surpriză în istoria Cupei Davis: anonima echipă a Zimbabwe a reuşit să treacă cu 3-2 de puternica echipă a Australiei, chiar la ea acasă!

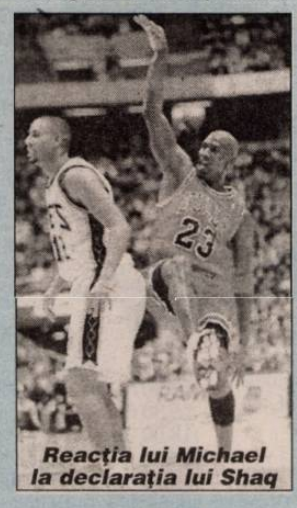

Reacţia lui Michael la declaraţia lui Shaq

◆ Cum se vede treaba, s-a dus vremea cînd la trei cornere Dinamo bătea un penalty şi a venit timpul sa sufere a patra înfrîngere cu 5-0 din istoria clubului. Să fie oare mazilirea lui Prunea la Cluj sau plecarea lui Hizo, anunţată înaintea partidei cu Steaua? Se pare că nici una nici alta, ci mai degrabă dorinţa Stelei de a ieşi din nou campioană, în detrimentul Rapidului. Echipa lui Lucescu a cîştigat şi ea cu 6-2 în faţa Jiului rămas ciuca bătăilor de la plecarea primului miner „la facultate". Oricum, nu cele 6 goluri înscrise de Rapid reprezintă vreo performanţă, ci cele 2(!) primite de Lobonţ. Aşadar, după victorii de ambele părţi, Rapid rămîne la 2 puncte în urma Stelei.

◆ Excepţională performanţa italianului „Mad" Max Biaggi care după ce a cîştigat sezonul trecut titlul de campion mondial la clasa 250 cc, anul acesta a debutat la clasa 500 cc, mai mult decît atît, el reuşind performanţa de a se impune în faţa campionului mondial Mike Doohan în primul Grand Prix al anului, pe circuitul de la Suzuka, Japonia. În faţa unui Doohan care nu a rezistat, Biaggi a obţinut pole position cu un record şi a realizat şi un nou record al cursei, ceea ce face din el un posibil viitor campion mondial şi la clasa regină a motociclismului vitezã. „Asta e ce ştiu eu mai bine să fac" a spus Biaggi la sfîrşitul cursei cu destulă modestie pentru a-l crede pe cuvînt.

ANDREI TOMA

Pre... numele lor

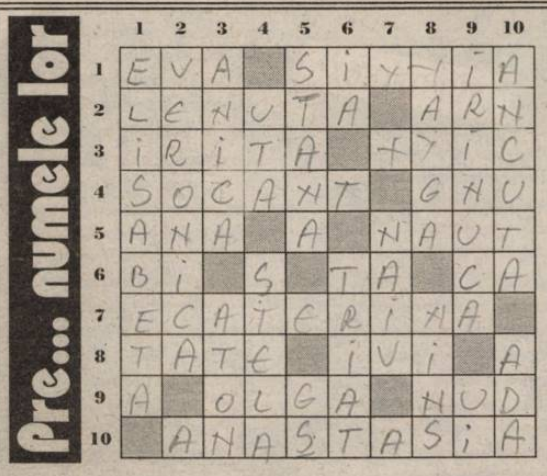

ORIZONTAL: 1) Prima femeie - Fata... pădurilor. 2) Alint pentru Elena - Acid ribonucleic (abr.). 3) A scoate din pepeni - Inechitabil (livr.). 4) Izbitor - Specie de antilopă africană. 5) Soţia Meşterului Manole - Înlocuitor de cafea. 6) Bianca Ionescu - Mariţa! - Tinca! 7) Eroina de la Jiu (Teodoroiu). 8) Femei... măritate! - A apărea... la Olivia! 9) O rusoaică... ieşită din Volga! - O femeie... goală. 10) Domnişoara din „Duios.. trecea" de D.R. Popescu.

VERTICAL: 1) Suverană a Marii Britanii. 2) Marea iubire a Luceafărului poeziei româneşti (Micle). 3) Ana, alintată - Neaccentuat. 4) Mărioţa! - Maestră a comediei româneşti (Popescu). 5) O fată... de piatră - Gabriela Ştefănescu. 6) Ioana Albu - Ales. 7) Crede tot. 8) Celebră prezicătoare bulgară - Albit (fig.). 9) Gazda din Broşteni a lui Creangă, căreia Nică i-a prăvălit o stîncă pe casă - Voie bună la o... duduie! 10) „Hanul...", celebră povestire a lui Sadoveanu (nom.) - O fată... ieşită în stradă!

DICŢIONAR: ARN, INIC, GNU.

ADRIAN BANGALA
Corbeni - Argeş

Soluţia careului **„JOC CU PĂCĂLELI"**

Orizontal: **MACELAR - OU - UNICAT - TIR - SANATOSI - S - CTA - IMUNE - AO - STIMATE - MIAU - AR - D - BI - UDA - ACI - ASA - IZA - UT - STRANUTURI - MISTERIOSI.**

Mozaic

Perioada de gestaţie variază la diferite mamifere. Astfel la şoareci ea este de 19 zile, la veveriţe de 44, la cîini de 63, la cai de 336 şi la elefanţi de 624 de zile.

În Egiptul antic - şi mai tîrziu în Grecia antică şi Imperiul Roman femeile foloseau o mulţime de cosmetice: vopsele de păr, creme de faţă, tuş negru pentru ochi, răşină şi ceară pentru epilare. Egiptencele au fost primele femei din lume care au înţeles importanţa machiajului ochilor.

Cel mai vechi orologiu din lume a fost instalat la Caën, în Franţa, în anul 1314. Primul orologiu cu pendul a fost schiţat de Leonardo da Vinci în anul 1494.

Campionatele mondiale de surfing au fost inaugurate la Sydney, în Australia în 1964. Primul surfer care a cucerit două titluri a fost americanul Joyce Hoffman (SUA) în 1965 şi 1966.

PAR(anormale) de ToPAN

Verificaţi-vă cunoştinţele

1. Unde se află statul numit „Sfînta Lucia"?
2. Cum se numea, în mitologia greacă, zeul personificînd somnul cu vise?
3. Ce nume poartă plantele de tipul cactuşilor care sînt adaptate condiţiilor din climatul secetos, deşertic?
4. Cînd şi unde a avut loc primul concurs de orientare turistică?
5. Cine a pus bazele actualei clasificări genetice a rocilor?
6. Cine a descoperit o nouă clasă de coloranţi organici fără azot, pe care i-a numit „franceine"?
7. Cine este autorul romanului „Ciociara"?
8. Cine a regizat filmul „Tinereţe fără bătrîneţe" realizat după basmul cu acelaşi nume?
9. Cine a întemeiat prima grădiniţă de copii?
10. Cînd a fost amenajată grădina Cişmigiu din Bucureşti?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Capitala Republicii Burundi se numeşte Bujumbura. 2) Personajul feminin referenţial, din drama „Steaua fără nume" de Mihail Sebastian, este Mona. 3) Prima sinteză a acidului ascorbic a fost realizată de Sir Walter Norman Haworth (1883-1950). 4) În mitologia greacă, tînăra ţesătoare nespus de pricepută, transformată de Atena în păianjen, se numea Arahne. 5) Cercetarea ştiinţifică a unei boli sau malformaţii se numeşte patogenie. 6) Cea mai strălucitoare stea din Constelaţia Taurus este Aldebaran. 7) Bujorul este originar din sudul Europei. 8) Autorul operei „Vasul fantomă" sau „Olandezul zburător" este Richard Wagner (1813-1883). 9) Filmul „Out of Africa" a fost regizat de Sydney Pollack. 10) Autorul tabloului „Ţărănci la tîrg" este Dumitru Ghiaţă (1888-1972). (IRINA STOICA)

TEST PSI

Cît de mult te placi?

E un sentiment reconfortant să ai încredere în tine! Asta semnifică faptul că eşti încrezător în calităţile tale şi că limitele nu sînt bune decît pentru a fi depăşite. Cel care se place pe sine se află în situaţia de a privi viaţa cu optimism. Totul e să nu cazi în prăpastie, să nu ajungi la megalomanie, la ideea că eşti centrul lumii. Oricum, nici să te consideri ultimul om nu e bine, asta înseamnă să nu mai ai încredere în tine şi în propriile capacităţi.

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcţie de gradul preferinţelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puţin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obţinute cu profilul personalităţii tale.

1) Urmează să ţii un discurs profesional. Nu-ţi scrii discursul fiind sigur că poţi improviza cu uşurinţă? 1 2 3 4 5
2) Decizi de unul singur în orice moment al vieţii? 1 2 3 4 5
3) Îţi place să te priveşti în oglindă? 1 2 3 4 5
4) Prietenii pun mare preţ pe părerile tale? 1 2 3 4 5
5) Eşti invitat la o petrecere. Îţi petreci o jumătate de zi alegîndu-ţi garderoba? 1 2 3 4 5
6) Cînd te gîndeşti la tine, îţi spui că eşti o persoană fascinantă, puternică, cu fizic perfect? 1 2 3 4 5
7) Îţi place să fii pe scenă cu reflectoarele fixate pe tine? 1 2 3 4 5
8) Consideri că izvorul reuşitelor tale în viaţă e succesul personal pe care îl ai în viaţă? 1 2 3 4 5

Confruntă-ţi punctajul

De la 8 la 18 puncte: Nu eşti un tip care să spui că te placi mult. Viaţa ta e dominată de insatisfacţii multe şi mărunte şi mult stres care provine din încercarea de a căuta la alţii ajutorul. Priveşte în tine!

De la 19 la 31 puncte: Te placi, asta e clar. Ai ajuns la un raport satisfăcător cu tine însuţi şi inspiri încredere chiar şi altora.

De la 32 la 40 puncte: Eşti un tip care crede despre el că e buricul pămîntului, că lumea se învîrte în jurul lui. Să te placi e un lucru bun, dar atunci cînd exagerezi cazi într-o extremă periculoasă.

Umor

☺ - De ce a închis fata ta ochii cînd a luat oglinda?
- Ca să vadă cît de drăguţă e cînd doarme!

☺ - Sper să nu vă mai văd pe aici, spune directorul închisorii unui deţinut care-şi ispăşise pedeapsa şi se pregătea de plecare.
- Dar ce? Aveţi de gînd să ieşiţi la pensie?

TALON DE FIDELITATE

magazin

- Un concurs pentru cititorii care **NU** sînt abonaţi ai revistei!
- Lunar, prin tragere la sorţi, puteţi cîştiga unul din cele trei abonamente anuale!
- Trimiteţi taloanele pe luna în curs, într-un singur plic, pînă pe data de 15 ale lunii următoare, pe adresa redacţiei.

NUME .....
PRENUME .....
ADRESĂ .....
.....

Certific faptul că **NU** sînt abonat al revistei „Magazin"

aprilie nr. 15

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„ACUTE"

OPUSĂ RIGIDITĂŢII / PURĂ	E	POM / VAS	C	BĂTUTE DE PLOI / PRECUM	P	NOTA 6 / LUATĂ ÎN VEDERE	L	MUTĂ / ŢARA DE FOC	T	TRANŞĂ / CHINURI	R
	L		A	C	L		A	P	A	D	A
PRENUME FEMININ / ZEIŢĂ EGIPTEANĂ	A		i	A	O		ASCUŢIT / ACUM!	A	C	U	T
	S	i	S	BRAZDĂ / ŢĂRI	A	R	A	T	U	R	A
TOC GOL! / NOTA 7	T	C	CINSTITE / PROBE ELIMINATORII	S	t	i	M	A	T	C	LEGAŢI
	S	VIN VECHI / PLANETĂ	O	T	E	T	HALTĂ / CURĂ	G	A	R	A
DIETĂ / UIMITE	C	U	R	A	MAŞINĂ DE TEREN / CÎINELE DELTEI	A	R	O	UNIT! / AMAR!	i	T
	M	R	A	T	E	PUSĂ LA ZID / RĂU PE SCENĂ	A	N	A	APĂRUT	A
HAR / DEŞARTE	T	A	L	E	H	T	FLOARE / CENUŢIU	i	R	i	S
	U	H	E	SINTETIZATOR / CASELE!	O	R	G	H	CUVĂ! / NOTA 3	V	A
DIN ETUI! / ZGLOBIU	T	U	VEDETĂ	S	T	A	R	LEGENDĂ	M	i	T
	V	E	S	E	L	CULTIVAŢI...	C	i	T	i	T	i

Dezlegarea integramei **„OSCAR"**

Orizontal: P - L - B - P - T - L - CALIFICATIVE - RATIFICATE - ALTERATE - ERA - AERATA - TRAC - OM - AV - TIRAN - EST - MARI - DA - UNTURA - OSCAR - TARANI - TI - S - PARAFATA - RAI - RE - IT - TACUT - VETRE - BIZARA.

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	5500 LEI	❑ 4 LUNI	22000 LEI
❑ 2 LUNI	11000 LEI	❑ 5 LUNI	27500 LEI
❑ 3 LUNI	16500 LEI	❑ 6 LUNI	33000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____
NUME _____ PRENUME _____
VÎRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____
ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____
sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____
cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Ionescu Simion, P-ţa Presei Libere, nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341

Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, la adresa mai sus menţionată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.
DE REŢINUT! Toţi cititorii care se vor abona pentru trimestrele următoare, *direct la redacţie*, vor participa la trageri la sorţi trimestriale, la care pot cîştiga valoroase premii în bani şi obiecte!
Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

Consultații psihiatrice VIA INTERNET!

Un prim consult psihiatric computerizat, solicitat de un pacient prin telefon, a demonstrat o mare precizie în identificarea unor afecțiuni psihice care de obicei trec neobservate în viața unor persoane. Această concluzie a fost anunțată de „Journal of the American Association" în urma analizării rezultatelor obținute prin utilizarea programului „Prima-Md", un sistem expert care, în multe cazuri, s-a dovedit mai „pătrunzător" decît un medic, reușind să identifice cu o extremă exactitate (de exemplu) efectele abuzului de alcool. Cercetătorii de la Universitatea din Wisconsin sînt pe deplin convinși de eficiența acestui sistem. În urma acestor constatări, un grup de medici și psihologi de la „Wilson Banwell & Associates" a deschis un laborator la dispoziția clienților care doresc asemenea consultații.

Englezul

Brian Cole a lansat în mare peste 1500 de sticle cu mesajul: „Vrei să fii soția mea?", la care a primit 381 de răspunsuri afirmative! Pe cine o fi ales pînă la urmă?

În numărul viitor

■ Un dinozaur în Italia? ■ Energie după modelul stelelor ■ Psihoza „bolovanului" ceresc ■ Crima din somn ■ Din istoria călătoriilor extracorporale ■ Oul pascal ■ O planetă de-cablată ■ Postul în optica medicinii moderne ■ Sucurile din fructe și legume ■ Veninul de albine ■ Leul, un animal social ■ Mururoa, atolul blestemat ■ Ruloul de cupru de la Qumran ■ Dinkas, un trib ciudat ■ Jodie Foster, în „contact" cu eternitatea ■ Femina club ■ Întîmplări adevărate

Ce le trece unora prin minte?!

Fără colecționari năstrușnici, lumea ar fi plicticoasă. Să vedem în continuare ce înseamnă să ai un hobby „năstrușnic" și dacă acest adjectiv poate avea grade de comparație. Timo Rocks, condamnat pe viață și deținut la penitenciarul Rive White (SUA), a colecționat toate bancurile și vorbele de duh auzite de la pușcăriași, timp de 27 de ani (timp după care a fost grațiat pe caz de boală). El a strîns 74 de caiete cu glume deșucheate, dar a respins oferta unor editori, întrucît aceștia doreau să elimine obscenitățile, fapt cu care White n-a fost de acord.

Reminnio Lucardi, un gropar din orașul italian Como, și-a notat toate numele celor înhumați de el, într-o carieră de 50 de ani. Dar mania sa avea și un alt clenci, și anume: după ce a săpat 23311 gropi de cîte 2 metri, a abandonat meseria. În acel moment, Lucardi atinsese distanța Como-Milano prin însumarea dimensiunilor gropilor respective, și anume 46 de kilometri!

Ernest DeWilde, un poștaș din Bremen (Germania) a colecționat toate perechile de pantofi folosite timp de 34 de ani (cînd a ieșit la pensie). El s-a prezentat la firma respectivă cu 109 perechi (toate avînd marca respectivă) scîlciate temeinic, dovedindu-și fidelitatea față de ea. DeWilde a fost răsplătit cu un supliment de pensie din partea firmei de încălțăminte, și anume 200 mărci pe lună...

Un liftier din Detroit a avut ideea de a număra toți „pasagerii" pe care i-a voiajat cu liftul, în 15 ani de meserie (numai la urcat), la un hotel cu 18 etaje. Totalul declarat de Harison Gautrich a fost de 36628 de călători, adică cu aproximativ două mii mai mulți decît locuitorii din localitatea sa natală, Old Creek Bay!

După 12 ani de muncă, stomatologul elvețian Roy Thinness a strîns 8206 dinți extrași de la clienți.

LAPTELE la control!

O nouă și interesantă veste ne parvine din Japonia: în cadrul magazinelor alimentare au fost puse la dispoziția cumpărătorilor mașini electronice care pot analiza calitatea laptelui cumpărat. Pentru fiecare cutie de lapte, trebuie introdus un simbolic yen, iar toate sumele astfel adunate vor fi puse la dispoziția unor școli pentru a cumpăra cărți pentru elevii fruntași.

CARL LEWIS la start!

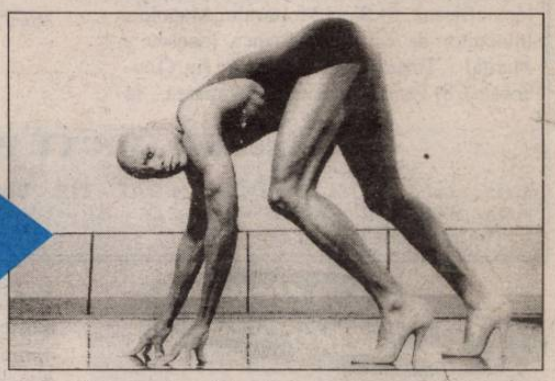

Această reclamă originală a surprins cu ani în urmă mass media și îndeosebi pe fanii celebrului atlet american. Multiplul campion este înfățișat într-o poziție de start, încălțat cu... pantofi de damă. Reclama a fost realizată la solicitarea unei cunoscute firme de încălțăminte din Italia, care a încercat să convingă astfel potențialele cumpărătoare că pantofii pe care-i produce sînt atît de rezistenți încît pot face față chiar și unei alergări întreprinse de Carl Lewis. Singurul mulțumit pare să fi fost Lewis, care a beneficiat de un contract pe măsura celebrității sale...

Castelul în vîrstă de 15 secole

În localitatea italiană Canneto Sabino se află un uriaș măslin care are vîrsta (verificată) de 15 secole! Acest copac, cel mai bătrîn din Europa, are o înălțime de 15 m iar la bază o circumferință de peste șapte metri.

Fotografia săptămînii

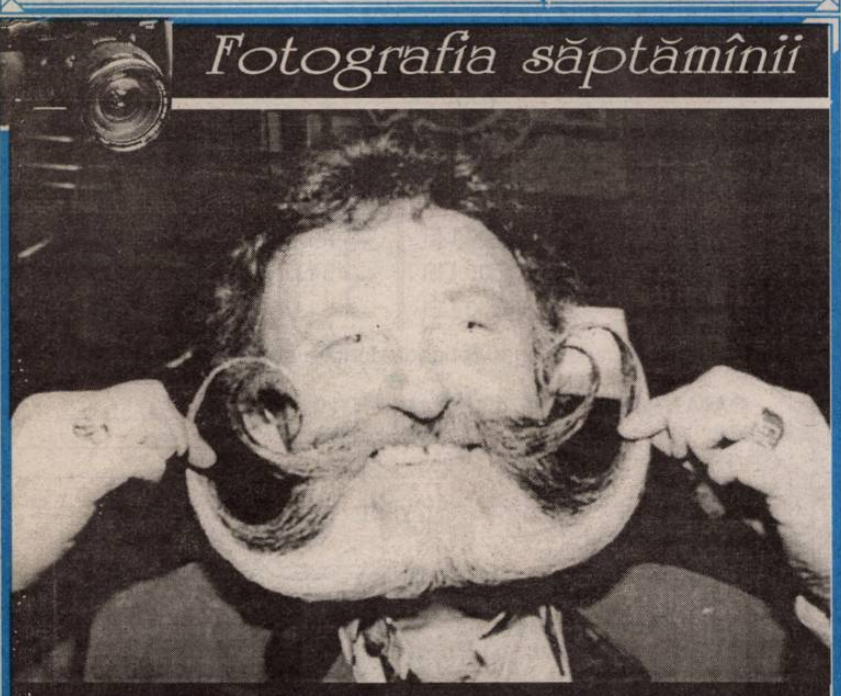

Gerhard Knapp, arătîndu-și cu mîndrie barba pentru care a fost ales super campionul lumii la categoria mustăți și barbișon. La eveniment au participat 250 de persoane din 16 țări.

TAXI GRATIS, dacă autobuzul întîrzie!

„Dacă autobuzul întîrzie, Societatea de transporturi se obligă să suporte cheltuiala unei curse cu un taxi". Insolita reglementare se aplică la Oslo, capitala Norvegiei. Decizia a fost adoptată de Societatea de transport „As Sporvejer" pentru situațiile în care autobuzul întîrzie, depășind graficul de circulație cu peste 20 de minute, ceea ce ar putea aduce prejudicii călătorilor. Prețul călătoriei cu taxiul nu poate depăși însă suma de 200 de coroane. Este cazul să menționăm că în Norvegia transportul în comun este printre cele mai scumpe din lume: 16 coroane un bilet!

...Pe cînd și la noi o astfel de minune?! Nu la prețul unei călătorii ne gîndim...

Insolite

Regească

Principesa Anne a invitat recent patru prieteni la un restaurant din Gloucestershire. O parte din nota de plată - 5 lire de persoană - a fost achitată cu... bonuri de reducere, decupate dintr-un cotidian național.

Irezistibila... Lambada

Acest cîntec exercită atracții bizare asupra unor păsări. Braconierii din delta Mekongului o folosesc pentru a le capta. Ei se furișează noaptea, cu bărci, în rezervațiile ornitologice, înarmați cu magnetofoane. Sînt suficiente cîteva acorduri și gata, păsările intrate în transă ajung în colivii. Astfel, „Lambada" face 30-50 de victime în fiecare noapte. „Cu acest gen de vînătoare, păsările din delta Mekongului sînt în pericol de dispariție", se îngrijorează „Saigon Times Daily".

LAURENȚIU CHECICHEȘ

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., București, Piața Presei Libere nr. 1, Fax 2230866 sau 2228336, cont nr. 4020105330 (USD) și 4020105331 (DM), Banca Comercială „Ion Țiriac", Sucursala București.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacției la Tel./Fax: 223.08.66; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

NU UITAȚI!

Abonarea, acum, direct la redacție vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale prețului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacția „Magazin" îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde și alte informații utile.

Biblioteca Județeană MUREȘ

SERIE NOUĂ - 361 • ANUL XLI • 16 APRILIE 1998 • 16 PAGINI • 1500 LEI Nr. 16 (2111)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

50 DE MAGAZINE într-unul singur!

Cu prilejul sfintelor Sărbători de Paşti

HRISTOS A ÎNVIAT!

Grafică: arh. DANIEL MUNTEANU

POZITIV PE RASTER

Speranţe

GEORGE CUŞNARENCU

Suntem în apropierea Vinerii mari. Vineri, ziua în care calvarul lui Isus este pe punctul de a lua sfârşit, o dată cu crucificarea. Dar după aceea? După aceea urmează Duminica de Paşti, Învierea. Şi de-abia după Înviere urmăm noi. Cei umili şi săraci care ne purtăm calvarul în spate, fără ca nimeni să ne crucifice pe vreo cruce, doar poate pe coastele descărnate ale fiecărei zile. Şi apoi ce facem noi pentru a merita o crucificare adevărată? Am pierdut înţelegerea, încrederea în semenii noştri, puterea de a iubi, de a răzbi şi ne-a rămas în schimb suferinţa pe care o purtăm cu mândrie în piept, ca pe o lumină. Dacă am putea, am da această lumină la schimb. Dar nimeni nu ne-o ia. Şi atunci nu ne rămâne decât să mergem fiecare pe golgota lui, fără să ne intersectăm. Bunicii, pe cărarea îngustă a firului vieţii, atât de scurtă încât se întinde de la pat la fereastră. Lumina din ochi se stinge încet şi ar da orice să o poată transmite nepoţilor măcar, dacă nu fiilor. Fiii, prea grăbiţi, cu lumina în piept gata să vâneze până şi vântul, încredinţaţi că pentru a scăpa de greşelile părinţilor nu există decât o cale, aceea de a le urma neştirbit. Grăbiţi să absoarbă calvarul până la capăt. Gata să dorească golgota vecinului, gata să călcăm pe cadavre pentru a ajunge pe altă golgotă, mai strălucitoare şi mai bănoasă. Gata să târâm prin noroaie duşmanul căruia nu-i putem întoarce şi celălalt obraz. Mereu gata să strângem baierile sacului, mereu gata să visăm numai la ce nu se poate ajunge, gata să rostim fraze în care nu credem, să călcăm în picioare tot ce nu ne aparţine. Golgote întoarse cu gura în jos ca nişte prăpăstii. Mai sunt şi luminile tremurătoare pentru care toţi ne-am da viaţa: copiii. Ei sunt singurii visători de pe această planetă. Dacă am putea intra în trupul unui copil, am putea lua lumină din lumina lui şi am putea schimba flacăra suferinţei cu flacăra speranţei. Dar nu, fiecare are golgota lui şi nici un drum nu se intersectează cu altul. Şi avem grijă ca toate greşelile bunicilor, pe care le urmăm neştirbit, alături de toate greşelile noastre, să le plantăm ca pe nişte pomi nestemaţi şi în sufletul copiilor. Este testamentul nostru gol în această lume înfrigurată. Astfel merge calvarul nostru înainte şi nimeni nu vrea să ne crucifice cu adevărat. Decât nătâng şi perfect anonim, pe coastele descărnate ale zilelor. Şi atunci cum am putea noi să înviem?

Programele posturilor bucureştene de televiziune

TVR 1 • TVR 2 • PRO TV • ACASĂ • ANTENA 1 • PRIMA TV • TELE 7 abc

Fascinaţia ştiinţei 3

Un dinozaur în Italia?

Incursiune în paranormal 4

• Psihoza „bolovanului" ceresc

• Crima din somn!

Universuri paralele 5

O planetă de-cablată

Medicina la zi 7

Postul în optica medicinii moderne

Glob 8

Leul - un animal social

Terra X Dosarele planetei 10

Dinkas, un trib ciudat

IDOLI 12-13

JODIE FOSTER, în „Contact" cu eternitatea

femina club

Calendar 17.04 - 23.04

17 - Pete Shelley (1955, Buzzcocks); 18 - Shirlie Holiman (1962, Pepsi & Shirlie), Mike Vickers (1941, Manfred Mann), Mark Berry (1964, Happy Mondays); 19 - Alan Price (1942), Tony Martin (1958, Black Sabbath); 20 - Luther Vandross (1951); 21 - Paul Carrack (1951, Mike & The Mechanics), Robert Smith (1959, The Cure), Mike Barson (1958, Madness); 22 - Mark Davis (1967, Ugly Kid Joe); 23 - Michael Narada Walden (1952), Steve Clarke (1960 - 1.1.1991, Def Leppard), Roy Orbison (1936 - 6.11.1988), Jorg Deisinger (1966, Bonfire).

Tolba cu SCRISORI

Veronica Tudose - Titu, str. I.C.Vissarion nr.1, bl.1, sc. C, ap. 18, Dîmbovița, cod 0108, dorește să corespondeze cu toți fanii grupului *Vița-De-Vie*.

Marius Dineș - Arad: Îți mulțumesc pentru discografia *King Crimson* pe care o și prezint mai jos cititorilor noștri care au solicitat-o! În ceea ce privește premiul vei avea o surpriză! Revin acum la *King Crimson: „In The Court Of Crimson King"* (octombrie '69), *„In The Waile Of Poseidon"* (mai '70), *„Lizard"* (noiembrie '70), *„Island"* (decembrie '71), *„Earthbound"* (iulie '72, live), *„Lark Tongue In Aspic"* (februarie '72), *„Starless And The Bible Black"* (ianuarie '74), *„Red"* (octombrie '74), *„USA-4.75"* (iulie '74, live), *„The Young Persons's Guide To King Crimson"* (1976), *„Discipline"* (1981), *„Beat"* (1982), *„Three Of A Perfect Pair"* (1984), *„Vroom"* (1995). Compilații: *„Greatest Hits"* (1974, dublu LP), *„The Compact King Crimson"* (1986, dublu CD), *„The Essential King Crimson - Frame By Frame"* (1991), *„Epitaph 69/96"* (1997).

Nicu Țigănele - Drobeta Turnu Severin, str. Topolniței nr.5, bl. 2, sc.2, ap.9, 1500, Mehedinți, dorește să corespondeze cu cei „cărora le plac melodiile lui *Pet Shop Boys* și *Celine Dion*"...

Ramona Dumitriu - București: Între timp am publicat cîte ceva despre *The Verve!* Sper că ai prins discografia trupei lui *Ashford*... De ce nu trimiți un anunț pentru corespondență?

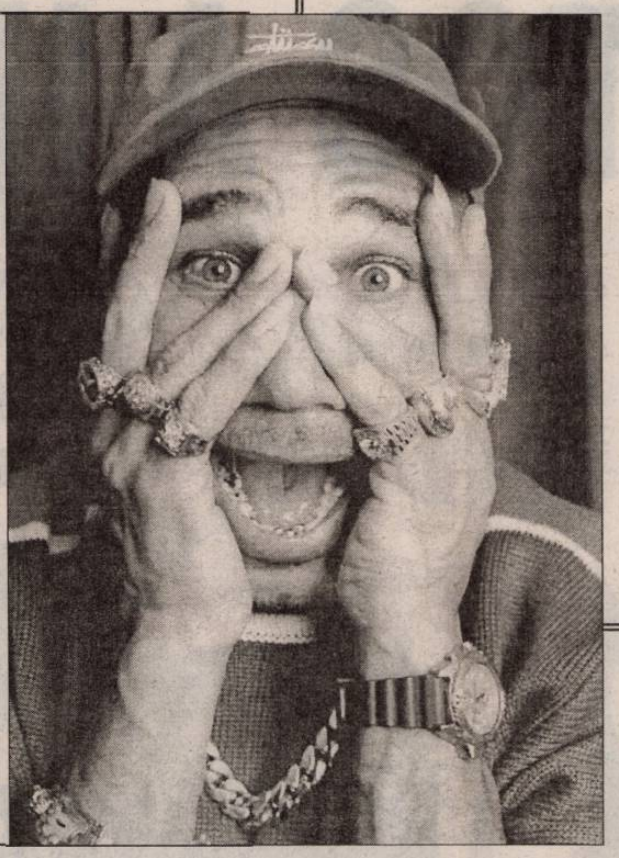

Radiografii sonore

When You See The Sun - The Jason Bonham Band. Este vorba de albumul fiului fostului *Led Zeppelin - Jonh Bonham*, un CD care nu este nimic altceva decît o imitație, parțial reușită, a soundului celebrei trupe a anilor '70, registrul sonor fiind actualizat cu cîte ceva din *Soundgarden*. Să se fi spus totul în hard & heavy?

Saturnz Return - Goldie. Un nume mai puțin cunoscut la noi dar foarte popular în Regatul Unit care acordă stilului jungle o importanță ușor exagerată... Omul nostru (foto) se află la al doilea CD *(„Timeless"* - 1995) ambele avînd un bun box-office și clasări superioare în topurile britanice. Dacă doriți să încercați un altfel de sound, atunci cred că *Goldie* merită atenția voastră...

Cold - Cold. Despre grunge a cam încetat să se vorbească de cînd *Nirvana* a ieșit de pe scenă pentru a intra în istorie, trupa lui *Cobain* fiind purtătoarea steagului! Chiar dacă ulterior trupe ca *Stone Temple Pilots, Alice In Chains* sau *Pearl Jam* s-au declarat continuatoare ale soundului respectiv, nici una nu a reușit să ne convingă! Iată de ce vă recomand prezentul album care poate reprezenta începutul revitalizării muribundului grunge...

Truly - The Love Songs - Lionel Richie. Reeditarea albumului scos de *Motown Records* ca un semn de apreciere a celui ce a fost cel mai vandabil produs muzical din anii '80 al celebrei case de discuri americane. Selecția melodiilor este acceptabilă (acoperă și perioada cu *The Commodores)*, dar nu se ridică la valoarea compilației de acum cîțiva ani - *„Back To Front"*, Number One pe ambele maluri ale Atlanticului! Oricum, cei care încă nu au o selecție semnată *Lionel Richie* pot achiziționa acest *„Truly"*...

Fire To Fire - Tanya Tucker. Reeditarea albumului din 1995 al uneia dintre reprezentantele noului val din country-ul texan! Albumul conține și *„Lizzie & The Rainman"*, Number One în State, baladele rămînînd partea de rezistență a CD-ului. Totul sună mai mult decît acceptabil...

Top Singles

1. My Heart Will Go On - Celine Dion
2. It's Like That - Run DMC
3. Frozen - Madonna
4. How Do I Live - Lean Rhymes
5. All I Have To Give - Backstreet Boys
6. Truly Madly Deeply - Savage Garden
7. Never Ever - All Saints
8. High - Lighthouse Family
9. Gettin'Jiggy With It - Will Smith
10. Together Again - Janet Jackson

PROPUNERI: Spice Girls - Stop, LL Cool J - Father, Bryan Adams - I'm Ready Hanson - Weird, Natalie Imburglia - Big Mistake.

Pop-Rock, de la A la Z

BILLIE DAVIS

S-a născut în 1945, numele său real fiind *Carol Hedges*. A debutat în 1962 afirmîndu-se rapid ca prima solistă albă din soul-ul britanic. Single de debut - *„Will I What?"*. A urmat în 1963 primul hit de Top 10 - *„Tell Him"* (un cover al piesei omonime a grupului *The Exciters)*, pînă la finele anilor '60 *Billie* reușind să plaseze încă două melodii în Topul 10 britanic - *„He's The One"*, *„I Want You To Be My Baby"*. La începutul anilor '70 se mută în Spania și abandonează cariera muzicală...

MAC DAVIS

Solist, chitarist și compozitor american, născut pe 21.1.1941, numele său complet fiind *Mac Scott Davis*. Pînă la sfîrșitul anilor '60 a scris pentru nume mari ale muzicii americane, printre acestea aflîndu-se și *Lou Rawls, Glen Campbell* sau *Elvis Presley („In The Ghetto"* și *„Don't Cry Daddy"* au fost compuse de *Davis)*. În 1969 semna un contract ca solist, în urma căruia apăreau mai multe piese de Top 10: *„Baby, Don't Get Hooked On Me"* (millionseller Number One), *„Stop And Smell The Roses"* fiind cele mai cunoscute. La finele anilor '70 se dedică exclusiv teatrului și filmului...

PAUL DAVIS

Data nașterii: 21.4.1948. În 1970 repurta primul succes în rolul lui *Peter* în musicalul făcut după primul LP conceptual - *„Jesus Christ Superstar"*, în același an *Davis* avînd și primul single intrat în Topul 40 american - *„I Go Crazy"*. Destul de reținut în apariții solo muzicianul va prefera să lucreze pentru alții, registrul sonor abordat întinzîndu-se de la pop-rock la country. De reținut trei titluri consemnate și de enciclopedii: *„65 Love Affair"* (solo), *„You're Still New To Me"* (locul unu cu *Marie Osmond* în topul de country) și *„I Won't Take Less Than Your Love"* (aceeași clasare, cu *Tanya Tucker* și *Paul Overstreet)*. De ascultat albumul *„Cool Night"* scos de *Arista Records*...

Albumul Săptămînii

And The Times They Were A - Changing

Ați recunoscut, sper, parafrazarea unuia dintre titlurile celebre ale lui *Robert Allan Zimmerman*, știut de lumea întreagă ca *Bob Dylan!* Nu este nimic întîmplător în alegerea numelui discului de azi, deoarece ni se propune de fapt o culegere din repertoriul marelui muzician, un omagiu adus creației sale de o întreagă pleiadă de staruri: *The Byrds, The Band, Them, Manfred Mann, Rod Stewart, Johnyy Winter, Bette Midler, Eric Clapton, Joan Baez, Johnny Cash* sau *Roger McGuinn*. Și dacă într-un dialog celebru între doi mafioți se spunea: „Cum, Boss, ați trecut și pe la Sing-Sing? - Evident, altfel îmi ratam cariera!", iată că preluarea unor melodii ale clasicului în viață - *Bob Dylan* a devenit un fel de ritual obligatoriu pentru restul muzicienilor! Mai tinerii noștri cititori au astfel acum posibilitatea descoperirii unor melodii pe care scurgerea inexorabilă a timpului nu a reușit să le demodeze, melodii care în interpretarea unor soliști sau trupe care aparțin mai multor și foarte variate registre sonore nu fac decît să sublinieze, pentru profani, uriașa influență pe care *Dylan* a exercitat-o și continuă să o exercite asupra generațiilor întregi de muzicieni! Printre cele 17 melodii regăsim *„Knocking On Heaven's Door"*, *„It Ain't Me Baby"*, *„Mr. Tambourine Man"*, *„Highway 61 Revisited"*, *„All Along The Watchtower"*, *„Love Is A Four Letter Word"*, *„A Hard Rain's Gonna Fall"*, *„It Takes A Lot To Laugh, It Takes A Train To Cry"*. Da, este adevărat, vremurile se schimbă, oamenii le urmează, dar *Dylan* reușește, prin caracterul atemporal al muzicii sale, să fie în permanență deasupra vremurilor! Cuvîntul „schimbare" a devenit pe plaiurile mioritice o marotă nefericită, fără suport real deoarece, tot *Dylan* a spus-o, *„The answer, my friends, is blowin'in the wind"*...

Testul nostru

Mai întîi răspunsurile corecte ale precedentului test: 1) Commodores; 2) Wannabe; 3) ZZ Top; 4) Melanie Thornton; 5) Happy Nation; 6) Genesis. Pentru azi:

1. Cine cîntă *„If I Ever Lose My Faith In You"*?

2. Ce melodie cîntă împreună *Aerosmith* și *Run DMC*?

3. Care este țara de origine a lui *Celine Dion*?

4. Cine cîntă *„Back To Life"*?

5. Ce înseamnă *KLF*?

6. Care este titlul celui mai nou CD semnat *Eric Clapton*?

DISCURI pentru eternitate

30th Anniversary Anthology - PROCOL HARUM

Un set de trei CD-uri care conține singles, primele patru albume ale grupului și materiale needitate. Nu lipsește nimic din ceea ce ar fi trebuit să fie inclus! Un excelent amestec de rock clasic și progresiv, o foarte binevenită rememorare a unor vremuri într-adevăr istorice în evoluția rockului, calitatea materialului prezentat făcîndu-ne să regretăm că *Procol Harum* s-a retras cu mult înainte de vreme! Dar...

Pagină realizată de **MARIAN MINCULESCU**

Săptămînalul „Magazin" este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculat la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: București sector 1, Piața Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($); 40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comerciala „Ion Țiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACȚIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Președinte al Consiliului de Administrație
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUȘNARENCU
Redactor șef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacție
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ȚUGUI

REDACȚIA:
Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanțu, Dorin Măran, Marian Grigore; Dumitru Mateuță, Ionel Cojocaru, Vasilica Margărita; Melania Constantiniu, Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Marian Grigore
Secretar de redacție: Dumitru Mateuță
Corectură: Melania Constantiniu, Maria Rădoi

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicușor Dincă (șef departament),
Simion Ionescu
FINANCIAR-CONTABIL:
Margareta Drăghici (contabil-șef), Nicoleta Cochințiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Nițu, Rodica Nițu

Tiparul: **CROMOMAN,** Piața Presei Libere nr.1, Telefon: 223.15.20/1538

PALEONTOLOGIE

UN DINOZAUR ÎN ITALIA?

Un colecţionar amator de fosile, Giovanni Todesco, a găsit scheletul unui pui de dinozaur în sudul Italiei, în anul 1981, dar l-a ţinut acasă mai bine de 10 ani. El a crezut că animalul care avea o lungime de 33 de centimetri de la nas la coadă era, de fapt, o pasăre. În 1993, Todesco a văzut *Jurassic Park* şi şi-a dat seama că fosila sa seamănă foarte mult cu un velociraptor. A apelat apoi la un ziarist, care a scris un articol despre fosilă, articol ce a fost văzut de Cristiano Dal Sasso, paleontolog la Muzeul de Istorie Naturală din Milano. Acesta îşi aminteşte că a sesizat imediat că este vorba de un dinozaur şi nu de o pasăre, deoarece, avea trei degete - o caracteristică nefamiliară păsărilor.

Nimeni nu mai găsise un dinozaur în Italia pînă atunci şi nu se aştepta nimeni la o astfel de descoperire. Majoritatea geologilor era de părere că peninsula italică era acoperită de ocean în acea perioadă, dar de atunci au fost descoperite cîteva fosile, ceea ce contrazice teoria iniţială. Animalul, care este un văr îndepărtat al lui *Tyrannosaurus rex* şi al velociraptorului, a trăit la mijlocul perioadei de 165 de milioane de ani de dominaţie a dinozaurilor pe Pămînt şi ar fi crescut probabil pînă la 1,80 metri lungime.

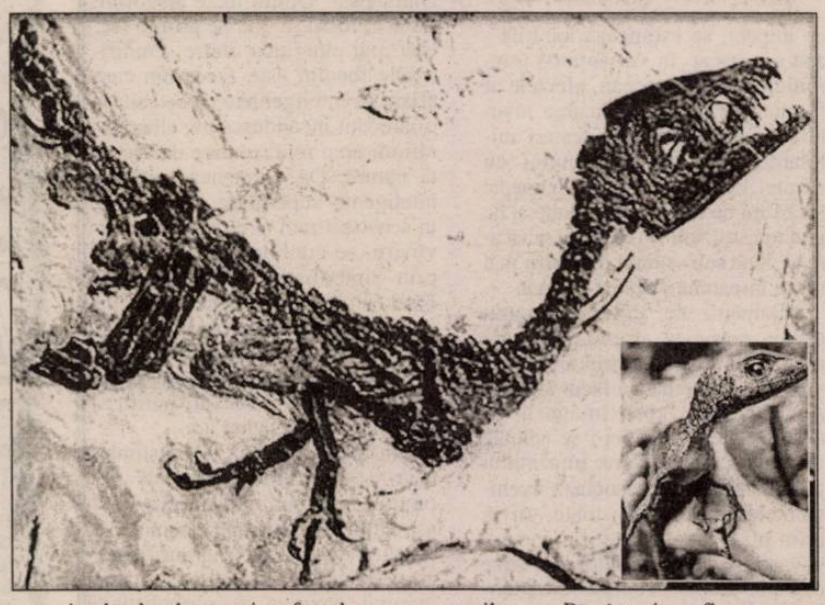

Pe măsură ce paleontologii îndepărtau roca de pe fosilă, s-a conturat o mare surpriză: intestinele. De cele mai multe ori, organele interne, pielea şi celelalte ţesuturi moi putrezeau cu mult înainte ca mineralele să pătrundă în oase şi să le fosilizeze. Puţine fosile de dinozauri au păstrat bucăţi de muşchi, piele sau de hrană nedigerată. Cea din Italia este prima care a păstrat intestinele, intestine tipice unui carnivor, deoarece sînt relativ scurte (carnea se digeră mult mai uşor decît plantele). Palentologii au mai descoperit şi nişte bucăţi mici de trahee, ficat şi chiar... unghii.

Dinozaurul nu avea mai mult de cîteva săptămîni cînd a murit şi a fost absorbit rapid de noroiul puţin oxigenat al mlaştinii, fapt ce a prevenit ca microbii să-l descompună şi a ajutat la fosilizarea sa. „Este uimitor felul în care s-a păstrat un ţesut moale" declară Dal Sasso. Detaliile anatomice ale sistemului digestiv ar putea stabili adevărul în cîteva dezbateri importante: dinozaurii erau animale cu sînge rece sau cu sînge cald? Păsările sînt descendenţii dinozaurilor? „Este o fereastră deschisă spre o parte a anatomiei dinozaurilor, pe care nu am văzut-o pînă acum" - spune Lou Holtz, un expert în dinozauri al Universităţii din Maryland. „Ştiam că au intestine. E bine că le şi vedem".

25 martie. Capul puiului de dinozaur mort acum 113 milioane de ani este aplecat pe spate într-o poziţie ciudată. Tubul digestiv fosilizat se întinde de-a lungul scheletului, de la beregată pînă la baza cozii. La o privire mai amănunţită se pot observa chiar şi zbîrciturile intestinelor.

FIZICA

MIRACULOASA „TELEPATIE" CUANTICĂ (2)

ADRIAN HOAJĂ

Experienţa recentă a fizicienilor elveţieni n-a făcut decît să reia, mergînd aproape pînă la detaliu, şi să materializeze o experienţă... mentală imaginată, încă în anii '30, de Einstein împreună cu alţi doi savanţi, Boris Podolsky şi Nathan Rosen. Experienţă mentală, din simplul motiv că mijloacele tehnice de care dispuneau la vremea respectivă n-ar fi permis realizarea ei practică. De altfel, în zorii mecanicii cuantice, acest gen de experienţe pur imaginare era frecvent utilizat de fizicieni pentru verificarea ipotezelor rezultate din cercetările lor teoretice, experienţele mentale avînd drept scop descoperirea aşa-numitelor contradicţii logice care ar fi putut să infirme aceste ipoteze.

Cum au ajuns aceşti fizicieni şă imagineze o astfel de experienţă?

O dată cu descoperirea - de către fizicianul francez Louis de Broglie, laureat al Premiului Nobel - a „principiului dualităţii" undă-corpuscul, despre care revista noastră a avut prilejul în repetate rînduri să scrie, n-a durat multă vreme pentru ca fizicienii să ajungă la concluzia că proprietăţile acestei unde-corpuscul n-au (aparent, desigur) nici o legătură cu tot ce cunoscuse ştiinţa pînă în acel moment... Astfel, două unde-corpuscul pot să fuzioneze, fără ca prin aceasta ecuaţiile de poziţie, energie, viteză să se modifice, ci numai parametrii egalînd suma particulelor iniţiale - fapt ce a primit denumirea de „coerenţă cuantică"!

Descoperirea, de către un alt genial fizician, Werner Heisenberg, laureat al Premiului Nobel (1932), a unui alt principiu de bază al mecanicii cuantice, cel al „incertitudinii" sau „indeterminării" (potrivit căruia nu pot fi măsurate simultan viteza şi poziţia unei particule, acestea necesitînd o interpretare probabilistă) a fost întîmpinată cu multă răceală de către comunitatea ştiinţifică a epocii. Însuşi Einstein - care, ca şi Schrodinger şi L. de Broglie nu s-a împăcat niciodată cu această concepţie - socotea enunţul acestui principiu ca fiind o mărturie a nivelului încă redus de cunoştinţe al civilizaţiei noastre şi, deopotrivă, a imperfecţiunii teoriei cuantice, afirmînd răspicat că realitatea (Natura, Universul) este determinată, numai că această determinare devine evidentă numai la un nivel microscopic mult mai profund decît cel studiat de fizica cuantică şi enunţînd, cu acest prilej, ipoteza „variabilelor ascunse". Pentru demonstrarea şi verificarea noii ipoteze, Einstein, împreună cu Podolsky şi Rosen, porniţi în căutarea eventualelor contradicţii logice care ar fi invalidat ideea, au imaginat experienţa pentru care a trebuit să treacă mai bine de o jumătate de secol spre a fi cu adevărat realizată, anul trecut, de către fizicienii elveţieni! Dar atunci, în anii '30, nădejdile celor trei de a demonstra falsitatea principiului enunţat de Heisenberg s-au năruit! Mai mult chiar, spre marea lor dezamăgire, în strădaniile lor au dat peste un paradox, ce le poartă azi numele - „paradoxul EPR"! -, care a constituit o nouă dovadă a... valabilităţii principiului incertitudinii!

(Va urma)

ENERGIE

DUPĂ MODELUL STELELOR?

MIHAELA DOROBANŢU

Secolul nostru „transferă" mileniului trei marea problemă a resurselor energetice. Sursele clasice, cum ar fi petrolul sau cărbunele, au, desigur, o viaţă limitată. Energiile alternative regenerabile, precum cea solară sau eoliană, nu doar că sînt încă scumpe, dar nici nu par să ofere soluţia aşteptată pentru nevoile energetice ale unei lumi care se anunţă din ce în ce mai energofagă, cu o dezvoltare tehnologică în continuu avînt. Energia nucleară, marea descoperire a secolului 20, ridică dificile probleme de mediu, ca să nu mai vorbim de discuţiile pe care le generează privind siguranţa în funcţionare a reactoarelor nucleare.

Şi atunci? Sfîrşitul de secol şi de mileniu readuc în atenţie problema fuziunii termonucleare controlate, fenomenul „invers" fisiunii, care construieşte, putem spune, nuclee mai grele pornind de la acelea mai uşoare şi duce în acest fel la eliberarea unor enorme cantităţi de energie.

Mai mult, fuziunea nucleară evită două probleme fundamentale ale energeticii nucleare pe bază de fisiune: „combustibilul" este practic nelimitat şi, pe de altă parte, procesul este absolut „curat", nemaiexistînd riscul atît de temutelor poluări radioactive. Reacţia de fuziune care pare a fi cea mai realistă este cea în care un nucleu de Deuteriu se uneşte cu unul de Tritiu (cei doi fiind izotopii grei ai Hidrogenului), pentru a da naştere unui atom de Heliu şi... unei energii suficient de mari pentru a justifica interesul pentru acest proces. Marea problemă o reprezintă temperatura necesară extrem de ridicată (de ordinul zecilor de milioane de grade) şi mai ales confinarea, menţinerea în condiţii stabile a plasmei de particule încărcate din care, în final, se vor naşte nucleele stabile - produsele de fuziune.

Oricum, faptul că aceste reacţii de fuziune termonucleară reprezintă sursa energetică ce asigură existenţa stelelor, inclusiv a Soarelui nostru, deci este vorba despre un proces care efectiv funcţionează, realizarea sa pe Pămînt, într-o configuraţie stabilă şi controlată, este la urma urmei o chestiune de timp... şi de bani.

Aici intră în joc ITER (International Thermonuclear Experimental Reactor), un mare proiect internaţional care prevede investirea a peste opt miliarde de dolari în realizarea unui reactor de fuziune care să marcheze cu adevărat intrarea energeticii termonucleare în faza industrială, folosind ca materie primă Deuteriul, existent în cantităţi substanţiale în apa mărilor, şi Tritiul, care se poate obţine dintr-un alt element ale cărui rezerve sînt deosebit de abundente: Litiul.

Probleme mai sînt în afara celor pur tehnologice. Este suficient să ne gîndim doar la dificultatea de adoptare a unei decizii de către cei patru „mari": Statele Unite, Japonia, Rusia şi Europa, privind amplasarea, dar şi faptul că zona în care se va construi reactorul va beneficia de efecte economice importante.

Cu toate dificultăţile, însă, reactorul ar trebui să fie dat în folosinţă pînă în anul 2005, astfel ca, pînă la mijlocul secolului viitor, fuziunea termonucleară controlată să fie folosită la scară industrială, devenind pentru începutul mileniului trei ceea ce maşinile cu aburi au însemnat pentru începutul secolului nostru.

ASTRONOMIE

„1997 XF11", un drum sinuos şi o singură ţintă

N.A.S.A. avertizează că în aceste momente se îndreaptă spre Pămînt un asteroid de mărime considerabilă ce va atinge (sau va trece la mică distanţă) planeta noastră în jurul anului 2028. Opinia majorităţii specialiştilor Uniunii Mondiale a Astronomilor este că şansa unei coliziuni este foarte mică, dar că nu poate fi scoasă defel din discuţie. Este posibil ca asteroidul, denumit „1997 XF11", să treacă pe lîngă Pămînt la o distanţă de 45000 de kilometri. Marja de eroare a acestei cifre este de maximum 320000 de kilometri. Un impact între cele două corpuri este teoretic posibil, dar imposibil de prezis cu exactitate la această dată. Informaţii cu mult mai precise vor putea fi obţinute în următorii ani, după un atent studiu în timp al traiectoriei rocii.

Asteroizii care se îndreaptă spre Pămînt sînt atent observaţi de astronomi datorită marelui potenţial de distrugere asupra mediului nostru de viaţă. În timpurile moderne, Pămîntul nu a mai fost ţinta unui asteroid de asemenea dimensiuni. În urmă cu aproximativ 65 de milioane ani un asteroid similar cu „1997 XF11", cu o suprafaţă cuprinsă între 6 şi 10 mile, se pare că a lovit Terra şi a cauzat dispariţia dinozaurilor şi a 75 la sută dintre celelalte specii.

„1997 XF11" a fost descoperit pe 6 decembrie 1997 de către Universitatea Astronomică din Arizona şi a fost adăugat pe lista celor 108 asteroizi ce constituie „pericole potenţiale" pentru planeta noastră. Observaţiile Universităţii din Texas au relevat o dată şi o oră ipotetică a impactului: 26 octombrie 2028, 13:30 GMT.

„1997 XF11" va dispărea în următoarele luni din raza de observaţie a celor mai puternice telescoape şi va redeveni vizibil în jurul anului 2000, pentru ca în 2002, în ziua de Halloween (Ziua Morţilor) să ajungă la numai 10 milioane de kilometri faţă de Pămînt. În drumul său sinuos, el va dispărea din nou pentru a apărea iarăşi, apoi, după un sfert de secol, să reapară în raza de observaţie a astronomilor, atunci cînd se va afla la o scurtă distanţă faţă de destinaţia sa, Pămîntul.

DINOZAUROMANIA

Ouă cu embrioni de dinozauri

O echipă franco-portugheză a descoperit, de curînd, la Lourinha, localitate aflată la 20 kilometri nord de Lisabona, un depozit excepţional de ouă şi oase de pui de dinozauri. Au fost dezgropate pînă acum 80 de ouă aparţinînd a trei specii, majoritatea terapodului, o specie carnivoră ce a trăit în Jurasic acum 140 milioane de ani. Dacă în 99 la sută din cazuri ouăle descoperite, în diverse locuri pe Terra, sînt goale, în cele găsite aici multe conţin embrioni, fapt de natură să furnizeze oamenilor de ştiinţă informaţii deosebite.

Profesorul Philippe Taquet, paleontolog la Muzeul de istorie naturală din Paris, participant la expediţie, a declarat: „Descoperirea ne-a făcut să înţelegem că embrionii de dinozauri îşi fabrică în parte scheletul din calcarul cochiliei, ca şi la puii de găină". Pentru a se înţelege mecanismul creşterii şi longevităţii marilor reptile, ouăle au fost trecute prin scanner. În prezent, oamenii de ştiinţă încearcă să înţeleagă cum a fost posibil ca trei specii de dinozauri să coabiteze împreună şi să aibă chiar cuiburi comune.

PSIHOZA „bolovanului" ceresc

ION ŢUGUI

Dintre evenimentele care ar putea produce o catastrofă cu urmări greu de estimat pentru planeta noastră, pentru viaţă, impactul Terrei cu un asteroid gigant face obiectul premoniţiilor de-a lungul a mii de ani. Nu există sistem mitologic de referinţă sau sugestie pugnitivă în cultura omenirii din care să lipsească spaima de un „bolovan" ceresc care rătăcind mii de ani prin spaţiul cosmic, la un moment dat s-ar odihni pentru totdeauna pe planeta oamenilor distrugînd-o.

În Apocalipsa biblică prezenţa forţei cereşti purificatoare a focului se identifică cu înnoirea cerului şi a pămîntului, cu evenimentul crucial al sfîrşitului generator al unui nou început. Simbolistica focului am putea spune că este universală, ci nu locală, regională, deoarece extensia ei o regăsim atît în Orient mai întîi, cît şi în Occident, din nordul european pînă pe pămîntul Japoniei. În creştinism există şi o autoritate divină a focului, fiind vorba de Sfîntul Ilie şi carul său de foc. Dar cele mai puternice şi mai complexe reprezentări ale legăturii planetei noastre cu focul, fie în sensul purificării, fie în acela al pedepsirii, ne vin din Orient, din tradiţiile spirituale, mitologice şi religioase.

Din simbol în realitate

Cînd o echipă de oameni de ştiinţă şi cercetători ai Cosmosului, americani, au făcut publică informaţia că într-un viitor previzibil, aproximativ trei decenii, ar fi cu putinţă să fim loviţi de un asteroid care călătoreşte spre Terra, fără să vrem ne-am reamintit simbolurile focului, mai ales pe acelea care au caracter escatologic, prin excelenţă distructiv. În momentul primirii informaţiei, de altfel nefericit de serioase, mai toate simbolurile s-au retras în cultură pentru a lăsa liber şi descurajant *adevărul* - iar acesta nu poate fi descris decît cu cuvintele potrivite coşmarului...

Termenii explicativi ai evenimentului probabil se extrag acum din analogii macabre şi comparaţii de ordin fizic. Impactul ar reprezenta cîteva milioane de bombe atomice concentrate pe-un spaţiu de impact; se estimează locurile - apă sau uscat: în varianta că asteroidul ar lovi un ocean, efectele ar fi catastrofale prin ridicarea nivelului apelor şi alte manifestări anihilante; în cazul impactului cu uscatul, ne-am pomeni într-o noapte încărcată de temperaturi înalte şi de praf terestru, într-un efect de seră care ar pune sub semnul întrebării mai tot ce înseamnă viaţă pe Pământ.

Oamenii de ştiinţă au putut estima mărimea asteroidului care ar fi să ne lovească prin anii 2025 - 2030. Estimarea s-a făcut în tone. Acestor tone aproximate li se adaugă viteza. Vitezei i se adaugă impactul cu atmosfera; impactului cu atmosfera i se asociază evenimentele cereşti care, toate, au în prim-plan focul, călătoria focului devastator. Din acest moment orice discuţie despre evenimentul anunţat nu de mult de americani nu se poate referi decît la sfîrşitul unei civilizaţii şi, probabil, la distrugerea miracolului Universului care este viaţa! Nu poate exista nimic mai înfricoşător decît un „necrolog" înainte de evenimentul morţii, prefigurat nu de vizionari sau mistici, ci chiar de către reprezentanţi ai lumii ştiinţifice, acea lume care nu de puţine ori a ironizat simbolistica escatologică...

Înapoi la semnificaţii?

Se pare că ar fi ultima dacă nu singura noastră şansă în cazul că impactul cu un asteroid gigant ar fi să devină realitate. În sens înalt religios, focul reprezintă cea mai perfectă imagine vie a lui Dumnezeu. Dintre toate alegoriile biblice, focul se află pe primul loc. Cea mai puternică dintre semnificaţiile focului este aceea din care aflăm că inteligenţele cereşti superioare sînt incandescente, chiar serafimii au o reprezentare de această natură. De asemenea, aceleaşi inteligenţe superioare, creatoarele în sens spiritual şi cu scopul desăvîrşirii, se conformează divinităţii prin simbolistica vie a focului. Este cunoscut că exegeţii creştini timpurii şi teologii atestaţi prin sfinţenia lor ne descriu de regulă forţa cerească divină sub tensiunea incandescenţei, a focului purificator şi implicit regenerator...

În fine, intelectul şi conştiinţa, cele două atribute esenţiale ale omului, sînt simbolizate prin foc, aşa cum apa reprezintă bunătatea, conturarea sublimă prin purificare.

Variabilele focului nu sînt integral pozitive în simbolistică, pentru că o formă, diferită de cea sacră, a manifestării focului o întîlnim în partea opusă sacrului - în iad. Caracterul ambivalent este evidenţiat prin finalitate, prin scop. Legat de foc, întîlnim aşadar aceeaşi acţiune dual㠹 ce-i conferă devenirii cosmice şi biologice un sens perpetuu de clarificare, de reciclare şi perfecţionare...

Amintirile subconştientului

Crima din somn!

MIHAELA DOROBANŢU

23 mai 1987, seara. Ken Parks, canadian, electronist, în vîrstă de 23 de ani, epuizat după ce muncise noaptea precedentă şi toată ziua, adoarme în faţa televizorului aprins. Fără să ştie că avea să petreacă cea mai sinistră noapte din viaţa sa...

La scurt timp, se ridică din pat, părăseşte casa, se urcă în maşină şi conduce peste 25 de kilometri, pînă la locuinţa socrilor săi. Nu ştia ce face - de fapt era adormit - şi mai ales nu ştia că este somnambul, şi astfel imprevizibil. Somnambulismul apare atît la bărbaţi, cît şi la femei, dar de obicei este o problemă de familie. Somnambulul nu se comportă ca atunci cînd este treaz şi nu îşi aminteşte nimic din ce s-a întîmplat în timpul „aventurii" sale nocturne. Ken Parks a aflat ce făcuse doar la reconstituirea crimei din acea noapte teribilă...

Iată de fapt ce s-a întîmplat. Ajuns în faţa casei socrilor săi, el opreşte maşina, coboară, deschide portbagajul şi scoate de acolo un levier. Se duce la uşă, nu bate, intră. Se opreşte în prag - comportarea sa putea să pară unui observator extern la fel de normală ca în cazul unei vizite obişnuite. Cu diferenţa că el dormea. Şi că, la fel ca în cazul tuturor crizelor de somnambulism, care durează 10-15 minute, nu putea fi trezit.

El intră deci în casă, se îndreaptă fără ezitare spre dormitorul unde dorm socrii săi şi, dintr-o dată, încearcă să-l sugrume pe socru. Soacra aude, se trezeşte şi, disperată, încearcă să-l oprească. El îşi loveşte însă socrul, apoi se întoarce şi o atacă pe soacră. Opoziţia acesteia nu a făcut decît să prelungească episodul, căci pînă la urmă i-a ucis pe amîndoi, folosind un cuţit luat din bucătărie. Cu cuţitul în mînă iese din casă şi se urcă în maşină. Porneşte înapoi spre locuinţa sa. În total trecuseră 30 de minute.

Se trezeşte brusc, constată uluit că se află la volanul maşinii şi nu înţelege nimic din ceea ce i se întîmplă. Îngrozit, constată imediat că lîngă el se află un cuţit şi că are sînge pe mîini. Se duce la primul post de poliţie, se predă şi declară că nu ştie ce s-a întîmplat. De cînd a adormit cu o seară înainte şi pînă s-a trezit cu mîinile pline de sînge, singura sa amintire este groaza întipărită pe faţa soacrei sale, fără să fi ştiut, în acel moment, motivul.

Ken Parks a fost acuzat de omucidere, dar pentru a condamna pe cineva trebuie mai întîi dovedită intenţia de a ucide. Iar Parks susţinea tot timpul că nu ştiuse ce face, că nu avusese nici un plan. Mintea pentru a-şi ascunde crima? A fost supus la o mulţime de teste complicate şi în final tribunalul I-a trimis la o clinică specială.

„Pot găsi dovezi asupra acestui tip de predispoziţie în laborator", spune medicul, care adaugă că Parks era, din acest punct de vedere, un candidat perfect: avea antecedente de somnambulism în familie, nu dormise noaptea precedentă, muncise foarte mult, avea datorii de la jocuri de noroc şi furase bani de la şeful său... Toate acestea, combinate, garantau că urma să aibă dificultăţi în timpul somnului în acea noapte.

Cum de s-a întîmplat însă ca el să devină violent după atîţia ani de somnambulism pasiv? El însuşi nu-şi poate imagina ce l-a determinat să ia levierul şi să ucidă.

Din istoria călătoriilor extracorporale

DAN D. FARCAŞ

Răpirile efectuate de fiinţe venite din ceruri sînt atestate de milenii. Faptul că aceste răpiri pot fi în corp sau în spirit, este o problemă pe care şi-a pus-o pînă şi Apostolul Pavel, care, în *Epistola a doua către corinteni* (2 Cor, 12, 2-4), scrie: *„Cunosc un om în Christos, care, acum patrusprezece ani, a fost răpit pînă în al treilea cer (dacă a fost în trup nu ştiu; dacă a fost fără trup, nu ştiu; Dumnezeu ştie). Şi ştiu că omul acesta (dacă a fost în trup sau fără trup, nu ştiu,: Dumnezeu ştie) a fost răpit în rai şi a auzit cuvinte care nu se pot spune şi pe care nu-i este îngăduit unui om să le rostească".*

Istoriile despre fiinţe dedublate şi despre călătorii extracorporale, inclusiv în lumi extrapămîntene, au o mare vechime. Aici putem încadra, de pildă, şi pe cele ale extaticilor greci dinainte de Socrate, ori sutele de relatări în care persoane aflate în pragul morţii sau în situaţii critice au apărut pentru scurt timp în faţa unor rude sau cunoştinţe. În evul mediu această capacitate era asociată cu posedarea de către demoni, în timp ce în secolul XIX era considerată un caz particular de halucinaţie pentru care se recomandau duşuri reci.

OZN-uri de pe celălalt tărîm

Probabil că şirul cazurilor celebre de clarviziune prin extracorporalitate din epoca modernă se deschide cu cel al teosofului suedez *Emanuel Swedenborg*. Membru al academiilor din Uppsala, Stockholm şi Skt. Petersburg şi deputat în Dieta Suediei, el a fost printre primii intelectuali moderni care a afirmat că spiritul său e în stare să-şi părăsească trupul, deplasîndu-se la mari distanţe. Un caz care a impresionat pe contemporanii săi s-a petrecut în 1759. Swedenborg, tocmai întors dintr-o călătorie în Anglia, a participat în Göteborg la un prînz cu foarte mulţi invitaţi. La ora şase după amiaza, după o scurtă absenţă, Swedenborg reapare printre meseni palid şi îngrijorat, spunînd că în Stockholm a izbucnit un incendiu care se întinde cu repeziciune, ameninţînd şi casa lui. După o altă absenţă anunţă pe cei prezenţi că tocmai în acest moment a aflat că arsese casa unui prieten al său. În sfîrşit, pe la ora opt, din nou după o scurtă absenţă, reapare ceva mai bine dispus, afirmînd „slavă Domnului, focul a fost stins cu trei case înaintea casei mele". Vestea ciudatei întîmplări s-a răspîndit cu repeziciune prin Göteborg, ajungînd la guvernator, ca şi la numeroşi localnici care erau îngrijoraţi pentru proprietăţile sau prietenii lor din Stockholm. Între cele două oraşe sînt circa cinci sute de kilometri, iar în acele timpuri nu exista nici un mijloc rapid de comunicare. Abia peste două zile vestea incendiului a fost adusă la Göteborg de curierul regal. Detaliile erau extraordinar de concordante; între altele, focul fusese stins exact la ora opt seara.

De numele lui Swedenborg se mai leagă încă două istorii asemănătoare. Întîmplările acestea au fost larg mediatizate şi discutate în epocă. Între alţii, filosoful Immanuel Kant afirma într-o scrisoare că nu pot fi ridicate nici un fel de obiecţii împotriva autenticităţii lor.

Swedenborg susţinea că după moarte sufletul păstrează înfăţişarea pe care omul o avusese la începutul maturităţii. Funcţie de faptele din timpul vieţii acest suflet va deveni un spirit al răului, în iad, sau va accede la un statut de înger în ceruri. Tot el pretindea că a efectuat călătorii psihice, prin extracorporalitate, în alte planete ale Sistemului Solar. În scrierile sale el vorbeşte despre marţieni, pe care îi consideră fiinţe paşnice şi pline de iubire. Ca şi unii contactaţi din zilele noastre, şi el afirma că s-a întîlnit în cursul călătoriilor sale cu spiritele unor stîlpi ai creştinismului precum Sf. Augustin sau apostolul Paul. Moştenirea învăţăturilor lui Swedenborg a avut o importanţă deosebită pentru spiritualismul secolului XIX şi apoi pentru Societatea Teosofică a doamnei Helena Blavatsky, ori pentru antroposofia lui Rudolf Steiner.

Merită să mai menţionăm că în Scandinavia există şi o credinţă populară conform căreia fiecare persoană posedă o dublură, numită *verdöger*, care se spune că precede adesea persoana în cauză, anunţînd venirea sa celor către care se îndreaptă. Laponii au o credinţă asemănătoare, numind acest spirit antemergător *etëinen*.

(Va urma)

Spectator la graniţa realităţii

Alarma interioară

PAUL IOAN

Manifestîndu-şi predilecţia pentru cazuri în care sînt implicaţi copii - bazîndu-se pe sinceritatea mărturisirilor lor, chiar dacă au şi o imaginaţie fecundă - psihiatrul american Jerom van Lenk menţionează exemplul Denisei Lothrope din Pocatello, statul Idaho. Este vorba de un caz fericit, întrucît un deznodămînt tragic a putut fi evitat (parţial) datorită halucinaţiilor auditive ale acestei fetiţe de unsprezece ani.

Dna Lothrope, mama Denisei, îşi conducea fiica cu maşina la şcoală, dimineaţa, iar la întoarcere fata venea cu un grup de colege acasă. Dar într-o zi, în toamna anului 1988, ea află cu surprindere că Denise şi colega ei de bancă, Jill, lipseau sistematic, patru zile la rînd au absentat, după ce s-au învoit sub diverse pretexte de la profesori. Practic, aşa cum avea să se cunoască mai tîrziu, Denise îşi convinsese prietena să plece de la ore pentru că „se teme de foc". Tonul grav şi insistenţele ei o determinaseră pe Jill să petreacă împreună cu Denise ore întregi pe stradă, în magazine şi la cinematograf, sau la jocurile pe calculator pentru public ale unor firme. Unul din profesori a avut ideea să verifice autenticitatea scuzelor elevelor lui şi astfel s-a limpezit tărăşenia. Numai că, după porţia de morală şi ameninţări ale părinţilor, Denise a mai chiulit două zile, fără să dea nici o explicaţie... Şi realitatea i-a dat dreptate: una din conductele de gaz ale şcolii, situate în exterior, a cedat şi s-a produs o explozie urmată de incendiu. Mare parte din ferestre s-a spart, dar unii din copiii evacuaţi de urgenţă au suferit doar tăieturi din cauza cioburilor. Nu au existat victime şi răniţi în stare gravă.

Ce concluzie ar putea trage dr. van Lenk? Denise i-a repetat ceea ce îi spusese cu obstinaţie lui Jill: pe cînd se apropia de şcoală, simţea că o pîndeşte o primejdie groaznică şi că o voce (cu certitudine interioară) îi dezvăluie cheia acestei alarme: focul. Interesant este şi faptul că fetiţa conştientiza că mama ei, aflată alături, la volan, nu auzea ceea ce aude ea şi de aceea era convinsă că n-o va crede dacă-i spune ce i se-ntîmplă. Şi atunci a luat pe cont propriu iniţiativa de a chiuli. Atitudinea ei era firească, cei care au asemenea „presimţiri" sînt luaţi, de obicei, drept zănatici. Dar ce calificativ să le dăm dacă hipersensibilitatea lor se confirmă, demonstrînd că, pe lîngă maniacii care fabulează fără discernămînt, există o autentică hiperacuitate, că deja prăfuita sintagmă „dimensiunea atemporală a subconştientului" poate fi susţinută cu fapte? Greu de spus dacă Denise va mai repeta vreodată acest gen de „ispravă", dar e cert că ea nu îşi va neglija niciodată presimţirile.

Anatomia secundei

O PLANETĂ DE-CABLATĂ

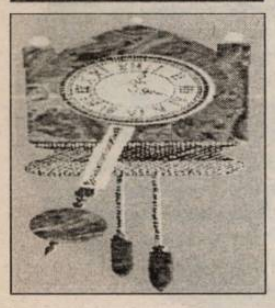

ALEXANDRU MIRONOV

Un cablu telefonic, se ştie, este un mănunchi de fire prin care impulsurile, semnalele trec dintr-o parte în alta, de la receptor la difuzor - superbă imagine a construit, cîndva, Ion Popescu-Gopo, cu un Pămînt înfăşurat în cabluri în aşa hal încît bietul băştinaş, omuleţul celebru al lui Gopo, stătea prins în colacele de sîrmă fără vreo putinţă de scăpare...

Dar timpul curge repede, savanţii inventează, inginerii aplică, cablurile de cupru au fost înlocuite, în telefonia fixă, de cabluri subţiri de fibră de sticlă. Au apărut sateliţi, a apărut telefonia mobilă, a şi ajuns la a treia generaţie, altoindu-se pe computeristică - şi peisajul mondial al telecomunicaţiilor s-a schimbat cu totul.

Această revoluţie în continuă mişcare are două componente, stabilite la recentele întîlniri ale specialiştilor lumii: prima este convergenţa cît mai grabnică a telefoniei fixe (cablajele deja existente) cu cea mobilă (deci fără cablu), în ideea că „dinozaurii" din prima categorie pot fi digeraţi, fără război, de către înaltele tehnologii ale celei de-a doua; a doua este o ofertă tentantă pentru clienţi (potenţiali: peste 4 miliarde, adică locuitorii adulţi ai Terrei) în servicii variate ca accesul rapid la poşta electronică (e-mail), reţeaua reţelelor INTERNET, *Intranet*-urile de tot felul (intervenţie a clientului în reţele), servicii video directe (practic orice post TV de pe Pămînt îţi poate intra în receptorul-monitor), circuite pentru video-conferinţe şi video-întîlniri (indiferent de locul unde se află participanţii), mesaje scurte (pînă la 64 kilobiţi/sec.) şi sisteme pager cvasi-instantanee - deci o lume în care practic distanţele dispar, comunicarea făcîndu-se cu viteza undelor radio. O lume în care *GSM* (Global System for Mobile Communication) devine *UMTS* (Universal Mobile Telecomunications System).

Mai marii telecomunicaţiilor lumii s-au întîlnit deja, de mai multe ori, înţelegerile, regulamentele şi legile sînt pe cale de a fi elaborate în această perspectivă globală, în care acţionează puternice transnaţionale specializate în instalarea de sateliţi *(Iridium, Globalstar, ICO)*, transmiţători specializaţi *(Lucent Technologies)*, fabricanţi de echipamente de comunicaţii *(Alcatel, Ericsson, Mitsubishi Electric, NEC, Siemens, Motorola, Nortel)*. Am trecut în pagină numele companiilor (doar o parte dintre ele) tocmai pentru a sublinia amploarea - planetară! - rapida înţelegere (avînd la bază acest fantastic factor, care este *profitul comercial* al giganticei afaceri) şi coloratura naţională - practic, participă la aventură toate continentele, cu toate ţările de pe ele. Şi totuşi, urmare a infiltrării americane în transnaţionale, ca şi a darului pe care îl are societatea Lumii Noi de a ghici mai repede viitorul: peste 90% din această fabuloasă afacere este proprietate a cetăţenilor Statelor Unite ale Americii.

Aşa merge astăzi lumea.

SUPERSTIŢIA respectării... superstiţiilor

MARIAN GRIGORE

PARADOX 2

Între artele divinatorii prin intermediul cărora omul încearcă să afle, cu o clipă măcar mai devreme, ce îi rezervă viitorul din combinaţiile de semne investigate, astrologia are reputaţia de a fi cu adevărat „ştiinţifică", cel puţin tot atît cît astronomia. Iar despre aceasta din urmă orice se poate spune în afară de faptul că nu ar fi obiectivă şi precisă. În fond, nu pot, oare, astronomii să prezică, la secundă, eclipsele care vor avea loc în următorii, să zicem, 10000 de ani? Şi, în consecinţă, pare cu atît mai simplu să ştim configuraţia precisă a astrelor în următoarele zile sau săptămîni, configuraţie care guvernează, inexorabil - după cum ne asigură astrologii - destinul fiecăruia dintre noi.

Nu s-ar putea spune că oamenii de ştiinţă nu au încercat să examineze, cu instrumentele ce le sînt proprii, bazele astrologiei - influenţele configuraţiilor astrale. Şi rezultatul este că aceste „temeiuri" nu rezistă nici la cea mai superficială examinare logică. Recent, revista „Science et vie", sub semnătura lui Gilles Moine, sintetiza o asemenea analiză, prezentată mai în detaliu în revista „Sky & Telescope", sub forma cîtorva întrebări simple, de bun-simţ. Şi, cea dintîi dintre ele, care se impune, porneşte tocmai de la vechimea astrologiei, ca artă divinatorie bazată pe influenţele pe care le au planetele sistemului nostru solar asupra destinelor umane. Or, Uranus a fost descoperită abia în anul 1781, Neptun în 1846 şi Pluton în 1930. Iar dacă aceste planete sînt nelipsite în orice horoscop modern, fiind considerate a guverna aspecte importante ale destinului uman, ne putem pune întrebarea dacă influenţa lor a început să se manifeste abia din momentul descoperirii. Sau, invers, dacă acceptăm evidenţa faptului că ele au existat dintotdeauna, acţionînd în consecinţă, de ce atunci astrologii n-au presupus existenţa lor înaintea astronomilor, ca singura explicaţie posibilă pentru acele aspecte ale destinului uman ce nu îşi găseau un corespondent astral în rîndul planetelor cunoscute? Mister...

A doua întrebare: dacă influenţa astrelor se explică prin forţe cunoscute (gravitaţia, magnetismul etc.) care interacţionează permanent, influenţîndu-ne viaţa, de ce atunci, aceleaşi forţe, existente chiar pe Pămînt, nu au acelaşi efect? În fond şi un elev de liceu poate calcula şi observa că influenţa „gravitaţională" a mamoşului se exercită de zeci de ori mai puternic asupra noului născut aflat în mîinile sale decît cea a oricărei planete, posedînd, fireşte, o masă cu mult mai importantă, dar afectată proporţional de imensitatea distanţelor cosmice la care se află.

Chiar presupunînd că, în afara acestor forţe cunoscute, ale căror manifestări se exercită, cum am văzut, cu o intensitate mult mai mare în imediata apropiere, există şi forţe încă nedescoperite, proprii corpurilor cereşti, forţe ce acţionează egal, indiferent de distanţă, de ce, atunci, doar planetele sînt luate în calcul în alcătuirea horoscoapelor şi nu şi oricare alta dintre miile de stele observabile pe bolta cerească (pentru a ne referi doar la acestea)? Iarăşi mister...

În fine, pentru a ne rezuma doar la întrebările de simplu bun simţ, de ce influenţa astrelor asupra destinului nostru începe a se exercita doar din momentul naşterii, iar nu încă din momentul concepţiei? Să presupunem, oare, că placenta, în ciuda grosimii ei infime, are capacitatea de a „ecrana" total fătul de influenţele astrale, atîta vreme cît nu îl poate izola nici măcar de zgomotele din jur, pe care fătul le percepe cu mult înainte de naştere? Mister...

Dincolo de toate aceste întrebări de bun simţ, cărora nici un astrolog nu le va putea oferi un răspuns ştiinţific, rămîne realitatea milioanelor de oameni care îşi încep ziua cu consultarea horoscoapelor apărute în ziarul pe care-l citesc la micul dejun. Iar extensia fenomenului, în ciuda nivelului de cunoştinţe ştiinţifice pe care le posedă marea majoritate a oamenilor, nu poate fi una de ordin strict raţional. În fond, însăşi această avalanşă de date (pe care adesea nu le înţelegem exact) provenite din mediul din ce în ce mai larg în care ne mişcăm, datorită globalizării informaţiei, este de natură a ne stîrni îndoiala asupra posibilităţii pe care o avem, ca indivizi, de a acţiona în deplină cunoştinţă de cauză în construirea şi conducerea propriului viitor. Din ce în ce mai mult, „bietul om e sub vremi", vorba cronicarului, căutînd o oază de siguranţă în misterioasele semne ale viitorului deslușite de „iniţiaţi". Nevoia de viitor îşi are originea tocmai în această permanentă neputinţă de a ne înţelege şi stăpîni prezentul. Şi dacă astăzi este rău, „e şi mîine o zi" - vorba eroinei din „Pe aripile vîntului". O zi pe care simţim nevoia să o întîmpinăm pregătiţi, atunci cînd prezentul ne ridică „pe culmile disperării", conform titlului unei binecunoscute opere a lui Emil Cioran.

Oul pascal

AUREL DIANU

Tradiţii de Paşti

Cele mai străvechi religii din China, Grecia şi Egipt recunoşteau în ou „emblema creaţiei". Hinduşii consideră că cele cinci elemente esenţiale: aerul, focul, apa, pămîntul şi eterul s-au născut din „oul cosmic" sau „oul de aur al lumii". În vechiul Egipt, oul era consacrat lui Isis, zeiţa mamă, şi lui Osiris, soţul acesteia. În insula Elefantine, din faţa oraşului Assvan se află în amintirea lui Osiris o divinitate de piatră, din a cărei gură iese un ou. Cu timpul a fost încorporat în liturghia pascală. În numeroase regiuni ale globului, aflate încă sub dominaţia superstiţiilor ancestrale, cînd o femeie doreşte să inspire dragoste de durată sau să reînvie o iubire trecută se duce la slujba religioasă de Paşti şi procură cîteva picături de ulei sfînt din candela ce se află în faţa unei icoane. Acasă fierbe două ouă tari în apa cărora toarnă uleiul, pronunţînd cuvinte de chemare. În Germania, înainte de a se închide mormîntul unui copil, mort în cursul săptămînii sfinte, se pune un ou vopsit de Paşti, pentru „a se putea juca cu el dincolo". Arheologul Boldetti a descoperit un ou din marmură, de 450 grame, în mormîntul unui creştin, din catacombele romane. În regiunea munţilor Gross Glocker, din Austria, ouăle pictate de Paşti, notate cu data încondeierii şi diverse cifre, gen cod, sînt transmise din generaţie în generaţie. Posesorii sînt convinşi că, păstrate o sută de ani, gălbenuşul lor devine piatră preţioasă.

Lumi culturale

Informatică

De curînd, mînat de unele probleme profesionale, am avut prilejul să trec pragul cîtorva firme al căror obiect de activitate este comercializarea echipamentelor şi programelor informatice. Nu le voi numi, pentru a nu se considera că fac „reclamă" acestor firme. Ce m-a impresionat, parcurgînd oferta acestor firme, n-au fost minunăţiile de ultimă oră din domeniul echipamentelor şi accesoriilor, ci... listele de CD-ROM-uri pe care le poţi cumpăra! De la Enciclopedia Britanică şi Larousse, trecînd prin tot soiul de manuale şi dicţionare pentru învăţarea interactivă a limbilor străine, matematicii, fizicii, biologiei, medicinii, chimiei, şi pînă la, să zicem, întreaga discografie Beatles (toate cuprinse pe cîte un CD sau cel mult două!), o imensă comoară de informaţii ştiinţifice, culturale şi artistice zăvorîtă în biţii micuţelor discuri argintii sau aurii aşteaptă exploratorii cunoaşterii întregii omeniri, iar dintre aceştia cei mai temerari sînt tinerii între 10 şi ...100 de ani! Cu singura condiţie ca ei să dispună de un computer multimedia. Extraordinarele instrumente de învăţătură, de cultivare a sufletului şi minţii ne stau acum la dispoziţie la scurtă vreme de la apariţia lor în ţările de origine. Este, şi aceasta, o formă de conectare a noastră la cultura informatizată a secolului XXI! Nu toţi vom avea prilejul, şansa de a vedea „pe viu" muzee precum Luvrul, Ermitajul, Prado, atîtea alte monumente ale spiritualităţii umane, însă aceste discuri sînt tot atîtea porţi deschise - graţie realităţii virtuale - către toate punctele cardinale ale cunoaşterii. Ah, dar ar mai fi un amănunt care va împiedica pe mulţi să se apropie de „rafturile" acestei excepţionale biblioteci virtuale: preţul... deocamdată (numai *deocamdată*, îmi place să cred) prohibitiv pentru principalii beneficiari - tinerii...

Eveniment

În urmă cu o săptămînă a avut loc, la magazinul „Muzica" din Capitală, un veritabil eveniment al artei interpretative româneşti imortalizată în straiul a două CD-audio - editate de către „Electrecord" -, albume care-l au ca solist pe muzicianul de excepţie care este Dan Grigore. Primul album este dedicat lui Beethoven (Concertul nr.5, „Imperialul", Sonata „Appassionata" şi Sonata op.111) şi Schumann (Concertul în la minor, op.54) iar cel de-al doilea cuprinde Concertul nr.1 în si bemol minor de Ceaikovski şi Concertul în la minor de Grieg, toate aceste celebre partituri pentru pian făcînd parte din vastul repertoriu concertistic al marelui pianist. Că măiestria lui Dan Grigore ne restituie în toată strălucirea lor aceste bijuterii ale muzicii universale, nu mai este de multă vreme un secret pentru toţi cei ce au avut sau au prilejul să-l asculte „live", în sălile de concerte, pe acest adevărat magician al clapelor. Dar calitatea ireproşabilă a înregistrărilor celor două albume face, din punct de vedere tehnic, ca forţa de sugestie a artistului să depăşească, şi de astă dată, hotarul dintre interpret şi ascultător, chiar dacă se interpune între ei o „instalaţie"...

Rubrică realizată de **ADRIAN HOAJĂ**

Pledoarie pentru sănătate și frumusețe (2)

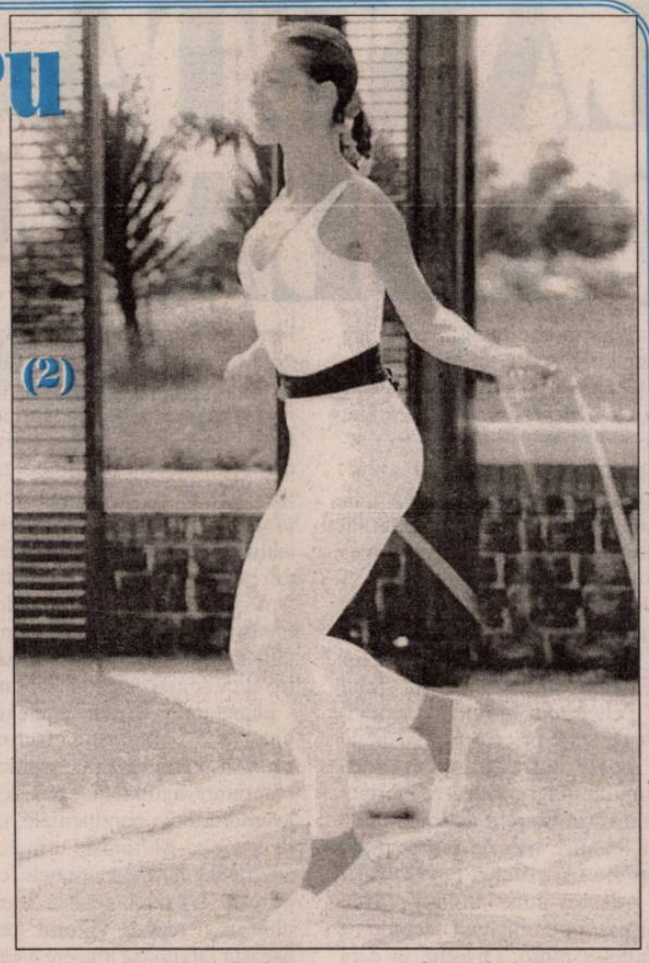

Meniurile sănătoase și echilibrate ne pot asigura vitaminele și mineralele necesare. Există însă și unele vitamine de care organismul are nevoie dar nu știe să le „fabrice". Unele au o durată de viață foarte scurtă și sînt repede eliminate. În principiu hrana ar trebui să ne refacă zilnic necesarul, dar legumele tratate chimic intensiv, păstrarea lor în condiții improprii menținerii integrale a calităților sau modurile de gătit împiedică acest lucru. Mai mult, mîncăm mai puțin decît altădată, pentru că nevoile energetice au scăzut. În schimb, stresul și poluarea au crescut necesarul de antioxidanți. Nutriționiștii spun că absorbim mai multe calorii din grăsimi și dulciuri, în detrimentul celor „de înaltă densitate nutrițională" (prezente în carne, pește, pîine, legume uscate, fructe și legume proaspete). Fără a suferi grav de unele carențe nutriționale, totuși organismul nu funcționează perfect, ceea ce se traduce în nervozitate, indispoziții aparent nemotivate sau probleme ale pielii. Înainte de a ne umple pumnii cu pilule, ar trebui să revizuim meniul. Pentru că, totuși, din alimente ne putem lua, fără riscuri, cel mai bine vitaminele și mineralele de care avem nevoie.

● Beți ape minerale bogate în calciu și magneziu și obișnuiți-vă să presărați peste iaurt și salate germeni de grîu. ● Dacă, totuși, găsiți de cuviință să completați cu vitamine de sinteză, momentele din zi recomandate a le lua sînt micul dejun sau prînzul, presupunînd că aveți în meniu fie puțin unt, fie ulei (în salată) sau orice altă grăsime pentru a favoriza asimilarea vitaminelor liposolubile (A, D, E, K).

● Nu trebuie ignorat avertismentul specialiștilor: excesele în vitaminele A, D, B3 și B6 pot antrena tulburări importante. Mai mult, existînd sinergii de acțiune între vitamine și minerale, nu trebuie ignorate efectele.

◆ De asemenea, nu luați doze prea mari dintr-o vitamină, nu urmați cure prelungite și evitați complexele cu mangan, cupru sau fier asociate cu zinc, pentru că sînt antagoniste.

◆ Și pentru că primăvara și vara femeile sînt mai atente la siluetă, trebuie să vă amintim că, înainte de a alege o dietă pentru a slăbi, trebuie să aveți în vedere și unele sfaturi ale specialiștilor.

● Chiar dacă este bine echilibrat, un regim hipo-caloric nu asigură organismului toate vitaminele și mineralele de care are nevoie. La început organismul apelează la rezerve, dar încet-încet acestea se epuizează. ● În caz de dietă organismul funcționează „la ralenti", produce mai puțină energie, dar și consumul este mai mic. Rezultatul? Deși mîncați mai puțin, continuați să vă îngrășați. Se instalează un cerc vicios. ● Și cum creierul se hrănește cu zahăr, eliminat din meniul dv., moralul e la pămînt. Vitamina B6 asociată cu magneziu ar putea avea un efect benefic. Dintre alimente, de mare ajutor vă pot fi varza, conopida, țelina sau kiwi. ● Pentru a evita anemia, trebuie să mîncați o dată pe zi carne sau pește. ● Nu trebuie să suprimați total dulciurile și nici acizii grași esențiali (unt, ulei crud, pește gras).

◆ În timpul unui regim, pielea este prima care își pierde strălucirea, tonicitatea și suferă de penuria elementelor cu care era obișnuită. Pentru a compensa carențele, folosiți la salate, din belșug, uleiuri alimentare, bogate în acizi grași polinesaturați. ● De asemenea, mîncați fructe la sfîrșitul fiecărei mese. Astfel, nu numai că nu vă veți îngrășa, dar vitamina C va optimiza absorbția fierului prezent în carne și legume.

O altă filă din pledoaria noastră pentru frumusețe și sănătate, săptămîna viitoare.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Fericirea este plăcerea sufletului. O simplă senzație, un sunet, o culoare, atingerea mîinii unei femei, dacă angajează sufletul, devine o fericire. *(Garabet Ibrăileanu)*

Trecem adeseori pe lîngă fericire, fără s-o vedem, fără s-o privim sau dacă am văzut-o și am privit-o, fără s-o recunoaștem. *(Alexandre Dumas-tatăl)*

Gastronomice

● PASCĂ CU CIOCOLATĂ

200 g ciocolată, 200 g unt sau margarină, 5 ouă, 3 linguri făină grîu, 2 pahare de 1/4 nucă măcinată, 1/4 zahăr, esențe (rom, migdale, vanilie, ce avem)

Se rade ciocolata într-un castron sau se rupe bucățele, se pune pe marginea mașinii cu 3-4 linguri de apă sau lapte, pînă se înmoaie.

Se freacă gălbenușurile cu zahărul, se adaugă untul pînă se face ca o cremă. Se adaugă ciocolata, albușurile bătute spumă apoi nucile măcinate, esențe.

Se întinde foaia în tavă (din aluat de cozonac) după care se toarnă compoziția, se unge cu ou bătut. Se coace la foc potrivit cca 1 oră. Se taie rece.

● ZACUSCĂ DE PEȘTE

5 kg pește, 1 litru ulei, 2 kg ceapă, 500 g pastă tomate.

Se pune apă la fiert. Cînd clocotește se pune peștele curățat, fără coadă și cap. Se lasă să fiarbă 10 minute. Se scoate, se răcește. Apoi se scot șira spinării și oasele și se dă prin mașina de tocat.

Ceapa tăiată pestișori se înmoaie în ulei puțin (cam 500 g ulei). După ce se răcește se dă prin mașină.

Într-un vas mai mare se amestecă peștele, ceapa și bulionul cu restul de ulei, foi de dafin, piper, sare după gust. Se pune fierbinte în borcane, se leagă bine sau eventual punem în borcane cu filet. Se fierb în cuptor sau în baie de apă.

Mulțumim doamnei Elisabeta Furdu-escu care ne-a trimis aceste rețete de Paști.

Reflecții psihologice... despre FRANCHEȚE (2)

Așadar, în opinia psihologilor francheța se diferențiază de sinceritate. Sinceritatea presupune un raport de loialitate cu sine, dar și cu ceilalți. Ea este subiectivă și nu incumbă adevărul obiectiv. Sinceritatea presupune încredere în sine și în ceilalți. În schimb cel ce spune „eu sînt franc", o face adesea sub imperiul unei constrîngeri. Este „împins" să spună ceea ce gîndește în acel moment. El ia drept adevăr obiectiv nu rodul unei gîndiri elaborate, ci un gînd, adesea „emoțional". Cum se explică această luptă interioară pentru rostirea unui adevăr? Sîntem în fața unei forme de imaturitate, pentru că francheța absolută amintește de copilărie. Amintește de nevoia de fuziune cu ceilalți, ca atunci cînd foarte mic fiind împărtășeai fără rezerve gîndurile părinților.

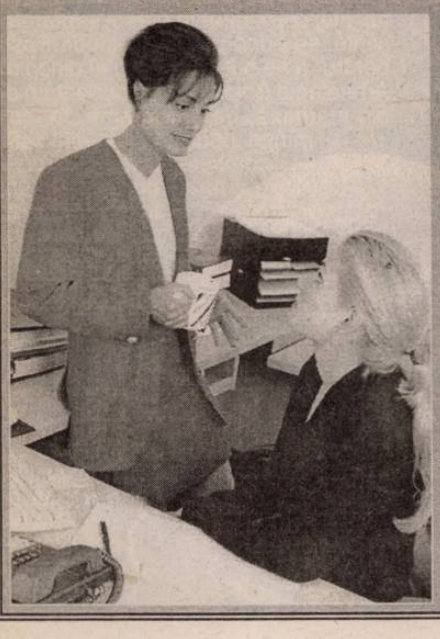

Maturii ce își spun că dau dovadă de franchețe nu au exersat în copilărie postura de „mici mincinoși". Această etapă, sîcîitoare pentru adulți, își pune amprenta asupra construcției gîndirii proprii și încrederii în sine. La început copilul are senzația că parcă ar fi transparent, astfel că părinții știu tot ce gîndește el.

Să fie oare francheța un defect? Spre deosebire de sinceritate, spun psihologii, francheța reprezintă o violență la adresa ta, dar și a celorlalți. Este o manieră de a-ți manifesta puterea față de ceilalți din anturaj.

Un exercițiu... pe zi

Pentru a dobîndi o siluetă frumoasă, sau pentru a o menține pe cea pe care o avem, în fiecare zi ar trebui să rezervați cîteva minute exercițiilor fizice. Cel pe care vi-l vom descrie solicită mușchii abdominali, dar și pe cei ai spatelui, fesierii și coapsele. Iată exercițiul: întinsă pe spate, cu picioarele decontractate și brațele bine fixate căutați să aveți o stabilitate perfectă. Puneți glezna stîngă pe genunchiul drept. Ridicați bazinul. Mențineți poziția timp de 15 secunde contractînd fesierii și mușchii abdominali. Reveniți în poziția inițială, schimbați piciorul, glezna dreaptă sprijinită pe genunchiul stîng. Repetați de 10 ori. Dacă solul este prea dur, fixați un prosop sub cap și umeri.

Pentru dumneavoastră, doamnă — Un caz pe săptămînă

„Mă numesc F.D. și sînt din Brăila. Am apelat la doamna Vasilica Ciupea în cel mai disperat moment din viața mea. Sora mea, în vîrstă de 19 ani, a avut diagnosticul: tumoră ochi stîng, cu recomandarea înlocuirii ochiului cu o proteză. În acea clipă de disperare am sfătuit-o să apeleze la tratamentul bioenergetic. După două serii de tratament a repetat controlul la medic și rezultatul a fost uimitor: «nu a mai fost evidentă tumora....»"...

*

Redacția revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 25000 lei.

10% REDUCERE adică 25000 lei

TALONUL NR. 15

Numele și prenumele pacientului.....

.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 10 mai 1998 ●

Programări la telefon: 6862046

POSTUL

în optica medicinii moderne

ARCADIE PERCEK

Cuvîntul „post" semnifică, în sens medical, abstenţia voluntară, parţială sau totală, de hrană, abstenţie care se extinde pe limite foarte variabile. Acela care posteşte în sens medical, „reste sur sa faim, mais apaise sa soif", adică *stă pe foamea lui, dar îşi potoleşte totuşi setea*, după cum atît de plastic s-a exprimat în acest sens nutriţionistul şi generalistul francez Dr. André Schlemmer.

În optica medicală, postul reprezintă un mijloc terapeutic pe cît de eficace în diverse situaţii, pe atît de simplu de practicat. El pune în repaos în special tubul digestiv, aceasta însemnînd esofagul, stomacul, duodenul plus încă cei aproximativ 3 m cît măsoară la adult intestinul, şi plus organele anexe ale aparatului digestiv (ficatul, căile biliare şi pancreasul). Tot postul mai pune în repaos rinichii. În această optică, postul reduce congestia, infiltraţia şi inflamaţia ce afectează aceste organe, cînd sînt suprasolicitate sub raport funcţional. *Aceasta este desigur explicaţia certei senzaţii de „curăţire" interioară, de uşurare şi de calmare, pe care posturile o induc în organism.*

Astfel, este demonstrat că suprimarea intermitentă a micului dejun, asigură o dimineaţă mai activă celor congestivi în mod structural. Suprimarea tot intermitentă a prînzului, la rîndul său, asigură o după-amiază mai eficientă dispepticilor, deci acelora cu diverse tulburări digestive, în vreme ce suprimarea periodică a cinei asigură o noapte liniştită acelora suferind de hernie hiatală.

Postul este considerat a fi lung, cînd depăşeşte limita a trei zile. Primul om care şi-a asigurat la vremea sa, asta însemnînd în sec. al XVIII-lea, o adevărată vogă pe marginea postului lung, este pastorul Bernard din Malta care, periodic, ţinea cure de post de 30 de zile. Cazuri de acest fel au fost studiate ulterior de către omul de ştiinţă american, dr. Paul Carton, de fapt întemeietorul fiziologiei moderne în SUA, care conchide că, în anumite limite, acest post aduce reale servicii sănătăţii.

O altă vogă tot pe această linie a creat, un secol mai tîrziu, medicul american E.H. Dewey care preconiza posturi parţiale, de domeniul a 3-5 săptămîni, dar repetate, constînd cel mai adeseori din suprimarea micului dejun sau a cinei. Pe marginea curei sale aplicate la numeroşi indivizi, pe care i-a urmărit în timp, a scris cartea intitulată „Foamea care vindecă", devenită best-seller la vremea sa. *„Natura ştie perfect să vindece o boală, dacă nu este stînjenită în munca sa"* - precizează acesta, chiar în prefaţă, stînjenirea de care vorbeşte ţinînd de suprasolicitarea tubului digestiv şi a glandelor sale anexe. Un alt medic care i-a călcat pe urme, din acest punct de vedere, este Dr. Fr. von Segesser din Degerheim, Germania, care a devenit celebru preconizînd cure periodice de post total, de domeniul a 15 zile, urmate de cure tot periodice de vegetarism şi de mişcare, cure cu care a pus pe picioare, ca să spunem aşa, sute de bolnavi care i-au urmat sfaturile, şi, care sufereau de diverse boli.

La rîndul său, medicul francez André Schlemmer, de care am mai pomenit, a devenit şi el celebru prin cure periodice de post total, de cîte o săptămînă, cu care trata nu numai diversele boli ale tubului digestiv, ci şi hipertensiunea arterială în faza pericolelor potenţiale, apoi diverse nefropatii, ca şi obezitatea, cu bolile pe care aceasta le creează sau întreţine.

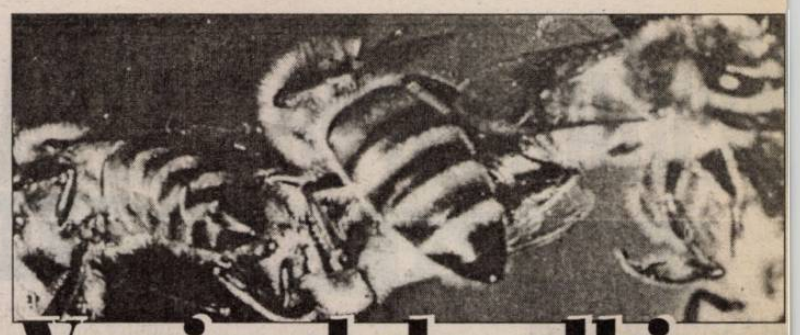

Veninul de albine

Ing. ROMULUS NOSIEVICI

Cu toate că omenirea cunoaşte practica apiculturii de mii de ani, albina nu s-a adaptat, în comparaţie cu celelalte animale domestice, niciodată la condiţiile de creştere oferite de om. Albinele trăiesc în propria lor lege specifică speciei şi consideră prezenţa omului ca o intervenţie nedorită în domeniul lor, la care răspund prin înţepătură.

Cu excepţia unor specii de albine avînd o comportare agresivă nemotivată şi care nu există în ţara noastră, albinele lucrătoare înţeapă numai în imediata apropiere a stupului lor, reacţionînd la stimuli exteriori, precum culoarea hainelor şi mirosuri care le pun în stare de alarmă. Mirosul de transpiraţie, alcool, parfum, benzină, ceapă ş.a.m.d. le irită. De asemenea haina de culoare închisă şi păroasă, pe care pot deveni captive, le irită. Nu sînt iritate de haine de culoare albă şi cu textură netedă. Aceste stări de alarmă nu apar dacă albina este departe de stupul ei. De exemplu în pieţele agroalimentare albinele mişună pe fructele de sezon (prune, pere, struguri) şi flori. Fiind gonite de gesturile omului, ele nu-l înţeapă, deoarece fiind la cules departe de stup, albina nu are ce apăra şi deci nu intră în stare de alarmă. Departe de stup, albina înţeapă dacă este atacată (lovită, strivită).

Veninul este produs într-o glandă specializată şi înmagazinat în sacul situat la baza aparatului vulnerant al albinei. Vîrful acului are cîrlige întoarse, care determină ca acul să nu mai poată fi scos de albină şi atunci, prin smulgere, ea se eliberează pierzînd aparatul vulnerant, compus din ac, punga veninoasă, musculatura şi centrul nervos al aparatului, rămas înfipt în piele. Albina nu poate trăi fără sistemul ei de apărare şi, fiind inutilă speciei, moare în scurt timp. Dacă nu îndepărtăm imediat acul din piele, acesta prin mişcări pulsatile se înfige mai adînc în ţesut, iar musculatura aparatului pompează mai departe veninul din pungă în ţesutul pielii. Pentru extragerea acului nu se va strînge capătul aparatului vulnerant, întrucît s-ar injecta şi mai mult venin în organism. Extragerea trebuie făcută cu unghia, culcînd acul pe piele şi împingîndu-l cu vîrful unghiei de la punctul de pătrundere în piele spre punga cu venin.

Veninul de albină este un produs biologic propriu, iar principiile active nu sînt transmise de plante. Veninul se recoltează de apicultor în sezonul activ cu ajutorul unui echipament electric şi este condiţionat într-o formă conservabilă. În stare naturală este un lichid incolor, cu gust amar-acid, cu miros particular. Este compus din proteine, săruri minerale, enzime, hormoni. Peste 50% din proteine reprezintă apamina, melitina, fosfolipazele şi hialuronidazele, care acţionează ca inhibitoare ale sistemului nervos şi ca stimulente ale inimii şi glandelor suprarenale. Durerea este provocată de acidul formic.

(Va urma)

Medicul vă răspunde

■ Cititorul D.R. Popescu, din Huşi, îşi începe scrisoarea pe care ne-o scrie pe 20 ianuarie din acest an astfel: „Am 63 de ani, 1,60 m înălţime şi 60 kg. Probabil că am băut cam mult vin în viaţa mea, pentru că, de circa 3 luni, mi se întîmplă că la 10-15 minute după ce beau un pahar de vin de 100 ml mi se înroşesc obrajii şi nasul, ca la beţivi. Cred, totuşi, că nu sînt beţiv. Toate analizele sînt bune, cu excepţia colesterolului, care este de 3,96." Într-adevăr, nu sînteţi încă beţiv, stimate D-le D.R. Popescu, dar sînteţi pe cale de a deveni. Acea înroşire a obrajilor şi a nasului, ce apare după îngurgitarea paharului de vin, pledează pentru faptul că dependenţa faţă de alcool este pe cale de a se instala. Analizele, într-adevăr chiar dacă sînt bune (cu excepţia colesterolului care este uşor crescut, ceea ce la 63 de ani se mai întîmplă), nu putem fi liniştiţi, căci alcoolismul nu modifică în general analizele. Totuşi nu vă aflaţi încă în faza dependenţei totale şi, ca atare, puteţi încă face cele necesare pentru a evita prăbuşirea în prăpastie, mai ales că totul este încă posibil. De nu faceţi aşa... Dumnezeu cu mila!

■ Boroş Gh., din Piatra Neamţ, ne întreabă dacă tratamentele pe care le face pentru dermatita seboreică de la nivelul pielii capului, încă din 1994 (indicîndu-ne şi medicamentele pe care le ia pentru aceasta) sînt eficace, din moment ce nu observă nici o ameliorare locală. Teoretic aceste medicamente nu şi-au făcut dovada efectelor terapeutice scontate, dacă, într-adevăr, le-aţi luat pe acestea cu regularitate. În acelaşi timp însă, este bine de a şti că o serie de boli dermatologice se instalează în mult timp şi tot în mult timp dispar. Apoi, este bine de a şti de asemenea că nu sîntem egali în faţa bolilor şi nici în faţa medicamentelor. Dar, fiindcă îmi precizaţi că suferiţi şi de o alergie respiratorie, fiind sensibil la factorii climatici, umiditate, creşterea presiunii atmosferice, apoi la benzină, gaz metan, vopsele, oţet, ceapă, usturoi etc., nu este exclus ca dermatita seboreică de care suferiţi să fie condiţionată de unul din aceşti factori alergici, motiv pentru care vă sugerez să vă prezentaţi la un medic alergolog, iar dacă nu-l aveţi la Piatra Neamţ (ceea ce nu cred), la un serviciu de specialitate de la Spitalul mare, din Iaşi, sau la serviciul de alergologie din cadrul Spitalului Colentina din Capitală.

Dr. ANDREI ONU

Memoria stresului...

Retrăirea evenimentelor provocatoare de stres şi confruntarea cu neplăcerile provocate poate avea un efect terapeutic mult mai eficient decît încercarea de a le uita, afirmă psihologii de la Universitatea din San Diego (SUA) prezenţi săptămîna trecută la întrunirea anuală a Societăţii de Medicină Comportamentală. Savanţii au descoperit că presiunea sîngelui creşte în timpul evenimentelor stresante şi în timpul primei rememorări a acestora, dar ulterioarele amintiri legate de ele nu mai au acelaşi efect. „Este o problemă terapeutică simplă - a declarat unul dintre cercetători - rememorarea unor evenimente neplăcute şi comentarea lor va fi dureroasă şi va influenţa presiunea arterială. Dar depăşirea momentului va face mult mai uşoară următoarea experienţă de acest fel". Cercetătorii au făcut un experiment pe 20 de subiecţi, cărora li s-a cerut să efectueze o serie de operaţii aritmetice. Participanţii la studiu au fost presaţi să lucreze din ce în ce mai repede, fapt ce le-a provocat o creştere a presiunii sîngelui. Apoi 10 participanţi au fost rugaţi să povestească evenimentul după numai 20 de minute, iar ceilalţi 10 după o săptămînă. În ambele cazuri, presiunea arterială a înregistrat o creştere de 50% din cea înregistrată iniţial. Cei 10 chemaţi după 20 de minute au fost şi ei rechemaţi după o săptămînă. Rugaţi fiind să rememoreze întîmplarea a doua oară, presiunea lor arterială nu s-a mai modificat deloc. Cu toate acestea, în rîndul psihologilor persistă controversa privind cel mai bun tratament împotriva probelor psihice provocate de amintirile neplăcute, existînd şi foarte mulţi partizani ai variantei care propune distragerea atenţiei pacienţilor de la respectivele evenimente.

Nou îndulcitor artificial

Oficialităţile americane au aprobat săptămîna trecută ieşirea pe piaţă a unui nou îndulcitor artificial, numit sucraloză. Acesta poate fi folosit la dulciuri, gelatine, gemuri, gumă de mestecat, siropuri, sucuri şi o serie întreagă de alte produse. Sucraloza va intra astfel în competiţie cu îndulcitorii artificiali deja consacraţi, ca aspartamul sau saccharina. Substanţa este de circa 600 de ori mai dulce decît zahărul şi a fost descoperită încă din 1976 de o societate de aditivi alimentari din Marea Britanie, fiind supusă de atunci unui număr de peste 100 de teste ştiinţifice de către cercetătorii de la Universitatea din Londra. Sucraloza a fost testată în special pe animale pentru a se depista eventualele efecte negative pe care le-ar putea produce, cum ar fi cancerul, malformaţiile congenitale şi/sau afecţiunile neurologice. Sucraloza a fost de asemenea testată şi pentru diabetici, în vederea folosirii ei ca înlocuitor al zahărului. Produsul nu are calorii, organismul nerecunoscîndu-l ca zahăr sau alt carbohidrat. Totodată, spre diferenţă de zahăr, sucraloza nu provoacă nici carii dentare. Conform unui reprezentant al firmei, Johnson&Johnson's McNeil Speciality Products Company, care va vinde produsul, acesta a fost deja folosit încă din 1991 în afara SUA în peste 400 de produse alimentare.

Terapie naturală

Sucurile naturale din fructe şi legume

DUMITRU RĂDUCANU

Plantele medicinale, fructele şi legumele, pe lîngă aportul alimentar, sînt şi adevărate medicamente naturale. Astfel, pe baza experienţelor şi a constatărilor specialiştilor, s-a ajuns la concluzia utilizării mai frecvente a sucurilor proaspete.

Datorită proprietăţilor conţinute, sucurile au asupra organismului uman acţiune stimulatoare generală şi dezintoxicantă, împiedicînd fenomenele de putrefacţie intestinală; sînt indicate în cazurile de deficienţă generală a organismului, în insuficienţele hepatice sau renale şi, mai ales, în afecţiunile digestive.

Efectele pozitive ale sucurilor naturale pot fi obţinute şi prin folosirea lor la vitaminizarea mîncărurilor, adăugîndu-se cîte 10-30 g pentru o porţie

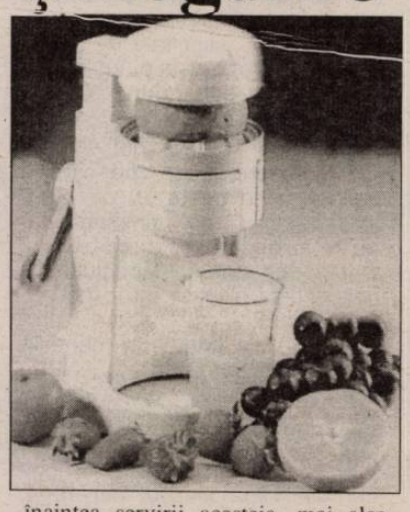

înaintea servirii acesteia, mai ales pentru copii, femei gravide, bolnavi, muncitori ce activează în mediu nociv.

Este de reţinut că, pentru obţinerea efectului dorit, pentru evitarea alterării prin fermentaţie, sucurile naturale trebuie să fie consumate imediat după preparare, să nu fie păstrate (chiar la frigider) mai mult de 24 de ore.

- *Sucul de cireşe şi vişine* - este recomandat în litiaza biliară şi hepatite cronice sau sechele de hepatită; are proprietatea de a întîrzia fenomenele de îmbătrînire a organismului.

- *Sucul de prune* - laxativ şi diuretic - cîte un pahar înaintea meselor principale.

- *Sucul de spanac* - are calităţi tonice. Este util în cazurile de anemie, de convalescenţă, oboseală fizică şi intelectuală, mai ales la copii şi persoane în vîrstă. Se pot face combinaţii în părţi egale, de spanac-morcov, spanac-morcov-ţelină.

- *Sucul de fasole verde* - este tonic hepatic şi pancreatic, tonic cardiac, este un depurativ eficace, mai ales în acneea juvenilă; un bun adjuvant în pauza de cură digitală.

- *Sucul de ţelină* - este recomandat cu precădere în cura de slăbire, reumatism, gută, tuse, catar bronhic - cîte 100 ml înaintea mesei de dimineaţă. Pentru afecţiuni oftalmice, se picură pe pleoape picături sau se tamponează uşor cu un tampon curat, umectat.

Scufundarea „TITANICULUI”

un act terorist anunţat III

ALEXANDRU FORJE

În 1986 membrii expediţiei revin pentru a cerceta resturile epavei în mod amănunţit. O primă surpriză o constituie faptul, aşa cum am arătat, că nava a fost găsită fracturată în trei bucăţi, înconjurată de mii şi mii de obiecte răspîndite pe o fîşie de 3 km lungime şi o lăţime de 300 metri.

Prima ruptură în corpul „Titanicului” este produsă după al treilea coş de fum după pupa, în dreptul sălii maşinilor, iar a doua ruptură - la sfîrşitul castelului pupa, respectiv, sfîrşitul sălii maşinilor.

Robert Ballat, cel care a condus echipa de cercetători americani, n-a găsit spărtura de 60 pînă la 90 metri acuzată, după cum s-a spus, ca motiv al scufundării în urma coliziunii cu icebergul; în schimb a înregistrat cu camera de luat vederi o spărtură în plăcile bordajului în dreptul sălilor maşinilor care nu putea fi făcută decît de o explozie.

Să ne gîndim că pentru „spărtura de 90 metri” despre care s-a vorbit, compania de asigurări „Lloyd” a plătit suma imensă cu care era asigurat pachebotul.

Dacă „Titanicul” s-a scufundat ca urmare a unui act de terorism, fapt pentru care pledează fractura navei în trei bucăţi, asigurarea a fost încasată fraudulos, întrucît în contractul de asigurare nu era prevăzut cazul actului de terorism!

Autorul însemnărilor de faţă a avut prilejul să discute cu un cadet rus îmbarcat pe „Titanic” la vremea respectivă, aflat în anul pregătitor pentru intrarea la Academia Militară engleză Sunthurs şi care se ducea să concureze la cursa de galop de la Saratoga. La îmbarcare, calul său, pur sînge arab, pur şi simplu a refuzat să urce pe navă. În ciuda tuturor ademenirilor pe care ordonanţa sa, Mişca, şi „ţine-calul”, Tihon, le-au încercat. Armăsarul, mort după zahăr, de data asta a refuzat bucăţile care altădată îl făceau să necheze de plăcere. Cadetul rus şi-a trimis „ţine-calul” împreună cu armăsarul înapoi, la grajdurile unde fusese găzduit, şi s-a îmbarcat doar împreună cu ordonanţa sa.

În noaptea naufragiului ieşise pe puntea pupa cînd a auzit, strigat la portavoce, îndemnul ca toţi pasagerii să-şi pună vestele de salvare. Aproape două ore nu s-a întîmplat nimic pînă cînd s-au auzit detunăturile din adîncul navei şi cînd pasagerii şi echipajul au intrat într-o panică nebună. Era evident că vasul urma să se scufunde într-un timp foarte scurt. Debandada nu mai cunoştea margini. Cele două şalupe cu motor aflate la bordul „Titanicului” încărcate cu pasageri, din cauza înclinării accentuate a navei, s-au răsturnat, iar oamenii au fost risipiţi în ocean. Cei care reuşiseră să ocupe un loc în bărcile de salvare se luptau cu pasagerii din apă care încercau disperaţi să se urce în bărci sau cel puţin să se ţină de bordajele acestora. De teamă ca bărcile supraaglomerate să nu se scufunde, cei din apă erau loviţi cu brutalitate peste mîini sau în cap, trimişi în acest mod, pentru totdeauna, în mare.

Cadetul rus şi ordonanţa sa s-au trezit pur şi simplu aruncaţi în ocean, dar au avut norocul să vadă icebergul de care se lovise „Titanicul” şi care se afla în siajul navei pe cale de dispariţie, la o distanţă de circa o jumătate de milă. Cadetul rus şi ordonanţa sa au reuşit să se urce pe iceberg, şi-au scos hainele, le-au stors şi au făcut continuu mişcări ca să prevină îngheţul. Dimineaţa i-a găsit pe sloiul de gheaţă, iar în jurul lor nu mai erau decît resturi, diverse obiecte de pe „Titanic”, dar nici o suflare de om. În zorii zilei au auzit un nechezat ca un plînş de copil. Era unul din cei 59 de cai aflaţi la bordul „Titanicului” care, nu se ştie prin ce capriciu al sorţii, scăpase cu viaţă. Calul s-a apropiat şi cei doi l-au ajutat să urce pe sloiul de gheaţă, şi au început să-i frece în special picioarele pentru a preveni îngheţarea. La două zile au fost găsiţi de un trauler, plecat de patru zile dintr-un port canadian, care i-a îmbarcat împreună cu calul şi care, contra unei sume, respectiv un cec în lire sterline, a acceptat să-i ducă în Statele Unite. Boris Apolinarievici Zatoriski a scris o carte intitulată „Am fost pe Titanic”, dar care n-a fost luată în considerare la procesul dintre firma „White Star” şi firma de asigurare. După aproape 80 de ani de la apariţia cărţii cadetului rus şi ţinînd seama de prospecţiunile echipei de cercetare franco-americane, ipoteza cadetului, potrivit căreia „Titanicul” s-a scufundat ca urmare a două explozii la nivelul chilei înainte şi după sala maşinilor, se pare că se verifică şi misterul „Titanicului” începe să ajungă, în sfîrşit, spre elucidare...

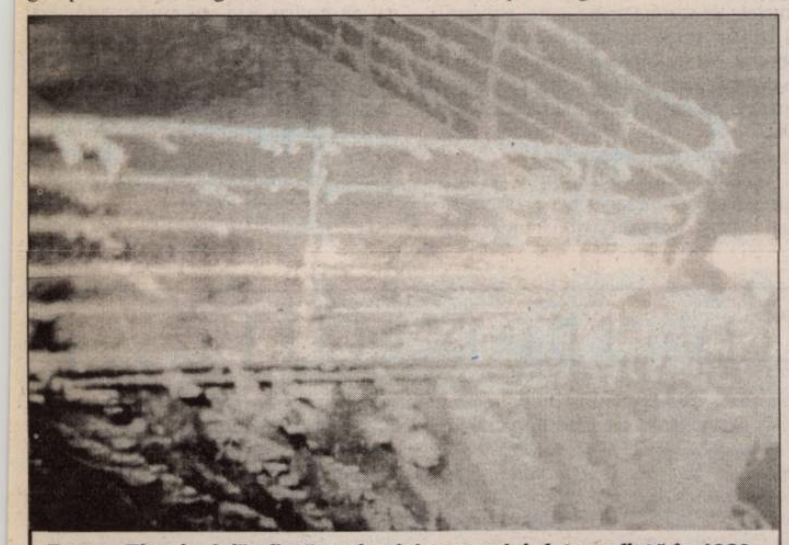

Epava „Titanicului” aflată pe fundul oceanului, fotografiată în 1986...

Supranumit „regele junglei” leul este un simbol al forţei şi bărbăţiei.

Studiind leii din rezervaţia africană Serengeti, oamenii de ştiinţă de la Societatea zoologică din New York au ajuns la concluzia că leul pare a fi, mai presus de orice, un animal social. Ei se asociază pentru vînătoare, pentru creşterea odraslelor şi înlăturarea rivalilor, răcnind la unison. Leul mascul formează o alianţă pe viaţă cu unul pînă la opt confraţi provenind din acelaşi grup familial. Alţii nu fac parte din aceeaşi familie, dar sînt acceptaţi totuşi. Împreună cu femelele, ei cresc un număr de pui, vreme de doi-trei ani, după care grupul poate fi destrămat de un grup rival. Totul depinde de forţa conducătorilor. În timpul nopţii, leii masculi patrulează apărîndu-şi teritoriul. Există, evident, şi lei solitari care nu vor lăsa urmaşi, aşa cum lasă leii ceilalţi. Adesea femelele vînează mai mult decît masculii, dar de cele mai multe ori leii atacă împreună, împărţind prada. Toate leoaicele din Serengeti cooperează pentru creşterea puilor. Împreună formează un fel de creşă, alăptînd puii în comun.

La numai 15 km de Selena!

REMEMBER

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU

Echipajul navei cosmice APOLLO-10, primii pămînteni care au văzut ambele feţe ale Lunii de la numai 15 km (şi n-au avut voie să aselenizeze!), a fost format, se spune, din cei mai buni specialişti-astronauţi ai NASA în domeniul... calculatoarelor!

Membru al echipajului de rezervă pentru zborul GEMINI-3, pilot pe GEMINI-6 şi comandant pe GEMINI-9, Thomas Patten Stafford părea, în anii '60, mai repede un profesor de liceu sau un funcţionar de bancă, decît un încercat astronaut, căruia i s-a încredinţat poate cea mai complexă misiune spaţială de pînă atunci...

La acea dată, Stafford avea 38 de ani, era colonel inginer de aviaţie şi şef de promoţie (1952) de la Academia militară de marină; de la recrutarea sa ca astronaut (17 septembrie 1962), Stafford a lucrat foarte mult pentru programele de calculator aferente zborurilor cosmice circumselenare.

Înainte de startul misiunii APOLLO-10, al cărui comandant fusese numit, colonelul Stafford declarase: „Vom încerca să dezlegăm toate necunoscutele zborului spre Lună, să netezim astfel drumul şi să efectuăm toate operaţiile impuse de aselenizare, mai puţin pasul final, adică coborîrea pe suprafaţa Selenei... Credem că vom putea să găsim pentru colegii de pe APOLLO-11 un loc cît mai bun de «parcare», evitînd craterele şi ridicăturile, pentru a nu-i pune în dificultate...”. La întoarcere, Stafford a putut să raporteze că echipajul său şi-a îndeplinit misiunea!

La părăsirea orbitei circumselenare joase, pe care a parcurs-o de peste 10 ori, Stafford a reuşit să preîntîmpine o catastrofă, deoarece atunci cînd a fost pornit motorul Modulului lunar, acesta a intrat într-o periculoasă vibraţie, iar Stafford a trebuit să preia comanda manuală pentru reîntîlnirea cu Modulul de comandă, aflat pe orbită la 112 km şi în care se afla doar Young!

Potrivit de statură, cu ochii cenuşii şi pătrunzători, inginer din 1952 şi pilot din 1954, John Young a servit în mai multe unităţi ale aviaţiei marine militare; în 1959 el a condus testările avionului supersonic militar F4H „Phantom”, iar pe cînd era comandant de regiment, a stabilit două recorduri de performanţă pentru avioanele reactive: urcare la 3000 m şi la 25000 m în timp de 34,52 şi, respectiv 230,44 secunde!

În zborul GEMINI-3 pe care l-a efectuat în calitate de pilot, Young i-a oferit comandantului său, fostul astronaut Grissom, un sandwish învelit în folie de plastic, abatere de la regulament care avea să-l coste!

Ca urmare a acestui incident - competentul dar în acelaşi timp nesupusul Young - a trebuit să aştepte un an pînă a fost retrimis în spaţiu, de această dată în calitate de comandant al misiunii GEMINI-10; şi acum el a stabilit un record, urcînd la 762 km!

O curiozitate: cabina GEMINI-3 era botezată Molly Brown, iar cabina APOLLO-10, Charlie Brown; era, deci, normal ca Young să se acomodeze repede de noului aparat cosmic!

Despre Eugene CERNAN vor fi date amănunte cu ocazia misiunii APOLLO-17, ultima din acest amplu program.

(Va urma)

ECOLOGIE

MURUROA

atolul blestemat

MIHAELA DOROBANŢU

Polinezia franceză. Una din imaginile raiului pe Pămînt. Insule vulcanice şi coraliene cu nume de vis situate la nord de tropicul Capricornului. Dar pacea insulelor a dispărut în momentul în care pe atolul Mururoa s-a construit Centrul de experimentări din Pacific. La doar 1000 km de insula cea mai populată - Tahiti.

Atraşi de mirajul unor cîştiguri neaşteptate, oamenii au acceptat să lucreze la Centru, deşi măsurile de securitate lipseau, controlul medical era insuficient, oamenii erau trataţi mai mult decît superficial de patronii lor.

CALENDARUL AMENINŢĂRII NUCLEARE

1962: după ani de zile de experienţe nucleare în Sahara, francezii părăsesc deşertul pentru a se muta în... Pacific 1966-1973: exploziile în atmosferă răspîndesc nori radioactivi enormi 1975-1980: autorităţile militare optează pentru explozii subterane Pînă în 1996: exploziile din lagună au efecte dezastruoase asupra mediului înconjurător, în special asupra recifului de corali.

Dincolo de vălul tăcerii

„Desigur că părinţii mei au fost mulţumiţi! Cu banii cîştigaţi le-am construit o casă...” Dramatismul acestei declaraţii este că autorul ei avea doar 12 ani cînd a început să lucreze la centrul de experienţe nucleare de la Mururoa. Pieter de Vries şi Hans Seur, cercetătorii olandezi care au efectuat un amplu studiu asupra cîtorva sute de muncitori polinezieni aflaţi în contact cu „lumea nucleară” în cei 30 de ani de teste nucleare franceze, au descoperit că unul din zece lucrători avea sub 18 ani. Era suficient acordul părinţilor sau... să trişezi asupra vîrstei. Copiii ajungeau să lucreze chiar în zonele de tir - după aceea totul revenea la normal şi se aşternea uitarea. Cînd vălul tăcerii a putut fi ridicat şi nu a mai existat teama de pedeapsa privind divulgarea unor informaţii confidenţiale, realitatea crudă a început să iasă la iveală.

O statistică neagră

Unul din patru foşti lucrători „nucleari” au probleme de sănătate,

OM / NATURĂ

LEUL - un animal social

IRINA STOICA

Cum lactaţia depinde de hrană, cele mai puternice, deci mai bine hrănite, sînt foarte generoase. Aceste „creşe" au ca scop protejarea descendenţilor. Femelele care nu au pui, au un spirit gregar, îşi vizitează suratele dar rămîn întotdeauna în „colţul lor".

Puii nu devin maturi înainte de doi ani. În această perioadă leoaicele nu au alţi pui. Cînd puiul uneia moare, după cîteva zile ea găseşte un partener şi intervalul pînă la noua naştere se scurtează la un an. Masculii nu sînt foarte ataşaţi de pui, dar îi ocrotesc indirect prin apărarea teritoriului. Cînd un grup este înlăturat de un altul, puii sînt ucişi de învingători pentru ca femelele să poată procrea din nou. De obicei, ele îşi apără puii cu disperare, dar masculii sînt mult mai puternici. Femelele sînt fertile mai mult de zece ani, în vreme ce masculii se bucură în acest sens de o perioadă mai scurtă. De aici conflictele între grupuri. Leoaicele, care şi ele atacă şi-şi apără teritoriul şi rezervele de apă, preferă întotdeauna învingătorii. Leii sînt devotaţi „cauzei" lor comune teritoriale şi reproductive, avînd de fapt un singur scop, perpetuarea speciei...

unul din trei declară că a asistat la un accident grav, unul din doi a lucrat în zona contaminată radioactiv.

Copiii de atunci sînt astăzi adulţi, dar urmele rămîn: boli teribile de piele care-i afectează şi pe copiii care li s-au născut de atunci, o incidenţă de cinci ori mai mare a cancerului de tiroidă faţă de francezii de pe continent, oameni care au murit după ce au petrecut prea mult timp la o anume bază meteo din atol...

Cînd a început lumea să devină conştientă? „Numai după Cernobîl", recunoaşte un băştinaş că au început toţi să aibă îndoieli. Să-şi dea seama de condamnabila lor inconştienţă, de nerespectarea celor mai elementare norme de securitate. Marea problemă rămîne faptul că cei afectaţi cel mai grav au avut tot timpul să moară înainte de a intra în statistici... Şi totuşi...

Cum se poate afla?

Numai prin folosirea unei armate de experţi care să întreprindă studii riguroase şi prin prezentarea unor răspunsuri deschise şi oneste ale autorităţilor locale: au apărut mutaţii genetice în floră, în special la cocotieri? De ce cadavrele au fost închise în sicrie de plumb şi transportate în Franţa? Numărul copiilor handicapaţi sau născuţi morţi este mai mare decît înainte de începerea experienţelor? În prezent specialiştii de la INSERM (Institutul naţional pentru sănătate şi cercetări medicale al Franţei) şi OFPRI (Oficiul francez pentru protecţia împotriva radiaţiilor ionizante) efectuează deja cercetări privind eventualele consecinţe ale experienţelor nucleare asupra sănătăţii populaţiei insulare. Valul tăcerii a fost rupt şi urmările a trei decenii de pericol nuclear deasupra Pacificului vor putea fi studiate. Mai bine mai tîrziu decît niciodată!

Răspundem cititorilor

Florica Gh. din Roşiori de Vede ne întreabă ce sînt tornadele şi cum se produc.

TORNADELE

IRINA STOICA

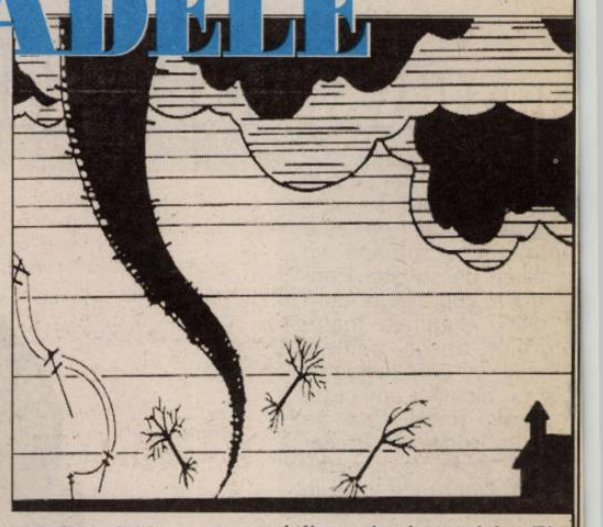

Aproape fiecare dintre noi, vorbind despre tornade, îşi aminteşte basmele copilăriei. Micuţa Dorothy din „Vrăjitorul din Oz" a fost dusă de o astfel de tornadă, cu casă cu tot, departe de Kansasul natal.

Sîntem obişnuiţi cu furtunile, cu tunetele şi trăsnetele, dar pentru noi un anume tip de furtuni, cicloanele, sînt un lucru mai puţin obişnuit. Cicloanele sînt vînturi de factură specială. Dintre acestea tornadele sînt vîrtejuri extrem de violente, specifice Americii de Nord, în special regiunilor din bazinul fluviului Mississippi. Tornadele apar cînd condiţiile de producere a furtunii sînt deosebit de violente. Cauza principală a producerii lor este pătrunderea maselor de aer rece din vest peste aerul cald şi umed provenit din regiuni mai calde. Există vînturi care suflă din direcţii diferite în jurul curenţilor de aer care se ridică. Acestea creează un efect de vîrtej, îngust şi foarte puternic. Forţele centrifuge absorb aerul din centru, unde apare un nucleu de presiune scăzută. Nucleul acţionează la bază ca un aspirator puternic asupra a tot ceea ce întîlneşte în cale. Acest fapt constituie aspectul distructiv al tornadelor. Ele pot smulge acoperişuri, pereţi, pomi ba chiar şi case mici în întregime. Totul se petrece prin rotirea cu o forţă fantastică. Adesea sînt însoţite de ploi torenţiale. În centru, viteza vîntului poate depăşi 300 km/oră. Din fericire au o arie de acţiune restrînsă, ceea ce reduce o parte din mecanismul devastator. Există de asemenea tornade în vestul Africii provocate de întîlnirea musonului rece de sud-vest cu aerul uscat din Sahara. Acestea sînt catastrofale, cu extindere mare, uneori pînă la 300 km, dar de scurtă durată.

Serisori primite

Stimată Doamnă ANETA CORCODEL (Constanţa), vă vom răspunde punctual la problemele pe care ni le-aţi prezentat: 1. Faptul că aţi fost „prima înscrisă" pe lista participanţilor la „Supertombola fidelităţii", nu înseamnă că, automat, vă veţi şi număra printre cîştigători... Din simplul motiv că numele cîştigătorilor sînt evidenţiate prin tragere la sorţi dintre numele tuturor participanţilor. „Tombola fidelităţii" este, anual, deschisă participării tuturor abonaţilor noştri care contractează abonamente lunare, trimestriale şi semestriale. Pentru cei care, aidoma Dvs., au contractat un abonament anual, am iniţiat, începînd de anul trecut, „Supertombola fidelităţii", tot cu periodicitate anuală. În sfîrşit, pentru toţi cititorii care NU s-au abonat, organizăm un concurs lunar, pe baza „Taloanelor de fidelitate". Iată, aşadar, că i-am avut în vedere pe toţi cititorii noştri! Dacă ar fi să-i premiem pe toţi cititorii revistei noastre, aşa cum doriţi Dvs., nici o bancă din ţara noastră n-ar avea atîţia bani, cîţi ar fi nevoie spre a cumpăra premiile! Nici chiar mai multe bănci... 2. Repetăm, spre ştiinţa Dvs., precum şi pentru toţi abonaţii noştri: exemplarele pentru abonaţi sînt expediate la poştă încă din ziua de miercuri - ziua tipăririi revistei -, deci chiar cu o zi înainte de ziua difuzării pe piaţă! Din momentul predării coletelor la poştă, întreaga răspundere revine serviciilor poştale, oricîte „motivaţii", „dezvinovăţiri" sau „scuze" ar inventa diriginţii, oficianţii şi factorii poştali!

Îţi mulţumim, stimată Domnişoară CODRUŢA LOGIGAN (Gura Humorului), pentru cuvintele mai mult decît frumoase pe care ni le-ai adresat! Ne bucură faptul că, săptămînă de săptămînă, afli în paginile revistei noastre acele informaţii care te interesează şi credem că-i foarte firesc să aştepţi cu nerăbdare apariţia revistei pentru a citi rubricile preferate! Cît priveşte propunerile pe care ni le-ai făcut, îţi promitem că ne vom gîndi la ele şi, în măsura posibilităţilor, vom încerca să le materializăm. Ne dorim ca, şi pe viitor, să rămîi aceeaşi entuziastă cititoare a revistei şi aşteptăm să ne mai scrii, dacă vei avea şi alte binevenite sugestii pentru îmbunătăţirea activităţii redacţiei noastre! Mult succes la învăţătură!

Mulţumindu-vă pentru cele cuvinte de apreciere, pe care ni le-aţi adresat, stimate Domnule SZABO ALEXANDRU-ALADAR (Baia Mare), vă comunicăm că am dat curs, cu multă plăcere, rugăminţii Dv., şi am transmis epistola Dv. persoanei care vă interesează! Vă dorim, la rîndul nostru, multă sănătate!

Şi scrisoarea Dv., stimate Domnule CONSTANTIN PIŢIGOI (Bucureşti), va ajunge la destinatarul dorit de Dv.!

Rubrică realizată de
ADRIAN HOAJĂ

Deschide-ţi sufletul în faţa părinţilor!

- Stimată Doamnă Anca Donţu, Marian din Bucureşti este foarte tînăr (încă elev) dar este confruntat cu o situaţie specială. În urma divorţului părinţilor săi, el trebuie să petreacă un an cu tatăl şi un an cu mama. Dincolo de problemele dramatice pe care le ridică un divorţ în viaţa oricărei familii, pentru Marian a apărut încă o problemă: deoarece părinţii trăiesc în oraşe diferite, el trebuie să schimbe în fiecare an şcoala, profesorii şi colegii. Mai mult, „anul tatălui" el îl petrece de fapt cu bunica, cu care nu se prea înţelege; pe tată îl vede foarte rar. Cum asemenea probleme apar uneori şi marchează profund viaţa adolescenţilor, credem că răspunsul pe care i-l veţi da va fi urmărit cu interes şi de alţi cititori, indiferent de vîrsta lor...

- Dragă Marian, este trist atunci cînd un copil suferă de pe urma deciziilor nu totdeauna inspirate ale adulţilor!

Nu consider că este normal ca cineva să fie obligat să se mute în fiecare an şi cu locuinţa, şi cu şcoala. În primul rînd pentru că, după cum se ştie, un copil, un adolescent are nevoie de stabilitate şi continuitate pentru a se putea dezvolta adecvat. Avînd însă în vedere situaţia dată, consider că ar trebui să stai de vorbă cu părinţii şi să le explici deschis ce simţi. Pentru că dacă ei te iubesc cu adevărat, te vor înţelege şi vor găsi o soluţie mai bună şi, ceea ce este cel mai important, în avantajul tău.

Am aici în vedere şi faptul că, în plus, un băiat are nevoie de o relaţie constantă cu tatăl, mai ales la vîrsta pubertăţii şi a adolescenţei, atunci cînd se conturează personalitatea sa şi conştiinţa de sine. Un aspect care ar trebui bine înţeles de părinţi, ei urmînd să ia măsuri în consecinţă, indiferent de hotărîrea judecătorească.

În ceea ce priveşte relaţia ta cu bunica, te sfătuiesc să ai mai multă răbdare, să fii mai înţelegător şi să încerci să te împaci cu dînsa; în timp vei vedea că lucrurile se vor rezolva.

Aş mai vrea să fac un comentariu. Comunicarea dintre părinţi şi copii este o problemă des întîlnită astăzi cînd, preocupaţi de cîştigarea veniturilor necesare traiului de zi cu zi, mulţi părinţi uită să-şi facă timp şi pentru problemele sufleteşti ale copilului. Iar acesta, la rîndul său, văzîndu-i atît de obosiţi şi nervoşi, nu îndrăzneşte să-şi mai deschidă sufletul!...

Iar noi nu trebuie să uităm că „hrana sufletească" este, pentru un copil, la fel de importantă ca şi alimentaţia corespunzătoare şi că el are în mod absolut nevoie de amîndouă pentru a se dezvolta armonios.

Aşteptăm să ne scrii din nou, după cum aşteptăm şi alte scrisori pe această temă, în speranţa că vom putea contribui măcar la rezolvarea cîtorva dintre problemele care mai tulbură încă armonia din interiorul familiei.

- Mulţumim Dnei psiholog pentru răspunsul oferit cititorului nostru.

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
Bucureşti 96,1 FM
Iaşi 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploieşti 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanţa 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Piteşti 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoşani 93,1 Mhz
Focşani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Braşov 105,5 Mhz

Arheologie

DINKAS, UN TRIB CIUDAT

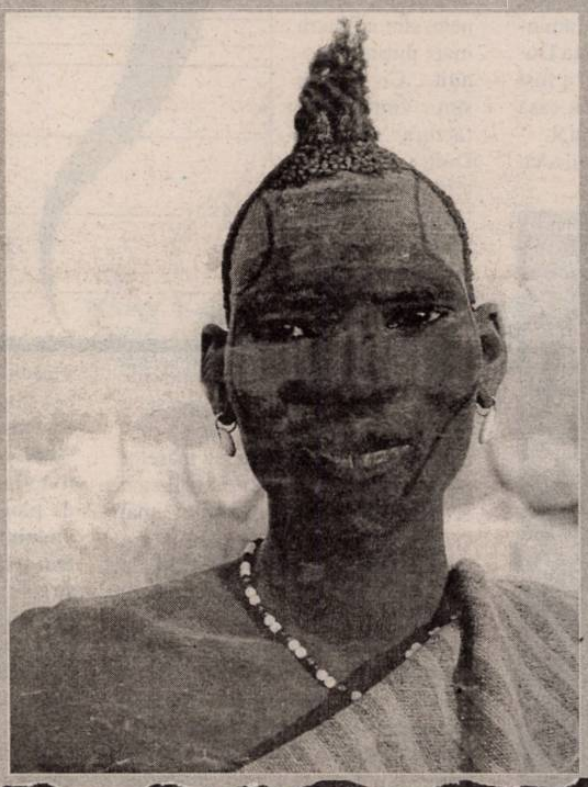

În partea de sud a Sudanului se află tribul Dinkas, ce este format din aproape un milion de suflete. Pentru a supraviețui condițiilor naturale foarte grele, acești oameni zvelți, cu ochi migdalați și cu cicatrici adînci pe obraji, trebuie să se ajute reciproc, în cadrul aceleiași comunități. Deoarece vaca le asigură tot ce este necesar traiului, respectiv lapte, carne, piele, acest animal este venerat ca un zeu. Pînă și baliga este adunată cu grijă de copii, pentru a fi uscată și folosită drept combustibil. Cenușa rezultată este aplicată zilnic pe corpul gol, din cap și pînă-n picioare, nu pentru a-i înspăimînta pe eventualii inamici sau a fi mai frumoși, ci pentru a se apăra de arșița nemiloasă a Soarelui, paraziți și mai ales de înțepăturile insectelor. Dușul zilnic se face cu urina vitelor, aceasta fiind colectată cu multă atenție, deoarece războiul civil dintre Sudanul de Nord și cel de Sud, care durează de peste 40 de ani, a distrus toate rezervoarele și pompele de apă, acest lichid al vieții fiind o raritate. O dată cu venirea lunii noiembrie și pînă-n aprilie, cît durează sezonul secetos, membrii tribului Dinkas își părăsesc bordeiele. Tineri, bătrîni, copii și femei o pornesc către sud, spre frontiera cu Kenya, mînînd cirezile de vite spre zone mai bogate în rîuri, lacuri, mlaștini și pășuni, pentru a reveni la finele lunii aprilie, în regiunile lor de baștină.

Amprente ale spiritualității noastre

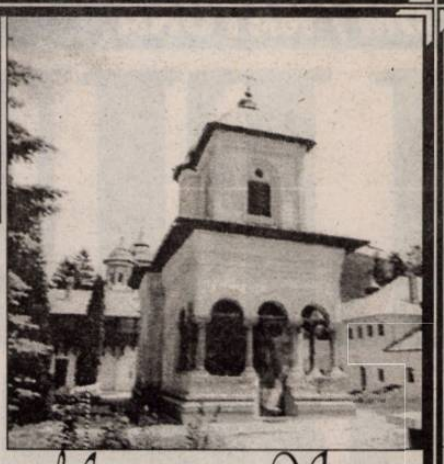

Mănăstirea Sinaia

Mănăstirea Sinaia reprezintă, într-un fel, actul de naștere al orașului Sinaia, oraș care se va dezvolta după 1900. De fapt mănăstirea a fost ridicată cu mult timp înainte, între 1690-1695 de către Spătarul Mihail Cantacuzino. Acesta făcuse, împreună cu mama sa Elena și sora sa Stana, o călătorie la Locurile Sfinte. Întors în țară, se hotărăște să înalțe o mănăstire închinată Sfintei Fecioare, purtînd numele muntelui Sinai, unde, conform tradiției biblice, Moise a primit tablele legii cu cele 10 porunci.

Mănăstirea urma să adăpostească numeroșii călugări sihaștri din Bucegi și, în același timp, să constituie o cetate de pază a drumului comercial de pe valea Prahovei între București și Brașov. Inițial, mănăstirea a fost construită pentru 12 călugări, după modelul celor 12 apostoli. Cu timpul însă, numărul acestora a crescut fiind necesară construcția unei biserici mai mari și a unor noi chilii. Noua construcție, „curtea nouă" a fost înălțată între 1842-1846 prin grija starețului Ioasaf și Paisie. Cu toate invaziile turcești și austriece, care au distrus-o parțial, mănăstirea a rămas să înfrunte 300 de ani de istorie. Vechea biserică este construită în stil brîncovenesc, cu pridvor susținut de coloane sculptate. Cupola pridvorului este pictată cu scene din viața Sfintei Ecaterina, ocrotitoarea muntelui Sinai, a Sfîntului Gheorghe și a Sfîntului Dumitru. Se remarcă în pronaosul bisericii tabloul votiv reprezentîndu-i pe Mihail Cantacuzino și cei 18 copii ai săi, dintre care mulți adoptați, prima și a doua soție și alți membri importanți ai familiei. Pictura a fost realizată de Pîrvu Mutu Zugravul, reușind să transmită mesajul milei creștine. Din aceeași perioadă - 1695 - datează și paraclisul, lîngă care se află cavoul lui Tache Ionescu. Biserica mare, construită între 1842-1846, deteriorată în mai multe rînduri, a fost complet renovată între 1893-1903 după planurile arhitectului George Mandrea, pictura în ulei, în stil neobizantin, fiind realizată de pictorul danez Aage Exner. Tabloul votiv îi înfățișează pe regele Carol I și regina Elisabeta care, printre altele, au înzestrat mănăstirea cu lumină electrică. Muzeul mănăstirii este primul muzeu românesc religios. Printre odoarele aflate aici trebuie amintită Biblia de la București, tipărită și tradusă în 1688 prin grija lui Șerban Cantacuzino. Alături de Castelul Peleș și de impresionanta Cruce de pe Caraiman, Mănăstirea Sinaia constituie unul din punctele de referință ale Munților Bucegi, captivînd prin eleganță și măreție.

IRINA STOICA

San Francisco, poarta către aur

PREȘEDINTELE A FOST SALVAT...

PAUL IOAN

Ţintuit pe coasta sud-vestică a SUA, în inima Californiei, înviorat de briza Pacificului și copleșit de soarele deșertic, orașul San Francisco a cunoscut acum o sută cincizeci de ani, în 1848, un veritabil miracol. În acel an de răscruce se mai numea Yerba Buena (Iarba bună, în spaniolă, nume provenind de la abundența de mentă sălbatică a ținutului) și era un cătun de numai 812 locuitori (mexicani, californieni și indieni)... Ce s-a întîmplat atunci în 1848, anul în care a început „febra aurului"?

Pe vastul domeniu californian administrat de un nobil scăpătat, Johann Sutter, care pretindea că a servit în garda elvețiană a lui Carol al X-lea, lucra și tîmplarul James Marshall, originar din Missouri. În ziua de 24 ianuarie, el traversa un rîu din zona Coloma, Sacramento. Deodată, îi atrage atenția un obiect strălucitor cu nuanțe aurii. Îl culege și-n cîteva clipe își dă seama că are de-a face cu o bucată de lemn îmbrăcată în pulbere de aur solidificat pe suprafața ei. Incitat de descoperire, Marshall începe să scormonească febril în albia rîului și realizează că pășise ani la rînd prin... nisip aurifer. În aceeași memorabilă zi, află și proprietarul terenului despre comoară și vrea să păstreze secretul, proferînd amenințări la adresa angajaților săi de pe domeniu. Dar poate fi păstrată o astfel de taină?! Peste noapte, zvonul se răspîndește în toată California, în cîteva săptămîni se și confirmă. Spiritul întreprinzătorului american izbucnește. În mai 1848, Samuel Branan deschide magazine cu unelte de săpat și separat aurul de balast, nu înainte de a cutreiera prin ținut într-o căruță, făcîndu-și reclamă și agitînd pe sub ochii tuturor o sticlă plină cu pulbere galbenă... Începea, încă timid, exodul din regiunile cele mai apropiate ale Californiei. Rumoarea se întinde și guvernatorul militar Mason nu mai poate păstra tăcerea, simte că în curînd situația îi poate scăpa de sub control. El trimite o scrisoare istorică președintelui Uniunii, James Polk, însoțită de o bucată dolofană de aur. Trecînd prin deloc amabile peripeții, curierul ajunge la timp la șeful Uniunii de atunci, criticat vehement în Congresul SUA (30 de state la acea epocă). Iar acesta, știind că scaunul său se clatină în urma șubrezirii finanțelor - datorată războiului de cucerire împotriva Mexicului (1846-'48), la finele căruia SUA au anexat New Mexico, Arizona și California - face un gest de politician abil: în discursul său din 5 decembrie 1848, el ridică glasul împotriva adversarilor săi, spunînd că pe teritoriul proaspăt cucerit al Californiei zac filoane masive de aur. Cheltuielile războiului vor fi acoperite de zeci de ori, izvorul prosperității a fost găsit.

Așa arăta San Francisco în anul 1852, la numai patru ani de la declanșarea „goanei după aur". Dinamica dezvoltării urbanistice era fără precedent în istoria Americii.

Președintele Polk n-a mai fost arătat cu degetul. Spusele lui s-au confirmat. Noul Pămînt al Făgăduinței, California, avea să fie primit drept al 31-lea stat al Uniunii, în 1850. Iar portul San Francisco va deveni „Poarta spre aur".

(Va urma)

● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLIC

● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ●

TALON DE COMANDĂ

EXPEDITOR:

Nume .....

Adresă .....

.....

Telefon ..... Profesie .....

GRUPUL EDITORIAL ALL

ALL

DESTINATAR:
Clubul cărții ALL
Bd. Timișoara, nr. 58,
O.P. 12, C.P. 107

Dacă doriți să comandați un titlu vă rugăm să scrieți numărul de exemplare dorite în fața acestuia.

Titlu	Autor	Preț lei	Titlu	Autor	Preț lei
Requiem	George Cușnarencu	34900	Italia: liberalism și fascism	Mark Robson	19900
Imperiul otoman. 1450-1700	Andrina Stiles	19900	Până la capătul lumii	David Yallop	19900
O călăuză astrală	Ilie Cioară	9900	Jean Calvin și reforma târzie	Keith Randell	5900
Germania. Al treilea Reich	Geoff Layton	19900	În absența stăpînilor	Nicolae Breban	9900
Bouvard și Pecuchet	Gustave Flaubert	29900	Marea Britanie. 1919-1939	Alan Farmer	9900
Habsburgii și Hohenzollernii	Walter Oppenheim	19900	Marea Britanie. 1939-1964	Alan Farmer	19900
Strigoiul	Ion Agârbiceanu	34900	Mituri și fantezii chinezești	Cyril Birch	17900
Elisabeta I. Religia și politica externă	John Warren	19900	Vreau și luna de pe cer	Somerset Maugham	7900
Spiritismul	Paul Ștefănescu	9900	Napoleon, Franța și Europa	Adriana Stiles	19900
Creanga de aur	Mihail Sadoveanu	14900	Manechinele	Bruno Schulz	16900
			Stalin și Hrușciov. 1924-1964	Michael Lynch	19900

Trimiteți talonul de comandă, completat conform dorinței dumneavoastră, pe adresa Grupului Editorial ALL, beneficiind de o reducere de 10% din prețul tuturor cărților cuprinse în acest talon.

Niciodată prea tîrziu!

A ÎNVĂŢAT SĂ CITEASCĂ LA 98 DE ANI

„Am fost căsătorit de două ori, am rămas văduv de două ori, dar toţi copiii mei au învăţat să scrie şi să citească!", spune cu mîndrie George Dawson, care anul acesta a împlinit 100 de ani.

Nepot de sclav, a muncit de la vîrsta de opt ani... pînă la vîrsta de 98 de ani: nouă decenii! Şi în tot acest timp nu a considerat necesar să înveţe să scrie şi să citească. Sau pur şi simplu nu a avut timp pentru aşa ceva. A trebuit să muncească neîntrerupt pentru a-şi întreţine familia. A fost apreciat mereu, dar nu a putut fi „promovat" - o singură dată a fost la un pas de un asemenea eveniment, dar faptul că nu a putut semna decît cu un X foaia de promovare i-a închis orice poartă. Poate şi de aceea a insistat atîta ca toţi copiii săi să înveţe!

Şi iată că în 1996 un tînăr i-a bătut în uşă şi i-a spus că era în căutare de candidaţi pentru clasele de adulţi organizate la un liceu din Dallas, oraşul său. Fără să ezite, George Dawson a acceptat. „Mă plictisisem de singurătate şi de mers zi de zi la pescuit", avea să spună el, pentru a adăuga: „M-am gîndit că venise vremea să încep să citesc şi eu".

Şi iată-l pe proaspătul „elev" de 98 de ani mergînd zilnic la şcoală de la ora 9 la ora 13! S-a dovedit ceea ce am numi astăzi un elev „superdotat", pentru că în numai cîteva zile a învăţat literele, iar la sfîrşitul celor doi ani de şcoală a ajuns să citească la nivelul clasei a treia.

Iar cea mai mare fericire a vieţii lui a trăit-o atunci cînd şi-a sărbătorit centenarul, el putînd să citească singur toate felicitările pe care le-a primit... *(M. Dorobanţu)*

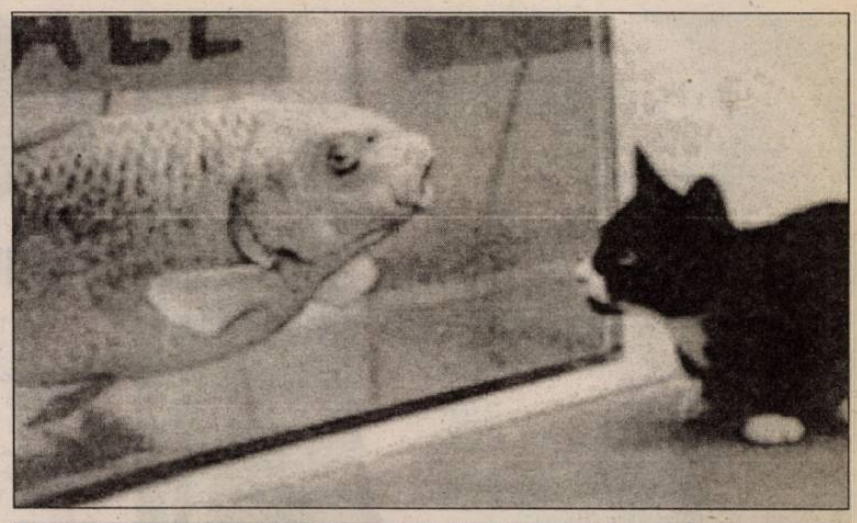

Din vînat... vînător!

PEŞTELE UCIGAŞ

Surprinsă şi înspăimîntată, Marge Keener din Nashville, proprietara unui magazin de animale a găsit un pisoi înecat deasupra unui acvariu în care „locuia" un caras auriu de peste două kilograme.

Magazinul avea o cameră video, care înregistra totul în scopul securităţii acestuia.

Derulînd caseta, s-a putut urmări întreaga dramă.

Pisicuţa obişnuia să iasă din cuşca ei printr-o deschizătură de deasupra. Cînd reuşea acest lucru, se repezea la acvariul peştelui, botezat de stăpîna sa „Sweetie".

De fiecare dată, nu se mulţumea doar să-l privească ameninţător, ci îi bătea cu lăbuţa în geam. Asta la început, pentru că, după ce a mai crescut, pisica, încă destul de mică, dar foarte vioaie, sărea pe marginea de deasupra vasului şi agita apa cu laba. Totdeauna, Sweetie era, sau se prefăcea că este nepăsător.

În noaptea respectivă, pisica a făcut la fel, dar era mai agitată decît de obicei, mieuna îngrozitor, iar laba ei făcea adevărate valuri în apă.

Se pare că şi răbdarea lui Sweetie a avut o limită, aşa că, la un moment dat, a deschis gura, a prins-o de picior şi a tras-o în apă. Fiind încă mică, pisica nu a putut opune rezistenţă prea mare şi a fost dusă la fund unde a fost ţinută pînă cînd s-a înecat.

Văzînd cele întîmplate, proprietara magazinului, vădit impresionată, a declarat că nu va mai lăsa nici o posibilitate animalelor să iasă din cuştile lor atunci cînd ea este departe de ele. *(I. Stoica)*

N-o să vă vină să credeţi!

Angela Cavallo (56 de ani), din statul american Georgia, şi-a salvat fiul în vîrstă de 18 ani de la o moarte sigură. Acesta lucra sub un automobil de tip Chevrolet, cînd, deodată, cricul a început să cedeze. Mama s-a grăbit să intervină, ridicînd singură maşina, în greutate de două tone (!), fiul ei scăpînd cu viaţă din această încercare.

Un tînăr englez, din localitatea Sywell, a folosit o metodă ieşită din comun pentru a-şi cere în căsătorie iubita: a ataşat la un avion o bucată de pînză lungă de 10 metri pe care a scris: „Vrei să devii soţia mea?" Originala cerere a fost încununată de succes, spre marea sa bucurie.

Prostie sau greşeală?

GEL CONTRACEPTIV PE PÎINE

„Mass-media m-a făcut să par o idioată" - au fost ultimele cuvinte ale unei femei din Philadelphia. Laurel Chyton devenise celebră pentru că, după ce mîncase gel contraceptiv pe pîine, rămăsese gravidă, şi apoi dăduse în judecată farmacia de la care îl cumpărase.

Ziarele au ridiculizat prostia femeii, ea devenind subiectul multor dezbateri, fiind luată în rîs de oameni din toată ţara, iar aceasta, nemaisuportînd, a decis să-şi ia viaţa luînd o supradoză de somnifere cu alcool. În mod tragic, Laurel a lăsat o fetiţă de 6 luni orfană de mamă. „De-ar fi lăsat-o în pace. Ea

îşi iubea la nebunie fiica, însă massmedia a făcut-o să se simtă vinovată pentru că a păstrat sarcina şi a născut-o pe fetiţă. A fost foarte afectată de ceea ce scriau ziarele şi de afirmaţiile opiniei publice, care de altfel au şi omorît-o" - spune cu amărăciune soţul.

Mulţi experţi susţin că Laurel Chyton ar fi avut şanse mari să cîştige procesul pentru că gelul contraceptiv era pus pe acelaşi raft cu produsele alimentare, putînd fi confundat cu uşurinţă.

Totuşi, Laurel nu va mai avea şansa să cîştige nimic.

Dacă tot vine căldura

HOTEL INTER... GLACIAL

Tare frig mai e în cel mai rece hotel din lume - în fapt un hotel de 25 de camere creat în exclusivitate din gheaţă.

Dar dacă cumva doriţi să închiriaţi o cameră, trebuie să vă grăbiţi! Se apropie sezonul cald şi hotelul se va topi.

În fiecare an Ice Hotel din Tukkasjarvi, Suedia, este reconstruit. *„Acesta va fi al optulea an cînd trebuie să-l refacem* - spune proprietarul Kerstin Nelssom. *Dar nu ne supărăm. Sîntem la 140 km la nord de Cercul Arctic şi ne-am gîndit la un mod să ne amuzăm. Ideea să facem un hotel din gheaţă mai mare în fiecare an ni s-a părut tuturor bună".*

Totul a început de la o micuţă casă cu o singură cameră. Acum s-a ajuns la un hotel de mai mult de 4000 tone de gheaţă şi zăpadă. *„Anul acesta avem 25 de camere şi o sală de petreceri în care, la nevoie, mai pot dormi 10 persoane* - spune Nelssom. *Avem sculpturi în gheaţă, mese, bar, tăviţe pentru cafea, avem chiar şi o capelă în care tinerii se pot căsători".*

Oaspeţii frigurosului hotel se pot încălzi într-o saună, dar pot să şi bea o băutură (evident rece) în barul îngheţat. Hotelul are însă şi camere încălzite pentru că, oricum, nu oricine rezistă să doarmă la -5º Celsius.

Preţul unei nopţi la Ice Hotel este de 92$. Revenindu-se la acest aspect, Nelssom a spus: *„Chiar dacă aici întunericul ţine 6 săptămîni (din decembrie pînă în ianuarie) nu poţi numi asta o noapte. O noapte hotelieră rămîne tot 24 de ore".* (A.Dan)

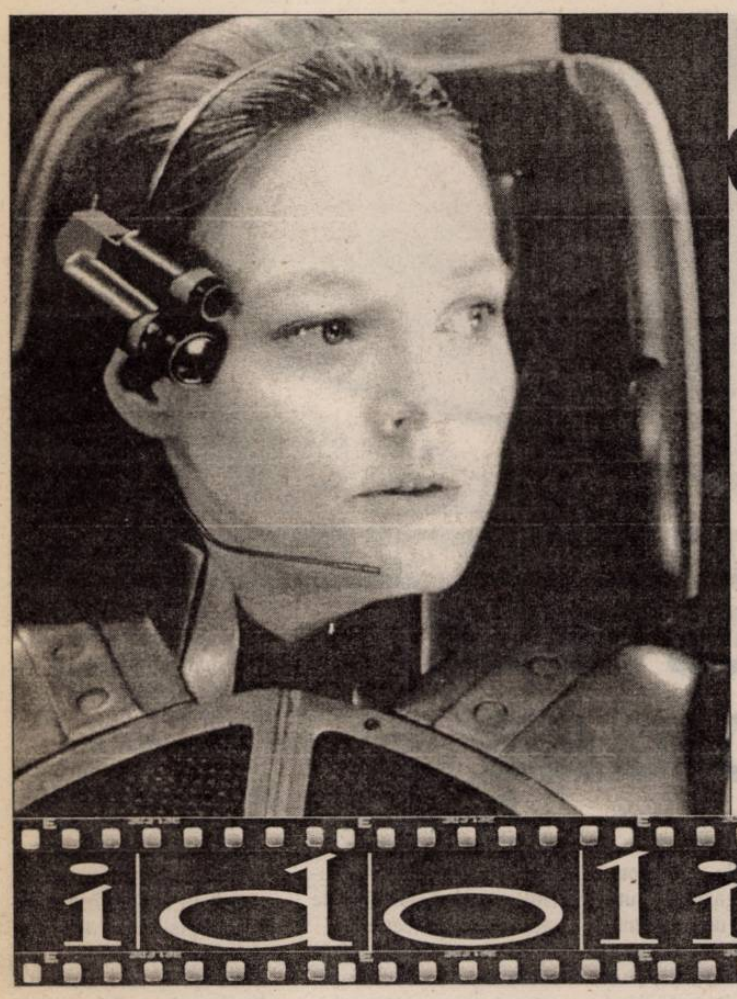

JODIE FOSTER

în „Contact" cu eternitatea

DATA NAȘTERII: 19 noiembrie 1962
LOCUL NAȘTERII: Los Angeles, California
STUDII: Universitatea Yale, secția literatură.
LOCUINȚĂ: Pînă de curînd prefera case închiriate, pe care le schimba des, în funcție de locul în care filma. Recent, și-a cumpărat o casă în Los Angeles, pe care a prevăzut-o cu numeroase sisteme de siguranță și alarmă.
STARE CIVILĂ: Necăsătorită. Fratele ei explică acest lucru drept consecință a hărțuielilor psihologice practicate asupra ei de obsedatul John Hinckley. Ca și mama sa, preferă compania femeilor, în preajma cărora se simte mai în siguranță.
COPII: Actrița declară: „Dacă voi avea, voi avea, dacă nu, nu".

Jodie Foster are 35 de ani, din care 30 de carieră cinematografică. La numai cinci ani debuta într-un spot publicitar pentru televiziune. La nici 13 ani, juca alături de... începătorul pe atunci Robert De Niro în „Taxi Driver". Pentru rolul ingrat al adolescentei prostituate din film, Jodie Foster avea să obțină prima sa nominalizare la premiile Oscar. La 26 de ani dă viață pe ecran femeii violate din „Acuzata", interpretare răsplătită cu mult rîvnitul trofeu. Peste alți doi ani, încă un Oscar se aliniază în dreptul numelui actriței Jodie Foster, pentru rolul de agent F.B.I. din „Tăcerea Mieilor".

Fără să aibă nimic în comun cu canoanele frumuseții feminine standard, de tip hollywood-ian, dispunînd în schimb de o inteligență peste limita superioară a parametrilor obișnuiți, Jodie Foster este considerată una dintre cele mai talentate actrițe din lume. Spiritul său independent a condus-o, deopotrivă, spre înființarea unei companii proprii de film, Egg Pictures, iar tentația de a-și vedea concretizate cinematografic propriile idei i-a înscris numele printre cele ale tinerilor regizori. „Little Man Tate" (1991) și „Home for Holidays" (1995) sînt creațiile ei regizorale.

◆ Actriței Jodie Foster îi repugnă ideea de a se confesa. Deosebit de inteligentă, are suficientă „minte" pentru a nu-și transforma viața personală în subiecte fierbinți ale presei de senzație. Ea știe bine că celebritatea construită în acest fel sau păstrarea în atenția publicului, mai ales prin intermediul can-canurilor, sînt acțiuni perdante, efemere, lipsite de consistență și valoare...

◆ Cu toate acestea, viața actriței este departe de a fi una obișnuită. În primul rînd, Jodie Foster nu a fost un copil dorit. Părinții săi se despărți-

---

SĂPTĂMÎNA: 20-26 aprilie 1998

LUNI 7.00 Bună dimineața! - Ediție specială 8.30 Desene animate 9.00 Iepurilă vă așteaptă la... Telecarnaval! 11.00 Film: „Stan și Bran toreadori" (SUA, 1945) 13.00 Păcală și ai lui 14.10 Ingenua de Paști 17.00 Serial SF: „Star Trek - Deep Space 9" 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.40 Serial: „Echipa de intervenție" 22.30 Karaoke Show 23.00 Film: „Hollywood Safari" (SUA, 1997).

MARȚI 6.00 România: Ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iași 11.00 TVR Timișoara 12.30 Credo (r) 14.10 Serial (r): „Perla Neagră" 15.30 Ecclesiast '98 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.10 Desene animate 17.35 Serial: „Katts și cîinele" 18.00 În flagrant 18.30 Interactiv Tele-joc 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.40 Serial: „Echipa de intervenție" 22.30 Karaoke Show 23.00 Film: „Hollywood Safari" (SUA, 1997).

MIERCURI 6.00 România: Ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iași 11.00 TVR Timișoara 13.00 Pentru dv., doamnă! (r) 14.10 Serial (r): „Perla Neagră" 15.30 Pro patria 17.10 Desene animate 17.35 Serial: „Katts și cîinele" 18.00 Medicina pentru toți 18.30 Interactiv Tele-joc 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Fotbal: Belgia - România 23.15 Serial: „Efecte secundare" 24.00 Cultura în lume 0.30 Jazz Alive.

JOI 6.00 România: Ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iași 11.00 TVR Timișoara 13.00 Pelerinaje (r) 14.10 Serial (r): „Perla Neagră" 15.45 Lege și fărădelege 16.00 Conviețuiri 17.10 Desene animate 17.35 Serial: „Katts și cîinele" 18.30 Interactiv Tele-joc 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.15 Serial: „Dr. Quinn" 22.15 Reflecții rutiere 22.25 Cu ochii'n 4 23.35 Bank-note 0.05 Serial: „Canary Wharf".

VINERI 6.00 România: Ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iași 11.00 TVR Timișoara 13.00 Conviețuiri 14.10 Serial (r): „Perla Neagră" 15.30 Emisiune în limba germană 17.10 Mapamond 17.35 Serial: „Katts și cîinele" 18.00 Ora Warner 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.15 Film: „Crimă în înalta societate" (SUA, 1993) 22.50 Reflecții rutiere 23.30 Un secol de cinema: „Titanic - O călătorie fantastică" (SUA) 0.15 Cinematograful de noapte: „Valentina I" (Italia).

SÎMBĂTĂ 7.00 Bună-dimineața de la... Timișoara și de la București! 8.30 Alfa și Omega 9.50 Desene animate 10.15 Serial: „Viața ca în viață" 11.00 Film: „Tobele băteau în Sud" (SUA, 1951) 12.30 Ecranul 13.40 Vino și vezi! 14.30 Video-magazin 16.00 Fotbal: F.C.M. Bacău - Rapid 17.50 Serial: „Justiție militară" 18.40 Disney 19.05 Teleenciclopedia 20.00 Jurnal 20.35 Serial: „Vizitatorul" 21.30 Cum vă place 22.30 Filmele secolului - Colecția Warner: „Un american la Paris" (SUA, 1951) 0.30 Arena AS.

DUMINICĂ 7.00 Bună dimineața de la... București! 8.30 Lumină din lumină 9.05 Desene animate 9.30 Serial: „Fetița cu pistrui" 10.00 Ala-Bala, Portocala! 11.00 Viața satului 13.00 Serial de călătorii 14.05 Campionatele Europene masculine de gimnastică 16.40 A doua alfabetizare 17.10 Serial SF: „Star Trek - Deep Space 9" 18.00 Disney 18.25 Serial: „Hollyoaks" 18.50 Robingo 19.40 Duminica sportivă 20.00 Jurnal 21.00 Film: „Gura păcătosului..." (SUA, 1993). Cu: Don Johnson 22.55 Serial: „D-na King, agent secret" 23.45 Repriza a treia.

(După Panoramic TV)

LUNI 8.00 Desene animate 9.00 Poveste și adevăr istoric 10.00 Credo 12.00 Glasuri de bronz 13.00 Desene animate 13.30 Serial: „Tinerețea lui Kennedy" (ep.1) 14.30 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 15.20 Serial: „Perla Neagră" 16.40 Toleranță și iertare 18.00 Povestea unui oraș 19.00 Mircea Eliade 20.00 Serial: „Ultimele știri" 20.50 Film: „Stația de autobuz" (SUA, 1950). Cu: Marilyn Monroe 23.30 Credință oarbă.

MARȚI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 10.05 Scena politică (r) 11.30 Natură și civilizație (r) 12.45 Tradiții (r) 14.00 Conviețuiri 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Hei-Rup! Hei-Rap! 19.10 Dosarele istoriei 20.10 Serial: „Ultimele știri" 21.00 Concertul Filarmonicii din Berlin 22.00 Teatrul Național prezintă: „Hitler al XVII-lea" de Adrian Dohotaru 23.30 Pelerinaje.

MIERCURI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 8.55 Cu ochii'n 4 (r) 9.55 Portrete în acvaforte (r) 10.25 Teleenciclopedia (r) 11.30 Comorile lumii (r) 14.00 Emisiune în limba maghiară 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Fotbal: România - Bulgaria 19.50 Dreptul la adevăr 20.10 Serial: „Ultimele știri" 21.00 Avocatul poporului 22.00 Filme românești uitate: „Bing-Bang!" (România, 1935) 23.30 Meridianele dansului.

JOI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 8.55 Universul cunoașterii (r) 9.55 Medicina pentru toți (r) 10.25 Pururi tînărul Theodor Pallady 12.45 Magazin sportiv 14.00 Emisiune în limba germană 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 17.00 Ceaiul de la ora 5 19.10 Față în față cu autorul 20.10 Serial: „Ultimele știri" 21.00 În fața dv.! 22.00 Cinematograful de artă: „Loulou" (Franța, 1980) 23.50 Baschet.

VINERI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 9.50 Baschet 11.30 Comorile lumii (r) 12.45 Timpul Europei (r) 14.30 TVR Timișoara 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Pentru dv., doamnă! 19.10 Contemp-art 20.10 Serial: „Ultimele știri" 21.00 Robingo 2 22.20 Time-out 23.05 Serial: „Perla Coroanei".

SÎMBĂTĂ 8.00 Desene animate 9.00 Comorile lumii 9.30 Pas cu pas 10.35 Documente culturale 11.30 TVR Timișoara 14.00 Serial: „Tinerețea lui Kennedy" 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Rugby: România - Olanda 19.30 Serata muzicală TV 22.00 Ateneu 22.40 Serial (r): „În plină acțiune" 23.30 Conviețuiri.

DUMINICĂ 8.00 Desene animate 9.00 Comorile lumii 9.30 Ferestre deschise 10.35 Cinematograful vremii noastre „Lumière și compania" 11.25 TVR Iași 13.30 Memoria exilului românesc 14.00 Serial: „Tinerețea lui Kennedy" 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Alo, tu alegi! 19.00 Serial: „În plină acțiune" 20.00 Ultimul tren 21.00 Fotbalmania 23.30 Pop-show nocturn.

(După Panoramic TV)

LUNI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 9.00 Serial: „Superboy" 9.30 Super Abracadabra 10.00 Film: „Dominicka și Eugene" (SUA, 1988) 12.00 Secretele bucătăriei 13.00 Serial: „News Radio" 13.25 Film: „Marele Gatsby" (SUA, 1974). Cu: Robert Redford 17.15 Serial: „Al șaptelea cer" 18.00 Serial: „Adevărul golgoluț" 18.35 Riști și cîștigi! 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Te uiți și cîștigi! 21.00 Marea conexiune 22.50 Film: „Analiza finală" (SUA, 1992). Cu: Richard Gere, Uma Thurman, Eric Roberts 1.00 Concert: Freddy Mercury. In Memoriam.

MARȚI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 10.20 Serial: „M.A.S.H." 10.50 Film: „Analiza finală" (r) 14.30 Serial: „Walker - polițist texan" 15.15 Serial: „Maria" 16.10 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr și neliniștit" 18.00 Serial: „Vărul din străinătate" 18.35 Riști și cîștigi! 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Serial: „Chicago Hope" 21.15 Serial: „Avocații" 22.15 Serial: „Seinfeld" 23.15 Profesiunea mea cultura 0.45 Serial: „Dosarele X".

MIERCURI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 10.30 Serial: „M.A.S.H." 14.30 Serial: „Walker - polițist texan" 15.15 Serial: „Maria" 16.15 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr și neliniștit" 18.00 Serial: „Vărul din străinătate" 18.35 Riști și cîștigi! 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Film: „Destine II" (SUA, 1986) 22.15 Serial: „Seinfeld" 23.15 Pro și contra 0.25 Serial: „Dosarele X" 1.15 Film erotic: „Maui Heat".

JOI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 10.30 Serial: „M.A.S.H." 11.30 Film: „Destine II" (r) 14.30 Serial: „Walker - polițist texan" 15.15 Serial: „Maria" 16.10 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr și neliniștit" 18.00 Serial: „Vărul din străinătate" 18.35 Riști și cîștigi! 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Serial: „Melrose Place" 21.15 Serial: „Nikita" 22.15 Serial: „Seinfeld" 23.00 Întîlnire cu presa 0.15 Serial: „Dosarele X" 1.10 Film erotic: „Umbra nopții".

VINERI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 10.30 Serial: „M.A.S.H." 11.30 Serial: „Beverly Hills" (r) 14.30 Serial: „Walker - polițist texan" 15.15 Serial: „Maria" 16.10 Serial: „Nano" 17.35 Urmărire generală 18.00 Serial: „Vărul din străinătate" 18.35 Riști și cîștigi! 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Serial: „Dosarele X" 21.15 Film: „Creatorii de coșmaruri" (SUA, 1995) 23.50 Serial: „Poltergeist - Moștenirea" 0.35 Serial: „Zona crepusculară" 1.00 Serial: „Aventuri în casa morții" 3.00 Baschet NBA.

SÎMBĂTĂ 7.00 PRO TV Junior 9.00 Serial: „Superboy" 9.30 Film: „Vrăjitoarele" (Anglia/SUA, 1990) 11.00 PRO Motor 13.00 Serial: „News Radio" 13.30: Serial: „Să mori de rîs" 14.00 Generația PRO 15.40 Gillette - Cupa Mondială 16.10 Serial: „Hercule" 17.00 Serial: „Xena, prințesa războinică" 17.50 PRO Fashion 18.20 Serial: „Adevărul gol goluț" 18.50 Te uiți și cîștigi! 19.30 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Șah mat" (SUA/Germania, 1992). Cu: Christopher Lambert 22.05 Serial: „Millennium" 23.30 Serial: „NYPD Blue - viață de polițist" 0.15 Film: „Planuri mortale" (SUA, 1995) 1.45 Film erotic: „Prețul dorinței".

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Serial: „Lassie" 9.30 Super Abracadabra 11.00 Serial: „Se întîmplă în Waikiki" 12.00 Profeții despre trecut 13.05 Serial: „News Radio" 13.30 Serial: „Să mori de rîs" 15.05 Formula I - M.P. - San Marino 16.45 Lumea filmului 17.15 Serial: „Al șaptelea cer" 18.00 Serial: „Beverly Hills" 19.00 Prețul corect 19.30 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Eduward, omul foarfecă" (SUA, 1990). Cu: Johnny Depp, Wynona Ryder 22.00 Serial: „Cybil" 23.00 Procesul etapei 1.00 Gillette, lumea sportului.

serà înainte ca ea să se nască şi, de altfel, însăşi conceperea ei fusese un fapt cu totul accidental, în urma unei legături pasagere. Nu trecuse bine de vîrsta primei copilării, cînd, de fapt, Jodie Foster descoperă, destul de şocată pe atunci, preferinţele mamei ei pentru lesbianism. După rolul din „Taxi Driver", adolescenta se confruntă cu o altă mare problemă pentru că devine ţinta hărţuielilor unui tînăr obsedat de imaginea ei din film. John Hinckley o asaltează cu scrisori de dragoste, îi telefonează în fiecare noapte, o urmăreşte în timpul filmărilor, o acostează la Universitatea din Yale unde aceasta îşi făcea studiile. Mai mult, pentru a-i atrage atenţia asupra sa, John Hinckley atentează în ziua de 31 martie 1981 la viaţa preşedintelui Reagan, în timp ce asupra actriţei se abate un întreg complex de vinovăţie.

◆Cu o asemenea viaţă, nu-i de mirare că actriţa urăşte cuvîntul „normalitate", în măsura în care acesta ar putea fi sinonim cu sintagma „de serie". Este de înţeles de ce, o dată intrată în lumea filmului, luptă cu înverşunare împotriva oricărei capcane întinse de sistemul hollywood-ian, tocmai pentru a nu deveni „o piesă de serie" a industriei filmului.

◆După cum apreciază ea însăşi, a avut probabil noroc să nu fie ceea ce se numeşte... „o femeie superbă", deşi s-a întîmplat ca, din această cauză, unele roluri să treacă pe lîngă ea. A preferat să se afirme mereu ca o femeie cerebrală, sigură pe sentimentele şi reacţiile ei, independentă şi puternică. N-a greşit, pentru că există „un ceva unic" la ea, care captează atenţia, aducîndu-i calificative de genul: „cea mai distinsă actriţă a festivalului...", „cea mai elegantă şi sobră actriţă de la recepţia X"...

◆A considerat dintotdeauna că, în meseria de actor, ca să izbîndeşti trebuie să fii în primul rînd tenace, să ai tăria să nu-ţi manifeşti slăbiciunile, să nu te plîngi, să nu te vaiţi. Să ai încredere în tine atît timp cît ai convingerea sinceră că ceea ce faci e bine.

◆Despre Jodie Foster se spune că are talent „cameleonic", dată fiind extraordinara ei capacitate de a se metamorfoza în personajele impuse de partitură. Puternica sa personalitate se topeşte în favoarea unor structuri psihice, temperamentale, comportamentale complet noi.

◆Preferă să dea viaţă pe ecran unor femei de condiţie modestă, cu o educaţie precară, cu o cultură minimă, defavorizate ca statut social, dar care, în ciuda aparenţelor, au puterea să lupte pentru a supravieţui sau pentru a-şi atinge un scop al lor. Este aşa-zisa „femeie-erou", care nu se evidenţiază pe tradiţionalul cîmp de luptă, strecurîndu-se printre gloanţe şi obuze, ci depăşind inimaginabilele şi, totodată, meschinele obstacole pe care viaţa de zi cu zi i le aşază în cale. Drumul parcurs pe acest traseu minat al existenţei o ajută pe femeia interpretată de inteligenta actriţă să se descopere pe sine, să se transforme, să se îmbogăţească sufleteşte.

◆Nu agreează ideea de a se mişca pe platoul de filmare sub forma unei marionete, sub comanda unui regizor. Are sentimentul că se află la dispoziţia altuia şi nu exclusiv a sa.

◆Urăşte să-i fie frică, dar extraordinara sa capacitate de autocontrol o ajută să-şi stăpînească acest sentiment neplăcut.

◆Nu este o emotivă, deşi uneori regretă acest lucru. Şi-ar dori să fie, dar nu la modul ridicol, în care maniera de a-şi exprima sentimentele devine jenantă pentru cei din jur. Rămîne o cerebrală, cu toate avantajele şi dezavantajele sale...

◆Este o vedetă, deşi nu-i place să se considere o vedetă. Dincolo de luminile reflectoarelor nu vrea să fie vedetă, nici măcar actriţă, ci doar ea însăşi.

Rubrică realizată de
AURORA POPESCU

acasa

LUNI 9.00 Desene animate **11.00** Recital de balet **12.25** Film: „Fiicele doctorului March" **14.30** Concertul speranţei **16.00** Fotbal: Hat-trick **17.00** Serial: „Antonella" **18.45** Serial: „Marielena" **19.30** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste şi putere" **21.00** Serial: „Verdict: crimă!" **21.45** Serial: „Nimic personal" **22.45** Film: „Cîntînd în ploaie" (SUA, 1952).

MARŢI 10.30 - 16.00 Reluări **17.00** Serial: „Antonella" **18.45** Serial: „Marielena" **19.30** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste şi putere" **21.00** Serial: „Verdict: crimă!" **21.45** Serial: „Nimic personal" **22.45** Film: „Nu ştiu nimic, dar spun tot" (Franţa, 1973) **1.45** Serial: „Secrete de familie" (ep.1, serial a II-a).

MIERCURI 10.30 - 16.00 Reluări **17.00** Serial: „Antonella" **18.45** Serial: „Marielena" **19.30** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste şi putere" **21.00** Serial: „Verdict: crimă!" **21.45** Serial: „Nimic personal" **22.45** Film: „Prinţul şi dansatoarea" (Anglia/SUA, 1957). Cu: Marilyn Monroe **1.45** Serial: „Secrete de familie".

JOI 10.30 - 16.00 Reluări **17.00** Serial: „Antonella" **18.45** Serial: „Marielena" **19.30** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste şi putere" **21.00** Serial: „Verdict: crimă!" **21.45** Serial: „Nimic personal" **22.45** Film: „Marea despărţire" (SUA, 1973) **1.45** Serial: „Secrete de familie".

VINERI 10.00 - 16.00 Reluări **17.00** Serial: „Antonella" **18.45** Serial: „Marielena" **19.30** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste şi putere" **21.00** Serial: „Verdict: crimă!" **21.45** Serial: „Nimic personal" **22.45** Film: „Domnişoara Aurica" (România, 1987) **1.45** Serial: „Secrete de familie".

MARILYN MONROE
ANTENA 1,
miercuri, ora 22.45

SÎMBĂTĂ 7.30 - 13.30 Reluări **15.15** Serial: „Omul mării" **17.00** Serial: „Antonella" **18.45** Serial: „Marielena" **19.30** Desene animate **20.00** Film: „Acolo unde se avîntă vulturii" (Anglia, 1969). Cu: Richard Burton, Clint Eastwood **22.45** Film: „Hotel Grand II" (partea a I).

DUMINICĂ 9.00 Sport la minut **10.00** Motor Sport Magazin **11.00** Rugby: România - Olanda **12.00** Baschet NBA: Minnesota - Houston **14.00** Istoria fotbalului **14.45** Golazo - Top Gol Europa **16.55** Fotbal Il Calcio **19.20** Sport la minut **19.30** Desene animate **20.00** Serial: „Arhiva neagră" **20.45** Serial: „Incoruptibilii" **21.30** Serial: „Marile bătălii ale celui de-al II-lea război mondial" **22.30** Film: „Hotel Grand II" (partea a II-a) **0.00** Film: „Bolnav de dragoste".

ANTENA 1

LUNI 7.00 Dimineaţa devreme **10.10** Desene animate **11.30** Doc.: „Descoperiri" **12.25** Film: „Alice în ţara minunilor" (SUA, 1975) **14.20** Film: „Doamna Arris la Paris" (coproducţie, 1992). Cu: Angela Lansbury **16.00** Onyx **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Esmeralda" **19.00** Observator **19.45** Film: „Familia Robinson: Aventuri în munţi" (SUA, 1979) **21.40** Serial: „Omul cu o mie de feţe" **22.30** Concert cu cei trei tenori: Pavarotti, Careras, Domingo.

MARŢI 7.00 Dimineaţa devreme **10.10** Serial: „Sirenele" **11.00** Film: „Familia Robinson: Aventuri în munţi" (r) **12.40** Desene animate **13.10** Serial: „O iubire de neuitat" **14.20** Serial: „Alondra" **15.20** Doc.: „Viaţa sălbatică" **16.00** Onyx **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Esmeralda" **19.00** Observator **19.45** Film: „Ultima urmărire" (SUA, 1994). Cu: Robert Michum **21.40** Serial: „Ziua iertării" (partea I) **22.40** Milionarii de la miezul nopţii.

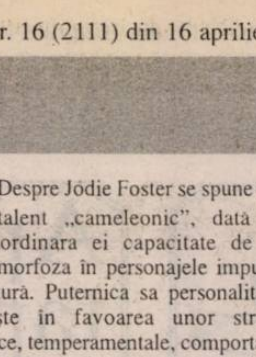

SEAN BEAN
ACASĂ,
duminică, ora 22.00

MIERCURI 7.00 Dimineaţa devreme **10.10** Serial: „Sirenele" **11.00** Film: „Ultima urmărire" (r) **12.40** Desene animate **13.10** Serial: „O iubire de neuitat" **14.20** Serial: „Alondra" **15.20** Doc.: „Viaţa sălbatică" **16.00** Onyx **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Esmeralda" **19.00** Observator **19.45** Film: „Triumful spiritului" (SUA, 1989) **21.55** Serial: „Voi cuceri Manhattan-ul" **22.45** Milionarii de la miezul nopţii.

JOI 7.00 Dimineaţa devreme **10.10** Serial: „Sirenele" **11.00** Film: „Triumful spiritului" (r) **12.40** Desene animate **13.10** Serial: „O iubire de neuitat" **14.20** Serial: „Alondra" **15.20** Doc.: „Viaţa sălbatică" **16.00** Onyx **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Esmeralda" **19.00** Observator **19.45** Film: „Coşmar la Bittercreek" (SUA, 1987) **21.40** Serial: „Falsă identitate" **22.30** Milionarii de la miezul nopţii.

VINERI 7.00 Dimineaţa devreme **10.10** Serial: „Vise şi oglinzi" **11.00** Film: „Coşmar la Bittercreek" (r) **12.40** Desene animate **13.15** Serial: „O iubire de neuitat" **15.20** Serial: „Model Academy" **17.00** Onyx **18.00** Serial: „Esmeralda" **19.00** Observator **19.45** Film: „Cel mai bun cîştigă" (SUA, 1990) **21.40** Serial: „Puterea banilor" **22.30** Milionarii de la miezul nopţii.

SÎMBĂTĂ 7.00 Ştiri **9.25** Controverse istorice (r) **10.20** Serial: „Ultimele 5 minute" **12.00** Mileniul III **13.30** Serial: „Model Academy" **14.10** Serial: „Viaţa de la zero" **14.50** Poveştile prietenilor mei **15.30** Onyx **16.30** Între prieteni **17.30** Tenis highlights - Cupa Federaţiei **18.00** Serial: „Esmeralda" **19.00** Observator **19.45** Film: „Condamnat pe viaţă" (SUA, 1986) **21.40** Serial: „A treia planetă de la Soare" **22.05** Tenis - highlights Cupa Federaţiei **22.30** Schimbul de noapte **0.00** Film: „Strigăt de copil" (SUA, 1985).

DUMINICĂ 7.00 Ştiri **8.35** Spirit şi credinţă **9.10** Desene animate **10.10** Serial: „Animal Show" **10.35** Desene animate **11.30** Doc.: „Oraşele lumii" **12.10** Onyx **13.10** Serial: „Tarzan - stăpînul junglei" **14.00** Duminica în familie **18.00** Serial: „Esmeralda" **19.00** Observator **19.45** Film: „Un artist îndrăgostit" (SUA, 1989) **21.30** Serial: „Sparks" **22.00** Film: „Ghidul femeii adultere" (Anglia, 1996). Cu: Sean Bean.

prima

LUNI 7.00 Prima oră **10.00 - 13.30** Reluări **15.30** Desene animate **16.05** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.30** Serial: „Prietenul nostru Jake" **17.05** Serial: „Frecvenţa radio 74,5" **18.00** Serial: „Celebri şi bogaţi" **19.00** Focus 19 **19.45** Serial: „Meşterul casei" **20.15** Serial: „Misterele din New Orleans" **21.15** Film: „Efect mortal" (SUA, 1990) **23.30** Starea de veghe.

MARŢI 7.00 Prima oră **10.00 - 13.30** Reluări **15.30** Desene animate **16.05** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.30** Serial: „Prietenul nostru Jake" **17.05** Serial: „Frecvenţa radio 74,5" **18.00** Serial: „Celebri şi bogaţi" **19.00** Focus 19 **19.45** Serial: „Meşterul casei" **20.15** Serial: „Gardă de corp" **21.15** Film: „Războiul din insulă" (SUA, 1988) **23.30** Starea de veghe.

MIERCURI 7.00 Prima oră **10.00 - 13.30** Reluări **15.30** Desene animate **16.05** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.30** Serial: „Prietenul nostru Jake" **17.05** Serial: „Frecvenţa radio 74,5" **18.00** Serial: „Celebri şi bogaţi" **19.00** Focus 19 **19.45** Serial: Meşterul casei" **20.15** Serial: „Un alt început" **21.15** Film: „Cazul Scott" (SUA, 1987) **23.00** Fotbal: Anglia - Portugalia. Meci amical.

JOI 7.00 Prima oră **10.00 - 13.30** Reluări **15.30** Desene animate **16.05** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.30** Serial: „Prietenul nostru Jake" **17.05** Serial: „Frecvenţa radio 74,5" **18.00** Serial: „Celebri şi bogaţi" **19.00** Focus 19 **19.45** Serial: „Meşterul casei" **20.15** Serial: „Contralovitura" **21.15** Film: „La limita legii" (SUA, 1989) **23.30** Starea de veghe.

VINERI 7.00 Prima oră **10.00 - 13.30** Reluări **15.30** Desene animate **16.05** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.30** Serial: „Prietenul nostru Jake" **17.05** Serial: „Frecvenţa radio 74,5" **18.00** Serial: „Celebri şi bogaţi" **19.00** Focus 19 **19.45** Serial: „Meşterul casei" **20.15** Serial: „Atingerea îngerilor" **21.15** Film: „Vukovar" (Iugoslavia, 1995) **23.30** Starea de veghe.

SÎMBĂTĂ 7.00 Serial: „Lumea lui Eric" **7.30** Serial: „Bailey Kipper" **8.00** Desene animate **11.30** Serial: „Pămîntul: bătălia finală" **12.30** Eurofotbal **14.00** Film: „Lacrimi în ploaie" (Marea Britanie, 1988). Cu: Sharon Stone **16.00** Fotbal: F.C. Naţional - F.C. Argeş **18.05** Fotbal: Chelsea - Liverpool **20.15** Film: „Vînătorul de recompense" (SUA, 1988). Cu: Robert de Niro **23.30** Film: „Scenariu-capcană" (SUA, 1982).

SHARON STONE
PRIMA TV,
sîmbătă, ora 13.00

DUMINICĂ 7.30 Serial: „Lumea lui Eric" **8.30** Serial: „Căutătorii de aur" **9.00** Desene animate **12.00** Duminică la prînz **14.00** Serial: „Lumea lui Dave" **15.00** Serial: „Faţă în faţă la Hollywood" **16.00** Videofashion **19.00** Focus 19 **19.45** Film: „Blues Brothers" (SUA, 1980) **21.30** Serial: „Călătorii în lumi paralele" **22.30** Serial: „Nimeni nu e perfect" **23.30** Starea de veghe **2.00** Serial: „Eu, Claudius" (ultimul ep.).

TELE 1 abc

LUNI 8.00 Ştiri **10.25** Desene animate **12.00** Serial: „Anno Domini" **13.00** Modelul **14.25** Serial: „Anno Domini" **15.20** Serial: „Celebritate" **16.15** Serial: „Anno Domini" **18.30** Serial: „Prinţul din Bel Air" **20.00** Serial: „Căsuţa din prerie" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Secrete şi minciuni" (SUA, 1992) **0.05** Serial: „Anno Domini".

MARŢI 7.30 Serial: „Celebritate" **8.15** Serial: „Star Trek" (ep. pilot) **10.15** Desene animate **15.20** Serial: „Celebritate" **17.10** Serial: „O singură viaţă" **18.30** Serial: „Prinţul din Bel Air" **19.00** Serial: „Miami Vice" **20.00** Serial: „Căsuţa din prerie" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Străzile din San Francisco" **22.30** Linia întîi.

MIERCURI 8.20 Serial: „Star Trek" (ep. 1) **10.15** Desene animate **13.30** Serial: „Pointman" **15.25** Serial: „Celebritate" **16.15** Serial: „Aventurierii" **17.10** Serial: „O singură viaţă" **18.30** Serial: „Prinţul din Bel Air" **19.00** Serial: „Miami Vice" **20.00** Serial: „Căsuţa din prerie" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Roseanne" **23.05** Serial: „Kung Fu".

JAMES STEWART
TELE 7 abc,
duminică, ora 21.40

JOI 8.20 Serial: „Star Trek" **10.15** Desene animate **15.20** Serial: „Celebritate" **16.10** Serial: „Aventurierii" **17.10** Serial: „O singură viaţă" **19.00** Serial: „Miami Vice" **20.00** Serial: „Medici la datorie" **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Drumul spre Rai" **22.30** Mafalda.

VINERI 8.20 Serial: „Star Trek" **10.15** Desene animate **15.20** Serial: „Celebritate" **16.10** Serial: „Aventurierii" **17.10** Serial: „O singură viaţă" **18.00** Top Tele 7 **20.00** Serial: „Medici la datorie" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Roseanne" **22.00** Serial: „Pointman" **23.25** Serial: „Dosarele Rockford".

SÎMBĂTĂ 8.50 Desene animate **9.15** Serial: „Un om de milioane" **13.00** Serial: „Hotel" **14.00** Desene animate **15.30** Cinema '98 **17.40** As Show **18.35** Serial: „Lou Grant" **19.30** Serial: „Lumi paralele" **20.00** Serial: „Clanul Colby" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „În căutarea fericirii" **0.25** Serial: „Playboy".

DUMINICĂ 8.50 Desene animate **9.15** Serial: „Incredibilul Hulk" **13.00** Topul românesc **14.00** Desene animate **15.00** Film: „Lecţia regală" (SUA, 1956) **17.15** Forţa destinului **18.35** Serial: „Lou Grant" **19.30** Serial: „Lumi paralele" **20.00** Serial: „Clanul Colby" **21.00** Telejurnal **21.40** Film: „Clubul din Cheyenne" (SUA, 1970). Cu: James Stewart **23.25** Gala TELE 7.

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

HOROSCOP 20.04 - 26.04

BERBEC (21.03 - 20.04): Pe fondul monotoniei care v-a cuprins şi care vă paralizează orice iniţiativă, două bucurii semnificative vor avea darul să vă injecteze cu optimism. Luni sau marţi veţi primi bani (la care poate nu vă aşteptaţi), iar joi sau vineri veţi dobîndi un succes profesional mai deosebit.

TAUR (21.04 - 21.05): Cel mai semnificativ aspect al intervalului este alura uşor alarmantă a curbei financiare. Aceasta prezintă o scădere (începînd de miercuri) care se prelungeşte pînă spre începutul săptămînii viitoare. Pare să fie vorba, dacă astrele nu glumesc, de o trecătoare jenă financiară.

GEMENI (22.05 - 21.06): Probabil că un mic eşec profesional sau în dragoste vă va determina să vă retrageţi în carapacea solitudinii şi un timp să refuzaţi contactele fireşti cu realitatea. Curba psihicului şi cea afectiv-emoţională indică această atitudine.

RAC (22.06 - 22.07): Parcă înviorată de vremea cu adevărat primăvăratică, alura curbei financiare este extrem de promiţătoare. Poate că miercuri sau joi veţi primi o sumă considerabilă de bani, dar şi o veste foarte bună pentru viitorul apropiat, din acelaşi domeniu.

LEU (23.07 - 22.08): Cel mai remarcabil aspect al săptămînii este cel afectiv-emoţional. Sub cupola ademenitoare a lui Venus, veţi fi stăpînit fie de dorinţa de a stabili legături noi şi trainice, fie de arşiţa unei aventuri efemere. Atenţie, afacerile nu trec printr-o situaţie rozã.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Atît curba financiară, cît şi cea a psihicului vor avea cîte un maximum, deci se întrevede o săptămînă de excepţie. Poate că veţi intra în posesia unei sume-surpriză şi, pe de altă parte, cineva din familie vă va face o bucurie mult aşteptată.

BALANŢA (22.09 - 22.10): Nici nu va începe bine săptămîna, şi o mare bucurie vă va îmbrăţişa sufletul. Poate fi vorba despre primirea unei sume apreciabile de bani (sau o veste în această privinţă), care vă va permite să achiziţionaţi un obiect de mare şi stringentă necesitate.

SCORPION (23.10 - 21.11): Curba financiară suferă oscilaţii care ar trebui să vă pună pe gînduri şi să vă facă mai strîns la pungă. Însă Mercur are un aspect ocrotitor şi cred că de data asta curba astrală s-a înşelat. Oricare ar fi adevărul, se impune mai multă prudenţă în cheltuieli.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Deşi nu sînt aspecte astrale deosebite în constelaţia dv., cred că veţi avea o surpriză destul de neplăcută în mediul profesional (marţi, miercuri). Curba socio-profesională are un minimum, după care revine lent la normal. Atenţie, în consecinţă, la relaţiile cu şefii!

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Cel mai interesant aspect al săptămînii era cel emoţional. Se pare că veţi parcurge o perioadă de schimbări bruşte de atitudine şi sentimente faţă de cei din jur, şi în primul rînd faţă de partenerul de viaţă.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Două motive de bucurie vor asezona acest interval. Primul soseşte din sfera materială (veţi primi bani, pe la mijlocul perioadei), iar al doilea din sînul familiei. Poate jumătatea armoniei vieţii, poate odrasla vă va umple inima cu nectarul zeilor.

PEŞTI (19.02 - 20.03): Dacă vă veţi trezi la timp, la realitate, veţi dobîndi fie un succes profesional, fie unul în afaceri. Este posibil să faceţi un drum glorios la casierie, sau chiar să fiţi promovat (în mod surprinzător, atunci cînd vă aşteptaţi mai puţin).

Aplicarea tapetului (2)

MIRCEA C. MUNTEAN

Considerînd că înălţimea încăperilor este pînă la 2,80 m, pentru a afla cît tapet este necesar pentru tapetarea unei încăperi, admitem de la bun început ideea că dintr-un sul se pot obţine trei fîşii întregi pe înălţime, ceea ce înseamnă că acoperim un metru şi jumătate lăţime de perete. Dacă, de exemplu, sînt doisprezece metri lungime la pereţi de tapetat, înseamnă că sînt necesare opt suluri de tapet. Cu bucăţile rămase din fiecare sul, adică fiecare a patra fîşie rezultată, se vor tapeta suprafeţele de deasupra uşilor, de deasupra şi dedesubtul ferestrei precum şi cele de deasupra caloriferelor. Pentru „tragerea la model" a fîşiilor de tapet între ele se mai pierd 10-50 cm în funcţie de modelul decorativ imprimat pe suprafaţă. Datorită acestor pierderi, fîşia ultimă tăiată din fiecare sul are lungimea în jurul a doi metri, ceea ce face a fi utilă în zone mai mici decît înălţimea peretelui, cu condiţia că nu acceptăm a înnădi o fîşie din două sau chiar trei bucăţi de tapet. Pentru ca tapetul să fie cît mai bine lipit îndeplinindu-şi astfel rolul estetic trebuie că suprafaţa suport să fie cît mai plană şi netedă. Acest lucru se realizează prin gletuire pe tencuială cu pastă de var-ipsos-aracet şi mai rar prin lipire de hîrtie de ziar - dar nu ziare, deoarece la tapetele subţiri, printre flori şi ornamente se pot observa scrisul şi pozele de pe ziare, lucru inadmisibil. După zugrăvirea tavanului, după gletuirea pereţilor şi după şlefuirea cu hîrtie abrazivă a acestora la circa un metru înălţime de la pardoseală se trasează o linie orizontală, roată, pe toţi pereţii de tapetat. Transpunem apoi această linie pe pereţi în colţurile încăperii la 10-15 cm sub muchia de legătură cu tavanul, cînd se va placa cu tapet pînă la muchie sau pînă la 25-30 cm faţă de muchie atunci cînd nu tapetăm cu tapet pînă în aceasta. Folosind o sfoară introdusă în praf colorat (oxizi pentru zugrăvit sau praf de cretă) sau chiar în scrum de hîrtie arsă, trasăm pe fiecare perete o linie orizontală între semnele transpuse. Se verifică apoi cu firul de plumb sau cu nivela cu bulă de aer verticalitatea colţurilor. De obicei, nu toate colţurile sînt verticale. Pentru începerea tapetării, în colţul cel mai vertical se trasează o linie verticală la 53 cm faţă de muchia colţului.

(Va urma)

Self Service

Plante de cameră

AUREL MANEA

Continuăm să prezentăm alte plante decorative care se pot cultiva şi îngriji în locuinţele noastre.

JASMINUM POLYANTHUM sau iasomia este o plantă ce înfloreşte de primăvara pînă toamna. Are numeroase frunze şi flori parfumate, de culoare roz, albe. Se cultivă în cameră, balcon sau verandă şi are nevoie de multă lumină şi de temperaturi scăzute pentru a înflori mai des.

MAMMILLARIA ZEILMANIA este un cactus foarte decorativ cu tulpini globulare sau alungite. Florile sînt mici, roşii-violet, alcătuind un şir în vîrful plantei. Se înmulţeşte prin lăstari ce se sădesc după 24 de ore de la îndepărtarea de plantă. Suportă lumina directă a Soarelui şi nu are nevoie de surplus de apă.

MONSTERA DELICIOSA sau filodendronul este un arbust cu creştere rapidă, fiind decorativ datorită faptului că prezintă locuri libere pe frunzele mature. Formează rădăcini aeriene lungi, are flori grupate şi fructe cu gust de anans. Se înmulţeşte prin butaşi de tulpină, preferă locuri luminoase, temperatură 18-22°C şi umiditate ridicată.

(Va urma)

ŞAH

PROBLEMA DE AZI:

Panzer - Wells, 1989

Negrul mută şi cîştigă

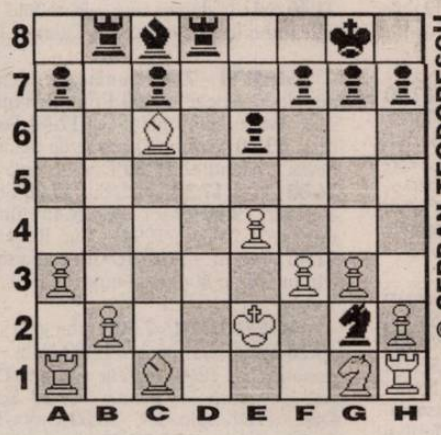

© ŞERBAN TEODORESCU

1... Na6+ 2.Rf2 T:b2+!! 3.N:b2 (3.Rf1 Td1 mat) Td2+ 4.Ce2 T:e2+ 5.Rg1 Ce3 şi albul a cedat din cauza matului pe g2.

DIALOGURILE LAUREI

M-am bucurat (mult!) că ţi-ai amintit de mine şi mi-ai scris din nou, draga mea Crenguţa (Bucureşti)! Ei, dar să ne ocupăm puţin de problemele tale... Te întrebi, deci, şi mă întrebi „dacă un bărbat care a jurat în faţa lui Dumnezeu iubire veşnică unei femei poate să-şi uite jurămîntul". Din păcate, mai sînt destui - şi nu numai bărbaţi! - care socot un astfel de *jurămînt pe viaţă* ca fiind o „simplă formalitate" ivită din „obiceiuri răsuflate". Aşa încît, după cîtă seriozitate investeşte omul în acest jurămînt (de fapt, *în el însuşi*), tot atît respect va avea faţă de cuvîntul dat, faţă de omul iubit şi, în cele din urmă, faţă de el însuşi... Tocmai din această pricină, căsătoria NU este o „instituţie demodată"; şi NU este şi pentru faptul că ea, căsătoria, reprezintă cea mai importantă probă de maturitate a unui om, a unui cuplu. Aşa încît, ca să închei această problemă, *respectul faţă de cuvîntul dat* e măsura demnităţii şi onoarei; dacă ştii (sau nu crezi) că poţi să-ţi respecţi un jurămînt - de orice natură ar fi şi faţă de oricine ar fi angajat -, mai cinstit e să nici nu-l faci! Mă mai întrebi „dacă viaţa asta ne e dată doar pentru aici, pe pămîntul ăsta?"... Păi, sinceră să fiu, nu-mi amintesc să fi trăit mai multe vieţi „aici" sau „dincolo", aşa că nu ştiu dacă există ori nu un răspuns tranşant. Tot ce pot să-ţi spun e că... vom muri şi vom vedea! Cît priveşte celelalte probleme, dacă urmăreşti rubrica, poţi vedea că încerc să dau un răspuns punctual şi unor astfel de întrebări care te frămîntă... Aştept să-mi mai scrii!

Îţi mulţumesc, dragul meu „Vasile" (Cluj-Napoca), chiar dacă cu o oarecare întîrziere (datorată faptului că sînt destule scrisori ce-şi aşteaptă rîndul, iar spaţiul este cel care este), pentru gentila ta felicitare pe care mi-ai trimis-o! Dincolo de firitiselile cu care m-ai cadorisit, m-am bucurat mult că spusele mele ţi-au fost de un real folos! Iată de ce îmi voi permite să te citez: „Pe zi ce trece, conştientizez tot mai bine cîtă nevoie are omul de înţelepciune, de puterea de a vedea adevărata faţă a lucrurilor, de a înţelege într-adevăr, ce se petrece cu el, de ce are neapărată nevoie şi ce anume trebuie să facă pentru ca totul să fie bine...". Citindu-ţi - şi recitindu-ţi scrisoarea -, mi-am dat seama că nu m-am înşelat defel atunci cînd te-am considerat un tînăr deosebit, care ştie ce şi cum să se comporte, fapt ce dovedeşte că ştii să-ţi foloseşti mintea! Şi inima... Mai scrie-mi!

Tuturor, încă o săptămînă de pace adusă în suflete de marea sărbătoare a creştinătăţii... ADEVĂRAT A-NVIAT!

SPORT

◆Mircea Lucescu a reuşit într-un an ce n-au reuşit alţii în decenii: cu 5 etape înainte de final, Rapid e iar lider în Divizia Naţională! Şi asta după ce a înscris singurul gol al partidei cu Oţelul Galaţi în minutul 89, rezultat coroborat cu înfrîngerea Stelei la Piteşti, în faţa Argeşului. După declaraţiile lui Mihai Stoichiţă s-ar părea că nu mai e nici o şansă de revenire, însă noi aşteptăm continuarea luptei pînă în ultimul minut de joc pentru că din partea Rapidului sîntem siguri de rezultate.

◆Prin mîinile lui Carl Malone „au trecut" de-a lungul carierei sale mulţi jucători din NBA. Acesta şi-a făcut un nume şi un renume cu ajutorul braţelor sale imense, deşi adversarii săi nu au fost întotdeauna de acord. Shawn Kemp a primit o lovitură serioasă în plină figură, Hakeem Olajuwon a fost de multe ori învineţit, iar cînd Utah Jazz, echipa lui Carl Malone, a jucat cu Golden State Warriors, Donyell Marshall a plecat acasă cu o coastă ruptă. Din păcate, incidentele de acest gen au continuat culminînd cu cotul pe care l-a primit David Robinson de la San Antonio Spurs, cot ce l-a lăsat inconştient. „Amiralul" şi-a revenit abia la spital, unde i s-a acordat primul ajutor. Malone nu a primit nici măcar fault la acea fază (în schimb a primit Robinson!) iar NBA-ul a considerat că o etapă de suspendare e suficient.

◆Michael Schumacher a întrerupt şirul victorios al celor de la McLaren-Mercedes. La bordul Ferrari-ului său, germanul a trecut primul linia de sosire a Marelui Premiu al Braziliei, desfăşurat la Buenos Aires, în faţa finlandezului Mika Hakkinen. Pe locul al treilea a venit Eddie Irvine, coechipierul lui Schumacher, iar pe poziţia imediat următoare, revelaţia acestui sezon: Alexander Wurz de la Benetton. Schumacher a trecut pe primul loc în cursă după o manevră asemănătoare cu cea pentru care a fost suspendat anul trecut dar, de data aceasta, Federaţia a zis că totul e în regulă (poate că s-a plictisit de dominaţia McLaren). Ultimul venit în puncte a fost ghinionistul David Coulthard, cel care a ieşit de două ori în decor, de fiecare dată fără să aibă vreo vină. De remarcat norocul lui Schumacher care o luase pe arătură cu puţin înainte de final, dar a revenit în cursă şi a cîştigat.

◆Duminică, Chicago şi-a asigurat primul loc al Conferinţei Estului prin cea de-a 60-a victorie a sezonului, victorie reuşită în faţa celor de la Orlando Magic - pînă nu de mult cu pretenţii la titlu - cu scorul de 87-78. Michael Jordan a luat în serios aşa-zisa ameninţare cu detronarea de pe prima poziţie a topului marcatorilor şi a înscris 37 de puncte. Jordan a mai realizat şi 4 recuperări şi 2 pase decisive, acestea din urmă adăugîndu-se la cele 4998 pe care le avea adunate pînă acum. „Aş fi putut ajunge la un record de 10000 de pase decisive. Important e ca lumea să înţeleagă că sînt bun şi la altceva în afară de a înscrie".

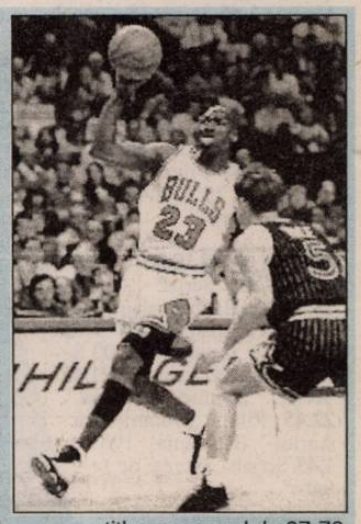

ANDREI TOMA

Hristos a înviat!

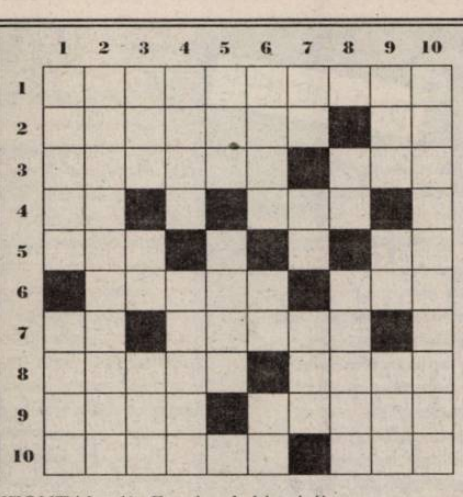

ORIZONTAL: 1) Enoriașul bisericii, prezent la Denii și la slujba Învierii Domnului Iisus Hristos. 2) Cea creștină ortodoxă sărbătorește în fiecare an zilele Sfintelor Paști - Ouă sparte! 3) Discipol al Mîntuitorului nelipsit de la „Cina cea de taină" - Un dar de la Dumnezeu, acordat omului. 4) „Hristos a înviat din morți/ ...moartea pe moarte călcînd" - Locul unde a coborît Mîntuitorul după moarte, spre a-i elibera pe Adam și Eva. 5) Strigătul lui Iisus pe cruce - Ochi de lanț. 6) Cînd a murit Fiul Omului pe cruce, avea 33 de ani - Stambă (înv. pop.). 7) Stă în prag - ...Testament, prima parte a Bibliei (neart.). 8) Supranumele lui Iisus dat de către evrei - Nume feminin. 9) Rege iudeu care a poruncit uciderea tuturor pruncilor pînă la doi ani - Parte a bisericii în care se oficiază liturghia. 10) Oraș bizantin din Asia Mică, unde în anul 385 s-a hotărît la ce dată să se celebreze sfintele Paști - Băutură înlocuită cu oțet, ce i s-a dat să bea lui Iisus atunci cînd era răstignit pe cruce (pl.).

VERTICAL: 1) Pe spatele biciuit al lui Iisus, dusă în drumul său spre Golgota - Cuvînt de încheiere la slujba Învierii. 2) Sentiment religios manifestat în special de Sfintele Paști. 3) Dînsele din capele! - Ioan și Toma, doi dintre ucenicii lui Iisus (inițiale) - Coș răsturnat! 4) Nume masculin - Nesătule. 5) Din religie! - Semn al regelui David din a cărui seminție făcea parte și Fiul lui Dumnezeu. 6) Negație categorică - Zar mic la table - O parte din altar! 7) Aproape de cer! - Simbolul unuia dintre cele trei daruri făcute lui Iisus de către magi - Situație rea, de plîns. 8) Ceva din prohod! - A fredona în biserică la cor, melodia „Hristos a înviat". 9) Cele roșii sînt nelipsite pe masa creștinilor în zilele de Paști - În cea de-a treia... după moarte, Mîntuitorul Hristos a înviat - Locul unde soldații romani i-au pus în batjocură lui Iisus o coroană de spini. 10) „Floriile" și „Sfintele Paști" (sing.).

MARCEL RANTZER
București

Soluția careului **„PRE...NUMELE LOR"**

ORIZONTAL: **EVA - SILVIA - LENUTA - ARN - IRITA - INIC - SOCANT - GNU - ANA - A - NAUT - BI - S - TA - CA - ECATERINA - TATE - IVI - A - A - OLGA - NUD - ANASTASIA.**

Mozaic

În lumea vegetală, există adevărate recorduri de longevitate. Astfel iedera trăiește aproximativ 200 de ani, ulmul atinge 400, teiul între 500 și 1000 de ani. Arborele de sequoia atinge peste 2000 de ani, tisa 3000 de ani, iar baobabul - record absolut - între 2000 și 5000 de ani.

În Africa trăiește o căprioară pitică, a cărei greutate nu depășește 10 kg și care măsoară foarte puțin în înălțime. Ea reușește însă să sară, fără elan, 7 metri din prima încercare.

Se știe că ciocolata este una dintre minunățiile aduse de conchistadorii spanioli din America (Mexic). De fapt ciocolata noastră nu are nimic în comun cu cuvîntul aztec „chocolati" care denumea o băutură din boabe de cacao și ardei iute. Aztecii cunoșteau însă mai multe rețete, așa că în Europa a ajuns una cu miere, suc de agave și vanilie.

TEST PSI

Ești un tip practic?

Sînt numeroase persoane care trec prin viață visînd cu ochii deschiși și care o înfruntă într-un mod practic, dinamic, avînd o pronunțată capacitate organizatorică. Sigur, acest model comportamental este influențat și de viața de familie în care fiecare din acest gen de persoane și-a construit personalitatea. Există, în același timp, și oameni care au o incapacitate de a înfrunta viața în acest mod. În ceea ce te privește, tu ești un tip care înfrunți viața cu dezinvoltură, gata să-ți rezolvi problemele întotdeauna „pe mîna ta", sau, dimpotrivă, te-ai obișnuit să „delegi" pe alții pentru a-ți rezolva aceste probleme? Descoperă-te răspunzînd cu sinceritate

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcție de gradul preferințelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puțin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obținute cu profilul personalității tale.

1) Trebuie să te muți. Te apuci să demontezi și apoi să montezi mobila? 1 2 3 4 5
2) Ești un adept al zicalei „fac totul"? 1 2 3 4 5
3) Ai o pană de cauciuc, rămîi blocat noaptea pe o stradă lăturalnică. Fără să descurajezi, te apuci și schimbi roata? 1 2 3 4 5
4) Te atrage orice noutate tehnologică? 1 2 3 4 5
5) Ai oaspeți la cină. Intri în bucătărie și nu ieși decît după ce ai preparat totul pentru invitați? 1 2 3 4 5
6) La serviciu ești recunoscut drept o capacitate organizatorică? 1 2 3 4 5
7) Cînd apare o problemă reușești să găsești soluția practică? 1 2 3 4 5
8) Ești un tip care are grijă de el însuși? 1 2 3 4 5

Confruntă-ți punctajul

De la 8 la 18 puncte: Altii sînt cei care-ți rezolvă problemele. Așta să fie motivul pentru care n-ai putut niciodată să-ți gestionezi în mod practic propria viață?

De la 19 la 31 puncte: Ești un tip în stare să-și rezolve problemele practice care apar cotidian în viață. Dar nu-ți displace cînd alții îți mai rezolvă o problemă.

De la 32 la 40 puncte: Ești clar un tip practic. Știi cum să-ți porți de grijă în fiecare moment. Capacitatea ta de escaladare a problemelor zilnice este excepțională.

Umor

☺ *O tînără plimba în parc un cărucior cu un copil, lîngă care pusese un ziar.*

Un domn îndrăzneț, dornic să intre în vorbă, o întreabă:

- Cum, la vîrsta lui citește ziarul?

- Da de unde! Face doar integrama!

☺ *- Vreau să mă căsătoresc cu fiica dumneavoastră!*

- Ar fi bine s-o vezi, mai întîi, pe soția mea!

- Am văzut-o, dar eu tot pe fiică o vreau!

Verificați-vă cunoștințele

1. Unde se află orașul Wellington?
2. Cine a construit primul vagon de dormit?
3. Ce este un organism prototorf?
4. Cine era Ultio, în mitologia romană?
5. Cine a descoperit vitamina K?
6. Cînd și de către cine a fost fondat orașul Quebec?
7. Cine a fost primul director al Conservatorului din Cluj-Napoca?
8. Ce erau goliarzii?
9. De unde era originară iasomia numită în popor și lămîiță?
10. Cine a pictat frescele din biserica Sfîntul Francisc din Assisi?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Statul „Sfînta Lucia" se află în arhipelagul Antilelor Mici. 2) Zeul grec personificînd somnul cu vise se se numea Oniros. 3) Plantele adaptate condițiilor din climatul secetos, deșertic se numesc xerofite. 4) Primul concurs de orientare turistică a avut loc în 1897 în Norvegia. 5) Bazele actualei clasificări genetice a rocilor au fost puse de geologul scoțian Sir Charles Lyell (1797-1875). 6) Coloranții organici fără azot, numiți „franceine" au fost descoperiți de chimistul și medicul român Constantin I. Istrati (1850-1918). 7) Autorul romanului „Ciociara" este cunoscutul prozator italian Alberto Moravia (1907-1990). 8) Filmul „Tinerețe fără bătrînețe" a fost realizat de Elisabeta Bostan. 9) Prima grădiniță de copii a fost întemeiată de pedagogul elvețian I.H. Pestalozzi (1746-1827). 10) Grădina Cișmigiu din București a fost organizată între 1849-1856, în jurul „Lacului lui Dura Negustorul", în apropierea casei Marelui Ceșmigiu, dregătorul însărcinat cu aprovizionarea cu apă a orașului. (IRINA STOICA)

TALON DE FIDELITATE

magazin

- Un concurs pentru cititorii care **NU** sînt abonați ai revistei!
- Lunar, prin tragere la sorți, puteți cîștiga unul din cele trei abonamente anuale!
- Trimiteți taloanele pe luna în curs, într-un singur plic, pînă pe data de 15 ale lunii următoare, pe adresa redacției.

NUME .....
PRENUME .....
ADRESĂ .....
.....

Certific faptul că **NU** sînt abonat al revistei „Magazin"

aprilie nr. 16

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„APE"

? / ?		CAVE! / ?		BOLD / VĂZDUH		CIOLĂNOS / CAMPION		SCUIPĂ FOC / OFIȚERI ROMÂNI		OPAC / DRUMURI
CURĂ! / ?			DIN MEDIE!		TRIAT / DIN TRECERE!					
						AMURGURI / MURDARE				SITUAȚII
RAPSOD / DIAGONAL				CEPE! / ROD LEMNUL			CUTĂ! / ÎNTREBARE			UNIT!
					CIRAC / CONSUM INUTIL					
ACUM! / VAS MIC			BOALĂ / ZONĂ DE CULTURĂ							
		A ALEGE / ADEVĂRAT					CUTIE / 7 FRUMOASE			NĂVALĂ
DESAGĂ / METAL								EDEN / SODIU		
				ODIHNĂ ACTIVĂ... / DIN LUME!						O NOTĂ VECHE...
BUCATĂ / PRINSE CU UȘA						CUTĂ!			SIMBOL SCUMP	
								LA ORICE PIESĂ...		

Dezlegarea integramei **„ACUTE"**

ORIZONTAL: E - C - M - L - T - R - ALBACAZAPADA - ARIANA - ACUT - ISIS - ARATURA - TC - STIMATE - SI - OTET - CARA - CURA - ARO - IT - MIRATE - ANA - A - TALENT - IRIS - VANE - ORGA - VA - TU - STAR - MIT - VESEL - CITITI.

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	5500 LEI	❑ 4 LUNI	22000 LEI
❑ 2 LUNI	11000 LEI	❑ 5 LUNI	27500 LEI
❑ 3 LUNI	16500 LEI	❑ 6 LUNI	33000 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÎRSTA: _____ OCUPAȚIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, județul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poștal la adresa:
Ionescu Simion, P-ța Presei Libere, nr. 1, sector 1, București, cod 71341

Vă rugăm să decupați acest talon, să-l completați și să-l expediați, la adresa mai sus menționată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.

În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal.

DE REȚINUT! Toți cititorii care se vor abona pentru trimestrele următoare, *direct la redacție,* vor participa la trageri la sorți trimestriale, la care pot cîștiga valoroase premii în bani și obiecte!

Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 01/222.83.36

În Statele Unite s-a deschis

„MUZEUL invenţiilor medicale... dubioase!”

„Şarlatani din toate ţările, uniţi-vă!” ar trebui să fie deviza acestui muzeu cu totul special, inaugurat de curînd, unde altundeva decît în „ţara tuturor posibilităţilor”, Statele Unite. La Minneapolis, în statul Minnesota, omul de afaceri Robert McCoy a deschis, într-un fost centru comercial, „Muzeul Invenţiilor Medicale Dubioase”. Cele 150 de „orori”, majoritatea datînd din primele decenii al secolului nostru, sînt într-adevăr trăznite. Să trecem, deci, în revistă, cîteva dintre ele. *Psihograful* este un aparat capabil, în opinia realizatorului său, să determine aptitudinile intelectuale ale unui individ printr-un simplu examen al circumferinţei craniului acestuia. *Osciloclastul* este indicat pentru depistarea... sifilisului în vibraţiile sîngelui, salivei şi urinei!?! Un alt şarlatan, despre care sîntem informaţi că a făcut bani serioşi cu invenţia sa, a construit o cască, ce pare, la prima vedere, un arici, atît de „bogată” în electrozi este, cască destinată captării din atmosfera terestră a „orgonului”, o energie invizibilă şi misterioasă, panaceu universal. De asemenea, celor insomniaci le este recomandată o... mască pentru combaterea insomniei, despre care însă nu se spune cît şi cum funcţionează. Undele radio şi ultraviolete sînt, în opinia inventatorului lui *„Rejuvenator”*, benefice pentru întinerirea organismului. De la sfîrşitul anului trecut, muzeul atrage o mulţime de curioşi şi gură-cască, oameni care se amuză copios în faţa acestor trăznăi, fără să se gîndească la faptul că, în urmă cu cîteva decenii, părinţii multora dintre ei le-au folosit din plin...

În numărul viitor

■ 12 ani cu teama în suflet: Cernobîl, mon amour ■ Spre o maşină de înregistrat vise? ■ Gînduri ucigaşe ■ Răzvrătit, ne înghite Pămîntul? ■ Din nou despre energie ■ Paştele Blajinilor ■ Oul, „mama vieţii” şi „mama formei” ■ Farmacia verde pentru ten ■ Proiectul ALFA: o casă în ceruri ■ „Probele de foc” ale mandarinilor ■ Ruloul de cupru de la Qumran ■ Războiul stelelor va avea loc? ■ Pantera zăpezilor ■ Jack Nicholson, „colecţionarul” de Oscaruri ■ Femina Club ■ Întîmplări adevărate

Ce le trece unora prin minte?!

Cum vă poate face celebru(ă) o minge? Iată cîteva sugestii de la persoane cu iniţiativă în acest sens. Julio Horeste, un mare amator de fotbal din Barcelona, are o colecţie de 56 de mingi de profil, pe care sînt nu mai puţin de 672 de autografe ale unor jucători din echipe de club spaniole şi străine. Pentru acest record i-au trebuit doisprezece ani şi „comoara” lui se amplifică în continuare (nu există două iscălituri ale aceluiaşi jucător).

La un concurs ingenios organizat de un club brazilian de fotbal, Louis Sevegalar, de 28 de ani, a bătut mingea cu piciorul drept de 678 de ori, fără întrerupere. La „categoria” inferioară (cu ambele picioare), Ferdillo Jonias a lovit mingea de 876 de ori. La cea mai lesnicioasă probă, la care se permite şi folosirea capului (pentru odihna picioarelor), acelaşi Sevegalar deţine performanţa de 988 de lovituri consecutive!

Portarul venezuelean Ricardo Gomochea a oferit o recompensă de o mie de dolari celui care îi va restitui mingea cu care s-a jucat atunci cînd el a apărat o lovitură de penalti decisivă, într-un meci de campionat. Hoţii care-i prădaseră casa au văzut faimoasa minge ţinută într-o cutie de sticlă cu rame de argint. Se pare că nimeni nu s-a sinchisit de amărăciunea lui Gomochea.

O minge ţîşnită peste gardul unui liceu din Liverpool este păstrată drept preţios trofeu, într-o secţie de poliţie. Nevinovatul obiect a provocat un lanţ de ciocniri de maşini, căci un şofer a făcut o manevră nefericită atunci cînd i-a sărit în faţă. Opt limuzine au fost avariate şi şase persoane au fost rănite uşor. Ancheta n-a dus la nici un rezultat, jucătorii s-au împrăştiat ca potîrnichile cînd au auzit şi apoi au văzut ce se întîmplă dincolo de pîrleazul şcolii.

INSOLITE

Moment de rătăcire

După cum relatează „The Wall Street Journal”, de la New York, Eric Smith s-a scuzat recent pentru faptul că... a anihilat întreaga populaţie a Africii de Sud. „Un gest total inconştient”, a recunoscut el la Asociaţia naţională pentru jocuri de societate, din Denver, unde a comis cu premeditare un genocid jucînd... Risk.

Homo Sapiens

Un bărbat şi o femeie, cu desăvîrşire dezbrăcaţi, au fost expuşi într-o cuşcă de la grădina zoologică din Varşovia. Potrivit unui reprezentant al canalului de televiziune care sponsorizează evenimentul, „este aberant să fie expuse sute de specii de animale, fără speţa principală: omul”. Ziua respectivă fiind deosebit de friguroasă, expunerea nu a durat decît 10 minute. Suficient însă pentru a suscita vii reacţii de indignare din partea multor vizitatori.

Cînd amorul se destramă

Ce faceţi cînd simţiţi că nu mai sînteţi deloc îndrăgostiţi? Întreabă „Sun Herald” din Sydney, şi tot el oferă o soluţie: Mărturisiţi-o printr-un buchet de flori fanate. Firma „Drop Dead Flowers”, situată într-un elegant cartier al oraşului Sydney, poate transmite un asemenea mesaj la domiciliu. Specialitatea sa: 13 trandafiri ofiliţi, împreună cu o cutie de bomboane din ciocolată, totul ambalat în hîrtie neagră...

LAURENŢIU CHECICHEŞ

Pentru că puii cu trei picioare n-au fost prinşi

PUI cu freza lui ELVIS

Un fermier pe nume Pedro Boros din Mendoza (Argentina) este un mare admirator al lui Elvis Presley şi pentru a-şi aduce aminte zilnic de acesta, s-a gîndit să crească un soi de păsări care să arate ca regele rock'n'roll-ului.

„Le-am crescut în aşa fel, încît să arate ca Elvis şi în plus să meargă ca el. Observaţi, calcă exact ca el, mi-a luat ani întregi să le perfecţionez paşii” - spune el mîndru, în timp ce zeci de găini cu creste şi cu păr creţ croncăne şi merg ţanţoşe prin ferma lui.

Pedro a început să-şi crească puii acum 20 de ani, după ce văzuse o pasăre de curte din Africa care avea o creastă de păr pe cap. Prin împerecherea repetată a acestor păsări de-a lungul anilor, Pedro are acum o impresionantă colecţie de Elvişi în curte. Şi nu are nici o intenţie să-i taie pentru a-i mînca sau să-i vîndă - ceea ce o înnebuneşte pe soţia sa Katy, mama a şase copii, care spune că se întîmplă de multe ori să nu aibă mîncare la prînz iar problema soţului ei este să crească specii de pui care să semene cu Elvis. „El îmi tot spune că vrea să ducă puii la Las Vegas, însă eu aş prefera să-i ducă la piaţă”.

Pedro este însă foarte optimist, el sperînd să aibă propriul spectacol în care să danseze puii, fiind foarte sigur că ar veni multă lume să îi vadă şi ar cîştiga mulţi bani de pe urma lor.

Pentru un succes sigur, puii ar trebui să şi cînte ca Elvis, ceea ce el recunoaşte, cu regret, că nu a reuşit încă să-i înveţe...

Fotografia săptămînii

Ofiţerul de poliţie britanic Toni Borrett se fotografiază cu un exemplar din cele 65 de exemplare aparţinînd unor specii de animale împăiate şi vîndute ilegal într-un magazin londonez.
Poliţia a intervenit pentru că e vorba despre specii pe cale de dispariţie.

O statuie domină cîmpia

Michael Henk Koop este un prosper fermier olandez, avînd angajaţi, la fermele şi fabricuţele agro-alimentare din subordinea sa, nu mai puţin de 4000 de lucrători şi beneficiind de o cifră de afaceri de 35 de milioane de franci, anual. Deşi capitalist convins, Henk are o pasiune nedisimulată pentru marele corifeu al comunismului, Lenin, căruia i-a citit întreaga operă, fără ca, bineînţeles, să îi şi aplice principiile. Şi cum altfel s-ar fi putut materializa această pasiune decît prin instalarea unei statui a idolului său pe „plantaţiile” pe care cu onoare le stăpîneşte. Statuia a găsit-o repede şi a cumpărat-o ieftin (zece dolari per kilogram), de la fosta bază aeriană sovietică din Leipzig. Ambele părţi au fost mulţumite. Olandezul şi-a făcut damblaua, nemţii au răsuflat uşuraţi că au scăpat de un simbol care le dădea numai coşmaruri. Acum, instalată pe polderele olandeze, statuia „părintelui popoarelor” în greutate de 17 tone şi avînd o înălţime de 9 metri domină împrejurimile.

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră, pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin” S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2230866 sau 2228336, cont nr. 4020105330 (USD) şi 4020105331 (DM), Banca Comercială „Ion Ţiriac”, Sucursala Bucureşti.

PUBLICITATE
prin Revista „MAGAZIN”!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 223.08.66; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

NU UITAŢI!

Abonarea, acum, direct la redacţie vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale preţului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacţia „Magazin” îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde şi alte informaţii utile.

Biblioteca Judeţeană

SERIE NOUĂ - 362 • ANUL XLI • 23 APRILIE 1998 • 16 PAGINI • 1500 LEI Nr. 17 (2112)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

50 DE MAGAZINE într-unul singur !

12 ani cu teama în suflet...

CERNOBÎL, MON AMOUR!

pagina 3

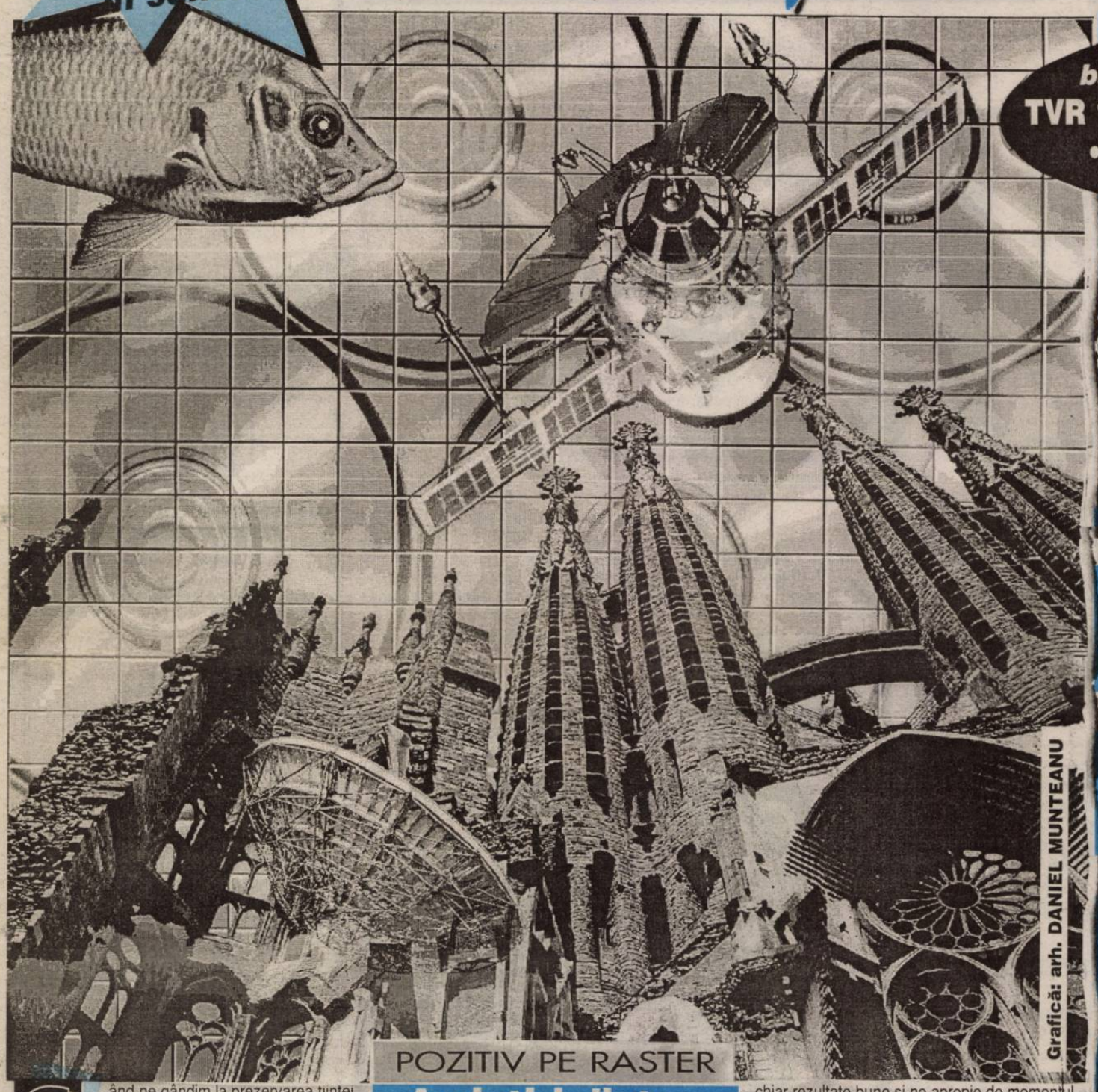

Grafică: arh. DANIEL MUNTEANU

Programele posturilor bucureştene de televiziune
TVR 1 • TVR 2 • PRO TV • ACASĂ • ANTENA 1 • PRIMA TV • TELE 7 abc

IMPORTANT!

În urma tragerii la sorţi, cîştigătorii lunii martie a cîte unui abonament anual, pe baza taloanelor de fidelitate, sînt următorii noştri cititori:

MIHALĂ ANA - Bucureşti
KÖMÜVES ELISABETA - Timişoara
NIŢĂ VASILE - Pascani-Iaşi

Universuri paralele 5
Răzvrătit, ne înghite pămîntul...

Medicina la zi 7
Oul, „mama vieţii" şi „mama formei"

Glob 8-9
O casă în ceruri

Întîmplări adevărate 11
Caz unic în lume! Siamezele „independente"!

IDOLII 12-13
Jack Nicholson, „colecţionarul" de Oscaruri

femina club

POZITIV PE RASTER

Amintiri dintr-o lume îngheţată

GEORGE CUŞNARENCU

Cînd ne gîndim la prezervarea fiinţei umane prin frig (criogenia) ne gîndim mai întîi la ideea ştiinţifico-fantastică de păstrare a corpului uman la o temperatură de -196 de grade Celsius. Mulţi oameni cred că, dacă înainte de a muri, o persoană este introdusă într-un recipient umplut cu azot lichid, ar fi posibil ca, extrasă din recipient peste o sută sau o mie de ani, acea persoană să poată fi readusă la viaţă. De aici, gîndul zboară mai departe şi zice, de ce nu, o persoană bolnavă de cancer, congelată timp de o sută de ani şi readusă apoi la viaţă nu s-ar putea însănătoşi, considerînd că pînă atunci, un tratament eficient de tratare a acestei maladii va fi fost descoperit? Şi cum de la gînd la practică uneori nu este nevoie decît de un singur pas, s-au găsit şi oameni care să dorească a fi congelaţi la -196 de grade Celsius şi chiar companii întreprinzătoare gata să pună în aplicare această dorinţă, materializată în cereri scrise. Ideea este tulburătoare, de ce să nu recunosc. Să trăieşti vreo treizeci de ani acum, să te congelezi şi să te trezeşti în anul 2300 sau 3000, tînăr şi ferice, ducînd cu tine în acel timp, amintirile timpului tău, hm, nu e rău deloc! Plictisit de viaţa ta, din acest însingurat mileniu doi şi să te trezeşti într-un senzaţional mileniu trei sau patru, cu alte cuvinte să poţi gusta din deliciile a două-trei milenii scurse între timp, iată o situaţie care depăşeşte simpla idee ştiinţifico-fantastică. Există însă şi un dar... Dar, deocamdată, acest lucru nu e posibil pentru că se ridică o mulţime de amănunte, să le zicem tehnice. Corpul uman conţine apă şi, cum se ştie, atunci cînd apa îngheaţă, ea se dilată. Asta înseamnă că toate celulele din corpul nostru vor exploda, făcîndu-se praf într-un proces ireversibil. Nu-i nimic, şi-au spus cercetătorii, se poate lucra pentru a trece şi peste acest obstacol. În fine, există puţine şanse ca vreo fiinţă să-şi poată duce amintirile în alte milenii folosindu-se această tehnică a prezervării prin congelare. Chiar dacă nu imposibil. Totuşi, ar mai exista şi o a doua posibilitate. Aceasta dă chiar rezultate bune şi ne apropie de momentul descris mai sus. Ideea este să congelăm nu fiinţe în carne şi oase, ci embrioni umani. Copiii născuţi din embrioni crioprezervaţi (congelaţi) se dezvoltă normal şi sunt la fel de sănătoşi ca toţi cei născuţi prin mijloace naturale, a anunţat cu puţin timp în urmă publicaţia americană „The Lancet" care citează studiul unor cercetători suedezi. Deci se poate. Un cuplu de tineri căsătoriţi care va dori să aibă un copil pentru mileniul patru pot apela la fecundarea in vitro. Embrionul obţinut nu este implantat imediat, ci peste un mileniu, să zicem, în uterul unei femei de atunci. Astfel se va naşte un copil conceput acum, cu amintirile de acum, într-un viitor mileniu patru. Asta nu e povestire ştiinţifico-fantastică. Iată şi concluziile grupului suedez, după ce au studiat timp de 18 luni un grup de 225 de copii născuţi prin implantarea unor embrioni „proaspeţi", în paralel cu un grup de 225 copii născuţi prin implantarea unor embrioni crioprezervaţi mai multă vreme şi un alt grup de 225 copii născuţi prin concepţie naturală: nici o diferenţă între cele trei grupuri de copii supuşi observaţiei, spun cercetătorii. Deci, se poate...

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÎRGU-MUREŞ

Tolba cu SCRISORI

Gabriela Stere - Ploiești: Noul album al *Madonnei* nu aduce nimic nou! Este suficient să asculți primul extras pe single, *„Frozen”*, pentru a te convinge de asta! *„Ray Of Light”* va fi prezentat aici dacă va depăși concurența... Pînă atunci, iată discografia completă a uneia dintre cele mai mari soliste (dacă nu chiar cea mai mare!) *„Madonna”* (1983), *„Like A Virgin”* (1985), *„True Blue”* (1986), *„Who's That Girl?”* (1987), *„You Can Dance”* (1987), *„Like A Prayer”* (1989), *„I'm Breathless”* (1990), *„The Immaculate Collection”* (1990), *„Erotica”* (1992), *„Bedtime Stories”* (1994), *„Something To Remember”* (1995), *„Evita”* (1995), *„Ray Of Light”* (1998). Dacă voi avea spațiu, voi reveni și cu titlurile singles-urilor scoase de *Madonna*... (foto)

Florin Uncheșu - Iași: Că ai descoperit, cu ajutorul nostru, soundul *Stone Roses - Ian Brown*, nu poate decît să ne bucure! De altfel, acesta este scopul nostru: să vă propunem cît mai multă informație comentată din domeniile care vă interesează. În avalanșa uriașă a apariților discografice considerăm că a vă prezenta știri care mai de care mai aiuritoare, în locul albumelor, ar însemna adoptarea minimei rezistențe! Tot pentru buna voastră informare vom introduce, foarte curînd, în această pagină alte două titluri, *Video Music* și *Biblioteca muzicală*, noile subrubrici prezentîndu-vă cele mai recente apariții din domeniile respective...

Bogdan Manea - Slatina: Completează la *David Bowie - „Let's Dance”, „Tonight”, „Pin-Ups”, „Never Let Me Down”, „Young Americans”.*

Albumul Săptămînii

Medazzaland - DURAN DURAN

Nu știu ce va fi fost în capul lui *Simon Le Bon* cînd s-a orientat spre un asemenea sound dezastruos pentru imaginea muzicală a trupei care în anii '80 era favorita publicului tînăr... O atmosferă sumbră, departe de vivacitatea cu care eram obișnuiți, face din acest *„Medazzaland”* un rateu de zile mari! Al zecelea lor album nu merita o asemenea soartă, mai bine marcau evenimentul prin editarea unei compilații... *Duranii* au făcut aceeași greșeală ca cei de la *Depeche Mode:* au modificat, nejustificat după părerea mea, acel electro-pop care i-a consacrat încercînd un fals produs care se vrea sofisticat și super intelectual! Că nu era cazul o dovedește și reacția aproape nulă a publicului plătitor care se ține departe de acest album... Ar fi păcat ca acesta să fie epitaful unei foste mari trupe dar, trebuie să recunosc, din foștii *„Wild Boys”* care erau foarte *„Notorious”* nu a rămas decît o umbră! Că între timp *Simon & Co,* bogați, tați și așa mai departe, s-au cam plafonat, este o cu totul altă poveste, fără happy-end muzical! Închei cu un citat din presa britanică: „nimic nu ne dezamăgește mai mult decît decăderea unor idoli ai tineretului”...

P.S.* Voi reveni, la cererea mai multor prieteni ai revistei noastre, cu discografia completă a lui *Duran Duran!

Top Albume

1. Let's Talk About Love - Celine Dion
2. Postcards From Heaven - Lighthouse Family
3. All Saints - All Saints
4. Truly - The Love Songs - Lionel Richie
5. MTV Unplugged - Babyface
6. Ray Of Light - Madonna
7. MTV Unplugged - Bryan Adams
8. Savage Garden - Savage Garden
9. Sevens - Garth Brooks
10. The Firm - The Firm

PROPUNERI: Pilgrim - Eric Clapton, Greatest Hits - Gold - ABBA, Spiceworld Spice Girls, Neapolis - Simple Minds.

Radiografii sonore

Live In England - Thunder. Un dublu live care încearcă să demonstreze că trupa nu s-a desființat. Încă... Una dintre cele mai tradiționale trupe ale rockului britanic are de răspuns la o singură întrebare: există un viitor pentru *Thunder?*

Impossible Princess - Kylie Minogue. Exact cu o lună în urmă era lansat acest album menit să o scoată pe australiancă din conul de umbră din care nu mai reușea să iasă... Un album care are 12 melodii, fiecare gîndită separat, cu texte care mai de care voit inteligent! *Minogue* nu a spus-o dar, evident, a gîndit-o (din moment ce și-a explicat, cu lux de amănunte, toate textele. Ca să nu existe confuzii?!?) - *„Impossible Princess”* cică s-ar vrea conceptual?!? Ar fi comic, dacă n-ar fi tragic! „Prințesa imposibilă” va avea o „Misiune imposibilă”... Și încă ceva: felicitări, strîngeri de mînă cu ușa celor din presa românească care au înghițit fără rezerve, materialul pus la dispoziție de distribuitorul discului pentru România! Nici măcar să traducem corect nu sîntem în stare?!?

I Blame The Government - Carter USM. Un album care apare după ce promițătorul grup de punk britanic nu mai există!!! Sextetul londonez a dispărut înainte de vreme, suflul nou pe care îl aducea nefiind susținut, pentru a rezista, de valul schimbării promise...

Carter The Unstoppable Sex Machine trebuie ascultați dacă vreți să aveți o mostră a post-punk-ului original!

My Way - Usher. Puștiul care în 1994, la doar 15 ani, surprindea rhythm & blues-ul american, revine acum susținut de *Puff Daddy.*

Usher Raymond a beneficiat și de sprijinul acordat de *Babyface, Jermaine Dupri* (care i-a lansat și pe *Kriss Kross*) și *Teddy Riley*, *„My Way”* prezentînd amestecul clasic de rhythm & blues, soul și inevitabilul hip-hop. Un album foarte plăcut auzului dar care nu știu cît va putea urca în clasamentele suprapopulate de producții similare. Oricum, *Usher* rămîne un nume de urmărit...

POP-ROCK, de la A la Z

SAMMY DAVIS JR.

8.12.1925 - 15.5.1990. Este exemplul clasic al showman-ului american total: solist, actor de teatru și film, instrumentist (a cîntat la pian, bass, tobe, vibrafon și trompetă, la toate la fel de bine!). Termenul de *one man show* i se potrivește de minune! Cu o puternică moștenire artistică din familie, *Sammy David Jr* a debutat printre profesioniști imediat după război, atras fiind de mirajul Hollywood-ului. Abia în 1956 obținea primul rol important într-un film, aceasta întîmplîndu-se după ce solistul și viitorul mare artist plasase deja două melodii în Topul 10 american - *„Something's Gotta Give”* și *„Love Me Or Leave Me”!* De precizat sprijinul enorm care i-a fost acordat de *Frank Sinatra*, omul care i-a oferit un contract la momentul oportun. Spațiul nu-mi permite realizarea unei biografii detaliate a carierei sale și de aceea voi sări în martie 1982, cînd *Sammy David Jr* înregistra cel mai mare succes din viața sa muzicală - *„The Candy Man”* (Number One, millionseller) single extras din coloana sonoră a filmului *„Willy Wonka And The Chocolate Factory”*. Un om despre care s-au scris cărți, un artist a cărui contribuție la dezvoltarea show-business-ului este evidentă *Sammy Davis Jr* trecea în eternitate, răpus de cancer, dar va continua să trăiască prin muzica sa (ascultați măcar *„Collection”*, scos de *MCA Records*), filmele clasice și umorul devastator care l-a însoțit în permanență...

SKEETER DAVIS

Cîntăreață americană de country, născută pe 30.12.1931, numele său real fiind *Mary Frances Penick*. A avut anii de glorie în perioada 1953-1976, tot de atunci datînd și melodiile care au intrat în fonoteca de aur a country-ului - *„I Forgot More That You'll Ever Know”, „The End Of The World”, „I Can't Stay Mad At You”*, toate hituri de Top 10. S-a stins treptat dar rămîne unul dintre promotorii acestui gen muzical foarte îndrăgit în State. De ascultat *„20 Of The Best”*, compilația scoasă de *RCA Records*...

Pagină realizată de **MARIAN MINCULESCU**

Calendar 24.04 - 30.04

24 - Doug Clifford (1945, Creedence Clearwater Revival), Boris Williams (1958, The Cure), Barbra Streisand (1942), Paul Ryder (1964, Happy Mondays); 25 - Bjorn Ulvaeus (1945, ABBA), Andy Bell (1964, Erasure), Fish (1958), Stu Cook (1945, Creedence Clearwater Revival); 26 - Roger Taylor (1960, Duran Duran), Giorgio Moroder (1944); 27 - Sheena Easton (1959), Ace Frehley (1950, Kiss), Kate Pierson (1948, B 52's); 28 - Mica Paris (1969), Eddie Jobson (1955, Jethro Tull), Barby Kelly (1975), Howard Donald (1968, Take That); 29 - Francis Rossi (1949, Status Quo), Bill Drummond (1953, KLF), Mike Hogan (1973, The Cranberries); 30 - Turbo B (1967 ex-Snap!), Willie Nelson (1933), Paulo Junior (1969, Sepultura).

DISCURI pentru eternitate

Horses - PATTI SMITH

Considerată a fi prima poetă a rockului, cu o personalitate băiețoasă, magnetică, agresivă, cu o voce deosebită. Vă propun albumul ei de debut, din 1975, „Horses” fiind acum o importantă piatră de hotar în istoria new-wave-ului american! Albumul nu este lucrat profesional, lasă impresia de neterminat dar aduce acea forță juvenilă proprie rockului și poezia lui Patti Smith, *demnă continuatoare a lui* Lou Reed *și* Jim Morrison! *Cu un sound natural, o ritmică impecabilă, albumul este foarte melodios și pune perfect în valoare forța nativă care animă cîntecul lui* Patti. *Un disc istoric din vremuri istorice pentru muzica rock...*

Testul nostru

Răspunsurile precedentului test: 1) Sting; 2) Walk This Way; 3) Canada; 4) Soul II Soul; 5) Kings Of Law Frequencies; 6) Pilgrim.

Noile întrebări sînt:

1) Care este duetul lui *Luther Vandross - Mariah Carey?*
2) De cine a fost scris musicalul *„West Side Story”?*
3) Cine cîntă *„Silent Running”?*
4) Ce înseamnă *U2?*
5) Care este instrumentul preferat al lui *Sting?*
6) Care este țara duetului *BZN?*

Săptămînalul „Magazin” este editat de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN” S.R.L.

magazin

Înmatriculat la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: București sector 1, Piața Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($); 40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Țiriac” S.A.

COLEGIUL DE REDACȚIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Președinte al Consiliului de Administrație
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUȘNARENCU
Redactor șef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacție
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ȚUGUI

REDACȚIA:
Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanțu, Dorin Măran, Marian Grigore; Dumitru Mateuță, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Melania Constantiniu, Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Irina Stoica
Secretar de redacție: Ionel Cojocaru
Corectură: Melania Constantiniu, Maria Rădoi

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicușor Dincă (șef departament), Simion Ionescu
FINANCIAR-CONTABIL: Margareta Drăghici (contabil-șef), Nicoleta Cochințiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin” S.R.L. Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ: „MAGAZIN” Gabriela Nițu, Rodica Nițu

Tiparul: **CROMOMAN,** Piața Presei Libere nr.1, Telefon: 223.15.20/1538

12 ani cu teama în suflet

CERNOBÎL mon amour!

Ce spun meteorologii

- Dnă Ortansa Jude, ca cercetător la INMH vă rugăm să ne reamintiți care a fost tabloul meteorologic legat de accidentul de la Cernobîl.

Începînd cu a doua jumătate a lunii aprilie 1986, dar mai ales în ultima decadă am asistat la intensificarea unui cîmp atmosferic de mare presiune deasupra Rusiei centrale. În același timp Europa se afla sub influența unui cîmp depresionar. Circulația aerului deasupra Europei centrale s-a făcut din sectorul sudic, astfel încît aerul aflat deasupra zonei de interes a ajuns cel mai repede deasupra Suediei (prima țară care a sesizat și divulgat contaminarea radioactivă). De remarcat faptul că circulația aerului a avut aceeași componentă și pe verticală, pînă spre 5,5 km. altitudine. Situația s-a menținut pînă în jurul datei de 29 aprilie. La sfîrșitul lunii circulația aerului s-a rotit din sectorul nordic, pentru zona *României* și a Ucrainei, o dată cu inversarea situației atmosferice expuse (Europa centrală, din Peninsula Iberică, peste Franța, pînă în Peninsula Scandinavică a fost influentată de o presiune ridicată, în corelație cu zona depresionară de deasupra Europei sud-estice). În același timp în troposfera joasă și medie s-a produs o circulație de tip polar în care aerul din Suedia, de această dată, a circulat peste Ucraina și adus apoi peste România, mai întîi în Moldova, apoi, așa cum se întîmplă, de regulă, o parte s-a scurs pe la sud de Carpații Orientali, iar restul i-a escaladat și pătruns în Transilvania. Situația a persistat pînă în jurul datei de 7 mai.

Precipitațiile au fost puține spațial și neînsemnate cantitativ. După data de 2 mai ploile au încetat.

- *Domnule Dr.* Gheorghe Mateescu, *în prezent sînteți Șeful Colectivului C&D pentru mediu al Institutului de Fizică și Inginerie Nucleară - Horia Hulubei. Vă rugăm pentru început să faceți o scurtă clasificare a accidentelor nucleare și să ne oferiți cîteva exemplificări.*

- Conform AIEA - Agenția Internațională pentru Energie Atomică - există o scală cu șapte nivele de gravitate a evenimentelor nucleare (alte evenimente, nesemnificative din punct de vedere al securității constituie doar abateri și se situează sub aceasta). Avem în primul rînd anomaliile și incidentele. Apoi incidentele serioase, cum a fost cel de la Vandelo, Spania (1989), cînd totul s-a petrecut în interior, nefiind necesare măsuri de protecție în exterior. Apoi avem accidentele în instalații (Saint Laurent, Franța, 1980 și Tomsk, Federația Rusă, 1993, cu topirea parțială a zonei active, respectiv emisie de radionuclizi, dar fără consecințe în exterior), urmate de accidentele cu consecințe în mediu. Aici amintim accidentele de la Windscale, Marea Britanie (1957) și Three Mile Island, SUA (1979). La Windscale, un incendiu în reactor, nestins operativ, a dus la emisie de radionuclizi în exterior și o contaminare a unei suprafețe de peste 500 km^2. La TMI anvelopa reactorului și sistemele de securitate au limitat în mare măsură scăpările de radionuclizi în exterior și contaminările semnificative, deși 100000 de persoane au fost evacuate temporar. O asemenea anvelopă a lipsit la Cernobîl. Urmează accidentele grave și, în sfîrșit, accidentele majore, cum a fost cel de la Cernobîl.

- Care a fost impactul general al acestor surse artificiale de radiații?

- Toate accidentele nucleare de pînă acum însumate sînt echivalente cu numai 20 de zile de expunere la surse naturale de radiații (de exemplu radiațiile cosmice, radonul, izotopii radioactivi existenți în mod natural în organism etc) pe cînd

Filmul unui dezastru

Reactorul numărul 4 al centralei atomoelectrice Lenin de la Cernobîl era un reactor de mare putere (3200 MW), cu canale sub presiune, funcționînd cu uraniu slab îmbogățit și grafit. Accidentul a constat în supraîncălzirea combustibilului, ceea ce a aprins cele cîteva mii de tone de grafit din reactor; aveau să ardă timp de zece zile aproape, în pofida eforturilor inimaginabile de a stinge incendiul. Combustibilul a fost distrus practic în totalitate. Exploziile și tirajul au antrenat produsele de fisiune la altitudini de 1000 de metri în atmosferă, de unde au fost purtate la mari distanțe și dispersate. În final, căderi uscate sau umede spre sol au produs grave contaminări radioactive ale mediului

Momentul accidentului: *26 aprilie 1986, cînd, la ora 1.24, reactorul 4 al centralei de la Cernobîl explodează.*

Cauzele? *Un program de lucru incorect pregătit și (cum avea să se spună mai tîrziu) neaprobat duce la o puternică emisie de xenon care asfixiază total reactorul. Se coboară barele de control pentru a opri reacția nucleară, dar miezul este sufocat și puterea continuă să crească. Înecate în vapori, tuburile conținînd combustibilul înconjurat de o teacă de zirconiu, cedează. În contact cu vaporii, zirconiul formează hidrogen; în contact cu oxigenul, aceasta explodează instantaneu.*

Bilanțul? *32 de morți și 135000 de locuitori evacuați la Kiev sau în sate construite special; 3000 km^2 de zonă interzisă; peste 16 miliarde de dolari (costuri estimate acum zece ani) pentru decontaminare, reconstruirea satelor, despăgubiri; aproape două milioane de hectare de pămînt contaminat în Ucraina și Belarus - o „contaminare leopard", cu zone puternic contaminate alternînd cu cele practic necontaminate; Pripiat, orașul cu 45000 de locuitori, în majoritate lucrători la centrală, a fost complet evacuat; 200000 de polițiști, pompieri, militari, voluntari au participat la limitarea și lichidarea accidentului în 1986-'87 (ulterior numărul lor avea să crească pînă la 800000.*

După un timp, reactorul avariat a fost izolat într-un sarcofag de beton (300000 m^3) și metal (60t).

Nici un fel de energie nu este total lipsită de pericol

Utilizarea energiei nucleare în scopuri militare este echivalentă cu 2,3 ani de expunere naturală. Dacă ne referim doar la Cernobîl, accidentul a aruncat în atmosferă o cantitate de material radioactiv echivalentă cu cea a 400 de bombe de la Hiroshima, dar de aproximativ 1000 de ori mai mică decît cea generată de experimentele nucleare ale anilor 1950-1960.

- Care au fost principalele consecințe ale accidentului de la Cernobîl asupra populației și mediului înconjurător?

- În afară de victimele imediate, toți cei implicați în lichidarea accidentului au suferit expuneri de circa cinci ori mai mari decît doza maximă admisă pentru lucrătorii din domeniul nuclear. Pentru unii dintre ei expunerile au fost chiar de 20 de ori mai mari, iar cîteva zeci au încasat doze letale. Consecințele indubitabile asupra populației au fost demonstrate doar în cazul cancerelor tiroidiene la copii. Tot doze letale au încasat în primele săptămîni și coniferele precum și o serie de mamifere mici, pe o rază de maximum 10 km în jurul centralei. Contaminarea s-a redus însă de o sută de ori din toamna lui 1986 iar după trei ani mediul natural a început să se refacă vizibil. Totuși, contaminări de nivel scăzut cu radionuclizi de viață lungă vor mai dura încă zeci de ani.

- S-au luat măsuri de îmbunătățire a securității nucleare după Cernobîl?

- Substanțiale, mai ales în ceea ce privește elementele neglijate aici. Iată trei aspecte semnificative: spre deosebire de Cernobîl, la centrala de tip CANDU de la Cernavodă reactorul este protejat de o anvelopă; reactivitatea, un parametru esențial, este negativă pe tot domeniul de putere (la Cernobîl ea devenea pozitivă sub puterea de 700 MW, domeniu în care s-a petrecut accidentul); timpul de cădere a barelor de oprire a reactorului CANDU este de numai 1,6 sec., de peste zece ori mai mic decît reactorul de la Cernobîl.

- Considerați că se poate vorbi despre o cultură nucleară a populației?

- Evident, cînd ne gîndim că trăim într-o lume cu peste 400 de reactori nucleari energetici care furnizează energie pentru peste două miliarde de oameni din 26 de țări și cînd alte cinci țări (inclusiv China) au început construirea de centrale nuclearo-electrice.

Cînd o țară adoptă un program de energie nucleară, cum am făcut noi, acesta trebuie sprijinit (după cum consideră și AIEA) la scară națională în primul rînd prin crearea și susținerea unei forțe de muncă aptă să-l implementeze la toate nivelele. Apoi, trebuie să existe reglementări legale și organisme adecvate pentru planificarea și realizarea proiectelor, precum și pentru exploatarea în deplină siguranță a centralelor și celorlalte facilități și tehnologii nucleare. În fine, este necesară asigurarea unei industrii mature de sprijin pentru realizarea prevederilor programului.

Este deci necesară elaborarea unei educații accesibile inclusiv prin mass-media și alte mijloace. La ora actuală procente egale din populație (30%) se pronunță ferm fie pentru, fie contra energiei nucleare. Restul de 40% formează o categorie ale cărei opinii se schimbă relativ repede și ușor, după cît de convingătoare - într-un sens sau în celălalt - este o intervenție partizană.

Nici o formă de energie nu este *total* lipsită de pericol, iar revigorarea și sporirea interesului pentru energia nucleară (deocamdată singura potențial capabilă să rezolve problema energetică a viitorului) va avea loc, dar numai dacă publicul o va accepta, ceea ce eu sper să se întîmple.

Impactul asupra mediului și omului

- Un rol important în evaluarea consecințelor accidentului de la Cernobîl a revenit radiochimiei. Ne-am adresat în acest sens Dnei Maria Chirovici *(chimist) și Dlui* Eugen Reviu *(fizician) de la Centrul de Cercetări Științifice Medico-Militare.*

Accidentul de la Cernobîl a implicat contaminarea radioactivă practic a întregii Europe.

România - situată relativ aproape de locul accidentului a resimțit intens consecințele contaminării radioactive prin aceea că practic întreg teritoriul a fost puternic afectat implicînd contaminarea vegetației, culturilor, animalelor și implicit a omului. Măsurile de igiena radiațiilor luate imediat după accident (administrarea de iodură de potasiu, interzicerea folosirii și comercializării laptelui și a produselor din lapte, sistarea manifestărilor publice și sportive) nu au reprezentat decît măsuri minime de protejare a populației.

Asupra populației din țara noastră, relatîndu-se destul de puțin de către mass-media din 1986, impactul a fost mai ales de natură psihologică. La începutul lunii mai, aerul și depunerile atmosferice au fost puternic contaminate radioactiv, ca de altfel și în alte state europene. În cîteva zile și hrana s-a contaminat, mai ales cu telur-132 și iod-131, care, datorită timpului de înjumătățire fizic scurt (la nivel de zile) au dispărut relativ repede prin dezintegrare. Printre alți radionuclizi, s-a acordat importanță deosebită la cesiu-137, cesiu-134 și stronțiu-90 prin determinări, evaluarea transferului la om și a dozei de iradiere. Acești trei radionuclizi au persistat în alimente, cu activități ceva mai mici, mai multe luni. Metabolizarea redusă a lor de către plante din sol a făcut ca radioactivitatea să scadă destul de repede în alimente, astfel că în anii 1989-1990 să fie apropiată de cea determinată înainte de accident.

Cunoscînd obiceiurile nutriționale ale populației s-a estimat cantitatea radionuclizilor ingerată zilnic sau pe perioade diverse de timp, stabilindu-se concentrația încorporată fie la nivelul organelor critice (iod-131 în tiroidă, stronțiu-89 și stronțiu-90 în sistemul osos) sau la nivelul întregului organism (cesiu-134 și cesiu-137), ceea ce a permis evaluarea dozei de iradiere internă.

În țara noastră, doza de iradiere primită de om în 1986 sau în anii următori, calculată atunci sau recalculată în prezent de specialiștii din domeniul igienii radiațiilor, nu a depășit încă un fond natural de iradiere (circa 2 miliSievert/an), situîndu-se sub doza maximă admisă pentru populație (5 miliSievert/an). Doze de iradiere mai mari au fost evaluate numai la nivelul tiroidei, mai ales pentru copiii care nu au primit antidotul iodura de potasiu.

Un cost enorm pentru societate

- Domnule Conf. Dr. Eugen Târcoveanu, *sînteți cadru universitar și Directorul Spitalului Universitar „Sf. Spiridon" din Iași. Ce a însemnat accidentul de la Cernobîl pentru* Moldova *- zona din țara noastră cea mai expusă consecințelor acestui adevărat dezastru nuclear?*

- Să reamintim mai întîi că radiațiile ionizante sînt cunoscute drept cauză a proliferărilor maligne, prin alterările profunde în genomul celulei, pe care o predispun unei dezvoltări clonale, caracteristică organizării ulterioare a cancerului. Primele raportări în acest sens datează din anii 1950, în SUA, privind apariția cancerului tiroidian. Datele epidemiologice pledau pentru existența semnelor de apariție a leziunilor tiroidiene: noduli și carcinoame papilare la copii și tineri, chiar în condițiile expunerii la doze mici de radiații și creșterea riscului proporțional cu doza - un risc ce se manifestă precoce și persistă pînă la 45 de ani.

În aria adiacentă accidentului, incidența cancerelor tiroidiene la copii a cunoscut creșteri dramatice: pînă la de 18 ori în Ucraina în 1990 și de 14 ori în Belarus, între 1986-1989. Mai mult, față de evoluția lentă a cancerelor papilare la copii, cele dezvoltate după Cernobîl s-au caracterizat prin tendința apariției metastazelor la distanță, în special cele pulmonare.

În Moldova, conform cazuisticii Clinicii de Endocrinologie din Iași, între 1970-1985 s-au înregistrat 2-9 noi cazuri de cancere diferențiate în fiecare an, numărul acestora crescînd la 10-13 anual între 1986-1989, apoi 4-7 cazuri între 1990-1996 și 11 în 1997. La Clinica noastră de Hematologie se internează mereu leucemii acute la tineri și bătrîni, limfoane maligne cu evoluții nefavorabile, cu agresivitate mare, iar adresabilitatea pare a fi în creștere de la o lună la alta. Și aceste internări provin mai ales din zona de nord a Moldovei, în special Jud. Botoșani.

- Cum ați rezuma deci consecințele accidentului de la Cernobîl?

- Familii deznădăjduite, medicație extrem de costisitoare, un timp prelungit de spitalizare, un mare efort al personalului medical - un cost enorm pentru societate!

Pagină realizată de
MIHAELA DOROBANȚU

Cum s-a mai spus, fenomenele paranormale care apar şi însoţesc azi numeroşi oameni, ne furnizează situaţii aparent incredibile, dar care, prin desfăşurarea şi sensul lor, ne obligă să le confirmăm fără ezitare. Cazul doamnei N.D. din Bacău este, după părerea mea, demn de reţinut într-o antologie a paranormalului.

O experienţă inedită:
CONTACTUL cu o planetă

ION ŢUGUI

Cadru didactic. După căsătorie, mai ales soţul îşi dorea mult să aibă copii. Obsesia copiilor a pus stăpînire pe soţi. Aşa se face că doamna N.D., evitînd terapiile fireşti, a început să se roage să aibă copii. Dar, contrar tradiţiilor creştine (deşi este foarte credincioasă), fără să se înţeleagă pe ea însăşi de ce, a început să se roage pur şi simplu la o planetă - Luceafărul de seară: o planetă care apărea devreme pe cer, fiind şi mai strălucitoare, şi de asemenea, într-un mod iraţional, femeia se pomenise cu o încredere mare în subiectul cosmic al rugăciunii ei.

În acelaşi timp, după rugăciunile fireşti la o femeie credincioasă, adresate Maicii Domnului şi lui Dumnezeu, făcute în momente de cumpănă sau de dificultate în viaţă, doamna N.D. era de regulă favorizată, în sensul că totul i se îndeplinea. Dar apariţia tentaţiei de a se ruga la Luceafăr nu o judecase, nu-i acordase prea mare importanţă. Au început unele necazuri. Pierdea sarcinile. După rugăciunile către Dumnezeu a apărut în sfîrşit primul copil, apoi al doilea. La a treia sarcină, era decisă să facă un avort, dar a început să viseze des că, dacă va face aşa ceva, îi vor muri cei doi copii. Şi a renunţat la avort. Din acel moment totul s-a schimbat în bine. Pe 3 iunie 1994 a născut al treilea copil.

„Cînd aveam probleme, mărturiseşte doamna N.D., căutam steaua strălucitoare, într-un fel greu de explicat, şi mă rugam. De ce? Nu ştiu. Simţeam, atunci cînd mă rugam, că sînt cuprinsă toată într-o aură albă, ca un abur, ce mă învăluia. Acea aură dispărea imediat ce-mi luam ochii de la stea. Nu ştiu cum, dar am simţit că nu e bine ce fac. Într-o seară rece de noiembrie am rămas singură acasă, cu unul din copii, soţul meu cu ceilalţi doi plecînd la socrii mei. Am adormit tîrziu. Trăiam o stare de nelinişte ciudată - sînt o femeie normală, nu sufăr de halucinaţii sau depresii, depun o muncă în care se include în primul rînd puterea psihică, logica, judecata. Dar în noaptea respectivă s-a întîmplat ceva îngrozitor. Vă asigur că este purul adevăr. Am auzit mai întîi un zgomot puternic, pereţii casei s-au cutremurat, şi am văzut cu claritate cum prin peretele dinspre nord, care se desfăcuse, a intrat printre stele (lumini ca stelele) o figură înspăimîntătoare. Repet că nu am fobia superstiţioasă a fantomelor sau strigoilor, dar l-am văzut, nu am nici o îndoială, intrînd prin perete pe Satana.

Ceea ce a urmat este îngrozitor, pentru că am trăit momentul cu toată repulsia şi cu toată luciditatea concreteţii. Acea apariţie a început să mă agreseze - vroia să mă sărute, să mă agreseze sexual. Avea un miros de putrefacţie, de ceva de nedescris, ceva ce aducea şi cu mirosul de cîine plouat. M-am luptat cu acea arătare. Am încercat să-mi fac cruce şi nu am putut. Cu greu am pus mîna pe verigheta sfinţită şi mi-am făcut cruce cu limba pe cerul gurii. Arătarea a plecat, ieşind prin acelaşi perete pe care intrase. Nu am mai putut adormi".

Doamna N.D., cum era firesc, a renunţat să-şi mai trimită rugăciunea spre Luceafărul de seară. Iar noi ne putem întreba dacă steaua respectivă a primit rugăciunile şi ulterior s-a manifestat printr-o entitate diabolică în felul descris mai sus. Întrucît întreaga experienţă rulată îndelung în timp are semnificaţii concrete, rezultînd din aceasta scadenţe la fel de concrete, putem conveni că rugăciunile fuseseră adresate cuiva ce trebuia evitat.

Ştim din alte surse autohtone sau străine că astfel de experienţe conţin destule primejdii. Doamna N.D. le-a depăşit. A ieşit din calvar întărită, mai sporită în credinţă şi cu o dorinţă ireprimabilă de a face în orice împrejurare numai bine semenilor săi...

Studiul extracorporalităţii

DAN D. FARCAŞ

În două episoade precedente am amintit de faptul că, aparent, există răpiri OZN în stare de extracorporalitate, deci răpiri nu ale corpului fizic ci doar ale corpului „eteric" sau „astral", efectuate eventual de entităţi de aceeaşi natură. Pe de altă parte, am încercat să argumentăm că fenomenul de extracorporalitate (OBE), de regulă însoţit şi de darul clarviziunii, este menţionat în multe scrieri din trecut, unele de mare credibilitate.

Prima persoană care a încercat să cerceteze fenomenul de extracorporalitate cu metodele moderne ale ştiinţei a fost, începînd din 1958, *Robert A. Monroe,* el însuşi medium. Monroe a întemeiat şi a condus faimosul *Monroe Institute* din Afton (Virginia), care şi-a cîştigat reputaţia internaţională prin studii asupra efectelor undelor sonore asupra comportamentului uman. Un astfel de efect era aparent şi *extracorporalitatea.* Rezultatele obţinute Monroe şi le-a expus în volumul *Journeys Out of the Body* (1971), tradusă recent şi în româneşte. Monroe a numit extracorporalitatea, pentru prima dată, *Out of the Body Experience,* termen care a intrat în toată literatura anglo-saxonă sub numele prescurtat de *OBE* (sau uneori OOBE). Definiţia lui Monroe pentru acest fenomen este „Un eveniment în care subiectul percepe o porţiune a mediului său, care ar fi imposibil de perceput din poziţia în care se ştie că se găseşte corpul său fizic în acel moment, şi ştie *în acelaşi timp* că nu visează ori nu este pradă fanteziilor". I.P. Culianu aprecia că cercetările privind extracorporalitatea efectuate de Monroe par a fi demne de încredere, chiar dacă cele relatate în cadrul acestor experienţe sînt deformate de eforturile de a „traduce" trăirile în limbaj obişnuit.

OZN-uri de pe celălalt tărîm

În paralel şi psihologul *Dr. Charles Tart* a efectuat, începînd din 1966, experimente de extracorporalitate voluntară cu o persoană, numită *„Miss Z.".* Ea era culcată într-un pat, legată de firele unui electroencefalograf. În respectiva încăpere, deasupra patului, la înălţime, se afla o poliţă. Pe poliţă se punea un bilet pe care se scria un număr de şase cifre. Biletul nu putea fi văzut de subiect, nici din pat, nici în alte momente ale experimentului. Miss Z. era invitată să îşi părăsească voluntar corpul fizic (care rămînea tot timpul întins pe pat), trecînd deci în stadiul de extracorporalitate, să se înalţe în acest chip deasupra poliţei, să citească şi să memoreze numărul de pe bilet, reproducîndu-l apoi celor ce conduceau experimentul. Chiar dacă ea a reuşit să citească doar o singură dată din şase încercări şi numai cinci dintre cele şase cifre de pe bilet (reproducînd e drept şi o serie de detalii din cele ce se întîmpla în încăperile vecine), acest rezultat depăşeşte în mod semnificativ ceea ce ar fi putut rezulta printr-o ghicire întîmplătoare.

Un alt experiment a fost realizat în 1973 de *Dr. Robert Moris* la o fundaţie din Durham (Carolina de Nord). Subiectul a fost de această dată *Blue Harary,* student al Universităţii Duke din aceeaşi localitate. El a fost închis într-o încăpere sigilată şi în acest timp trebuia să urmărească mişcările unei pisicuţe pe o mare tablă de şah dintr-o altă clădire, să numere peste cîte pătrăţele trecea, de cîte ori mieuna, respectiv să încerce să o oprească din mers, din mieunat, ori s-o facă să toarcă. Experimentul, repetat de mai multe ori, a dovedit de asemenea că subiectul a reuşit să observe şi să influenţeze, într-un mod semnificativ, comportamentul animalului. Cea ce este deosebit de interesant, conducătorii experimentului, care urmăreau mişcările pisicuţei, nemijlocit sau prin televiziune, au zărit în cîteva rînduri, în timpul petrecerii fenomenului OBE, luminiţe sau umbre care puteau marca trecerea lui Harary. Unul dintre asistenţi afirma chiar că l-a zărit pe ecranul monitorului TV.

O altă sursă de studiu şi de interes privind extracorporalitatea, în ultimele decenii, provine din cercetările asupra fenomenului numit în engleză *Near Death Experience* (prescurtat NDE), iar în româneşte „Experienţe la limita morţii". Primele cercetări moderne în acest sens aparţin *Dr. Elisabet Kubler-Ross,* publicate în cartea *On Death and Dying* (1969), dar ele au fost aduse în lumina conştiinţei publice de *Dr. Raymond A. Moody,* cu faimoasele sale cărţi *Life after Life* (1976) şi *Reflections on Life after Life* (1977), ca şi cu cele care le-au urmat. În esenţă ei au studiat experienţele tip OBE raportate de persoanele readuse din starea de moarte clinică, sau aflate într-o stare de şoc.

(Va urma)

Spectator la graniţa realităţii

Gînduri ucigaşe

PAUL IOAN

Transmiterea unor gînduri malefice, la distanţe variate, şi concretizarea lor într-un fel sau altul sînt elemente definitorii ale magiei negre. Vechi practici medievale, cu întregul lor ritual terifiant, sînt reluate şi astăzi de vrăjitori profesionişti. Dar există şi cazuri reale, în afara magiei ucigătoare, cînd voinţa distructivă se manifestă, ajutată şi de hazard.

Omul de afaceri A. Hammond şi agentul său de bursă din Los Angeles se aflau într-un conflict extrem de dur, generat de un impas financiar acut. Aflat la New York, A. Hammond îl somează pe agentul său să vină urgent pentru o explicaţie şi pentru eventuale despăgubiri materiale. Cei doi au mai multe discuţii telefonice aprinse. În scrisoarea de somaţie, Hammond îi recomandă preopinentului său să folosească un avion al unei anume companii aeriene - recomandare pe care acesta nu şi-a putut-o explica mai tîrziu, dar a recunoscut că a scris textul cu duşmănie. Agentul de bursă, care în realitate făcuse afaceri dubioase în contul său, se conformează, deşi avea la dispoziţie cel puţin şase opţiuni de companii cu care putea zbura de la Los Angeles la New York... Şi, culmea! Avionul respectiv se prăbuşeşte inexplicabil deasupra Munţilor Stîncoşi! Intervievat de psihiatrul J. van Lenk, A. Hammond a putut proba că scrisese de trei ori acea bizară scrisoare şi de fiecare dată precizase aceeaşi cursă aeriană. El a mai spus că îl ura pe acel agent de bursă, dar moartea acestuia i-a provocat un şoc şi profunde remuşcări. Să fi fost o pseudomagie neagră, sau o coincidenţă?! Cu alte cuvinte, să existe o relaţie cauzală între cele două evenimente, sau una de simplă succesiune? Dr. van Lenk încearcă o explicaţie, făcînd apel la „Psihopatologia vieţii cotidiene" a lui Freud, mai precis la „actul freudian ratat". Există un anume tip de nevroză acută, care se manifestă astfel: defecte în scris şi vorbire, omiteri şi adăugiri de elemente din partea unui nevrotic care au o legătură indirectă cu realitatea. Aceste erori sînt rezultatul interferenţei unor gînduri inconştiente refulate. Una din cauze este şi duşmănia, aversiunea şi repulsia faţă de o anumită persoană. Van Lenk a remarcat că Hammond făcuse cîte o eroare de literă a numelui agentului de bursă în toate cele trei ciorne ale scrisorii! Dar această încadrare psihiatrică nu rezolvă legătura dintre evenimentul tragic în sine şi comportamentul nevrotic al lui Hammond. Negăsind antecedente de acest fel la pacientul său, van Lenk face apel la conceptul de sincronicitate al lui Jung, în care triumfă întîmplarea şi nu cauzalitatea. Nici vorbă, deci, de magie neagră, poate mai degrabă un gen de fatalitate pe care vînătorii de senzaţii o cosmetizează în fenomen parapsihologic. Iar aceştia, la rîndul lor, exploatează foamea de incredibil a publicului.

Amintirile subconştientului

Spre o maşină de înregistrat vise?

MIHAELA DOROBANŢU

O parte însemnată a existenţei omului stă sub semnul visului. Poate şi pentru că aici se află - şi încă încercăm să le descifrăm - originea, explicaţia şi înţelesul unora dintre manifestările noastre, fie ele normale sau, cum am văzut, uneori patologice.

O practică ciudată a visului o deţin şamanii, fie ei siberieni, indieni americani sau mexicani. Ca şi strămoşii lor, ei cred că visul este un mijloc de comunicare cu spiritele. Pentru iniţiaţi, această lume paralelă deschide porţile spaţiului zeilor. Aici se vorbeşte prin simboluri şi semne, iar cei care ştiu să citească mesajele pot oferi un sens evenimentelor.

Altfel - somnul este o absenţă a sufletului, după cum boala este o absenţă prelungită iar moartea una definitivă. Această viziune a şamanului îi conferă astfel o putere de vindecare pe care medicina occidentală nu o deţine. Căci omul modern segmentează pentru a înţelege, pe cînd cel primitiv adoptă o înţelegere globală şi intuitivă. Pentru indienii din America, boala poate fi o afecţiune a sufletului, asupra căreia şamanul are posibilitatea de a acţiona prin vis. Deoarece totul se află în legătură: omul, natura, cosmosul şi lumea sufletelor.

De aici şi o altă dorinţă care nu l-a părăsit pe om încă din cele mai vechi timpuri: aceea de a încerca să-şi înregistreze propriile sale vise.

Pînă în prezent, imaginea cea mai completă care a putut fi obţinută este cea a curbelor electroencefalogramelor (EEG) care reflectă activitatea electrică a creierului.

Omul îşi doreşte însă mai mult şi, mai ales, imagini care... să vorbească de la sine, direct şi clar. Tentativele de vizualizare a viselor au continuat astfel. Unele au fost utopice şi nerealiste, cum s-a întîmplat cu un savant italian care a conceput un dispozitiv pentru utilizarea razelor infraroşii în scopul fotografierii imaginilor viselor pe retină...

O interesantă şi incitantă versiune este propusă de cineastul german Wim Wenders. Acesta a imaginat nici mai mult nici mai puţin decît o adevărată maşină de înregistrat visele şi a construit în jurul acesteia un film: „Pînă la capătul lumii".

Maşina constă dintr-o cameră de luat vederi al cărei design ne proiectează în secolele viitoare. Cu ajutorul camerei se pot memora undele cerebrale, pentru ca apoi, pornind de la acestea, un calculator să recreeze imaginile produse de creier.

Problema este că eroii filmului, depăşiţi de invenţia lor, vor deveni prizonierii propriilor lor vise. Acestea vor deveni pentru ei un adevărat drog. Ingerînd în fiecare zi visele nopţii precedente, ei se văd confruntaţi cu o adevărată semicomă - pedeapsa pentru că au forţat porţile sacrului.

Şi au uitat, sau nu s-au gîndit, că visele nopţilor noastre sînt un fel de paznic, o verigă indispensabilă pentru echilibrul nostru psihic.

Un fenomen pe care, aşa cum spunea marele poet francez Paul Valéry, „nu-l observăm decît în lipsa lui".

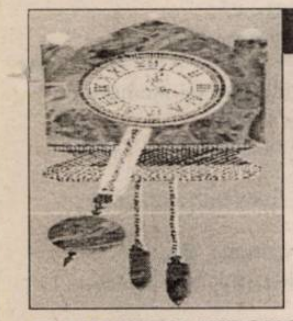

Anatomia secundei

Din nou despre energie...

● Rezervele de petrol şi gaze ajung omenirii pentru doar 70 de ani
● Cărbunele va satisface nevoile Terrei încă un veac şi ceva...
● Uraniul, combustibilul nuclear pentru actualele centrale atomoelectrice, se va epuiza după cîteva decenii (între 30 şi 70 de ani).

ALEXANDRU MIRONOV

...Dar nu despre cea a zilelor noastre - care pare abundentă mai ales pentru că marile proiecte industriale planetare încă nu au fost demarate - ci despre cea a anilor de după 2020, cînd, indiferent de eficienţa tehnologizărilor inteligente, demografia însăşi va cere: să se facă (mai multă) lumină!

Un summit de anul trecut, la Kyoto, în Japonia, cu participarea a nenumăraţi şefi de state, a ridicat, pentru prima oară, problema mondializării politicii energetice. Şi tot pentru prima oară a apărut un adversar neaşteptat al rezolvării logice şi paşnice a problemei: Statele Unite ale Americii, cea mai mare consumatoare de kilowatt-ore de pe glob, deci ţara cu cea mai mare contribuţie la accelerarea efectului de seră! Ca şi în cazul minelor de război, unde SUA se împotrivesc valului mondial de proteste pentru totala lor interzicere, şi în cazul energiei SUA îşi protejează hotărît industriile proprii - interesul naţional înainte de orice, par a spune nord americanii.

Francezii au făcut, la Centrul lor Naţional de Cercetare Ştiinţifică (CNRS), un experiment: au deschis un „atelier" intitulat „Capcane în viitor - energia 2010-1020", condus de Benjamin Dessus iar în cadrul acelui grup de cercetare s-au strîns: expertize ale specialiştilor din întreaga lume, rapoarte ale reprezentanţilor administraţiei publice, doleanţele industriaşilor. S-au făcut modelări interesante pe computer, extrapolările ţinînd seamă de indici ca inovarea tehnologică (deci produse mai puţin consumatoare de energie) dar şi demografia galopantă şi dezvoltarea mai rapidă a unor zone importante din Asia (China, India), în curînd din Africa. De pildă: dacă astăzi se consumă 8-9 miliarde tone echivalent de petrol (t.e.p.), în 2050 omenirea va avea nevoie de 30 miliarde t.e.p.; dar dacă inventăm o strategie globală pentru energie, nu este imposibil ca acest consum să fie de numai 15 miliarde t.e.p.! Desigur, e vorba, din această mult sperată strategie, de o cascadă de decizii politice, de legislaţie internaţională obligatorie tuturor ţărilor, de măsuri economice adecvate, poate chiar de *o planificare a economiei mondiale!*

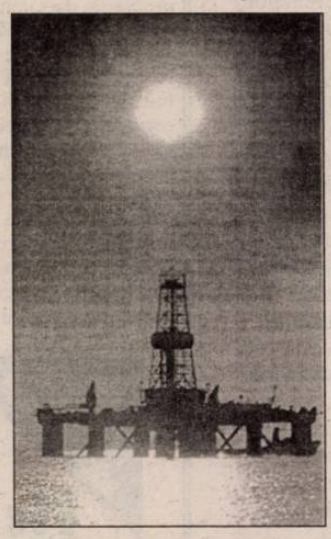

...Acţiuni pe care, într-un fel sau altul, va trebui să le demarăm acum, spun cercetătorii francezi. El Nino este doar un mesager, cu dezastrele sale, a ceea ce poate face meteorologia planetei atunci cînd industriile planetei se dezvoltă iresponsabil, ridică temperatura atmosferei, accelerează efectul de seră şi produc perturbaţii în mediul alizeelor, musonilor, curenţilor marini. Deci: tehnologii mai inteligente, care deşi înseamnă mai puţine locuri de muncă pot fi mai puţin perturbante şi pot prelungi „pacea atmosferică" de dinainte de secolul XIX, cel al aburilor şi maşinăriilor industriale.

...Pe de altă parte, rezervele de petrol şi gaze ale planetei ne avertizează că doar pentru 70 de ani mai putem continua acest fel de metabolism al societăţii terestre. La cărbune stăm mai bine - avem pentru mai mult de un secol - dar cărbunele este aliatul principal al efectului de seră. Uraniu? Între 30 şi 70 de ani, după care centralele atomo-electrice vor fi închise - dacă tehnologiile specifice nu vor fi schimbate. Sateliţi solari? Poate, prin 2020, vor apărea pe cer „sputnici" uriaşi, cu „aripi" fotovoltaice capabile să producă 5 gigawaţi, transmisibili, prin microunde, spre receptoare energetice terestre. Sau fuziunea nucleară, soarele de laborator? Poate, dar în ambele cazuri ne aflăm doar la cercetarea fundamentală, abia s-a trecut de Science Fiction. Adevăratele „zăcăminte" de energie stau, de fapt, în inteligenţa şi asociativitatea de care poate da dovadă cetăţeanul Homo Sapiens.

Locuinţe mai bine etanşate înseamnă mai puţin consum casnic de energie. Dezvoltarea unor căi ferate pentru TGV-uri (trenuri de mare viteză) pot convinge automobiliştii să călătorească, rapid şi comod, spre şi dinspre locul de muncă (linia TGV Paris-Rennes, de pildă, micşorînd traficul pe şoseaua paralelă liniei realizează o economie uriaşă de energie: 2000000 t.e.p. pentru următorii 50 de ani!). Micşorarea consumului motoarelor cu ardere internă de la - acum -6 l/100 km la 2,5 1/100 km este o altă obligaţie a viitorului pentru constructorii de autoturisme. Altfel de industrii, cu totul altfel, bineînţeles, chipurile şi microprocesoarele demonstrează că putem renunţa la marile focuri din faţa peşterilor societăţii industriale primitive - dar mai ales un alt fel de a gîndi dezvoltarea umană - căci, de fapt, în cortexul stăpînului planetei stau toate cheile revoluţiei culturale viitoare, cea prin care 5,7 miliarde de cetăţeni ai Pămîntului vor face, către miliardele de pămînteni din viitor, o predare-primire a planetei lor, plină de perspective.

Lumi culturale

Expo

Casele care mor

Nici nu se putea da un nume mai sugestiv pentru expoziţia găzduită de Muzeul Ţăranului Român. Un nume de baladă tristă, tînguitoare ca şi exponatele de aici, vorbind despre lucruri care par să dispară pentru totdeauna din memoria satului românesc.

Expoziţia este rodul efortului grupului de tineri timişoreni „Poarta", grup din care fac parte Dorin Adam, Simona Blaj, Sabin Răciu, Răzvan Oprita, Lavinia Paşca, Adrian Raţă, Vlad Sturdza, Sebastian Suşnea, iniţiator fiind Miron Şuteu.

Ajutaţi de Asociaţia Banat-Jo Timişoara aceşti tineri, studenţi la arhitectură sau arte plastice, au întreprins o documentare în satul Ilidia din judeţul Timiş. Aici au descoperit nu numai oameni ci şi un univers fascinant, cu un farmec aparte. Dorind ca vechile valori ale satului românesc să rămînă treze în sufletul nostru, grupul a realizat o serie de fotografii reprezentînd mori, pive, porţi, ţărani în faţa caselor.

Sala mare pare pustie, dar din aceste fotografii de case dărăpănate tresare încă un sîmbure de lumină. Perdelele sălii sînt din pînză groasă ţărănească, şi tot cu aceeaşi pînză albă este acoperită o masă lungă, pe care sînt împrăştiate cruci, documente, scrisori, manuscrise de la sfîrşitul secolului trecut, invitîndu-te parcă să le citeşti. În mijlocul sălii sînt grupate cîteva oale vechi, blide şi străchini. În fundalul sălii, pe un paravan modest, sînt cîteva fotografii ale unor oameni îmbrăcaţi orăşeneşte. În îmbrăcămintea lor se remarcă interferenţa civilizaţiei româneşti cu a celei săseşti. Cîteva tablouri moderne sugerează faptul că arta nu moare chiar dacă bătrînele case pier încetul cu încetul. Ceea ce am putea reproşa acestei expoziţii este lipsa unui pliant, a unor indicatoare, a unor notaţii, explicaţii, oricît de sumare, care ne-ar putea introduce mai bine în atmosferă. Fără ajutorul domnişoarei muzeograf Rodica Popa, nu ne-am fi descurcat printre exponate.

Reuşind să-l găsim totuşi pe Vlad Sturdza, acesta ne-a explicat cum, dintr-o documentare didactică, o cercetare despre morile de piatră, au realizat o treabă de suflet. În concepţia acestor tineri apa morii reprezintă viaţa omului iar casa omul însuşi. De aceea piere. Moartea este însă senină şi privită ca o pătrundere în altă lume.

Străbătînd în continuare sălile muzeului, atenţia ne-a fost atrasă, în aceste zile de sărbătoare, în special de ouăle încondeiate. Irina Hasnaş, muzeograf, ne-a vorbit multe despre meşterii sucevani, despre culorile tradiţionale: galben, negru, roşu, despre măiestria unor oameni ca Drajmici Filoteia din Paltinu-Vatra Moldoviţei, ale cărei opere sînt expuse aici dar şi în expoziţia cu vînzare de unde putem să ne înfrumuseţăm casa cu un obiect autentic. ***(IRINA STOICA)***

Rubrică realizată de
ADRIAN HOAJĂ

PARADOX

Dintotdeauna au existat şi dezastre: cutremure, erupţii vulcanice, inundaţii, alunecări de teren ş.a.m.d. Şi, în faţa forţelor dezlănţuite ale naturii, încă de la potopul cel mare al lui Tata Noe, omul n-a avut altă şansă decît... şansa. Norocul orb, cu alte cuvinte...

RĂZVRĂTIT ne înghite pămîntul...

MARIAN GRIGORE

Dar parcă nicicînd, ca în ultimele decenii, dezastrele n-au avut o asemenea amploare sau o asemenea frecvenţă. E deajuns să citeşti ziarele sau să urmăreşti oricare dintre buletinele de ştiri ale televiziunilor pentru a afla de un nou cutremur, de un nou val de inundaţii, de un alt val de incendii devastatoare produse de secetă. O atmosferăm apocaliptică pare a domina acest timp al nostru alimentînd şi întreţinînd spaimele unei omeniri hipnotizate, oricum, de apropierea sfîrşitului de mileniu. Şi totuşi, bazată pe fenomene cît se poate de reale, imaginea aceasta sumbră este, totodată, cît se poate de falsă. În realitate nu numărul catastrofelor naturale s-a amplificat, ci doar posibilitatea noastră de a lua cunoştinţă de ele. În micul sat planetar în care s-a transformat Pămîntul, datorită rapidităţii circulaţiei informaţiei, ne simţim, cu toţii, părtaşi la tot ceea ce se întîmplă.

Există însă, din păcate, dezastre „naturale" deloc naturale, provocate fiind, din neştiinţă, din nepăsare sau, pur şi simplu, din necesitatea de a supravieţui în prezent (cînd, oricum, viitorul pare a nu mai conta) de oamenii înşişi. Este drept, efectul de seră, cît se poate de real, de altfel, ar putea fi, în realitate, datorat în cea mai mare măsură unor cauze naturale. Erupţiilor vulcanice, spre exemplu. Dar capacitatea de regenerare a ecosistemului planetar este din ce în ce mai slăbită de defrişarea sălbatică, pînă la deşertificare, a pădurilor. Fenomen deloc natural, de această dată. Este drept, inundaţii au avut loc dintotdeauna, periodic, oriunde se afla o albie a unei ape curgătoare. Egiptul însuşi - cu strălucitoarea sa civilizaţie antică - s-a spus, pe drept cuvînt, că era o creaţie a Nilului. În fapt, a mîlului fertil rămas în fiecare primăvară în urma inundaţiilor, mîl fără de care nu ar fi fost posibilă agricultura într-o zonă altfel deşertică şi nisipoasă. Între timp, marile lucrări de îndiguire a rîurilor, menite a „disciplina" comportamentul lor haotic, la care se asociază, în epoca modernă, marile acumulări hidroenergetice, au modificat radical aspectul „blajin" al apelor curgătoare, silite să alerge vijelios pe albiile strîmte săpate artificial. Albii incapabile să preia - precum altădată luncile - surplusul de apă rezultat dintr-un dezgheţ timpuriu, spre exemplu. Şi aici dezastrul e datorat mai degrabă omului, decît naturii.

Nici România nu a scăpat din acest angrenaj, pus în mişcare nu doar - cum am fi tentaţi să o credem - în ultima jumătate de secol, ci cu mult mai înainte. Ultima jumătate de secol a accentuat, însă, deriva ecologică, mai cu seamă datorită răspîndirii principiului orgolios şi irresponsabil al „stăpînirii naturii". Astfel încît a devenit o obişnuinţă ca, în fiecare primăvară, să aflăm că un sat sau o uliţă, sau doar o casă, o livadă şi o bucată de şosea „au luat-o la vale". Alunecările de teren sînt la ordinea zilei. Ca şi inundaţiile. Sau seceta şi apariţia unor zone semideşertice. Şi aşa mai departe. Şi puţine din aceste „dezastre naturale" se dovedesc, la o analiză mai atentă, a nu fi provocate, direct sau indirect, de activitatea omului.

O dată mai mult se dovedeşte că lupta „împotriva naturii", ce trebuie dusă, este o luptă împotriva naturii umane în aspectele ei „nenaturale". Într-unul din ultimele sale interviuri, regretatul Constantin Maximilian, geneticianul care, studiind fundamentele ultime ale vieţii, încerca să-şi dea un răspuns asupra sensului însuşi al existenţei, constata, cu regret, că Omul nu este doar creaţia supremă a naturii, ci şi suprema sa eroare. Pentru că este singura fiinţă care, în mod (in)conştient, îşi distruge mediul său natural. Şi o dată cu al său, pe al tuturor celorlalte vietăţi. Dacă trecutul şi prezentul tind a-i da dreptate, singura speranţă rămîne ca viitorul să ne arate capabili a fi mai înţelepţi. Reconciliaţi cu natura, împăcaţi cu noi înşine şi redînd Pămîntului, care astăzi tinde, răzvrătit, să ne înghită, întreaga sa splendoare de leagăn al vieţii.

(Va urma)

Mitologie

„Paştele Blajinilor"

PAUL IOAN

Poporul nostru, ca şi alte popoare de rit ortodox, păstrează tradiţia necanonică a sărbătorii numite „Paştele Blajinilor". Editorii calendarului oficial ortodox n-o menţionează, dar trezorieri ai culturii populare româneşti, precum N. Cartojan, o analizează şi o localizează în prima sîmbătă de după Înviere. V. Kernbach menţionează şi varianta „oficierii" în prima zi de luni postpascală. Fiind asociată cu pomenirea morţilor şi conţinînd în decorul mitologic celebra Apă a Sîmbetei, înclin să cred că prima sîmbătă postpascală (anul acesta la 25 aprilie) este varianta corectă.

Această sărbătoare neconvenţională, tratată drept superstiţie, are în centrul manifestării ei oferirea de alimente şi vin specifice Paştelui canonic, păstrate anume pentru pomană. Cozonacul şi ouăle roşii *nu* sînt preparate special pentru Paştele Blajinilor, ci conservate cu smerenie, cu gîndul la cei dragi dispăruţi. Această precizare explică denumirea, oarecum forţată, de „Paşti". Dar cine sînt „Blajinii"?

Mitul spune că sînt descendenţi direcţi, numai pe linie bărbătească, din Set, al treilea fiu al cuplului primordial, Adam şi Eva. Ei sînt blonzi, trăiesc într-o perfectă cuviosenie pe Tărîmul Celălalt, dincolo de Apa Sîmbetei ce desparte pe cei vii de cei morţi. O lună pe an se întîlnesc cu femei, apoi vor lua în grijă doar băieţii aduşi pe lume. Au o viaţă virtuoasă şi lipsită de griji, slavonul *blajin* însemnînd *fericit*.

Pledoarie pentru

SĂNĂTATE ŞI FRUMUSEŢE (3)

De-a lungul anilor estrogenii, hormonii feminini, asigură femeii o protecţie naturală împotriva radicalilor liberi şi a accidentelor cardio-vasculare. După 50 de ani însă procentul lor scade brutal şi această protecţie se diminuează. În plus, organismul fabrică în cantitate mai mică vitamina D, care, împreună cu calciul, este esenţială pentru integritatea oaselor şi supleţea pielii.

Aşadar, după 50 de ani, femeia trebuie să supravegheze atent aportul în vitamina D pentru a evita osteoporoza, în vitamina C pentru a lupta împotriva infecţiilor şi fixării calciului, în vitaminele A şi E pentru a preveni îmbătrînirea şi problemele cardio-vasculare. În sfîrşit, are nevoie de vitaminele B_1 şi B_6 pentru prezervarea dinamismului muscular şi cerebral.

Pierderea estrogenilor şi a acizilor graşi esenţiali (vitamina F), cu timpul, conduce şi la zbîrcirea epidermei şi dezhidratarea ei excesivă. Ideal ar fi să contracaraţi acest proces folosind produse cosmetice de calitate, ce pot hidrata şi hrăni epiderma. Pînă la un punct, textura cremelor este elementul esenţial. Ea trebuie să fie uşoară şi să nu fie nici excesiv de grasă, nici ca o peliculă impenetrantă. Specialiştii nu pierd nici o ocazie să ne amintească faptul că la orice vîrstă, dar mai ales spre bătrîneţe, exerciţiul fizic este important pentru muşchi, articulaţii sau inimă. Mersul pe jos, în aer liber, permite, de asemenea, sintetizarea vitaminei D, indispensabilă ţesuturilor osoase.

Iată însă ce vitamine trebuie să luaţi dacă...

- folosiţi anticoncepţionale: B_1, B_2, B_6 şi B_9;
- suferiţi de „sindromul premenstrual": B_6 + magneziu;
- aveţi pielea şi părul excesiv de grase: B_6;
- sînteţi vegetariană: B_{12};
- aveţi unghii casante: B_2;
- aveţi buzele crăpate: B_2;
- urmaţi un tratament cu antibiotice: B_2, C;
- adormiţi greu: B_6 + magneziu;
- aveţi tulburări de memorie: B_1, B_6, B_9, B_{12};
- beţi multă cafea: B_1, calciu, magneziu;
- sînteţi frecvent răcită: C + magneziu;
- aveţi mătreaţă: B_6;
- vă cade părul: B_8, B_5, B_6.

Gastronomice

Pentru această săptămînă vă sugerăm să preparaţi

● PLĂCINTĂ CU SPANAC

Aveţi nevoie de: foi de plăcintă, ulei, 2 kg spanac, caşcaval ras (150 g), 4-5 ouă, sare, piper. Spanacul se curăţă, se spală în multe ape şi apoi se lasă să se scurgă. După ce s-a scurs bine apa se rup frunzele cu mîna (nu se taie cu cuţitul!), apoi se încorporează caşcavalului, ouăle, piperul şi sarea. Se unge tava cu ulei, se pune un strat de foi (jumătate din cele pregătite), apoi compoziţia, iar deasupra restul de foi. Se unge cu puţin ulei. Plăcinta se coace la foc potrivit, în cuptor încălzit în prealabil.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Pentru dumneavoastră, doamnă

Un caz pe săptămînă

„Mă numesc E.C., am 39 de ani şi locuiesc în Bucureşti. Încă de la vîrsta de 20 de ani am început să am probleme de sănătate - o anexită, cu dureri mari. Am făcut apoi o sinuzită şi o mare sensibilitate la stomac. În ultimii cinci ani am început să sufăr şi de spondiloză cervicală. Am încercat să rezolv toate aceste suferinţe prin tratamentul clasic, consultînd mai mulţi medici, dar nu am obţinut rezultatele aşteptate. Am apelat atunci prin intermediul revistei „Magazin" la cabinetul doamnei Vasilica Ciupea, maestră cu capacităţi extrasenzoriale de categorie internaţională. După tratamentul bioenergetic făcut de doamna Ciupea şi fiicele sale, doamnele Mariana Ciupea şi Ana Stoica, starea generală este foarte bună. Nici una dintre afecţiunile menţionate nu mă mai supără..."

*

Redacţia revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 25000 lei.

10% REDUCERE adică 25000 lei

TALONUL NR. 16

Numele şi prenumele pacientului.....

.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 31 mai 1998 ●

Programări la telefoni: 6862046

● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ●

Mai frumoase ca oricînd !

Mai ales acum, primăvara, este firesc să vă ocupaţi mai mult de frumuseţea şi sănătatea dv. Vă poate fi utilă firma „Avram Exim" ce vă oferă o paletă largă de produse cosmetice, testate calitativ şi avizate de Ministerul Sănătăţii. Este vorba despre:

◆ ***LOŢIUNEA ÎMPOTRIVA COŞURILOR*** şi a punctelor negre - are un puternic efect antiseboreic, dezinfectant şi cicatrizant, conţinînd substanţe ce asigură vindecarea acneei (coşurilor).

◆ ***CREMA ÎMPOTRIVA COŞURILOR*** şi a punctelor negre - o cremă magică ce penetrează profund pielea feţei, cicatrizează şi înlătură acneea şi punctele negre.

◆ ***MASCA FILMOGENĂ ÎMPOTRIVA COŞURILOR*** şi a punctelor negre - conţine extracte de plante care ajută la vindecarea acneei şi dispariţia punctelor negre. După cîteva zile de tratament veţi vedea că pielea dv. rămîne curată, mătăsoasă, fără asperităţi ce vă ştirbesc personalitatea. Acum, datorită acestor produse veţi putea fi din nou admirat(ă).

◆ ***CREMĂ GEL - ÎMPOTRIVA CEARCĂNELOR*** - are acţiune emolientă, hidratantă, revitalizantă, conţinînd principii active, naturale de combatere a umflăturilor, a pungilor de sub ochi şi înalbeşte porţiunea vineţie din jurul ochilor. Obrazul capătă un aspect proaspăt, sănătos şi tineresc.

◆ ***CREMĂ ANTIRID*** - conţine principii de revitalizare celulară cu rol de protecţie a obrajilor, menţine pielea suplă şi fragedă, prevenind apariţia ridurilor şi le estompează pe cele existente. Se utilizează pentru orice fel de ten şi asigură un echilibru fiziologic spontan, îndepărtînd efectele îmbătrînirii.

◆ ***LOŢIUNE PENTRU ÎNDEPĂRTAREA NEGILOR*** - conţine extrase din plante şi principii active datorită cărora, prin aplicare repetată - doar pe porţiunea cu negi -, aceştia se usucă şi dispar.

◆ ***PASTA DE CURĂŢAT MÎINILE*** - pentru curăţiri grele. Îndepărtează uşor şi complet vaseline, uleiuri de motor, grăsimi industriale.

◆ ***UNGHII FALSE*** - vă ajută să păstraţi aspectul îngrijit al mîinilor în orice ocazie.

◆ ***APĂ DE GURĂ*** - loţiune antiseptică pentru gargară, cu proprietăţi anestezice, menţine igiena gurii şi a gîtului. Se foloseşte în gingivite, stomatite, pentru uşurarea durerii şi îndepărtarea mirosului neplăcut al gurii.

◆ ***BOMBY*** - diverse arome (produs medicinal care împrospătează respiraţia eliminînd mirosul neplăcut al gurii şi al gîtului). Este mic, plăcut, uşor de purtat - un prieten care vă ajută în orice moment al zilei.

◆ ***CREMA ÎMPOTRIVA BĂTĂTURILOR*** - a crustelor de pe călcîie, coate sau genunchi. Are un efect rapid de îndepărtare a crustelor şi bătăturilor; aceste zone rămîn netede şi catifelate. Senzaţia de confort datorată acestei creme este persistentă.

◆ Produs ***CONTRA TRANSPIRAŢIEI PICIOARELOR*** - folosindu-l, transpiraţia şi mirosul neplăcut dispar. Formula cea mai sigură de a avea încredere în dumneavoastră în orice împrejurare.

◆ ***LOŢIUNE ANTIPISTRUI*** - prin aplicarea acestei soluţii, pistruii şi petele de pe întreg corpul dispar cu siguranţă. Efectul este rapid. Încercaţi şi nu veţi regreta!

◆ ***LOŢIUNE CAPILARĂ*** - împotriva căderii părului. Activează circulaţia capilară, combate eficient calviţia (chelia).

◆ ***GEL CAPILAR*** cu extract de urzică şi aloe vera - combate mătreaţa şi calviţia (chelia).

◆ ***GEL ANTICELULITIC*** - conţine extras de plante şi unisfere active cu vitaminele A, E, C. Combate celulita, vergeturile hrăneşte şi catifelează pielea, împiedicînd îmbătrînirea.

◆ ***CREMA ÎMPOTRIVA ERITEMULUI FESIER*** (roşeaţă, iritaţie) - pentru bătrîni, bolnavi obligaţi să stea imobilizaţi în pat şi pentru copii (bebeluşi).

◆ ***CREMA ÎMPOTRIVA SCABIEI*** (rîie) - tratează scabia printr-o singură aplicaţie.

◆ ***BALSAM - CREMĂ ÎMPOTRIVA PEDICULOZEI*** (păduchi) - elimină păduchii şi ouăle lor printr-o singură utilizare.

◆ ***STIMULENT GENERAL*** - loţiune - produs natural pe bază de plante şi produse apicole, combate impotenţa şi frigiditatea, este un tonic şi energizant general. Întîrzie simptomele de îmbătrînire, creşte rezistenţa organismului faţă de boli, îmbunătăţeşte activitatea fizică şi mentală, stimulează metabolismul celular şi funcţiile sexuale.

◆ ***STIMULENT SEXUAL*** - pastile - un produs natural (biologic) fără efecte secundare sau toxice recomandat în lipsa apetitului sexual, impotenţă, frigiditate. Măreşte durata actului sexual, dorinţa şi plăcerea intimă, putînd fi folosit atît de doamne cît şi de domni.

◆ Pentru marile nebunii şi însăşi protecţia dumneavoastră folosiţi acum ***PREZERVATIVELE AROMATE*** - banane, căpşuni, normale royale, silke regular.

◆ Tablete ***ÎMPOTRIVA FUMATULUI*** - cu proprietăţi antitabagice, energetice, remineralizante. Consumînd aceste produse biologice veţi reuşi să vă lăsaţi de fumat în cel mai scurt timp posibil.

◆ ***LEUCOPLAST ANTIREUMATIC*** - care, aplicat pe diverse părţi ale corpului (gît, spate, mijloc, picioare, mîini), face ca durerea reumatică să dispară în cîteva minute.

◆ ***UNGUENT DENTAR*** - îndepărtează durerile dentare şi gingivale dînd o senzaţie de confort instantaneu.

BON DE COMANDĂ
DE TRIMIS LA AVRAM EXIM SRL, OP 4, CP 21, BUCUREŞTI
✆ 01/6841952 sau 3214698

Doresc să cumpăr:

___ buc. Cremă ÎMPOTRIVA COŞURILOR la preţul de 35.000 lei
___ buc. Loţiune ÎMPOTRIVA COŞURILOR la preţul de 35.000 lei
___ buc. Mască filmogenă ÎMPOTRIVA COŞURILOR la preţul de 35.000 lei
___ buc. Cremă gel ÎMPOTRIVA CEARCĂNELOR la preţul de 30.000 lei
___ buc. Cremă ANTIRID la preţul de 30.000 lei
___ buc. Loţiune PENTRU ÎNDEPĂRTAREA NEGILOR la preţul de 40.000 lei
___ buc. PASTĂ DE CURĂŢAT MÎINILE, la preţul de 25.000 lei
___ buc. UNGHII FALSE la preţul de 25.000 lei
___ buc. APĂ DE GURĂ, la preţul de 30.000 lei
___ buc. BOMBY, la preţul de 15.000 lei
___ buc. Cremă ÎMPOTRIVA BĂTĂTURILOR la preţul de 32.000 lei
___ buc. Produs CONTRA TRANSPIRAŢIEI PICIOARELOR la preţul de 35.000 lei
___ buc. Loţiune ANTIPISTRUI la preţul de 35.000 lei
___ buc. Loţiune CAPILARĂ, la preţul de 30.000 lei
___ buc. Gel CAPILAR, la preţul de 39.000 lei
___ buc. Gel ANTICELULITIC, la preţul de 56.000 lei
___ buc. Cremă ÎMPOTRIVA ERITEMULUI FESIER, la preţul de 20.000 lei
___ buc. LEUCOPLAST ANTIREUMATIC, la preţul de 20.000 lei
___ buc. Cremă ÎMPOTRIVA SCABIEI, la preţul de 30.000 lei
___ buc. Balsam-cremă ÎMPOTRIVA PEDICULOZEI, la preţul de 30.000 lei
___ buc. STIMULENT GENERAL - loţiune, la preţul de 35.000 lei
___ buc. STIMULENT SEXUAL -pastile, la preţul de 45.000 lei
___ buc. PREZERVATIVE AROMATE (3 buc.), la preţul de 20.000 lei
___ buc. Tablete ÎMPOTRIVA FUMATULUI la preţul de 35.000 lei
___ buc. DENTOCALM, la preţul de 30.000 lei

Suma corespunzătoare + taxele poştale şi de ambalare se plătesc la primirea coletului

Nume: _____ Prenume: _____
Strada: _____ Nr. ____ Bl. ____ Sc. ____ Ap. ____
Localitatea: _____ Judeţ: _____ O.P. _____ Cod: _____
Telefon: _____

IMPORTANT - comandînd produsele noastre veţi scăpa de multe neplăceri cu care vă confruntaţi astăzi. Fiţi sigur(ă) că toate complimentele pe care le veţi primi vor fi sincere.

Stocurile noastre sînt limitate. Dacă doriţi să intraţi cît mai repede în posesia produselor mai sus menţionate vă rugăm trimiteţi bonul alăturat chiar azi sau sunaţi la tel.: 01/684.19.52 sau 01/321.46.98.

Cumpărătorii fideli ai firmei care comandă 3 produse vor descoperi în pachetul solicitat un *cadou surpriză*.

APICULTURĂ

VENINUL de albine (2)

Prin stimularea producerii cortizonului, veninul este util în tratarea afecțiunilor reumatismale, artrite, este antiaritmic și cardiostimulent, este hipotensiv și dilatator al vaselor cerebrale, scade inflamația și senzația de durere, ameliorează microcirculația, scade coagulabilitatea sîngelui, este imunologic activ. Veninul se folosește injectabil în soluție sau în stare nativă prin înțepătura de albină. Preparate cu creme și unguente au efect antireumatic. Tratamentele injectabile sau înțepăturile cu albine se recomandă a fi făcute cel puțin la începere numai în cabinetele apiterapeutice specializate, pentru a ține sub control un eventual șoc alergic. Un viitor apicultor, care nu a fost înțepat pînă atunci, trebuie să se autotesteze sub supraveghere medicală, pentru a cunoaște intensitatea de răspuns a organismului la șocul înțepăturilor. Cu timpul, organismul devine parțial imun și ca atare scade reacția imunologică.

Cum ne apărăm de înțepăturile albinelor

● Dacă întîmplător o persoană, care nu practică apicultura, este în apropierea stupilor și o albină lucrătoare (trîntorii, mai zgomotoși în timpul zborului, nu au ac) o cercetează zburînd în jurul capului, este recomandabil ca persoana să nu agite mîinile pentru a o goni, căci prin lovire, albina se consideră atacată și se apără înțepînd pe cel care a lovit-o. Cel mai bun gest este să-și apere fața cu ambele palme, închizînd pleoapele (spre a evita o înțepătură în zona ochilor), să nu țină deschisă gura (o înțepătură în gură produce un edem puternic cu consecințe grave) și să se îndepărteze încet din zona stupilor.

● Dacă albina s-a încurcat în păr, ea nu mai poate fi îndepărtată decît strivind-o cu o batistă între degete. Nu va fi împinsă spre pielea capului deoarece, fiind în contact cu pielea, înțeapă.

● Dacă totuși persoana a fost înțepată și face alergie, se recomandă extragerea corectă a acului, gheață pe locul înțepăturii pentru micșorarea resorbției toxinei, administrarea de antihistaminice ca Nilfan, Feniramin ș.a. și consultarea imediată a medicului.

Pentru micșorarea durerilor, locul înțepat se fricționează cu una din următoarele substanțe: soluție de sare de bucătărie, ceapă, pătrunjel verde, soluție de amoniac 20%, soluție de hipoclorit de sodiu.

Ing. ROMULUS NOSIEVICI

OUL „mama vieții" și „mama formei"

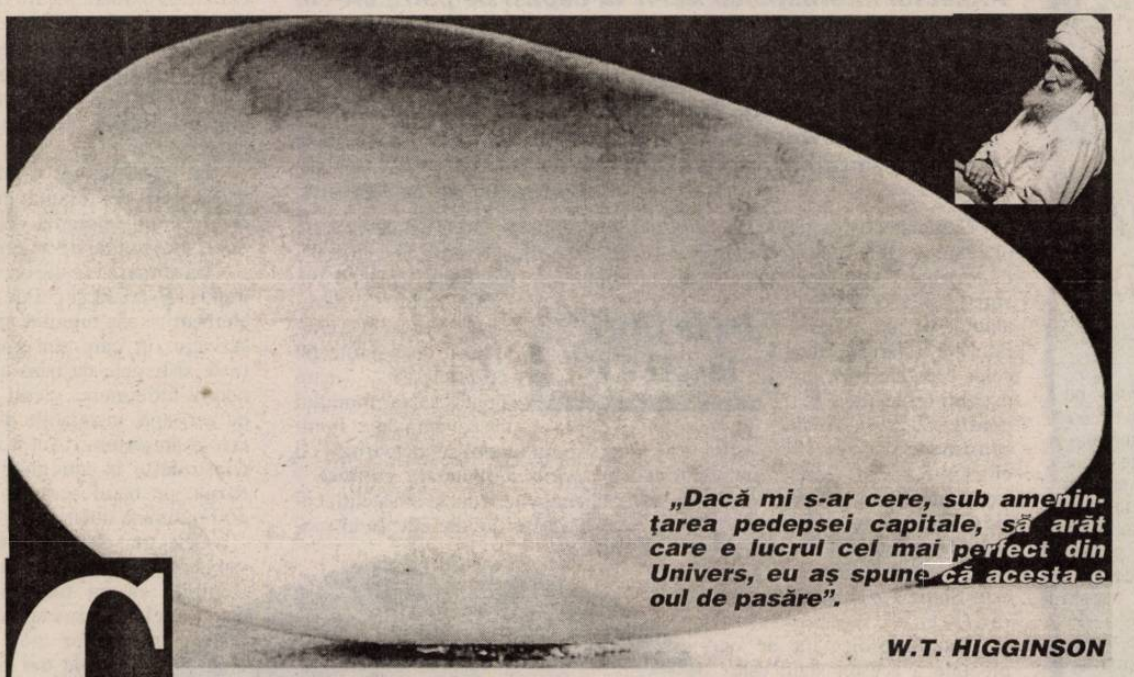

„Dacă mi s-ar cere, sub amenințarea pedepsei capitale, să arăt care e lucrul cel mai perfect din Univers, eu aș spune că acesta e oul de pasăre".

W.T. HIGGINSON

Cum ne aflăm imediat după sărbătorile Paștelui, cînd ouăle se află în centrul atenției, ne propunem ca, pe parcursul a două articole, să facem incursiuni interdisciplinare pe marginea acestui produs de bază din alimentația umană, în articolul de față propunîndu-ne a-i reliefa valorile psihologice, simbolice și filosofice, urmînd ca, în articolul viitor, să le reliefăm pe cele nutritive, medicale, ca și de altă natură.

După cum prea bine știm, *oul este considerat un aliment complet, de bază în alimentația umană, și aceasta pentru că este în așa fel alcătuit, încît nu conține nimic în plus, nimic în minus față de ceea ce este necesar,* motiv pentru care, pe bună dreptate embriologii și fiziologii nu exagerează deloc susținînd că atunci cînd mica vietate și-a făcut apariția în acea carcasă reprezentată de coaja oului, tot conținutul nutritiv al acestei carcase a fost deja consumat și epuizat.

Astfel stînd lucrurile, *este întru totul justificat de a considera oul ca reprezentînd o realitate primordială, conținînd în germene multiplicitatea ființelor vii, ca și continuitatea vieții,* motiv pentru care, nu întîmplător, oul este considerat a fi, în gîndirea mai tuturor colectivităților umane, un autentic simbol al vieții.

De altfel, însăși nașterea lumii, plecînd de la un ou - oul primordial sau oul cosmic - reprezintă un alt laitmotiv obsedant din tradițiile și mitologiile mai tuturor colectivităților umane. Astfel, un mare cărturar al Antichității arabe, și anume Ion-al Walid, își imaginează tótul ca provenind din oul cosmic primordial, ou care în momentul creației s-a scindat în două: o parte densă, reprezentată de gălbenuș, și o alta fluidă, reprezentată de cer, de învelișul vital, atmosferic.

După cum poate știm, oul a reprezentat un laitmotiv și în creația lui Constantin Brâncuși, deci a Sfântului din Montparnasse, cum îi spune Peter Neagoe în cartea cu același nume, apărută în 1977 la Editura Dacia. „Într-o dimineață - ne relatează Peter Neagoe -, Constantin (adică C. Brâncuși - n.n.) ridică un ou și îl privi, de parcă l-ar fi văzut pentru prima oară în viață, ținîndu-l cu gingășie în dreptul luminii. «Mama vieții!», repetă el cuvintele bunicii. «Mama formei!» - strigă el deodată." Găsise în sfîrșit, secretul Naturii.

ARCADIE PERCEK

MEDICUL vă răspunde

Sarea în bucate

Doamna Pușcașu Doina, 60 de ani, din Constanța, ne scrie o epistolă scurtă, în care, pune o întrebare sugerată de articolul cu „ucigașul ascuns" citit la rubrica „Medicina la zi", ucigaș care este sarea; dînsa ne întreabă dacă, într-adevăr, așa stau lucrurile cu acest condiment. Exagerarea nu este prea mare, vorbind despre sare ca despre un ucigaș ascuns, asta cel puțin în cazul hipertensiunii arteriale, de care suferiți Dv., boală care v-a determinat să suprimați sarea. Pentru că mai suferiți în plus și de cardiopatie ischemică și de arterită, trebuie să fiți mai atentă cu sănătatea Dv. În acest sens, să nu uitați că la ieșirea din iarnă și intrarea în primăvară, cum este situația acum, această boală are tendința de a se „zburli", cum zic țăranii noștri. Așa că, măsurați-vă regulat în cursul primăverii tensiunea arterială și, ori de cîte ori veți simți discrete amețeli, senzația de puncte negre sau de muște zburătoare înaintea ochilor, ca și dureri de cap cu localizare occipitală, este bine să vă prezentați la medic. Tot în această perioadă, fiți atentă la sare, pe care este bine să o reduceți la maximum, și fiți atentă, de asemenea, și la stres (necazuri, supărări, griji), pe care trebuie să-l reduceți la maximum. Nu este bine, apoi, să beți multă apă, în aceste perioade, cum vi s-a spus, pentru a vă „spăla" organismul de doctorii. Atunci cînd valorile tensiunii arteriale sînt mari, dimpotrivă, trebuie să reducem consumul lichidelor în general, (aceasta însemnînd supe, borșuri, apă minerală, sprituri, bere etc. etc.) și bine-înțeles al ceaiului, cafelei și chiar al apei. Vom reduce apoi consumul medicamentos, mărginindu-ne numai la cele strict necesare și recomandate de medic. Și, în sfîrșit, nu uitați că tot aceste boli necesită un control periodic, pe cît posibil la unul și același medic, și asta pe tot cursul vieții.

Dr. ANDREI ONU

Terapie naturală

Farmacia verde pentru ten

● Datorită conținutului acid, indicate pentru îngrijirea *tenului gras* sînt și *roșiile,* procedeul fiind următorul: se taie în două o roșie proaspătă, bine coaptă și se sterge obrazul cu ea. După ce sucul s-a uscat, se spală obrazul cu apă rece.

● O plantă cu proprietăți deosebite este și *rosmarinul.* Folosit cu perseverență, dă *suplețe pielii, împiedică formarea ridurilor,* conferă strălucire tenului și îl întinerește; pentru îngrijirea tenului se prepară o loțiune concentrată din 50-60 g de frunze și flori, proaspete sau uscate, infuzate într-un litru de apă fierbinte. Fața bine spălată se va loționa seara și dimineața, sau se stă circa 10 minute cu fața deasupra vasului aburind, în care s-a preparat infuzia.

● În *tenurile îmbătrînite și uscate,* compresele cu ceai de *sunătoare* au acțiune deosebit de stimulatoare.

● Soluția obținută prin fierbere a 30 g rădăcină de *nalbă mare* cu 500 ml apă, timp de 30 de minute, lăsată la răcit o jumătate de oră și apoi strecurată, se ține pe față, timp de 10-15 minute, comprese cu această soluție; dacă la un pahar din acest lichid adăugăm o linguriță de *miere* obținem un produs cosmetic care este indicat *pentru orice fel de ten.*

● *Pistruii* - care apar mai pregnant sub acțiunea soarelui de primăvară - pot fi evitați prin spălarea obrazului în fiecare seară cu infuzie de *flori de soc;* cu *boabe de arpacaș* proaspăt fierte, zdrobite și aplicate pe porțiunile cu pete; cu *lămîie* folosită sub orice formă. Loțiunea rezultată din macerarea rondelelor de *castraveți,* în amestec cu lapte crud, se utilizează pentru tratarea pistruilor.

● *Acneea* (în afară de folosirea unor loțiuni) poate fi combătută și printr-o alimentație bogată în *legume,* salată verde, morcov, ridichi; *sucul de mere* dă vigoare țesuturilor din zonele feței, gîtului și abdomenului.

DUMITRU RĂDUCANU

(Va urma)

CAZURI și... NECAZURI

- Stimată Dnă Dr. Daniela Popescu, corespondentul revistei noastre Cristi P., din București, are 27 de ani, este o persoană „mai timidă", cum spune chiar el, dar „și-a luat totuși inima în dinți" pentru a ne scrie în legătură cu problema care „îl roade".

dr. DANIELA POPESCU

El are o prietenă - prima fată din viața lui, dar din păcate are probleme cu potența. Oricît de „răbdătoare" ar fi fata, nu știe cît va mai rezista și evident nu ar dori să o piardă. Are șanse să-și revină? Ce tratament ar trebui să urmeze și ce medicamente să ia? Există un cabinet medical care să se ocupe cu genul acesta de probleme? Și, în final, deoarece are mare încredere în acest tip de tratament, ar putea să se trateze folosind hipnoza?

- Dragă Cristi, povestea ta, problema despre care ne-ai scris, ne-a înduioșat. Este o secvență de viață prin care trece mai fiecare băiat la vîrsta care separă adolescența de maturitate. Întrebări, eșecuri, reușite și multe, foarte multe emoții.

Și acum, vorbind mai pe înțeles și direct, nu cred că trebuie să-ți faci probleme pentru că ai fi impotent. Crede-mă, este mult prea devreme pentru a-ți pune o asemenea problemă. Pentru liniștea ta și pentru o discuție competentă asupra tuturor întrebărilor pe care ni le-ai pus, inclusiv diferitele metode de tratament, îți recomand să consulți un medic androlog, și anume pe doctorul Soare, unul dintre cele mai renumite nume în andrologie. Îl poți contacta la numărul de telefon 410.64.55.

Pe de altă parte, este foarte bine că te-ai gîndit să discuți cu prietena ta despre aceste lucruri. Chiar medicii recomandă partenerilor să discute deschis problemele cuplului. Vreau să te întreb însă dacă te-ai gîndit și mai departe. La sănătatea pe termen lung a relației voastre sexuale. Să spunem că vei depăși momentul de față și că viața voastră sexuală se va ameliora. Cum veți proceda? Este riscant să faci dragoste fără măsuri de protecție împotriva sarcinii și bolilor cu transmisie sexuală. Despre acestea din urmă nu cred totuși că este vorba în cazul vostru, deoarece, așa cum înțeleg eu lucurile, relația voastră este solidă și se bazează pe încredere reciprocă.

Te-ai gîndit însă ce poate însemna o sarcină? Dacă nu te-ai gîndit, te invit să o faci și să-ți întrebi partenera ce mijloc de protecție împotriva sarcinii folosește.

Ar fi bine să mergeți împreună la un cabinet de planificare familială. Ți-l recomand pe Dr. Dan Secară, iar pentru programare poți suna la tel. 210.71.00 - cabinetul de contracepție.

Este minunat să te poți bucura de viață în deplină sănătate și fără să ai grija sarcinii sau a bolilor cu transmitere sexuală. Ți-o dorim din toată inima și așteptăm vești cît mai bune de la tine.

- Mulțumim Dnei Doctor pentru răspuns. Așteptăm și alte scrisori de la cititori.

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANȚU

Rulou de cupru de la Qumran

GABRIEL TUDOR

Pentru majoritatea oamenilor, Qumran nu semnifică decît locul unde, după cel de-al doilea război mondial, s-au găsit faimoasele manuscrise rămase şi astăzi enigmatice. Ceea ce puţini ştiu este faptul că, în 1952, tot în această regiune şi tot într-o grotă, în apropiere de locul unde au fost descoperite respectivele manuscrise, a fost scos la iveală un rulou de cupru ce poate fi considerat, pe drept cuvînt, unul dintre cele mai importante vestigii istorice de pe aceste meleaguri. Imposibil de derulat şi deci de descifrat, din pricina eroziunii metalului, el a trebuit să fie rupt, în 1956, în 23 de fragmente, prost asamblate şi extrem de deteriorate. Pentru a citi textul gravat pe rulou s-a apelat atunci la specialişti de renume, însă condiţiile precare în care se aflau fragmentele a dus la o descifrare incompletă a acestuia. Abia în 1994, Iordania se decide să-l încredinţeze unei echipe de specialişti din Paris, dotată cu aparatură specializată în controlul fizico-chimic non-destructiv al componentelor centralelor nucleare. Timp de doi ani, cercetătorii francezi au demontat, lustruit şi remontat, consolidînd fragmentele şi realizînd, cu ajutorul razelor X, radiografii numerotate şi introduse în calculator. Rezultatul este vizibil, căci, urmare a tratamentului aplicat, documentul a revenit, de la culoarea verde-gri, la cea iniţială, arămie şi inscripţiile sînt mult mai vizibile. În descifrarea şi traducerea textului, meritul principal îi revine abatelui Emile Puech, profesor la Şcoala Biblică din Ierusalim. Traducerea acestuia este considerabil mai bună decît cea făcută cu cîteva decenii în urmă. Textul, gravat iniţial pe patru foi de aramă, este un document de 2,46 m lungime şi 28 cm lăţime, conţinînd, atenţie, descrierea unei mirifice comori: 26 de tone de aur, 65 de tone de argint, vase preţioase, obiecte de cult şi veşmite sacerdotale. Deşi nicăieri în text nu este specificată proveniența acestui fabulos tezaur, estimat la cîteva sute de milioane de dolari istoricii apreciază că poate fi vorba despre trezoreria marelui templu din Ierusalim, distrus, în anul 70 d.Ch., de către armatele împăratului Titus, în urma răscoalei iudeilor contra ocupaţiei romane. Conform aceleiaşi ipoteze, pentru a nu cădea în mîinile cuceritorilor, tezaurul templului a fost ascuns într-un loc sigur, dar, din păcate, necunoscut pînă astăzi. Arheologii sînt de părere că, dacă într-advăr aşa stau lucrurile, comoara ar putea fi ascunsă tot într-una din grotele de la Qumran şi vor să declanşeze cercetări în acest ţinut pentru aflarea ei. Dacă, am adăuga noi, imensa bogăţie n-a fost deja descoperită, în decursul secolelor, de către temuţii jefuitori de comori, care şi-au făcut atît de des simţită prezenţa la o „aruncătură de băţ" de Qumran, la Piramide...

În exclusivitate de la Ria-Novosti

Proiectul Alfa

O CASĂ ÎN CERURI

Proiectul internaţional ALFA va depăşi de patru ori - în ce priveşte cheltuielile - cel mai mare proiect din istoria ştiinţei - proiectul APOLLO, cu zborurile pilotate ale americanilor spre Lună. Lucrările la proiectul ALFA nu necesită starturi interplanetare, principalele evenimente urmînd a se desfăşura în spaţiul circumterestru apropiat, pe o orbită de numai cîteva sute de kilometri de la Pămînt.

Ciudata construcţie va fi asamblată treptat din module cilindrice - de mărimea unui autobuz - care amintesc de locuinţele ambulante ale exploratorilor polari sau ale celor care lucrează la extracţiile de ţiţei. În configuraţie finală construcţia va avea 36 de astfel de elemente, din care jumătate executate de americani, 12 de Rusia şi restul de 6 de Europa de Vest, Japonia şi Canada. Denumirea oficială, recent confirmată, a ALFA este *Staţia Cosmică Internaţională (SCI)*.

De la „MIR" la „ALFA"

Durata proiectată de exploatare a acestei staţii este de 20 de ani. Conform documentelor juridice - aşa cum subliniază Iuri Koptev, preşedintele Agenţiei Ruse pentru Cosmos - Staţia are numai două segmente - american şi rusesc. Modulele celorlalte ţări vor intra în cîte unul din cele două segmente. În realitate, pe întreg ansamblul proiectului participă peste douăzeci de state, dacă ţinem seama de faptul că numai în componenţa Agenţiei Europene pentru Cosmos intră 14 state. Totodată, o serie de ţări care colaborează, să spunem, cu americanii în cadrul NASA, şi-au arogat dreptul de a efectua cercetări pe ALFA. Brazilia, de pildă, îşi pregăteşte serios cosmonautul (ales din şase candidaţi selecţionaţi), care va intra în componenţa unuia din viitoarele echipaje internaţionale, şi execută pentru Staţie utilaje şi aparatură ştiinţifică în valoare totală de 80-120 milioane dolari.

Pregătirile pentru construcţia casei cereşti practic au început. Primul element al Staţiei - aşa-numitul bloc funcţional şi de marfă -, executat în Rusia de firma „Hrunicev" la comanda americanilor, care au plătit pentru el 190 milioane dolari, se află deja pe cosmodromul Baikonur.

„Numărătoarea inversă" a început...

În ce priveşte construcţia, modulul aproape că nu se deosebeşte de blocurile „Kvant" şi „Kristal", utilizate la Complexul orbital rus „Mir". Într-o construcţie nouă este executată doar protecţia antimeteorit, care poate salva modulul de eventualele bombardări nu numai cu meteoriţi, ci şi cu aşa-zisele gunoaie cosmice - fragmente de rachete şi sateliţi, care se găsesc din abundenţă în spaţiul circumterestru. Specialiştii s-au oprit la varianta rusească a sistemului de protecţie, considerîndu-l mai uşor fără să fie însă mai prejos ca eficienţă decît instalaţiile de ecranare americane.

Aşa va arăta „Alfa" în etapa finală de dezvoltare

În blocul de marfă şi funcţional (cu greutatea de 20 tone, diametrul de 4 m, lungime de 13 m) sînt concentrate în principal sistemele de comandă şi alimentare cu energie destinate să servească întreaga Staţie. Sistemul de alimentare cu energie cuprinde 3 panouri solare în lungime de 24 de metri, care produc energie electrică, şi 16 rezervoare de combustibil care vor fi fixate pe suspensia exterioară şi în care se păstrează rezervele de carburanţi şi oxidant pentru motoarele de orientare şi stabilizare. În interiorul blocului există nişte capacităţi speciale pentru păstrarea rezervelor de hrană. Lansarea acestui bloc este fixată pentru luna iunie 1998.

La aproximativ o lună după primul bloc, va fi lansat în Cosmos cel de al doilea modul - NAUDE-1 - executat numai de americani.

La sfîrşitul acestui an, pe orbită trebuie să apară şi cel de-al treilea element - aşa-numitul modul de serviciu, în care sînt concentrate toate sistemele de bază ale Staţiei pentru întreţinerea vieţii: rezervele de aer, apă, instalaţiile de regenerare a atmosferei. Acest modul se construieşte în întregime de către Rusia, pe banii acesteia, şi costă 800 milioane dolari.

Cele trei elemente menţionate vor servi - după asamblarea lor pe orbită ca un tot unitar - un nucleu la care se vor adăuga pe viitor noi module. Primele trei blocuri se asamblează într-un fel de lanţ lung de 37 de metri, următoarele urmînd a fi prinse transversal, iar din acestea vor creşte şi alte „ramuri"...

Primul echipaj al ALFA este deja stabilit - americanul William Sheppard şi ruşii Serghei Krikaleov şi Iuri Ghidzenko. Ei vor urca la bordul ALFA în ianuarie anul viitor.

Toate problemele tehnice şi financiare legate de ALFA nu sînt nici pe departe definitiv rezolvate. Rusia, de exemplu, nu şi-a precizat încă programul ştiinţific pe care urmează să-l realizeze la bordul Staţiei. Dacă nu se vor face cercetări ştiinţifice, atunci cosmonauţii ruşi vor trebui să aibă mai multe roluri auxiliare - de montori, reparatori de utilaje. Printre altele, se aşteaptă ca ALFA să înghită anual din bugetul Federaţiei Ruse cîte 600 de milioane de dolari, cam cît primeşte azi Agenţia Rusă pentru Cosmos de la stat pentru tot Cosmosul. Dacă se va reuşi să se respecte în această situaţie echilibrul intereselor, să se dezvolte armonios toate direcţiile cosmonauticii, o va arăta viitorul. Costul proiectului ALFA este estimat la 100 miliarde de dolari.

Staţia orbitală „MIR" se va dezintegra în anul 2000... fără riscuri pentru pămînteni.

Războiul stelelor va avea loc?

DORIN MĂRAN

În data de 17 octombrie 1988 Pentagonul a efectuat o experienţă în premieră mondială: primul tir-laser asupra unui satelit artificial. Un demers ştiinţific sau o resuscitare a temei „războiului stelelor"?

La baza militară din White Sands din New Mexico a fost utilizat în premieră mondială un laser într-un atac asupra unui satelit artificial aflat pe orbită la 440 km altitudine. Americanii şi-au adjudecat avantajul neutralizării sateliţilor spioni în eventualitatea unui conflict respectînd însă acordurile ONU prin care se interzice utilizarea armelor „spaţiale". Poziţia oficială a Pentagonului este concisă dar şi ambiguă: „Finalitatea acestei experienţe constă în testarea vulnerabilităţii unui satelit în faţa unui fascicul laser". Pentru a atinge satelitul aflat pe orbită, armata americană a utilizat cel mai puternic laser pe care-l deţine, o maşină de război botezată Miracl, capabilă să dezvolte o putere maximă de 2,2 milioane de waţi. S-a avut în vedere comportamentul satelitului supus fasciculelor laser atît în cazul unui impact accidental produs de pildă, în timpul efectuării unor măsurători astronomice, cît şi în cazul unui tir care vizează deteriorarea sau

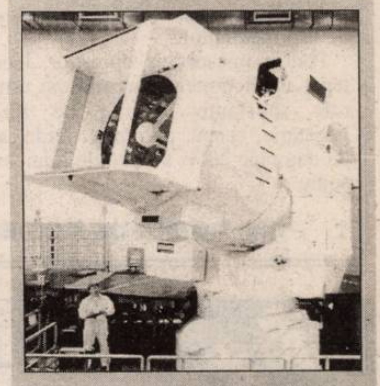

distrugerea satelitului. Specialiştii au dozat puterea fasciculului laser pentru a nu distruge captatorii însărcinaţi cu recoltarea informaţiilor. Din nefericire, datele culese de aceştia nu au putut fi transmise la sol datorită unor probleme de informatică. Ţinta a fost însă atinsă în repetate rînduri. O astfel de armă poate fi folosită şi în scopuri „ecologice" cum ar fi distrugerea resturilor de sateliţi care rătăcesc în spaţiu. O armă ca Miracl ar putea însă să deterioreze sistemul electronic al unui satelit sau să-i ardă pur şi simplu structura. Utilizat la o putere maximă, poate pulveriza într-o zecime de secundă cîţiva metri cubi de aluminiu, adică echivalentul volumului metalic al unui satelit. Americanii nu au însă suficiente motive pentru a se culca pe lauri. În timpul războiului rece, sovieticii deţineau o astfel de maşină de război pe bază de laser despre care, după căderea URSS-ului, Occidentul nu mai ştie nimic. În prezent şi specialiştii francezi construiesc astfel de maşini de război cu lasere, de mai mică putere, însă. Ele sînt concepute pentru a „orbi" sistemul optic al rachetelor tactice destinat localizării şi atingerii ţintei. Bugete enorme sînt alocate acestor obiective. Să sperăm însă că războiul stelelor aflat, deocamdată, între pereţii laboratoarelor de cercetări militare, nu va avea niciodată loc.

Spre Lună cu... „Snoopy" şi „Charlie Brown"!

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU

După startul fără probleme din 18 mai 1969 şi efectuarea unei rotaţii şi jumătate în jurul Terrei, cabina APOLLO-10 a fost propulsată (împreună cu modulele de serviciu şi lunar) spre Lună, prin pornirea motorului etajului al 3-lea al rachetei SATURN 5, care a imprimat ansamblului spaţial o viteză de aproape... 40000 km/oră! „Sîntem pe traseu", a transmis Stafford prin radio, iar la Houston au izbucnit aplauzele...

La fel ca în cazul misiunii APOLLO-9, astronauţii au realizat manevra de „transpoziţie": au separat şi rotit cabina astfel ca aceasta să se apropie şi apoi chiar să se cupleze cu Modulul lunar; devenit nefolositor, etajul 3 al rachetei a fost îndepărtat.

Remember

După 27 de ore de zbor mult mai relaxat, în după amiaza zilei de 21 mai, Young a repornit pentru 7 secunde motorul Modulului de serviciu; ca urmare, traiectoria ansamblului cosmic s-a modificat, astfel ca APOLLO-10 să poată survola ecuatorul lunar; ajunşi în „spatele" Lunii, Stafford şi-a reorientat nava spaţială, înscriind-o magistral pe o orbită provizorie: 110/313 km.

Astronauţii folosesc camera TV color, iar pe ecranele de la Houston „defilează" Marea Fertilităţii, Marea Crizelor, craterul Langrenus şi Marea Liniştii, „obiectivul Nr.1"! Emisiunea s-a încheiat pentru că Young a declanşat circularizarea orbitei (112 km); în dimineaţa zilei următoare, Stafford şi Cernan au trecut - prin tunelul de intercomunicaţie - din cabina „Charlie Brown" (unde Young a rămas singur!) în Modulul lunar „Snoopy"...

După ce au verificat sistemele Modulului lunar şi s-au convins că, pe durata unei călătorii de aproape 400000 km în jurul Lunii „Snoopy" îi va „asculta", Stafford şi Cernan i-au modificat orbita: apoluna la 360 km iar periluna la numai... 15 km de Selena! (Calculele arătau că 15 km reprezentau altitudinea minimă la care putea coborî Young pentru a-i salva, în cazul defectării Modulului lunar...).

Cu ocazia primei „coboriri" aproape de Lună, Stafford a comentat prin radio, vădit încîntat, că suprafaţa Mării Liniştii îi apare ca „...un rîu secat din New Mexico sau din Arizona..." şi pe care „...chiar sper că se va putea sta..."!.

După ultima apropiere de Lună (a urmat repornirea pentru 15 secunde a motorului Modulului lunar, care i-a readus pe „excursioniştii selenari" pe orbita cabinei APOLLO-10), Cernan a exclamat: „Am fost atît de aproape (de Lună, n.a.) încît am fi putut atinge vîrfurile colinelor!".

Manevrele de apropiere şi cuplare cu cabina APOLLO, respectiv trecerea astronauţilor din „Snoopy" în cabina „Charlie Brown", împreună cu materialele obţinute (filme etc), intrarea pe traiectoria de revenire pe Pămînt şi amerizarea, au fost îndeplinite conform programului; zborul propriu-zis a luat sfîrşit la 26 mai 1969 în Oceanul Pacific, astronauţii fiind recuperaţi şi apoi sărbătoriţi la Houston.

Astfel s-a încheiat ultimul act al pregătirilor pentru „zborul omului pe Lună"; pentru astronautica americană au urmat două luni „de foc"!

(Va urma)

Fotografie rarisimă, datînd din 1852, care surprinde în valea unui rîu californian un grup de căutători de aur. Sita prelungă pentru separarea nisipului aurifer se numește „brațul lui Tom".

O dată devenit „poarta către Noul Pămînt al Făgăduinței", portul San Francisco a fost sufocat timp de opt ani (1848-1856) de peste 250000 de căutători de aur, sosiți pe calea apelor din toate colțurile lumii.

PAUL IOAN

Dezmoșteniți ai soartei, datornici insolvabili, persecutați politic și religios (în special din Europa), prizonieri ai mizeriei de pretutindeni, orfani ai jocurilor de noroc, inadaptabili, nobili scăpătați, deținuți evadați din umbra gratiilor, toți se credeau binecuvîntați cînd păseau în San Francisco, și de aici pe pămîntul aurifer al Californiei...

...Dar moartea cerea ofrande încă înainte de a părăsi punțile supraaglomerate ale corăbiilor cu pînze și ale navelor cu motor cu abur. Foamea cronică din timpul călătoriilor de peste 12-15 săptămîni, bolile necruțătoare, xenofobia în floare, toate acestea cereau victime. Norocoșii izbucneau în urale cînd se întrezărea Golful San Francisco, dar mulți dintre ei își vor blestema clipa în care s-au decis să alerge după năluca îmbogățirii peste noapte.

Filonul aurifer principal (pornind de lîngă San Francisco spre Salt Lake City) avea 250 de kilometri, dar ramificațiile lui se întindeau pe năucitoarea distanță de 3500 kilometri, cuprinzînd întregul platou Colorado, în triunghiul Sacramento - Independence - Santa Fe. Prima fază a fost cea a mineritului de suprafață, executat artizanal, cu unelte rudimentare. Munca istovitoare de peste zece ore pe zi (sau cît dura lumina Soarelui), îmbrăcămintea sărăcăcioasă, alimentația monotonă (fasole uscată și carne afumată), luptele pentru păstrarea terenului de cercetat, somnul neîndestulător în corturi sau barăci improvizate, capriciile climei decimau minerii speranței. O uncie de aur (28,35 grame) pe zi era minimum necesar și echivala, în medie, cu 10-12 dolari. Marea masă a ghinioniștilor făceau credite pentru hrană și unelte, și nu puțini, ajunși în pragul deznădejdii, al falimentului, își luau viața. Cei cărora le surîdea șansa schimbau aurul (provenit la început doar din nisipul „galben" al rîurilor) pe polițe de valoare preschimbabile în orice bancă. Așa au apărut falsificatorii... Eșecul genera răzbunări contra celor norocoși și grupuri (organizate de obicei pe etnii) declanșau atacuri cu caracter rasist, în special împotriva asiaticilor și hispanicilor. O zi-două într-un orășel apropiat, pentru provizii, era un mare risc. Puteai să-ți pierzi „pretenția de proprietate" asupra pămîntului, să fii prădat sau să iei o boală venerică din bordel... printre aventurieri nu erau nici 10% femei. Statisticile vremii arată o mortalitate de 25%-40% din emigranții veniți de peste mări și țări! Cine au fost adevăratii îmbogățiți, vom vedea în numărul viitor.

Febra aurului

O AVENTURĂ pe viață și pe moarte

Civilizații străvechi

„Probele de foc" ale mandarinilor

IRINA STOICA

Privind delicatele picturi chinezești, sîntem fermecați de ținuta mîndră a mandarinilor, de costumele lor colorate, de atitudinile lor înțelepte. E bine de știut însă că acești înalți funcționari, constituind o adevărată mașină administrativă și politică a Chinei Imperiale, nu își moșteneau funcțiile, nu le căpătau prin exercitarea unor influențe, ci numai în urma unor concursuri, constituind exemple de virtute și talent. Trecerea de la o simplă recomandare la aceste serioase examene s-a făcut între anii 960-1279, fixînd ca model ideologic neoconfucianismul. Trebuiau studiate în acest scop texte istorice, filosofice, poetice, rituale. Examenele erau organizate de șase mari dregători imperiali, aparținînd unui minister al tradițiilor. Ele cuprindeau trei etape dintre care numai două erau accesibile marelui public. În prima etapă candidații aveau obligația să se înscrie într-un fel de gimnaziu public, care le conferea, după o serie de examene intermediare, un titlu asemănător cu acela de bacalaureat. Urma apoi un concurs pentru cel de al doilea grad, care le aducea ceea ce noi am numi astăzi licența, dînd dreptul la un post în administrația statului. Foarte selectiv, examenul-concurs se ținea toamna, la trei ani o dată, în fiecare capitală a provinciilor chineze. Acesta avea loc într-o incintă specială, adevărată cetate cu ziduri înalte, cu porțile ferecate, în timpul probelor ținînd închiși înăuntru candidați, examinatori și un numeros personal. Redactarea compozițiilor trebuia să fie făcută după reguli precise, respectînd retorica tradițională. Candidații lucrau în celule individuale, scriau în caietele care li se înmînau la intrare, acestea fiind doar numerotate după o anume logică pentru ca numele respective să rămînă secrete pentru juriu. Orice fraudă era pedepsită cu deportarea sau moartea, fiind considerată o crimă de les-majestate. Permanenta suspectare, minuțiozitate aproape bolnavă a corectărilor, meticulozitatea regulamentelor făceau din acest examen un adevărat infern. Porțile nu se deschideau niciodată, iar în cazul unui deces, corpul neînsuflețit era scos printr-un spațiu îngust, făcut special în zid. Candidații erau eliminați din cursă pentru cea mai mică greșeală: nerespectarea alineatelor, o foaie pierdută, un caiet șifonat. Copiști, verificatori, grefieri, membrii juriului foloseau creioane de culori diferite, fiecare dintre aceștia avînd acces numai în anumite zone. Corectările durau 20 de zile și, după deliberările din sala „Supremei Imparțialități", rezultatele erau afișate pe panouri galbene, culoarea imperială, scrise cu o caligrafie specială. Urma apoi un banchet dat de principele provinciei, care-l reprezenta pe împărat. În primăvara anului următor avea loc proba supremă din capitala țării. Aceasta dura o singură zi, dar rigurozitatea era aceeași, chiar dacă se lăsa mai mult loc inițiativei individuale. Contestațiile nu erau admise. Existau, de asemenea, examene militare, calchiate după cele literare. Acest sistem a stîrnit multe ironii, controverse dar și admirația unor oameni de cultură, care au văzut aici un aspect democratic, posibilitatea de înălțare prin muncă asiduă.

Șalupa „Rândunica" în atacul de la Măcin

NECULAI PĂDURARIU

În noaptea de 13/14 (25/26) mai 1877, o formație ruso-română compusă din patru șalupe armate cu torpile de școndru a scufundat în aval de Măcin monitorul otoman „Seyfi" aflat la ancoră împreună cu alte două nave din Flotila de Dunăre care otomanii îl numeau pe scurt *duba)*, întreaga formație aliată s-a întors în baza de la Brăila fără să fi suferit pierderi importante. Turcii au pretins însă că au distrus o șalupă și că „Seyfi" ar fi fost lovit doar cu o singură torpilă.

Atacul de la Măcin a fost primul de acest gen (cu torpile de școndru) executat pe Dunăre, după ce

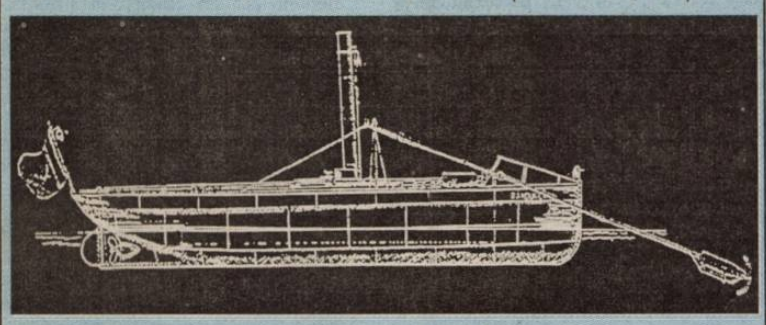

(TUNA FIRKA). Prima lovitură a fost executată de „Rândunica", iar cea de a doua și ultima de către șalupa rusească „Xenia". Celelalte două șalupe (tot rusești) nu au mai intervenit. „Rândunica" era încadrată cu un echipaj ruso-român și a fost numită de către ruși „Țarevici". La bordul „Rândunicii" se găsea însuși Ioan Murgescu (1846-1913), comandantul adjunct al Flotilei Române, care participase activ la pregătirea atacului. După scufundarea monitorului (tip de navă pe „premiera mondială" avusese loc în SUA în 1836 pe timpul războiului civil. Din păcate, istoriografia navală străină (cu rare excepții) atribuie rușilor întregul merit pentru scufundarea lui „Seyfi" iar „Rândunica" apare numai sub numele de „Țarevici", fără nici o referire la români. În primul război mondial, „Rândunica", modernizată cu o suprastructură și dispunînd de torpile autopropulsate, a participat din nou cu succes la acțiunile de pe Dunăre.

Cea mai rece zonă din Univers

La aproximativ 5000 de ani-lumină de Terra se află nebuloasa Boomerang, un nor de gaz și praf cosmic ce se deplasează cu viteza enormă de 590000 kilometri pe oră, datorită unei stele, de tip solar, aflată pe punctul de a muri. Astronomul Regvendra Sahai, de la Jet Propulsion, cercetînd cu radiotelescopul de 15 metri, de la Observatorul La Silla, din Chile, a constatat că, datorită vitezei de deplasare, mult mai mare ca la alte nebuloase de acest tip, numeroase zone din Boomerang au temperaturi de minus 212,15 grade Celsius, un veritabil frigider cosmic.

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
București 96,1 FM
Iași 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploiești 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanța 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Pitești 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoșani 93,1 Mhz
Focșani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Brașov 105,5 Mhz

TALON DE FIDELITATE

- Un concurs pentru cititorii care **NU** sînt abonați ai revistei!
- Lunar, prin tragere la sorți, puteți cîștiga unul din cele trei abonamente anuale!
- Trimiteți taloanele pe luna în curs, într-un singur plic, pînă pe data de 15 ale lunii următoare, pe adresa redacției.

NUME .....

PRENUME .....

ADRESĂ .....

.....

Certific faptul că **NU** sînt abonat al revistei „Magazin"

aprilie nr. 17

Un naturalist la Tropice

PANTERA ZĂPEZILOR

După o pauză de cîteva luni, ne face plăcere să anunţăm revenirea în acest colţ de pagină a colaboratorului nostru de la Muzeul de Istorie Naturală „Grigore Antipa", dl. Alexandru Marinescu.

Seniori ai grupului mamiferelor carnivore, Felinele ocupă, prin perfecţiunea formelor, forţă, tehnică de vînătoare, comportament, un loc aparte în lumea atît de diversă a vieţuitoarelor. Din păcate, aceste splendide animale, celebrate, de-a lungul secolelor, de artişti şi poeţi, sînt ameninţate astăzi cu dispariţia. Chiar şi acelea dintre ele care trăiesc în zone greu accesibile omului, unde, am fi înclinaţi să credem, ar trebui să se afle la adăpost. Că nu este aşa ne-o dovedeşte situaţia actuală a panterei zăpezilor, *Panthera uncia*, întîlnită în Himalaya, uneori la înălţimi de peste 5500 m.

Domeniul său nu se limitează la culmile înalte ale munţilor Asiei Centrale, animalul frecventează zone cuprinse între 1500 şi 4000 m coborînd adesea la altitudini mai mici, în urmărirea prăzilor.

Pantera zăpezilor a fost semnalată şi în Pamir, Hindu Kuch, în jurul Baicalului, pe întinderile din sudul Siberiei, mai ales în preajma izvoarelor fluviului Ienisei. Dar, această largă răspîndire este doar aparentă, Pantera zăpezilor rămîne o felină a marilor înălţimi, fiecare vale din lanţul munţilor Himalaya reprezenta altădată teritoriul de vînătoare al unui cuplu de Irbişi. Acesta este numele mongol al animalului, preluat de naturaliştii germani, care au izbutit să-l impună, în ciuda stăruinţelor marelui şi rafinatului Georges Louis Leclerc de Buffon, de a încetăţeni numele mai cald, mai catifelat, de once sau onca.

Animal superb, ca toate felinele, Irbisul nu ajunge la dimensiunile tigrului, corpul său, cu coadă cu tot, măsurînd abia ceva mai mult de 2 m. Adultul cîntăreşte între 25 şi 50 kg. Seamănă la înfăţişare cu leopardul, dar are picioare mai scurte şi trupul mai alungit. Structura blănii trădează adaptarea la rigorile climatului de înălţime. Ea este groasă, deasă, cu peri lungi pe abdomen. Culoarea variază destul de mult, de la gri deschis pînă aproape de alb. Coada groasă, stufoasă este purtată cu eleganţă. Petele, aşa numiţii oceli, sînt gri întunecate sau negre, cele de pe spate ajungînd să măsoare un diametru de 5 cm. Burta, pieptul, gîtul şi partea internă a labelor, sînt albe.

Contrar celorlalţi membri ai grupului panterelor, care nu torc, Irbisul are această particularitate remarcabilă. Ea

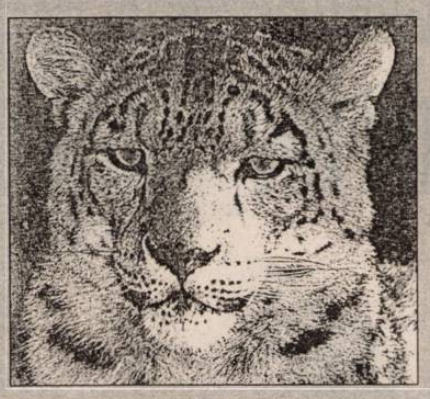

a fost sesizată, de altfel, foarte tîrziu, în 1946, la un exemplar din Grădina Zoologică din Bronx, New York.

Irbisul este o felină al cărui mod de viaţă rămîne, pînă astăzi, încă misterios. Biologia sa, spre deosebire de a rudelor apropiate, este cunoscută doar lacunar. Animalul a fost puţin studiat, datorită, în primul rînd, mediului în care trăieşte, greu accesibil pentru om, dar şi datorită raritaţii sale. Sînt puţine observaţiile făcute în natură. Cunoştinţele actuale le datorăm străduinţelor unor zoologi americani şi, mai ales, cîtorva naturalişti ruşi.

Hrana Irbisului este formată, în principal, din rumegătoarele care trăiesc pe înălţimi, mufloni, oi şi capre sălbatice, dar şi din animale mai mici, ca marmotele sau „iepurii" Pika. Parcurge zilnic, în căutarea vînatului, distanţe considerabile şi deseori urmează turmele în migraţiile lor sezoniere, coborînd iarna spre zonele împădurite.

Vizuina Irbisului se află, de obicei, într-o crăpătură de stîncă şi, se pare, nu este schimbată prea des. Unii zoologi socotesc Irbisul drept un animal nocturn, alţii, bazîndu-se pe faptul că rumegătoarele sînt active în cursul zilei, îi atribuie şi activităţi diurne. Probabil, se mişcă la fel de agil atît ziua cît şi noaptea.

Este un animal solitar, marcîndu-şi teritoriul, ca toate felinele, prin zgîrieturi pe trunchiurile copacilor, fecale sau urină cu miros pătrunzător şi persistent. Împerecherea are loc în cursul iernii, femela fiind în călduri doar şapte zile. Ea naşte apoi, în aprilie sau mai, doi pînă la cinci pui. La naştere aceştia cîntăresc între 300 şi 700 g, deschid ochii după 9 zile, iar la sfîrşitul verii sînt capabili să-şi însoţească mama la vînătoare. Atacurile asupra prăzii sînt extrem de rapide. După ce şi-a ales o victimă din turmă, Irbisul se apropie de ea tîrîndu-se tăcut, fără a fi simţit, îi sare, ca un fulger alb, în spate, sfărîmîndu-i, cu o lovitură de labă, vertebrele cervicale.

Răspîndită pe vaste teritorii, pantera zăpezilor a fost totdeauna un animal rar, dar ea se află astăzi în prag de dispariţie. Cauzele sînt multiple: capturile, fără noimă, pentru a satisface cererea, tot mai mare, a grădinilor zoologice, comerţul internaţional de blănuri, multiplicarea aşezărilor umane în teritoriile pe care le frecventa.

O statistică veche, din 1962, stabilea numărul animalelor ucise pentru blană la cifra, aproximativă, de 1000 pe an.

Este adevărat că pantera zăpezilor poate trăi şi în Grădinile Zoologice, unde o putem vedea fără să mai fim nevoiţi să urcăm pe crestele din Himalaya, dar ea este o fiinţă a marilor întinderi înzăpezite şi aşa ar trebui să rămînă, învăluită în aura ei de mister. Dacă nu cumva sîntem dispuşi să ne mulţumim cu imagini fixate pe peliculă, cu o umbră, o amintire.

ALEXANDRU MARINESCU

Amprente ale spiritualităţii noastre

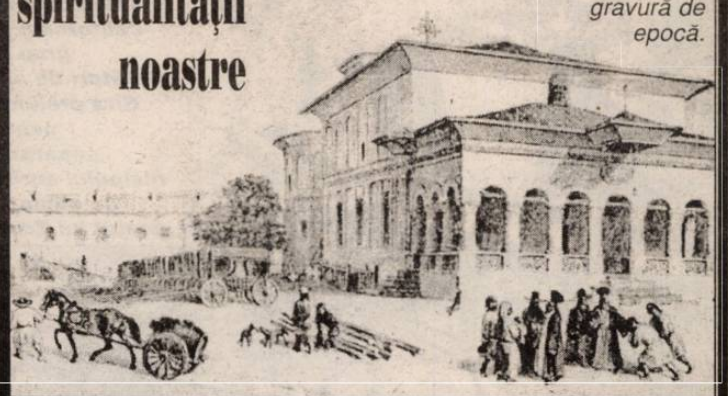

Biserica Sfîntul Gheorghe Nou la 1837, gravură de epocă.

Biserica Sfîntul Gheorghe Nou

Creştinii din lumea întreagă îl prăznuiesc astăzi pe Sfîntul Gheorghe, ale cărui moaşte se află la Lidda şi la Roma.

În viaţa sa pămînteană a fost comandant al oştilor lui Diocleţian. Născut la Cappadocia, într-o familie nobilă, s-a înrolat în armata romană şi înaltul rang la care a ajuns i-a permis să ia apărarea creştinilor persecutaţi. Condamnat la moarte şi martirizat, iconografia creştină ni-l prezintă călare pe un cal alb, omorînd balaurul.

În ţara noastră Sfîntul Gheorghe nu este numai sfînt militar, sprijinitor al soldaţilor care luptă în războaie, ci şi patronul agriculturii, sfînt pastoral, sărbătorirea sa făcîndu-se cu mare cinstire şi închinîndu-i-se numeroase biserici.

Capitala ţării este înălţată în jurul unui punct central, kilometrul zero, al cărui monument urmează a fi restaurat. Acest kilometru zero este străjuit de biserica Sfîntul Gheorghe Nou, una dintre cele mai importante ctitorii ale marelui voievod şi iubitor de artă care a fost Constantin Brâncoveanu (1688-1714).

Aici se află mormîntul ctitorului, ucis la Stanbul împreună cu cei patru fii ai săi. De fapt, trupurile lor au fost aruncate în mare, dar credincioşii lui Brâncoveanu au cules rămăşiţele şi le-au adus soţiei domnitorului, Doamna Maria, care l-a îngropat în mare taină.

Biserica fusese înălţată de marele voievod în secolul al XVII-lea, pe locul unei construcţii mai vechi, din secolul al XVI-lea. Noua construcţie, monumentală pentru acea vreme, este opera arhitectului Vaseleil, ajutat de o pleiadă de meseriaşi iluştri: pietrarul Vucaşin Caragea, vătaful de zidari Manea, lemnarul Istrate, zugravul Pîrvu Mutu.

Distrusă de marele incendiu din 1847, biserica a fost renovată între 1852-1853 de arhitectul spaniol X. Villacrosse şi pictorii C. Leeca şi M. Popp. În pronaosul bisericii se află şi mormîntul lui Ioan Mavrocordat (1716-1719). Printre podoabele locaşului, alături de candelele de argint, pot fi amintite epitafele mormintelor lucrate cu fir de aur pe catifea roşie. Tot aici îşi dorm somnul de veci cîţiva dintre patriarhii noştri. În prezent biserica este supusă unor noi, importante şi minuţioase restaurări. Statuia lui Constantin Brâncoveanu, sculptată de Oscar Han în 1936, devine, alături de biserică, un simbol al credinţei, al frumosului şi chiar al kilometrului zero de unde se desfac toate drumurile Capitalei spre cele patru zări ale lumii.

IRINA STOICA

Redescoperirea civilizaţiilor

AUR, AUR...

Despre Pelopizii din Micene şi pasiunile lor funeste, despre întîmplările şi asedierea Troiei la care a luat parte timp de 10 ani Agamemnon, ca şi despre întoarcerea şi asasinarea lui s-au scris cele mai minunate dar şi cele mai tragice „poveşti" din mitologia greacă.

Egist, rămas în Argos în timpul absenţei marelui rege, o seduce pe Clitemnestra, soţia lui Agamemnon, cu care plănuieşte uciderea eroului. Chiar aşa s-a întîmplat. La ospăţul dat în cinstea lui, Egist îl înjunghie cu bestialitate; la fel şi pe cei care îl însoţeau. Opt ani mai tîrziu, Orèste, fiul regelui între regi, răzbună crima împotriva tatălui său, omorîndu-i pe Clitemnestra şi pe amantul ei, Egist. Legenda spune că cel mai bogat oraş şi cu „cel mai mult aur" nu era Troia, cum se credea, ci Micene, cetatea însîngerată. „Micene, scrie W. Ceram în *Zei, morminte, cărturari*, era situată la capătul îndepărtat al Argosului, cu grîne aurii, la jumătatea drumului dintre Argos şi Istmul Corintului"...

Fascinat de tragedia lui Eschil despre Agamemnon şi mai ales de ceea ce văzuse Pausanias, care în jurul anului 170 e.n. străbătuse acele meleaguri, istoricul şi arheologul Schliemann se hotărî să caute marele tezaur al Pelopizilor. Şi chiar îl găsi. Dacă la descoperirea Troiei Schliemann îl luase drept bună călăuză pe Homer, de data asta, acuzîndu-şi confraţii că au tradus prost şi au interpretat eronat scrierile lui Pausanias, afirmă că mormintele încoronate nu se aflau în afara cetăţii, cum se credea, ci chiar în interiorul ei. Raţionamentul şi argumentele savantului erau de ordin ştiinţific, iar rezultatul săpăturilor le-a confirmat.

Era în 7 august 1876. Mai întîi a găsit o mulţime de vase şi... „un straniu cerc format dintr-un şir dublu de pietre aşezate în picioare". Era „agora" din Micene, locul unde se adunau la sfat sau la judecată personalităţile vremii. Adică Senatul şi jilţurile membrilor lui. Aşadar, odată intrat prin „poarta leilor", în imediata ei vecinătate au găsit camera tezaurului pe care arheologul, după fineţea formelor, după frumuseţea execuţiei, ca şi după calitatea materialelor, o considera construcţia cea mai plină de mister, „cufere ferecate ale regilor primitivi".

În 6 decembrie 1876 degajă primul mormînt apoi încă opt ce conţineau 15 schelete, toate acoperite din abundenţă cu aur şi bijuterii. Alături erau arme bogat împodobite cu pietre preţioase necesare (spune cronicarul) pentru ca morţii să se apere de primejdii în împărăţia umbrelor. Schliemann observă graba cu care groparii acoperiseră cadavrele cu pămînt şi pietriş, cadavre încă nearse complet, ceea ce sugera că ucigaşii îşi doreau să li se piardă urma. Iată textul telegramei pe care o trimite el regelui Greciei. „Este o mare bucurie pentru mine să vestesc Majestăţii Voastre că am descoperit mormintele pe care tradiţia le atribuia lui Agamemnon, Casandrei lui Eurimedon (vizitiul regelui) şi însoţitorilor lor, ucişi în timpul unui ospăţ de Clitemnestra şi de iubitul ei, Egist".

Pentru Schliemann nu există nici un dubiu. Totuşi se înşela. E drept, găsise sub agora morminte regale, dar ele aveau o vîrstă mult mai veche, cu cel puţin patru veacuri.

Nu asta era însă problema. Tezaurul s-a dovedit fabulos, ca număr de obiecte din aur şi ca valoare. „Toate muzeele din lume adunate laolaltă nu au nici măcar a cincea parte din asemenea bogăţii", scria Schliemann la vremea respectivă. Existau în unele morminte schelete de femei, „împodobite" cu bijuterii fantastic de elegante; diademe de aur fin, frunze de aur şi cruci de aur, 107 plăci de aur încrustate cu admirabile motive reprezentînd flori şi animale, fluturi şi şerpi; cununi de aur decorate cu lei şi multe alte vietăţi; lupte între războinici, cerbi şi femei ce ţineau porumbei în mîini"... Aur, aur, enorm de mult aur.

Selecţie şi prezentare de
MELANIA CHIRIACESCU

● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLIC

● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITA

TALON DE COMANDĂ

EXPEDITOR:
Nume .....
Adresă .....
.....
Telefon ..... Profesie .....

GRUPUL EDITORIAL ALL

ALL

DESTINATAR:
Clubul cărţii ALL
Bd. Timişoara, nr. 58,
O.P. 12, C.P. 107

Dacă doriţi să comandaţi un titlu vă rugăm să scrieţi numărul de exemplare dorite în faţa acestuia.

Titlu	Autor	Preţ lei	Titlu	Autor	Preţ lei
Requiem	George Cuşnarencu	34900	Italia: liberalism şi fascism	Mark Robson	19900
Imperiul otoman. 1450-1700	Andrina Stiles	19900	Până la capătul lumii	David Yallop	19900
O călăuză astrală	Ilie Cioară	9900	Jean Calvin şi reforma târzie	Keith Randell	5900
Germania. Al treilea Reich	Geoff Layton	19900	În absenţa stăpînilor	Nicolae Breban	9900
Bouvard şi Pecuchet	Gustave Flaubert	29900	Marea Britanie. 1919-1939	Alan Farmer	9900
Habsburgii şi Hohenzollernii	Walter Oppenheim	19900	Marea Britanie. 1939-1964	Alan Farmer	19900
Strigoiul	Ion Agârbiceanu	34900	Mituri şi fantezii chineze şti	Cyril Birch	17900
Elisabeta I. Religia şi politica externă	John Warren	19900	Vreau şi luna de pe cer	Somerset Maugham	7900
Spiritismul	Paul Ştefănescu	9900	Napoleon, Franţa şi Europa	Adriana Stiles	19900
Creanga de aur	Mihail Sadoveanu	14900	Manechinele	Bruno Schulz	16900
			Stalin şi Hruşciov. 1924-1964	Michael Lynch	19900

Trimiteţi talonul de comandă, completat conform dorinţei dumneavoastră, pe adresa Grupului Editorial ALL, beneficiind de o reducere de 10% din preţul tuturor cărţilor cuprinse în acest talon.